

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 00, 01 400 33 11

F: 01 433 10 31

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

Številka: 007-363/2015/29
Ljubljana, 5. 4. 2016
EVA: 2016-2130-0073
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne pod točko sprejela sklep:
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (EVA: 2016-2130-0073) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.
Priloga:
<ul style="list-style-type: none">– podatki o izvedbi notranjih postopkov pred odločitvijo na seji vlade– besedilo predloga zakona
mag. Darko Krašovec GENERALNI SEKRETAR
Prejmejo:
<ul style="list-style-type: none">– ministristva– vladne službe– Urad RS za intelektualno lastnino
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">- mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg- Jernej Tovšak, sekretar, vodja Sektorja za gospodarsko pravo in intelektualno lastnino- Helena Rus, sekretarka, Sektor za gospodarsko pravo in intelektualno lastnino- Petra Boškin, sekretarka, Urad RS za intelektualno lastnino- Katja Gregorčič-Belšak, višja svetovalka I, Sektor za gospodarsko pravo in intelektualno lastnino- Aleš Gorišek, podsekretar, Sektor za gospodarsko pravo in intelektualno lastnino
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Zdravko Počivalšek, minister
- Aleš Cantarutti, državni sekretar
- mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg
- dr. Vojko Toman, v.d. direktorja Urada RS za intelektualno lastnino
- Jernej Tovšak, sekretar, vodja Sektorja za gospodarsko pravo in intelektualno lastnino

5. Kratek povzetek gradiva:

Predlog zakona prenaša v slovenski pravni red prenaša Direktivo 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu (UL L št. 84 z dne 20. 3. 2014, str. 72; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/26/EU). Rok za prenos Direktive 2014/26/EU se izteče 10. 4. 2016. Predlog zakona uvaja pomembne spremembe na področju kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic. Kolektivne organizacije so pravne osebe, ki podobno kot družbe za upravljanje, upravljajo s premoženjem in premoženjskimi interesi tretjih oseb, v primerih obveznega kolektivnega upravljanja pravic pa upravljajo pravice vseh imetnikov avtorskih ali sorodnih pravic, ne glede na to ali so jih ti za to pooblastili ali ne. Zaradi takšnega posebnega položaja kolektivnih organizacij je v javnem interesu, da se zagotovi njihovo učinkovito in pregledno delovanje ter da se vzpostavi učinkovit nadzor nad njihovim delovanjem.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih 				

oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo ne bo imelo finančnih posledic za državni proračun in za druga javno-finančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: 14. 8. 2015, 14. 12. 2015.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin ali pa navedite, da se gradivo ne nanaša nanje.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,

- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Predlagatelj je upošteval več prejetih pripomb, ni pa upošteval tistih predlogov, ki so v nasprotju z evropskim pravnim redom ali mednarodnimi pogodbami ter predlogov, ki niso dovolj utemeljevali sprememb ali pa bi pomenili nepotreben ali nesorazmeren poseg v obstoječo ureditev, posledično pa ne bi prispevali k njenemu izboljšanju.

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	<u>DA</u>/NE
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	<u>DA</u>/NE

**Zdravko Počivalšek
MINISTER**

ZAKON
O KOLEKTIVNEM UPRAVLJANJU AVTORSKE IN SORODNIH PRAVIC

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

- ocena stanja na področju urejanja,

S predlogom Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) se ureja upravljanje in delovanje kolektivnih organizacij, postopek sklenitve skupnega sporazuma in določitev tarif za uporabo avtorskih del, delovanje Sveta za avtorsko pravo, izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del in nadzor. Z njim se v slovenski pravni red prenašajo določbe Direktive 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu (UL L št. 84 z dne 20. 3. 2014, str. 72; v nadaljnjem besedilu: 2014/26/EU). V manjšem delu se prenašajo tudi določbe Direktive Sveta 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo (UL L št. 248 z dne 6. 10. 1993, str. 15) in Direktive 2006/116/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic (UL L št. 372 z dne 27. 12. 2006, str. 12).

Varstvo avtorske in drugih pravic, ki izvirajo iz umetniške dejavnosti, zagotavlja 60. člen Ustave Republike Slovenije.

Področje upravljanja in delovanja kolektivnih organizacij, sklenitve skupnega sporazuma in določitev tarif za uporabo avtorskih del in delovanje Sveta za avtorsko pravo danes ureja Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13 in 56/15; v nadaljnjem besedilu: ZASP).

ZASP je temeljni predpis, ki ureja vsa vprašanja o avtorski in sorodnih pravicah. Poleg poglavja o individualnem in kolektivnem upravljanju ter uveljavljanju avtorske in sorodnih pravic vsebuje še poglavja o avtorskem materialnem pravu, avtorski pravici v pravnem prometu, posebnih določbah o avtorskih delih, sorodnih pravicah, varstvu pravic, razmerjih s tujimi elementi in kazenskih določbah.

ZASP je bil sprejet leta 1995 in je bil do danes sedemkrat spremenjen, nazadnje leta 2015 z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 56/15; v nadaljnjem besedilu: ZASP-G).

KOLEKTIVNO UPRAVLJANJE AVTORSKE IN SORODNIH PRAVIC

Avtorska in sorodne pravice se v Sloveniji upravljajo posamično (individualno) ali skupinsko (kolektivno). Kolektivno upravljanje pomeni, da se avtorske pravice upravljajo za več avtorskih del več avtorjev hkrati. Avtorsko in sorodne pravice uresničujejo organizacije, ki delujejo v interesu in imenu imetnikov pravic. Oman v Trampuž in drugi¹ (1997, 345–346)

¹ Trampuž, Miha, Branko Oman in Andrej Zupančič. 1997. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem – 1. natis. Ljubljana: Gospodarski vestnik.

ugotavlja, da je kolektivno uveljavljanje pravic posebnost avtorskega prava, vendar hkrati priznava, da lahko na kolektiven način avtorji in drugi imetniki pravic v razmerah najbolj množične uporabe avtorskih del bolj preprosto in učinkovito uveljavljajo svoje pravice, uporabnikom pa tak način omogoča enostaven dostop do zakonite uporabe.

Področje kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic je bilo do sprejema Direktive 2014/26/EU neusklajeno področje avtorskega prava Evropske unije.

Vsaka država določa svoje pogoje za ustanovitev, delovanje in nadzor nad delom kolektivnih organizacij, vključno s sistemom oblikovanja tarif. Način ureditve je odvisen od splošne ravni spoštovanja avtorske in sorodnih pravic ter tradicije kolektivnega uveljavljanja. Posledično se nacionalna pravila, ki urejajo delovanje kolektivnih organizacij, med seboj razlikujejo, zlasti glede njihove preglednosti in odgovornosti do članov in imetnikov pravic. To je pripeljalo do številnih težav pri uveljavljanju njihovih pravic in do slabega finančnega upravljanja pobranih nadomestil. Uveljavljanje avtorske in sorodnih pravic na notranjem trgu je posledično neučinkovito in v škodo članov kolektivnih organizacij, imetnikov pravic in uporabnikov.

Evropska komisija je že leta 2005 ugotovila, da obstaja potreba bo izboljšanju delovanja kolektivnih organizacij. V Priporočilih Komisije z dne 18. maja 2005 o kolektivnem čezmejnem upravljanju avtorskih in sorodnih pravic za zakonite spletne glasbene storitve (UL L št. 276 z dne 21. 10. 2005, str. 54), ki jih je naslovlila na države članice in poslovne subjekte, ki sodelujejo pri kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic, je Komisija opredelila nekatera temeljna načela dobrega kolektivnega upravljanja. Kolektivne organizacije bi si morale kar najbolj prizadevati za zastopanje interesov imetnikov pravic. Odnosi med kolektivnimi organizacijami in imetniki pravic bi morali temeljiti na enaki obravnavi različnih kategorij imetnikov pravic ter pravični in uravnoteženi zastopnosti imetnikov pravic pri upravljanju kolektivne organizacije. Imetnike pravic in uporabnike bi morale kolektivne organizacije obveščati o repertoarju, ki ga zastopajo, o kakršnem koli vzajemnem sporazumu o zastopanju, o ozemlju uporabe njihovega pooblastila za repertoar in veljavnih tarifah. Vsem imetnikom pravic ali kategoriji imetnikov pravic, ki jih zastopajo, bi morale pravično razdeliti zbrana nadomestila. Ob tem bi morale natančno opredeliti odbitke, ki so jih opravile v drugačne namene kot za upravljanje.

V Sloveniji so kolektivne organizacije pravne osebe, ki na podlagi dovoljenja Urada RS za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: URSIL) opravljajo svojo dejavnost nepridobitno na podlagi pooblastila avtorja ali imetnika pravic (klasično kolektivno upravljanje) oziroma neposredno na podlagi ZASP (obvezno kolektivno upravljanje).

Dovoljenje za kolektivno upravljanje se izda na podlagi pisne vloge zainteresirane pravne osebe. Doslej je URSIL izdal več dovoljenj za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, izmed katerih jih zdaj velja pet. Dovoljenje za kolektivno upravljanje pravic imajo:

- ZAMP – Združenje avtorjev Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Združenje ZAMP) za kolektivno uveljavljanje avtorskih pravic na delih s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodih,
- Združenje SAZAS za kolektivno uveljavljanje avtorskih pravic na delih s področja glasbe,
- Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod IPF) za kolektivno uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov na fonogramih,
- SAZOR – Slovenska avtorska in založniška organizacija za pravice reproduciranja GIZ (v nadaljnjem besedilu: SAZOR GIZ) za kolektivno upravljanje pravic avtorjev in založnikov del s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb ter reproduciranja

² S 122.b členom ZASP se izvajalcem, ki so s pogodbo prenesli (izključne) materialne pravice na proizvajalca fonogramov in od njega v zameno prejeli nadomestilo v enkratnem znesku, zagotavlja dodatni vir prihodkov, in sicer dodatno letno nadomestilo, ki se mu izvajalec ne more odpovedati.

- avtorskih del za privatno in drugo lastno uporabo ter fotokopiranje preko obsega iz 50. člena ZASP, in
- Zavod za uveljavljanje pravic avtorjev, izvajalcev in producentov avdiovizualnih del Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod AIPA) za kolektivno upravljanje pravic, in sicer za:
 1. soavtorje avdiovizualnih del, to je avtorja priredbe, pisca scenarija, avtorja dialogov, direktorja fotografije, glavnega režiserja, skladatelja filmske glasbe, ki je posebej ustvarjena za uporabo v avdiovizualnem delu, in glavnega animatorja, če je animacija bistven element v avdiovizualnem delu, pravice do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje avdiovizualnih del, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe, in pravice radiodifuzne retransmisije v primeru kableske retransmisije avdiovizualnih del;
 2. izvajalce, katerih izvedbe so uporabljene v avdiovizualnih delih, pravice do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje njihovih izvedb v avdiovizualnih delih, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe;
 3. filmske producente pravice do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje avdiovizualnih del na videogramih, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe.

OBVEZNO KOLEKTIVNO UPRAVLJANJE

V skladu z obstoječo ureditvijo v 147. členu ZASP je kolektivno upravljanje obvezno pri:

- priobčitvi javnosti neodrskih glasbenih in pisanih del (male pravice),
- ponovni prodaji izvornikov likovnih del (sledna pravica),
- reproduciranju avtorskih del za privatno ali lastno uporabo ter njihovo fotokopiranje prek obsega iz 50. člena ZASP,
- kableski retransmisiji avtorskih del, razen pri lastnih oddajanjih RTV organizacij, ne glede na to, ali gre za njihove lastne pravice ali pa so te nanje prenesli drugi imetniki pravic,
- pravici do dodatnega letnega nadomestila² iz 122.b člena ZASP.

MONOPOLNI POLOŽAJ KOLEKTIVNIH ORGANIZACIJ

Na podlagi 149. člena ZASP ima lahko le ena kolektivna organizacija dovoljenje za isto vrsto varovanih avtorskih del in za iste pravice. Posledica takšne ureditve je monopolni položaj kolektivne organizacije. Ker bi tak položaj lahko povzročil manjšo učinkovitost delovanja kolektivne organizacije in posledično manj učinkovito upravljanje pravic, je bilo z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 139/06; v nadaljnjem besedilu: ZASP-D) omogočeno, da lahko v nekaterih okoliščinah namesto obstoječe kolektivne organizacije pridobi dovoljenje za kolektivno upravljanje druga pravna oseba. Ta pravna oseba mora izkazati, da lahko zagotovi učinkovitejše in gospodarnejše upravljanje avtorskih in sorodnih pravic in da bi na podlagi pogodb z imetniki pravic lahko upravljala obsežnejši repertoar varovanih del kakor obstoječa kolektivna organizacija. Z izdajo dovoljenja novi kolektivni organizaciji preneha dovoljenje dotedanji kolektivni organizaciji.

Predstavljen model kolektivnega upravljanja avtorskih pravic je eden od možnih modelov kolektivnega upravljanja v EU, kot izhaja iz odločitve Sodišča Evropske unije v zadevi OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. proti Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s., (odločba št. C-351/12 z dne 27. 2. 2014).

Sodišče Evropske unije je v zahtevi za sprejem predhodne odločbe glede razlage členov 3 in 5 Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 23; v nadaljevanju: Direktiva 2001/29/ES), členov 56 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL C št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 47; v nadaljnjem

besedilu: PDEU), 101 PDEU in 102 PDEU ter členov 14 in 16 Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376 z dne 26. 12. 2006, str. 36; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/123/ES) menilo, da za dejavnosti kolektivnih organizacij veljajo določbe člena 56 PDEU in drugi členi, ki se nanašajo na svobodo opravljanja storitev. Slednja se ne nanaša samo na razmerje med kolektivno organizacijo in imetnikom avtorskih pravic temveč tudi na razmerje med kolektivno organizacijo in uporabnikom del.

Uporabnikom del se lahko prepreči, da bi uporabljali storitve kolektivne organizacije iz druge države članice. Omejitev svobode čezmejnega opravljanja storitev je tem primeru utemeljena, če je v splošnem interesu, če je primerna za uresničitev cilja in če ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za njegovo uresničitev. Varstvo pravic intelektualne lastnine je po sodbi Sodišča Evropske unije nujni razlog v splošnem interesu.

Poleg omejitve svobode opravljanja storitev je za varstvo pravic intelektualne lastnine primeren tudi monopol kolektivne organizacije za upravljanje avtorskih pravic na določeni vrsti varovanih del na ozemlju države članice, ker lahko omogoča učinkovito upravljanje teh pravic in učinkovit nadzor nad njihovim spoštovanjem na tem ozemlju. Vendar pa je treba v primeru monopola kolektivne organizacije uporabljati člen 102 PDEU o prepovedi zlorabe prevladujočega položaja na notranjem trgu EU. S tem, ko se kolektivni organizaciji podelijo izključne pravice za upravljanje avtorskih pravic na neki vrsti varovanih del na ozemlju države članice, se drugim podjetjem prepreči opravljanje enake dejavnosti na istem ozemlju. Prevladujoči položaj, ki je bil ustvarjen s podelitvijo izključnih pravic, ni neskladen s členom 102 PDEU, če kolektivna organizacija ne začne zlorabljati svojega prevladujočega položaja. Za zlorabo prevladujočega položaja bi se štelo vsiljevanje tarif za storitve kolektivne organizacije, ki bi bile precej višje od tarif v drugih državah članicah. Za zlorabo bi se štela tudi uporaba pretirane cene brez razumne povezave z ekonomsko vrednostjo opravljene storitve.

Sodišče Evropske unije je v sodbi razsodilo, da je treba člen 16 Direktive 2006/123/ES ter člena 56 PDEU in 102 PDEU razlagati tako, da ne nasprotujejo ureditvi države članice, s katero je kolektivno upravljanje avtorskih pravic na nekaterih varovanih delih na njenem ozemlju prepuščeno le eni kolektivni organizaciji in je tako uporabniku takih del preprečena uporaba storitev kolektivne organizacije iz druge države članice.

PRAVNOORGANIZACIJSKE OBLIKE KOLEKTIVNIH ORGANIZACIJ

ZASP ne določa posebne pravnoorganizacijske oblike kolektivne organizacije. Njeni ustanovitelji lahko prosto izberejo, v kateri pravnoorganizacijski obliki želijo, da kolektivna organizacija deluje. Slovenske kolektivne organizacije delujejo v treh različnih pravnoorganizacijskih oblikah: zavod (Zavod AIPA in Zavod IPF), društvo (Združenje ZAMP in Združenje SAZAS) in gospodarsko interesno združenje (SAZOR GIZ). Posledično veljajo za kolektivne organizacije različna statusna pravila ustanavljanja in poslovanja kot tudi neenake zahteve glede priprave in objave letnih poročil.

Direktiva 2014/26/EU je določila skupne zahteve, ki bodo v kolektivnih organizacijah v EU zagotovile visoko raven upravljanja, finančnega poslovanja, preglednosti in poročanja. V Direktivi 2014/26/EU so opredeljeni organi upravljanja kolektivne organizacije in njihove pristojnosti, pravila upravljanja zbranih nadomestil za uporabo avtorske in sorodnih pravic, obveznosti kolektivne organizacije na področju obveščanja imetnikov pravic, vsebina letnega poročila kolektivne organizacije in potrebna razkritja informacij javnosti.

Na drugi strani Direktiva 2014/26/EU ne zahteva posebne pravnoorganizacijske oblike kolektivne organizacije. Kolektivne organizacije v EU, podrobno kot v Sloveniji, delujejo kot združenja, kooperative ali družbe z omejeno odgovornostjo, ki so pod nadzorom ali v lasti

imetnikov pravic oziroma oseb, ki zastopajo imetnike pravic. V nekaterih pravnoorganizacijskih oblikah nadzor ali lastništvo niti nista prisotna. Ne glede na navedeno pa iz Direktive 2014/26/EU izhaja, da se morajo določbe Direktive 2014/26/EU o upravljanju, finančnem poslovanju, preglednosti in poročanju uporabljati za vse pravnoorganizacijske oblike, v katerih kolektivne organizacije poslujejo. Države članice morajo sprejeti ukrepe, ki bodo preprečili vsakršno izogibanje navedenim določbam, npr. z izbiro določene pravnoorganizacijske oblike.

LETNA POROČILA KOLEKTIVNIH ORGANIZACIJ

Vsebino letnih poročil pravnih (in fizičnih) oseb v Sloveniji določajo predpisi, ki urejajo status teh oseb, in Slovenski računovodski standardi (2016) (Uradni list RS, št. 95/15; v nadaljnjem besedilu: SRS).

Za pravnoorganizacijske oblike, v katerih delujejo slovenske kolektivne organizacije, veljajo različna pravila vodenja poslovnih knjig in priprave letnih poročil, kot je prikazano v nadaljevanju.

V primeru društev določa obveznost izdelave letnega poročila Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZDru-1). Letno poročilo vsebuje bilanco stanja, izkaz poslovnega izida s pojasnili k izkazu in poročilo o poslovanju društva. Členitev bilance stanja in izkaza poslovnega izida, način vodenja poslovnih knjig ter druga pravila računovodenja določa Slovenski računovodski standard 33 (2016) - Računovodske rešitve v društvih in invalidskih organizacijah (Uradni list RS, št. 95/15). Letno poročilo sprejme zbor članov društva. Poročilo je veljavno sprejeto, če je bil pred sprejetjem opravljen notranji nadzor nad finančnim in materialnim poslovanjem društva.

Na drugi strani določa obveznost izdelave letnega poročila za zavode Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE; v nadaljnjem besedilu: ZR). Ta v 21. členu določa, da pravne osebe sestavljajo letno poročilo, ki je sestavljeno iz bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov, pojasnil k izkazom in poslovnega poročila. Členitev bilance stanja in izkaza poslovnega izida, način vodenja poslovnih knjig ter druga pravila računovodenja določa Slovenski računovodski standard 34 – računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah – pravnih osebah zasebnega prava. Računovodske izkaze in pojasnila ter poslovno poročilo podpisuje za to pooblaščen oseba pravne osebe.

Letna poročila gospodarskih interesnih združenj ureja Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1). Za vodenje poslovnih knjig in pripravo letnih poročil se smiselno uporabljajo določbe ZGD-1 o poslovnih knjigah in letnem poročilu, kot veljajo za osebne družbe iz tretjega odstavka 53. člena ZGD-1, in SRS.

Direktiva 2014/26/EU vsebuje pravila o letnem poročilu in preglednosti kolektivnih organizacij, ki zagotavljajo primerljive revidirane finančne informacije. Med drugim določa obveznost priprave finančnega poročila, ki vključuje bilanco stanja, izkaz poslovnega izida in izkaz denarnih tokov, poročila o dejavnostih v poslovnem letu, opis pravne strukture in strukture upravljanja, poročilo o namenskih skladih ter finančne in druge informacije. Imetniki pravic bodo lahko z novimi pravili veliko lažje spremljali in primerjali delovanje kolektivnih organizacij.

SVET ZA AVTORSKO PRAVO

Svet za avtorsko pravo (v nadaljnjem besedilu: SAP) je strokovni, neodvisni in nepristranski organ, ki ima naslednje pristojnosti pri kolektivnem upravljanju pravic:

1. določanje primerne tarife za uporabo avtorskih del;

2. odločanje o drugem spornem vprašanju v zvezi s sklenitvijo skupnega sporazuma in
3. preverjanje, ali je objavljeni skupni sporazum v skladu z določbami ZASP.

SAP sestavljajo predsednik in štirje člani, ki jih imenuje minister, pristojen za gospodarstvo. Po dva člana SAP predlagajo kolektivna organizacija in reprezentativna združenja uporabnikov, predsednika pa pristojni organ. Administrativno pomoč SAP zagotavlja URSIL.

Postopek pred SAP se začne na pisno zahtevo kolektivne organizacije, reprezentativnega združenja uporabnikov (prvi odstavek 157.a člena ZASP) oziroma vsakogar, ki izkaže pravni interes (drugi odstavek 157.a člena ZASP). SAP odloči z odločbo, ki se objavi v Uradnem listu RS. Zoper odločbo SAP (z izjemo odločbe o tarifi za čas postopka pred SAP) je dovoljena tožba, ki se jo vloži pri Vrhovnem sodišču.

SAP je leta 2012 podrobneje uredil pravila postopka v zadevah iz svoje pristojnosti, svojo organizacijo, poslovanje in druga vprašanja, pomembna za svoje delo, s Poslovníkom Sveta za avtorsko pravo (Uradni list RS, št. 87/2012).

Določbe o SAP so bile sprejete z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 139/06; v nadaljnjem besedilu: ZASP-D). Takrat veljavna ureditev kljub institutomu mediacije in arbitraže ter drugim pravnim institutom v primeru nesodelovanja ene strani ni zagotavljala hitre rešitve spora o določitvi tarif. V teh primerih je lahko vprašanje določitve tarife, ki jih za uporabo varovanih del iz njenega repertoarja uporabnikom zaračunava kolektivna organizacija, ostalo nerešeno več let. Takšno stanje je onemogočalo zakonito uporabo varovanih del, saj zaradi nedoločene (ali neprimerno določene) tarife uporabniki niso plačevali nadomestil za uporabo, kolektivne organizacije pa niso mogle izdajati računov. Predlagatelj zakona je ocenil, da bosta uvedba postopka pred SAP *»...prispevali k hitrejši (in izvensodni) rešitvi spornih vprašanj med kolektivno organizacijo in uporabniki varovanih del, povečanju števila sklenjenih skupnih sporazumov in posledično k ureditvi obveznosti uporabnikov varovanih del do kolektivnih organizacij oziroma do imetnikov avtorske in sorodnih pravic, ki jih zastopajo kolektivne organizacije...«*.

Izvajanje določb o SAP v praksi je pokazalo nekatere nedoslednosti ureditve SAP in postopka pred njim, zlasti glede njegovih pristojnosti, mandata predsednika in članov, njihovi neodvisnosti, sklepa o stroških postopka idr. Različni deležniki so poudarili tudi potrebo po bolj učinkovitem delovanju SAP.

NADZOR NAD DELOVANJEM KOLEKTIVNIH ORGANIZACIJ

Nadzor in ukrepi pri kršitvah kolektivnih organizacij so urejeni v 162. in 162.a členu ZASP. Delovanje kolektivnih organizacij nadzira URSIL. Pri vodenju postopka nadzora se smiselno uporabljajo določbe Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljnjem besedilu: ZUP).

URSIL lahko od kolektivne organizacije zahteva poročilo o poslovnih zadevah, vpogled v poslovne knjige in druge poslovne dokumente na podlagi obrazložene in natančne pisne zahteve. Hkrati mora kolektivna organizacija URSIL obveščati o vsaki spremembi zastopnikov kolektivne organizacije.

URSIL v primeru kršitev odreja ukrepe nadzora. Kolektivni organizaciji se lahko odredi, da v določenem roku odpravi ugotovljene kršitve. Dovoljenje se kolektivni organizaciji odvzame v treh primerih in sicer če:

1. nastanejo okoliščine, ki bi bile lahko razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja,
2. kolektivna organizacija ne opravlja svoje dejavnosti ali
3. kolektivna organizacija večkrat krši določbe tega zakona.

URSIL je v letu 2014 okrepil izvajanje nadzora nad skladnostjo delovanja kolektivnih organizacij z določbami ZASP.

Direktiva 2014/26/EU nalaga državam članicam, da vzpostavijo ustrezne postopke, s katerimi bo mogoče spremljati skladnost kolektivnih organizacij z na podlagi Direktive 2014/26/EU sprejetimi pravili. Pri tem se držav članic ne omejuje glede pristojnih organov in predhodnega ali naknadnega nadzora kolektivnih organizacij, bi pa morali biti pristojni organi sposobni učinkovitega in pravočasnega obravnavanja. Članom kolektivnih organizacij, imetnikom pravic, uporabnikom, kolektivnim organizacijam in drugi zainteresirani javnosti bi bilo treba omogočiti, da pristojne organe obvestijo o domnevnih kršitvah zakona tako s strani kolektivnih organizacij kot tudi uporabnikov. Pristojni organi bi morali imeti možnost izrekanja sankcij in ukrepov, ki bodo učinkoviti, sorazmerni in odvračilni ter lahko vključujejo razrešitev direktorja, ki je ravnal malomarno, inšpekcijski pregled prostorov kolektivne organizacije ali odvzem dovoljenja za kolektivno upravljanje.

MOŽNOST UPORABE STROŽJIH NACIONALNIH PRAVIL

Direktiva 2014/26/EU določa minimalni standard kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic. Državam članicam ne preprečuje, da ohranijo ali uvedejo strožje standarde od tistih v direktivi.

– Predpisi, ki urejajo to področje:

Zakoni in podzakonski akti:

1. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13 in 56/15);
2. Uredba o arbitraži v sporih v zvezi z avtorsko ali sorodnimi pravicami (Uradni list RS, št. 65/06);
3. Uredba o mediaciji v sporih v zvezi z avtorsko ali sorodnimi pravicami (Uradni list RS, št. 35/05);
4. Uredba o zneskih nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje (Uradni list RS, št. 103/06);
5. Poslovník Sveta za avtorsko pravo (Uradni list RS, št. 87/12).

Priporočila:

1. Priporočila urada za upravljanje kolektivnih organizacij v RS z dne 13. 11. 2014.

– Ugotovitve pri spremljanju izvajanja veljavnega predpisa (predstavitev ciljev predpisa, ocena doseženih ciljev, metode oziroma merila, po katerih je pripravljena ta ocena, vzroki, zakaj cilji niso bili ali niso bili v celoti doseženi)

Izvajanje predpisov v praksi je razkrilo več pomanjkljivosti, zlasti glede:

1. pomanjkljive določbe o formalnih in vsebinskih pogojih za pridobitev dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic,
2. nejasne določbe o delovanju kolektivnih organizacij, zaradi česar nastajajo spori o pravilnosti delovanja kolektivnih organizacij,
3. težave pri nadzoru kolektivnih organizacij s strani imetnikov pravic in članov,
4. ne dovolj pregledno poslovanje kolektivnih organizacij,
5. neučinkovitosti v delovanju SAP,
6. nezadosten nadzor URSIL nad delovanjem kolektivnih organizacij.

Zgoraj našteje pomanjkljivosti trenutne ureditve so povzročile splošno nezaupanje imetnikov avtorske in sorodnih pravic ter uporabnikov varovanih del v celotni sistem kolektivnega upravljanja pravic v Republiki Sloveniji.

- Poglavitni problemi oziroma vprašanja na področju urejanja (jasna opredelitev, velikost in obseg, vzrok za njihov nastanek)
- Kako so bili problemi ugotovljeni

Problemi so bili ugotovljeni pri izvajanju določb ZASP.

- Predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja

Direktiva 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu (UL L št. 84 z dne 20. 3. 2014, str. 72)

Priporočila Komisije z dne 18. maja 2005 o kolektivnem čezmejnem upravljanju avtorskih in sorodnih pravic za zakonite spletne glasbene storitve (UL L št. 276 z dne 21. 10. 2005, str. 54)

- Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja

/

- Odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev

Ustavno sodišče Republike Slovenije ni ugotovilo neskladja določb ZASP z Ustavo Republike Slovenije (sklep št. U-I-149/98 (Uradni list RS, št. 85/01), odločba št. U-I-200/02 (Uradni list RS, št. 58/04), sklep št. U-I-191/09 (Uradni list RS, št. 85/10) in odločba št. U-I-240/10 (Uradni list RS, št. 47/13)).

- Odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev

Sodišče Evropske unije je obravnavalo področje urejanja v zadevi OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. proti Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s., (odločba št. C-351/12 z dne 27. 2. 2014).

- Razlogi, s katerimi se utemeljuje potreba po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi veljavnega predpisa

Predlog zakona ločeno od temeljnega avtorskega prava ureja status, upravljanje in preglednost poslovanja kolektivnih organizacij, sklepanje sporazumov z uporabniki, delovanje Sveta za avtorsko pravo, reševanje sporov in nadzor.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predlaganega zakona so:

- uskladitev z Direktivo 2014/26/EU in
- izboljšanje ureditve o skupnem sporazumu, tarifah za uporabo avtorskih del, delovanju SAP in izvajanju nadzora URSIL.

2.2 Načela

Načela predlaganega zakona so:

- odprtost kolektivne organizacije za vse imetnike pravic,
- učinkovitost upravljanja kolektivnih organizacij,
- preglednost poslovanja kolektivnih organizacij,
- pravična tarifa za uporabo avtorskih del,
- učinkovitost zbiranja in delitve avtorskih honorarjev imetnikom pravic,
- večja pravna varnost.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

- Konkretni opis predlaganih rešitev

Predlog zakona:

1. določa obvezno kolektivno upravljanje za najbolj množične primere uporabe avtorskih del

Predlog zakona določa obvezno upravljanje avtorskih pravic prek kolektivne organizacije v primeru:

1. priobčitve javnosti neodrskih glasbenih in pisanih del, razen pravice dajanja na voljo javnosti iz 32.a člena ZASP (dajanje na voljo javnosti po žici ali brezžično na način, ki omogoča posameznikom dostop do avtorskega dela s kraja in v času po njihovi izbiri);
2. reproduciranja avtorskih del za privatno in drugo lastno uporabo ter njihovega fotokopiranja prek obsega iz 50. člena ZASP (fotokopiranje v največ treh primerkih ob upoštevanju dodatnih pogojev);
3. kabelske retransmisije avtorskih del, razen pri lastnih oddajanjih RTV organizacij, ne glede na to, ali gre za njihove lastne pravice ali pa so te nanje prenesli drugi imetniki pravic, in
4. pravice do dodatnega letnega nadomestila iz 122.b člena ZASP (pravica do dodatnega letnega nadomestila od proizvajalca fonograma za vsako polno leto po izteku 50. leta od zakonite izdaje fonograma oziroma njegove zakonite priobčitve javnosti).

Pri priobčitvi javnosti neodrskih glasbenih in pisanih del (1. točka) je treba pravico dajanja na voljo javnosti izvzeti iz obveznega kolektivnega upravljanja, ker omogoča učinkovito individualno upravljanje. Ker lahko imetniki pravic sami učinkovito upravljajo svojo pravico dajanja na voljo javnosti in sami odločijo, ali bodo neko delo objavili na svetovnem spletu, ni utemeljeno, da se jih omeji na obvezno kolektivno upravljanje te pravice prek kolektivne organizacije. Če bodo želeli, bodo imetniki pravic še vedno lahko prostovoljno kolektivno upravljali to pravico prek kolektivne organizacije, ki jo bodo izbrali in za to pooblastili.

2. Opredeljuje vsebino zahteve za izdajo dovoljenja in njene priloge ter pogoje za izdajo dovoljenja

3. Vzpostavlja podlago za uvedbo skupnega računa kolektivnih organizacij

Predlog zakona vsebuje določbo, ki kolektivnim organizacijam daje možnost, da se dogovorijo glede izdaje skupnega računa, uporabnikom pa v tem primeru nalaga, da v primeru zavrnitve plačila računa jasno navedejo, zahtevke katere posamezne kolektivne organizacije zavračajo.

Predlog v določeni meri sledi stališčem zlasti uporabnikov avtorskih del, ki poudarjajo pozitivne strani uvedbe enotne položnice / skupnega računa. Uvedbo predlagajo za primere priobčitve javnosti neodrskih glasbenih in pisanih del (male pravice), kjer ima na posamezni vrsti uporabe

avtorskih del upravičenje več kolektivnih organizacij. Izdaja enotne položnice / skupnega računa bi omogočila: manjšo administrativno obremenitev uporabnikov, ki danes prejemajo tri položnice, in kolektivnih organizacij, dolgoročno optimizacijo poslovnih procesov kolektivnih organizacij in večjo preglednost obremenitve uporabnikov. Posledično bi se zmanjšali stroški poslovanja kolektivnih organizacij, povečala sredstva za delitev imetnikom pravic ter zmanjšali stroški nadomestil za plačilo položnic in računovodskih storitev. Posredno se pričakuje tudi morebitno neutemeljeno višanje nadomestil s strani kolektivnih organizacij.

Učinki enotnega zbiranja nadomestil so bili preverjeni s študijo³ avtorjev Hočevarja, Obradovića in Poženela, namen katere je bil predstaviti predloge, ki bi izboljšali stroškovno učinkovitost kolektivnih organizacij. Avtorji so ugotovili, da so slovenske kolektivne organizacije v povprečju stroškovno manj učinkovite pri zbiranju in delitvi nadomestil od kolektivnih organizacij v tujini. Združitvev področja zbiranja nadomestil na enem mestu, npr. preko skupne kolektivne organizacije, bi po izračunih avtorjev bistveno izboljšala učinkovitost poslovanja kolektivnih organizacij:

1. skupna položnica bi znižala administrativne stroške kolektivnih organizacij, posledično bi se povečala plačilna disciplina in prihodki kolektivnih organizacij,
2. organiziranje zbiranja nadomestil na enem mestu v skupni kolektivni organizaciji bi še dodatno znižala stroške, posledično bi se za 31 % povečala skupna delilna masa,

Prijazen sistem za uporabnike bi prinesel manjše stroške, večjo osveščenost uporabnikov idr.

Leta 2014 je bil pripravljen tudi primerjalno-pravni pregled⁴ na to temo, ki ga je opravil Raziskovalno-dokumentacijski sektor Državnega zbora Republike Slovenije. Iz pregleda zakonodaje izhaja, da v Estoniji, na Finskem in v Nemčiji ni določb ali zahtev o izdajanju skupnih računov ali skupnih služb kolektivnih organizacij, pač pa v praksi prihaja do prostovoljnega pogodbenega sodelovanja med kolektivnimi organizacijami s področja glasbe. Tudi v Avstriji ni zakonskih zahtev za izdajanje skupnih računov, pač pa zakon zahteva sodelovanje kolektivnih organizacij, ko gre za pogajanja o skupnih sporazumih z uporabniki. Na Madžarskem poznajo poleg primerov dejanskega prostovoljnega sodelovanja med kolektivnimi organizacijami tudi zakonsko zahtevo po sistemu vse na enem mestu na področju kableske retransmisije in privatnega reproduciranja. Nadomestila pobira organizacija za književna in glasbena dela v dogovoru s kolektivnimi organizacijami drugih imetnikov pravic.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je seznanjeno tudi s prakso enotne položnice na Hrvaškem, do uresničitve katere je prišlo na podlagi prostovoljnega dogovora med kolektivnimi organizacijami.

Predlagatelj v predlogu zakona ni določil obveznega izdajanja skupnega računa. Pri tem je izhajal iz ureditve v drugih državah, pa tudi iz prepričanja, da je za uspešno izdajanje skupnih računov v vsakem primeru potrebno skupno in aktivno sodelovanje kolektivnih organizacij, česar pa zgolj z normativno prisilo ni mogoče doseči.

4. Določa pravila delitve avtorskih honorarjev in oblikovanja namenskih skladov

V predlogu zakona je tako kot v Direktivi 2014/26/EU poseben poudarek na zbiranju, upravljanju in delitvi avtorskih honorarjev. Imetnik pravic, ki dovoli uporabo avtorskega dela, bi moral praviloma prejeti ustrezno nadomestilo. Naloga kolektivne organizacije je, da skrbno zbira, upravlja in deli avtorske honorarje. Kolektivna organizacija mora zbrane avtorske honorarje razdeliti avtorjem v skladu z vnaprej določenimi pravili, ki jih sprejme skupščina. Od zbranih avtorskih honorarjev lahko kolektivna organizacija odšteje le stroške poslovanja in odbitke za

³ Hočevar, Marko, Goran Obradović, Anton Poženel. 2014. Sinergijski učinki enotnega zbiranja nadomestil pri uveljavljanju avtorske in sorodnih pravic – zaključno poročilo. Ljubljana: Center poslovne odličnosti Ekonomske fakultete.

⁴ Križaj, Marjana. 2014. Plačevanje računov kolektivnih organizacij – primerjalni pregled. Ljubljana: Raziskovalno-dokumentacijski sektor Državnega zbora Republike Slovenije.

namenske sklade. Stroški poslovanja morajo biti razumni in v skladu s pravili o stroških poslovanja. Skupščini, kot najvišjemu organu upravljanja, je prepuščeno, da v statutu kolektivne organizacije določi najvišji dovoljeni odstotek stroškov poslovanja.

Predlog zakona kolektivnim organizacija omogoča oblikovanje namenskih skladov. Skladi so ločena namenska sredstva, oblikovana za spodbujanje kulturno-umetniškega ustvarjanja in razširjanja novih avtorskih del na področjih, pomembnih za ohranjanje kulturne raznolikosti, ali za socialne ali izobraževalne namene, ki jih kolektivna organizacija vodi na ločenem računu. V namenske sklade se morajo vplačevati vsi nerazdeljeni avtorski honorarji in sredstva na podlagi izrecnega soglasja imetnika pravic ali tuje kolektivne organizacije. Z namenom preglednega delovanja namenskih skladov se nalaga skupščini kolektivne organizacije, da v primeru, če oblikuje namenske sklade, sprejme pravila o njihovem delovanju.

Predlog zakona v skladu s 13. členom Direktive 2014/26/EU natančno določa postopek delitve in izplačila avtorskih honorarjev, pri čemer morajo biti ti avtorjem izplačani čim prej, najpozneje pa v devetih mesecih po koncu poslovnega leta, razen če iz objektivnih razlogov to ni mogoče.

5. Določa organe upravljanja kolektivne organizacije

Ne glede na predpise, ki določajo organe upravljanja pravnoorganizacijskih oblik, bodo po predlogu zakona imele vse kolektivne organizacije skupščino članov, nadzorni odbor in poslovodstvo.

SKUPŠČINA ČLANOV KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

Skupščino kolektivne organizacije bodo sestavljali člani kolektivne organizacije. Pravico, postati član, imajo po predlogu zakona imetniki pravic ali osebe, ki jih zastopajo. Člani so lahko tudi združenja imetnikov pravic ali druga kolektivna organizacija, ki izpolnjuje pogoje za članstvo.

Člani bodo lahko na skupščini sodelovali in glasovali o zadevah, ki so po predlogu zakona v pristojnosti skupščine. Te so med drugim:

- sprejem in sprememba statuta;
- imenovanje, razrešitev, prejemki ter druge denarne in nedelarne ugodnosti članov nadzornega odbora;
- pravila o delitvi in izplačilu zbranih avtorskih honorarjev, do katerih so upravičeni imetniki pravic;
- pravila o stroških poslovanja;
- pravila o namenskih skladih;
- pravila o obvladovanju tveganj;
- imenovanje revizorja;
- sprejem letnega poročila;
- potrditev pogodbe z zunanjim izvajalcem, njenih sprememb ali odpovedi in
- druga vprašanja v skladu s področnim zakonom, ki ureja status pravne osebe.

⁵ (2) Član organa vodenja ali nadzora je lahko vsaka poslovno sposobna fizična oseba, razen oseba, ki:

- je že član drugega organa vodenja ali nadzora te družbe;
- je bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo, zoper delovno razmerje in socialno varnost, zoper pravni promet, zoper premoženje, zoper okolje, prostor in naravne dobrine. Ta oseba ne sme biti član organa vodenja ali nadzora pet let od pravnomočnosti sodbe in dve leti po prestani kazni zapora;
- ji je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, in sicer dokler traja prepoved, ali
- je bila kot član organa vodenja ali nadzora družbe, nad katerim je bil začel stečajni postopek, pravnomočno obsojena na plačilo odškodnine upnikom v skladu z določbami zakona, ki ureja finančno poslovanje podjetij, o odškodninski odgovornosti, in sicer še dve leti po pravnomočnosti sodbe.

⁶ Marijan Kocbek et al. *VELIKI komentar Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) : z novelami ZGD-1A do ZGD-1H. 2.*, dopolnjena izd., 1. natis. Ljubljana : IUS Software, GV Založba, 2014.

⁷ Kot so določeni z Uredbo Komisije (ES) št. 1126/2008 z dne 3. novembra 2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 320 z dne 29. 11. 2008, str. 1).

Za sprejem sklepa bo po predlogu zakona potrebna večina prisotnih glasovalnih pravic. Predlog zakona omogoča, da se s statutom določi tudi višja večina.

Na skupščini bo treba sestaviti seznam navzočih in zastopanih članov, število glasovalnih pravic člana, število vseh na skupščini prisotnih glasovalnih pravic, v določenih okoliščinah tudi glasovalne pravice za vsako kategorijo imetnikov pravic.

Zapisnik s skupščine bo moral biti v sedmih dneh objavljen na spletni strani kolektivne organizacije.

Pristojnost sklica skupščine bo imelo poslovodstvo in nadzorni odbor. Sklic skupščine bodo lahko zahtevali tudi člani kolektivne organizacije z najmanj petimi odstotki vseh glasovalnih pravic. Statut kolektivne organizacije bo lahko določil tudi nižji odstotek glasovalnih pravic.

Skupščino bo treba sklicati najmanj 15 dni pred zasedanjem. V primeru zahteve manjšine članov kolektivne organizacije bo treba skupščino sklicati najpozneje dva meseca od predložitve zahteve, v nasprotnem primeru bodo lahko po pooblastilu sodišča skupščino sklicali predlagatelji sami.

Sklic skupščine bo moral biti skupaj z dnevnim redom in predlogi sklepov poslan vsakemu članu kolektivne organizacije in objavljen na spletni strani kolektivne organizacije. Sklic bo morala kolektivna organizacije objaviti tudi na spletni strani Agencije RS za javnopravne evidence in storitve ter kolektivne organizacije, kjer se že danes objavljajo podatki in sporočila družb in samostojnih podjetnikov po ZGD-1, objave sklepov in listin v postopkih vpisa v poslovni in sodni register, objave procesnih dejanj v postopkih zaradi insolventnosti in druge objave. Sklice na spletni strani AJ PES bodo lahko kolektivne organizacije objavljale brezplačno.

NADZORNI ORGAN KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

Po Direktivi 2014/26/EU morajo države članice zagotoviti, da imajo kolektivne organizacije vzpostavljen nadzor za spremljanje dejavnosti in izvajanje nalog poslovodstva. V nadzornem organu bi morale biti zastopane različne kategorije članov kolektivne organizacije.

V skladu z navedenim se v predlogu zakona določi nadzorni odbor, katerega temeljna naloga bo nadziranje poslovodstva pri vodenju poslov in spremljanje izvajanja sprejetih sklepov skupščine. Nadzorni odbor bo lahko pri izvajanju nadzora od poslovodstva zahteval kakršne koli podatke, tudi če ti vsebujejo osebne ali druge varovane podatke.

Nadzorni odbor bodo sestavljali člani. Sestava, število članov in mandatno obdobje bodo določeni s statutom. Po predlogu zakona se zahteva, da sestava odraža pravično in uravnoteženo zastopanost različnih kategorij imetnikov pravic, medtem ko člani nadzornega odbora ne morejo postati osebe, ki ne morejo biti člani organa vodenja ali nadzora v skladu z 255. členom⁵ ZGD-1.

Nadzorni odbor bo sklican vsak enkrat v četrtletju.

POSLOVODSTVO KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

Naloge poslovodstva kolektivne organizacije bodo po predlogu zakona samostojno vodenje poslov kolektivne organizacije, njeno zastopanje in predstavljanje. Pri opravljanju svojih nalog bo moralo ravnati v dobro kolektivne organizacije in njenih članov s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika. O svojem delu, zlasti o poslovanju kolektivne organizacije in poteku poslov, zbranih avtorskih honorarjih ter stroških poslovanja, bo moralo vsak enkrat v četrtletju poročati nadzornemu odboru.

Član posloводства ne bo smela biti oseba, ki ne bo mogla postati član organa vodenja ali nadzora iz 255. člena ZGD-1.

ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST ČLANOV POSLOVODSTVA IN NADZORNEGA ODBORA

Člani nadzornega odbora in posloводства bodo morali pri opravljanju nalog ravnati v dobro kolektivne organizacije in njenih članov, in sicer s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika. Za škodo, ki bi nastala kot posledica kršitev njihovih nalog, bodo odgovarjali solidarno, razen če bodo dokazali, da so pošteno in vestno opravljali svoje dolžnosti. Odškodninski zahtevki bodo zastarali v petih letih od nastanka škode. Navedene določbe upoštevajo zahtevo Direktive 2014/26/EU za vzpostavitev mehanizmov, da osebe, ki vodijo posle kolektivne organizacije, to počnejo skrbno, preudarno in neodvisno.

Predpisani standard skrbnosti je treba razlagati v okviru načel in pravil obligacijskega prava in je upoštevan pri ugotavljanju odškodninske odgovornosti članov organov vodenja ali nadzora. Da bo standard skrbnosti izpolnjen, sta potrebni skupaj vestnost in poštenost. Pri tem vestnost pomeni *»zadostno pripravljenost odločitve z vidika ekspertnih presoj (posvetovanja, ekspertize) in upoštevanje le-teh pri odločitvi«* (Kocbek⁶ et al. 2014, 73). Pomeni *»takšno pripravo na odločanje, presojo vseh sedanjih in predvidenih okoliščin ter posledic za interese družbe in samo odločitev, kot je to običajno pri odločanju kvalificirano usposobljenih in večših posameznikov (managerjev in nadzornikov) na takšnem področju«* (ibid.).

Poštenost na drugi strani pomeni *»spoštovanje predpisov, poleg ustave, zakonskih in podzakonskih predpisov tudi aktov družbe in aktov organizacij, v katere je družba povezana ali so člani organov vodenja in nadzora njeni člani, ter seveda spoštovanje obveznosti, ki izhajajo iz pogodb in drugih obveznostnopravnih aktov. Poštenost pomeni tudi upoštevanje pravil profesionalne etike«* (ibid.).

Vestnost in poštenost se bo ugotavljala za vsakega člana posebej. Dokazovala se bo konkretno, v povezavi z zatrjevanim škodljivim delovanjem in nastalo škodo (ibid.). Breme dokazovanja bodo nosili domnevni povzročitelji, tj. člani nadzornega odbora in posloводства (ibid., 74). Kolektivna organizacija bo lahko terjala povrnitev škode od kateregakoli člana nadzornega odbora in posloводства ali od vseh skupaj, v skladu z načelom solidarne odgovornosti.

NASPROTJE INTERESOV ČLANOV NADZORNEGA ODBORA IN POSLOVODSTVA

Člani nadzornega odbora in posloводства kolektivne organizacije bodo morali vsako leto skupščini predložiti individualno izjavo o nasprotju interesov, v kateri bodo razkrili informacije o:

- vseh interesih v kolektivni organizaciji;
- vsakemu prejemku, ki so ga v preteklem poslovnem letu prejeli od kolektivne organizacije;
- vseh avtorskih honorarjih, ki so jih v preteklem poslovnem letu prejeli od kolektivne organizacije;
- obstoju katerega koli dejanskega ali morebitnega nasprotja med njihovim osebnimi interesi in interesi kolektivne organizacije ali med njihovimi kakršnimi koli obveznostmi do kolektivne organizacije in dolžnostmi do katere koli druge pravne ali fizične osebe.

Razkritje nasprotja interesov in njegovo izogibanje je v skladu z Direktivo 2014/26/EU pogoj za neodvisnost vodstva kolektivne organizacije, nepristranskost, objektivnost in posledično za zagotovitev preudarnega upravljanja v dobro kolektivne organizacije.

6. Določa pravico imetnikov pravic do vpogleda v dokumente in podatke kolektivne organizacije

7. Vnaša večjo preglednost poslovanja kolektivnih organizacij z obveščanjem imetnikov pravic, drugih kolektivnih organizacij in javnosti ter določitvijo enotne oblike in sestave letnega poročila kolektivne organizacije

Iz uvodne določbe 34 Direktive 2014/26/EU izhaja, da bi morala kolektivna organizacija za okrepitev zaupanja imetnikov pravic, uporabnikov in drugih kolektivnih organizacij v storitve upravljanja pravic izpolnjevati posebne zahteve glede preglednosti. Vsaka kolektivna organizacija bi morala posameznim imetnikom pravic najmanj enkrat letno zagotoviti določene informacije, kot so na primer avtorski honorarji, ki se delijo in izplačajo, stroški poslovanja kolektivne organizacije, medtem ko bi morala drugim kolektivnim organizacijam, katerih pravice upravlja na podlagi sporazumov o zastopanju, zagotoviti zadostne informacije, vključno s finančnimi.

Nadalje bi morale kolektivne organizacije v skladu z uvodno določbo 36 Direktive 2014/26/EU izdelati in javno objaviti letno poročilo o preglednosti, ki bi vsebovalo primerljive revidirane finančne informacije.

V skladu z navedenim se v predlogu zakona v VI. poglavju določajo pravila o **obveščanju imetnikov pravic, tujih kolektivnih organizacij in javnosti**, medtem ko se v VII. poglavju urejajo **pravila o letnem poročilu kolektivne organizacije in njegovi reviziji**. Pravila iz VI. in VII. poglavja se bodo uporabljala enotno za vse kolektivne organizacije.

Predlog zakona določa, katere informacije kolektivne organizacije najmanj enkrat letno pošljejo imetniku pravic in tuji kolektivni organizaciji ter javno objavijo na svoji spletni strani. Objavljene informacije na spletni strani bo morala kolektivna organizacija sproti posodabljati. Neupoštevanje določbe o objavljanju se bo štelo za prekršek, ki bo sankcioniran z globo.

Na spletni strani bo objavljeno tudi **letno poročilo z revizorjevim poročilom**. Letno poročilo bo sestavljeno iz **računovodskih izkazov** (bilance stanja, izkaza poslovnega izida, izkaza denarnih tokov), **priloge s pojasnili** k računovodskim izkazom, **poročil** (o namenskih skladih, aktivnostih kolektivne organizacije v poslovnem letu in poslovanju z zunanjim izvajalcem), **izjave o nasprotju interesov**, **informacije** o skupnem znesku plačil, ki so jih prejeli člani posloводства in člani nadzornega odbora, ter o zavrnjenih dovoljenjih za uporabo avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije, **opisa statusne oblike** kolektivne organizacije, načina upravljanja ter vzpostavljenega nadzora in podatkov o firmi oziroma imenu ter sedežu **povezanih oseb** in **zunanjih izvajalcev**.

Za sestavo in objavo letnega poročila bosta odgovorna poslovodstvo in nadzorni odbor kolektivne organizacije. S kolektivno odgovornostjo se želi okrepiti zaupanje v vsebino letnega poročila, hkrati pa prepričati, da bi bila vsa odgovornost omejena le na nekatere člane, medtem ko bi bili drugi člani razbremenjeni vsake odgovornosti. Od članov posloводства kolektivne organizacije se bo zahtevalo, da podpišejo tako letno poročilo kot tudi njegove sestavne dele, medtem ko bo moral nadzorni odbor pripraviti pisno poročilo za skupščino.

Letno poročilo bo moralo biti sestavljeno jasno in pregledno, da bo njegov uporabnik lahko iz njega razbral informacije, ki ga bodo zanimale. Izkazovati bo moralo resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti kolektivne organizacije, njenega finančnega položaja ter poslovnega izida. Določba je povzeta iz mednarodnih standardov računovodskega poročanja (v nadaljnjem besedilu: MSRP)⁷; vsebuje jo tudi SRS. Pošteno predstavljanje po MSRP pomeni prikazovanje dejanskih učinkov transakcij, drugih dogodkov in stanj v skladu z opredelitvami in pripoznavalnimi sodili za sredstva, obveznosti, prihodke in odhodke.

Letno poročilo bo moral tako kot doslej pregledati **pooblaščen revizor**. Za revidiranje se bodo uporabljale določbe Zakona o revidiranju (Uradni list RS, št. 65/08 in 63/13 – ZS-K), medtem ko za pripravo revizorjevega poročila predlog zakona napotuje na smiselno uporabo določb ZGD-1.

Revizorja imenuje skupščina kolektivne organizacije. Slednja sprejema tudi letno poročilo.

Predlog zakona določa tudi poseben institut **posebne revizije**, namenjene posebnemu pregledu vodenja posameznih poslov kolektivne organizacije. O imenovanju posebnega revizorja in predmetu posebne revizije bo odločala skupščina z navadno večino na skupščini navzočih glasovalnih pravic, v primeru zavrnitve pa tudi sodišče na predlog ene dvajsetine oziroma 5 % vseh glasovalnih pravic. Sodišče bo pri obravnavi predloga za imenovanje posebnega revizorja presojalo vzroke za domnevo, da je prišlo pri vodenju postopkov in poslov do nepoštenosti ali hujših kršitev zakona ali statuta kolektivne organizacije.

8. Natančneje določa sestavo, postopek ter odločanje Sveta za avtorsko pravo

Predlog zakona določa, da SAP sestavljajo predsednik in štirje člani. Po dva člana bodo skupaj imenovali kolektivne organizacije, po dva pa skupaj reprezentativna združenja uporabnikov. Oboji bodo morali v SAP predlagati vsaj enega kandidata, ki ima magistrsko izobrazbo druge bolonjske stopnje ali visokošolsko univerzitetno izobrazbo (prejšnje) ekonomske smeri. URSIL bo predlagal predsednika SAP. Postopek imenovanja članov in predsednika SAP se bo začel tako, da bo URSIL na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo, v Uradnem listu RS objavil javni poziv kolektivnim organizacijam in reprezentativnim združenjem uporabnikov, da v dveh mesecih predlagajo vsak po (svoja) dva člana SAP. URSIL bo nato v roku enega meseca od poteka roka za prijavo članov SAP, prijave kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za člana SAP, predložil ministru, pristojnemu za gospodarstvo, da izvede postopek imenovanja. Ta bo lahko tudi zavrnil katerikoli predlog URSIL za imenovanje predsednika ali člana SAP. V tem primeru se bo postopek ponovil. Če kolektivne organizacije ali reprezentativna združenja uporabnikov ne bodo ravnali, kot je določeno v predlogu zakona, in skupno predlagale kandidata za člana SAP, bo to storil URSIL.

Predlog zakona uvaja mandat in nekoliko spremenjene pogoje za člane in predsednika SAP, kot jih določa veljavni ZASP. Medtem ko bo moral predsednik SAP imeti izobrazbo pravne smeri in opravljen pravniški državni izpit, bodo morali člani SAP imeti magistrsko izobrazbo druge bolonjske stopnje ali visokošolsko univerzitetno izobrazbo (po prejšnjem sistemu izobraževanja). Vsi člani bodo morali imeti najmanj tri leta delovnih izkušenj in znanje na področju avtorskega prava. Ker je računanje tarif zapleten postopek, za katerega je potrebno ekonomsko znanje, bosta morala imeti dva člana SAP izobrazbo ekonomske smeri.

V okviru določb o mandatu in pogojih za člane in predsednika SAP predlog zakona določa tudi nezdržljivost opravljanja funkcije člana ali predsednika SAP z nekaterimi drugimi funkcijami. Predsednik in član SAP tako ne moreta biti član vodstva ali organa politične stranke, član poslovodstva ali nadzornega odbora ali pooblaščenec kolektivne organizacije ali reprezentativnega združenja uporabnikov ter ne oseba, ki je bila pravnomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na zaporno kazen v trajanju več kot šest mesecev. Mandat predsednika in članov SAP bo omejen na pet let, prenehal pa bo z dnem imenovanja novega predsednika in novih članov (tudi v primeru njihovega odstopa).

Predsednika in člane SAP bo po novem mogoče tudi predčasno razrešiti. To pristojnost bo imel minister, pristojen za gospodarstvo, razlogi za razrešitev pa so: kadar bo član oziroma predsednik SAP to sam zahteval, če ne bo izpolnjeval več z zakonom določenih pogojev za imenovanje, ali pa bo nastal položaj, nezdržljiv z opravljanjem funkcije člana ali predsednika SAP. Zoper sklep bo lahko razrešeni član ali predsednik SAP vložil tožbo v upravnem sporu, s čimer je zagotovljeno sodno varstvo zoper odločitev ministra, pristojnega za gospodarstvo.

Predlog zakona prinaša revidirane določbe postopka pred SAP. SAP bo določil primerno tarifo ali odločil o drugem spornem vprašanju v zvezi s sklenitvijo skupnega sporazuma, ko bosta kolektivna organizacija ali reprezentativno združenje uporabnikov to od njega zahtevali. To bosta lahko storila kadarkoli po objavi začasne tarife ali če po petih mesecih od začetka pogajanj omenjeni ne bodo sklenili skupnega sporazuma. Kolektivna organizacija ali reprezentativno združenje uporabnikov bosta pri SAP lahko zahtevala tudi, da odloči, ali je objavljen skupni

sporazum v skladu z določbami tega zakona in ali je tarifa, določena s tem sporazumom, primerna. Zahtevo za odločanje o primernosti veljavne tarife bo po novem mogoče vložiti tudi, če je SAP o tem že odločil, pod pogojema, da je od njene uveljavitve preteklo že najmanj šest let in so po odločbi SAP nastale pomembne okoliščine, ki vplivajo na primernost višine tarife.

Nadalje je natančneje določeno, da se postopek pred SAP začne na pisno zahtevo, ki mora vsebovati vsaj podatke o vložniku predloga, obrazložitev spornih vprašanj, poročilo o dotedanem poteku pogajanj ter predlog tarife ali rešitve spornega vprašanja. SAP bo zahtevo za odločanje nasprotni stranki moral poslati v petnajstih dneh od prejetja in jo pozvati, da se o njej izreče v tridesetih dneh. Vsaka stranka bo lahko navedla nova dejstva in predlaga dokaze, na katera opira svoje predloge ali s katerimi izpodbija navedbe in dokaze nasprotne stranke na prvem naroku za ustno obravnavo. Ta bo po predlogu zakona v prihodnje obvezna, SAP pa jo bo moral razpisati najpozneje v roku treh mesecev od prejetja odgovora oziroma izteka roka za odgovor nasprotne stranke na zahtevo za odločanje, vloženo pri SAP. V postopku pred SAP se bodo še naprej uporabljale določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, določeno pa je tudi, da SAP v postopkih, za katere je pristojen, ne bo mogel imenovati izvedenca, saj velja, da so člani in predsednik strokovnjaki na področju avtorskega prava.

Zaradi hitrejšega reševanja postopkov pred SAP, predlog zakona določa devetmesečni rok od zaključka obvezne ustne obravnave, v katerem mora SAP izdati odločbo. Z njo določi primerno tarifo ali odloči o drugem spornem vprašanju, pri čemer lahko v delu ali celoti potrdi, spremeni ali razveljavi izpodbijani skupni sporazum ali tarifo. Odločba, s katero bo SAP določil primerno tarifo za uporabo avtorskih del, bo prenehala veljati, če bosta stranki s skupnim sporazumom določili novo tarifo.

Tudi glede stroškov postopka predlog zakona prinaša nekatere spremembe. Stranka, ki bo začela postopek pred SAP, bo morala v roku, ki ga bo določil SAP, založiti ustrezna sredstva za kritje stroškov njegovega delovanja, saj je SAP organ, ki nima lastnih sredstev in je zato za njegovo delovanje treba plačati predajem. Kateri stroški sodijo med stroške SAP in pravilo, da višina nagrade člana SAP znaša tretjino osnovne mesečne plače okrožnega sodnika za vsak začeti mesec trajanja postopka (za predsednika SAP pa je ta znesek povišan za 20 %), predlog zakona ne spreminja, omejuje pa čas izplačevanja te nagrade, in sicer tako, da bo članom in predsedniku SAP pripadala nagrada za čas trajanja posameznega postopka, vendar ne več kot za dvanajst mesecev. Na ta način želi predlog zakona poleg določbe, s katero določa rok za izdajo odločbe, predstavnike SAP dodatno spodbuditi, da odločijo v zakonsko določenem roku, saj po preteku dvanajstih mesecev od začetka posameznega postopka, za svoje delo ne bodo več plačani.

Z namenom razbremenitve Vrhovnega sodišča Republike Slovenije z zadevami v zvezi določanjem primernih tarif za uporabo avtorskih del, odločanjem o drugih spornih vprašanjih v zvezi s sklenitvijo skupnega sporazuma in odločanjem o primernosti tarif bo sodno varstvo zoper odločbe SAP v prihodnje zagotovljeno z možnostjo vložitve tožbe v upravnem sporu, o kateri bo odločalo Upravno sodišče Republike Slovenije na svojem sedežu, s čimer bo zagotovljeno, da bo zadeva obravnavana pred Upravnim sodiščem v Ljubljani.

9. Ureja izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del

Večozemeljska licenca za spletno uporabo glasbenih del je dovoljenje za spletno uporabo glasbenih del, ki zajema ozemlje več kot ene države članice. Potrebujemo jo ponudniki spletnih storitev, pri katerih se uporabljajo glasbena dela, ki potrošnikom omogočajo prenos ali pretočno predvajanje glasbe, in druge storitve, ki zagotavljajo dostop do filmov ali iger, pri katerih je glasba pomemben del.

Pravice za spletno uporabo glasbenih del so izključna pravica do reproduciranja in priobčitev javnosti glasbenih del. Te pravice lahko upravljajo posamezni imetniki pravic, kot so avtorji ali

glasbeni založniki, ali kolektivne organizacije.

Predlog zakona v 10. poglavju ureja pravila, s katerimi se zagotavljajo osnovni pogoji za večozemeljsko licenciranje spletne uporabe glasbenih del. Ker je v spletnem glasbenem sektorju kolektivno upravljanje pravic na ozemeljski ravni norma, bodo pravila v predlogu zakona veljala za kolektivne organizacije z dovoljenjem za večozemeljsko kolektivno upravljanje avtorske pravice za spletno uporabo glasbenih del.

Kolektivna organizacija, ki bo izdajala ali ponujala večozemeljske licence za spletno uporabo glasbenih del, bo morala imeti zadostno zmogljivost za elektronsko obdelavo podatkov, potrebnih za upravljanje z licencami. Med drugim bo morala biti sposobna določiti glasbena dela, na katerih kolektivno upravlja pravice, ter pravice in njihove imetnike za vsako ozemlje in za vsako glasbeno delo ali njegov del. Netočne podatke in informacije bo morala kolektivna organizacija na podlagi utemeljene zahteve nemudoma popraviti. Pravila o popravku podatkov bodo morala biti objavljena na spletni strani kolektivne organizacije.

Od kolektivne organizacije se bo zahtevala elektronska komunikacija z imetniki pravic, ponudniki spletnih storitev in drugimi kolektivnimi organizacijami. V elektronski obliki bo morala kolektivna organizacija na primer zagotavljati informacijo o spletnem glasbenem repertoarju, ki ga bo zastopala.

Kolektivna organizacija bo morala nadzirati spletno uporabo glasbenih del in ponudnikov spletnih storitev, ki jim je izdala večozemeljsko licenco. Od ponudnikov spletnih storitev se bo zahtevalo natančno poročanje kolektivni organizaciji o dejanski uporabi glasbenih del. Po oddanem poročilu bo kolektivna organizacija v roku dveh delovnih dni izdala ustrezen račun. Ponudniki spletnih strani bodo lahko izpodbijali ustreznost računov v skladu s postopki za izpodbijanje računov, dostopnih na spletni strani kolektivne organizacije.

Kolektivna organizacija bo morala po prejemu poročila o dejanski spletni uporabi glasbenih del v roku dveh delovnih dni razdeliti avtorske honorarje imetnikom pravic. Hkrati bo morala imetniku pravic z vsakim izplačilom zagotoviti informacije o: (1) obdobju, na katerega se nanaša avtorski honorar za spletno uporabo glasbenih del, in o ozemljih, na katerih so se dela uporabljala, (2) zbranih in dodeljenih avtorskih honorarjih ter odbitkih za vsako pravico za spletno uporabo za vsako glasbeno delo ter (3) zbranih in dodeljenih avtorskih honorarjih in odbitkih za vsakega ponudnika spletnih storitev.

Kolektivna organizacija (zastopana kolektivna organizacija) bo lahko sklepala sporazume z drugimi kolektivnimi organizacijami (pooblaščen kolektivna organizacija), s katerimi jih bo pooblastila za izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del iz lastnega repertoarja. V teh primerih bo morala pooblaščen kolektivna organizacija zastopano kolektivno organizacijo redno obveščati o glavnih pogojih, pod katerimi bo izdajala licence, o načinih uporabe glasbenih del, določbah, ki se nanašajo ali vplivajo na avtorske honorarje, trajanju licenc, obračunskih obdobjih in vključenih ozemljih. Za razdelitev avtorskih honorarjev se bodo smiselno uporabljala pravila, kot veljajo za kolektivno organizacijo, ki sama ponuja in izdaja večozemeljske licence.

Sklenitev sporazuma o zastopanju bo obvezno, kadar kolektivna organizacija ne bo izdajala ali ponujala večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del. V teh primerih bo morala kolektivna organizacija zaprositi drugo kolektivno organizacijo za sklenitev sporazuma o zastopanju, na podlagi katerega bo lahko pooblaščen kolektivna organizacija izdajala ali ponujala večozemeljske licence za glasbena dela tudi iz njenega repertoarja. Pooblaščen kolektivna organizacija prošnje ne bo mogla zavrnila, če bo sama že izdajala ali ponujala večozemeljske licence za istovrstno spletno uporabo glasbenih del iz repertoarja ene ali več drugih kolektivnih organizacij. Od pooblaščen kolektivne organizacije se bo zahtevalo, da upravlja zastopani repertoar pod enakimi pogoji kot lastni repertoar.

Morebitni spori med kolektivno organizacijo in ponudniki spletnih storitev ali enim ali več imetnikom pravic ali drugo kolektivno organizacijo se bodo reševali z mediacijo.

10. Sistematično določa postopek in ukrepe nadzornega organa

URSIL ostaja organ, pristojen za izvajanje nadzora nad delovanjem kolektivnih organizacij. URSIL bo po novem nadzor opravil v skladu z letnim programom dela, ki ga za vsako leto sprejme minister, pristojen za gospodarstvo, na predlog predstojnika URSIL. Poleg tega nadzora bo lahko URSIL opravil nadzor tudi na lastno pobudo ali na pobudo tretje osebe. Tretje osebe, ki bodo pri URSIL vložile pobude za ukrepanje zoper kolektivno organizacijo, ne bodo imele položaja stranke v postopku. Ne glede na pristojnost nadzora pa URSIL ne bo pristojen za odločanje o sporih med imetniki pravic in kolektivno organizacijo ter med uporabniki in kolektivno organizacijo. Določbe o nadzoru bodo veljale tudi za zunanjšega izvajalca, ki ga ureja predlog zakona. Tudi pri njem bo namreč lahko URSIL v okviru prenesenih nalog opravil nadzor nad njegovim delovanjem.

Za uresničevanje ciljev Direktive 2014/26/EU glede zagotavljanja visoke ravni upravljanja, finančnega poslovanja, preglednosti in poročanja kolektivnih organizacij predlog zakona bistveno natančneje (v primerjavi z veljavnim ZASP) določa pooblastila nadzornega organa in obveznosti kolektivnih organizacij do nadzornega organa. URSIL bo tako lahko kot nadzorni organ nad kolektivno organizacijo vpogledal v njene poslovne knjige in druge dokumente, četudi bi ti lahko vsebovali osebne ali druge varovane podatke, od kolektivne organizacije zahteval katerekoli informacije ali dokumente o njej ali o njenem poslovanju, četudi bi ti lahko vsebovali osebne ali druge varovane podatke, ter od članov posloводства ali nadzornega odbora kolektivne organizacije zahteval ustno ali pisno pojasnilo o dejstvih ali dokumentih, ki se nanašajo na delovanje kolektivne organizacije. Hkrati pa predlog zakona določa pomemben časovni okvir uvedbe postopka nadzora, v skladu s katerim URSIL ne bo mogel začeti postopka nadzora nad kolektivno organizacijo, če gre za zadevo, starejšo od petih let, razen če je bil postopek nadzora že uveden.

Direktiva 2014/26/EU nalaga državam članicam, da vzpostavijo ustrezne postopke, s katerimi bo mogoče spremljati skladnost kolektivnih organizacij z direktivo ter zagotovijo, da lahko nadzorni organ uvede sankcije in ukrepe, v primeru neizpolnjevanja določb nacionalne zakonodaje. Sankcije ali ukrepi morajo biti učinkoviti, sorazmerni in odvračilni.

Zato je bilo treba za učinkovito opravljanje nadzora poleg širjenja pooblastil nadzornega organa razširiti oziroma povečati obveznosti v zvezi z nadzorom tudi pri kolektivnih organizacijah. Te bodo morale v skladu s predlogom zakona v petnajstih dneh od nastanka okoliščine ali dokumenta ali njihove pridobitve URSIL predložiti:

1. vabila na seje skupščine ali drugih organov kolektivne organizacije, vključno z gradivom;
2. podatke o spremembi oseb, ki so v skladu z zakonom ali aktom o ustanovitvi pooblaščenec za zastopanje kolektivno organizacijo;
3. statut in druge notranje akte ter njihove spremembe;
4. vabilo za pogajanja za sklenitev skupnega sporazuma z reprezentativnim druženjem uporabnikov;
5. skupne sporazume z reprezentativnimi združenji uporabnikov;
6. začasne tarife;
7. sporazume s tujimi kolektivnimi organizacijami;
8. zapisnik sej skupščin kolektivne organizacije in vse gradivo za skupščino ter
9. pogodbo kolektivne organizacije z zunanjim izvajalcem.

V skladu z namenom učinkovitejšega opravljanja nadzora predlog zakona vsebuje spremembe in dopolnitve določb o ukrepih nadzornega organa. URSIL bo v nadzornem postopku izdal odločbo, v kateri bo navedel ugotovljeno kršitev in kolektivni organizaciji odredil, da jo v določenem roku odpravi. Če kolektivna organizacija ne bo odpravila kršitve bo lahko URSIL odredil kolektivni

organizaciji odpoklic člana posloводства kolektivne organizacije. URSIL bo lahko kolektivni organizaciji izdano dovoljenje z odločbo tudi odvzel, če bodo nastale okoliščine, ki bi bile razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja, če bo kolektivna organizacija v nasprotju z določbami predloga zakona opravljanje svojih nalog prenesla na zunanjega izvajalca, če bo kolektivna organizacija zbrana sredstva imetnikom pravic delila v nasprotju s predlogom zakona ali pravili o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, če bo kolektivna organizacija večkrat kršila določbe predloga zakona in teh kršitev ne bo odpravila ter če bo kolektivna organizacija ponavljala istovrstne kršitve, ugotovljene z izvršljivo odločbo URSIL.

Predlog zakona določa tudi pravila razdelitve premoženja kolektivne organizacije, ki ji je bilo odvzeto premoženje. Premoženje kolektivne organizacije, ki ga je ta pridobila v času veljavnosti dovoljenja kolektivne organizacije, je namreč last imetnikov pravic.

11. Določa kazenske sankcije kolektivnih organizacij ter pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov

Predlog zakona določa prekrške zoper kolektivno organizacijo in odgovorne osebe v primeru kršitev nekaterih določb predloga zakona.

S prekrškom bodo po novem lahko kaznovale tudi pravne osebe, samostojni podjetniki ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost in njihove odgovorne osebe, če ne bodo izpolnjevali svojih obveznosti v zvezi z obveščanjem, ki jih imajo po predlogu zakona kot uporabniki (44. člen predloga zakona).

Prekrškovni nadzor nad izvajanjem določb bodo opravljali Tržni inšpektorat Republike Slovenije, ki je nadzor nad določenimi določbami ZASP opravljal že doslej, AJPES in URSIL.

– Proučene variantne rešitve, in utemeljitev predlagane rešitve.

b) Način reševanja:

– Vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom

S predlaganim zakonom se odpravljajo ugotovljene pomanjkljivosti sedanje ureditve.

– Vprašanja, ki se bodo urejala z izvršilnimi predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati

Vprašanja v zvezi z mediacijo bo še naprej urejala Uredba o mediaciji v sporih v zvezi z avtorsko ali sorodnimi pravicami (Uradni list RS, št. 35/05), ki jo bo Vlada RS uskladila z določbami tega predloga zakona v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

Z uveljavitvijo predlaganega zakona bosta prenehali veljati:

1. Uredba o zneskih nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje (Uradni list RS, št. 103/06);

2. Uredba o arbitraži v sporih v zvezi z avtorsko ali sorodnimi pravicami (Uradni list RS, št. 65/06).

– Vprašanja, ki se bodo urejala drugače, navedite kako (npr. s kolektivnimi pogodbami)

Ni takih vprašanj.

– Vprašanja, v katera ni mogoče poseči s predpisi

S predpisi ni mogoče poseči v izključne pravice imetnikov, razen če to dopuščajo mednarodne pogodbe in evropski pravni red.

- Vprašanja, ki jih ni treba več urejati s predpisi

Višina nadomestila za privatno in drugo lastno reproduciranje ne bo več določena z uredbo Vlade Republike Slovenije, ker jo bosta sporazumno določala kolektivna organizacija in reprezentativno združenje uporabnikov, tako kakor že velja za druge tarife za uporabo varovanih del.

- Vprašanja, ki se bodo urejala s predpisi in v zvezi s katerimi so bili predhodno opravljeni poskusi in testi, da se ugotovi, ali je ukrepanje primerno

Ni takih vprašanj.

- c) Normativna usklajenost predloga zakona:

- Z veljavnim pravnim redom

Predlog zakona je usklajen z obstoječim pravnim redom.

- S splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo

Predlog zakona je usklajen s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

- S predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati

S predlogom zakona se v prehodnih določbah črtajo določbe četrtega odstavka 38. člena, 39. člena, šestega poglavja, 2. in 3. točka prvega odstavka 185. člena ter tretji in četrti odstavek 189. člena ZASP. Paketna obravnava ni predvidena.

- č) Usklajenost predloga zakona:

- S samoupravnimi lokalnimi skupnostmi

Predlog zakona ne posega v lokalno samoupravo, zato dodatno usklajevanje ni potrebno.

- S civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba neusklajenih vprašanj)

Pri pripravi predloga zakona so bili, kolikor je to mogoče, upoštevani predlogi kolektivnih organizacij, posameznih imetnikov pravic, stanovskih in sindikalnih združenj imetnikov pravic, reprezentativnih združenj uporabnikov, posameznih uporabnikov, državnih organov in posameznih pravnih strokovnjakov. Odpravljene ali zmanjšane so bile ugotovljene administrativne ovire in, kolikor je mogoče, uvedene rešitve, ki prinašajo zmanjšanje stroškov, povezanih s kolektivnim upravljanjem pravic (npr. elektronsko poslovanje kolektivnih organizacij z imetniki pravic in uporabniki varovanih del).

Nekaterih prejetih predlogov ni bilo mogoče upoštevati, ker so v nasprotju z mednarodnimi pogodbami ali evropskem pravnem redom ali pa bi pomenili neutemeljen ali nesorazmeren poseg v pravice drugih. Kolektivne organizacije niso državni organi, ampak subjekti zasebnega prava, ki so organizirani kot društvo, zavod ali gospodarsko interesno združenje (statusna oblika kolektivne organizacije ni določena, mora pa biti organizirana kot pravna oseba). Tudi uporabniki avtorskega dela ali predmeta sorodne pravice so najrazličnejši, med njimi so npr. posamezne fizične osebe, skupine fizičnih oseb (npr. pevski zbori), izobraževalne in kulturne ustanove, različna združenja, državni organi, gospodarski subjekti, npr. samostojni podjetniki, podjetniki posamezniki in gospodarske družbe. Med imetniki pravic in uporabniki varovanih del je veliko

nasprotje interesov. Prvi praviloma želijo zadržati čim večji obseg pravic in za uporabo svojih del iztržiti čim več, drugi pa želijo doseči čim večjo omejitev avtorske ali sorodnih pravic in plačati čim manj za uporabo varovanih del. Razmerje med avtorjem, imetnikom sorodne pravice ali kolektivno organizacijo in uporabnikom avtorskega dela ali predmeta sorodne pravice je zasebne narave, vanj pa država poseže le toliko, kolikor je to nujno potrebno za vzpostavitev ravnotežja med različnimi ustavno varovanimi pravicami. Ker je vsak poseg v to občutljivo razmerje poseg v ustavno varovano pravico najmanj ene strani, ga je treba dobro utemeljiti in pretehtati posledice za obe strani. S predlaganim zakonom so se, kolikor je mogoče, upoštevali interesi imetnikov pravic in uporabnikov varovanih del, da se zagotovi učinkovito varstvo avtorske in sorodnih pravic, vključno z njihovim kolektivnim upravljanjem, ob hkratnem upoštevanju interesov uporabnikov varovanih del do izobraževanja, obveščeniosti, gospodarske pobude ipd.

- S subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so dali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti)

Predlog zakona so pripravili člani delovne skupine za prenos Direktive 2014/26/EU, imenovani s sklepom ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo št. 007-172/2015/2 z dne 12. 6. 2015. V njej je poleg predstavnikov ministrstva sodelovala tudi predstavnica URSIL.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- Ocena finančnih sredstev za državni proračun

Predlog zakona nima posledic za državni proračun.

- Ocena drugih javnih finančnih sredstev

Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

- Prikaz ureditve v pravnem redu EU

Predlog zakona prenaša v slovenski pravni red Direktivo 2014/26/EU. Glavna cilja direktive sta oblikovanje ustreznega pravnega okvira za kolektivno upravljanje pravic, ki bo zagotovil boljše upravljanje in večjo preglednost delovanja kolektivnih organizacij na splošno, ter spodbujanje in olajšanje izdajanja večozemeljskih licenc za spletno uporabo varovanih del na notranjem trgu. Izpolnitev obeh ciljev bo pripomoglo k boljšemu dostopu potrošnikov do širše izbire kulturnih dobrin in storitev. Komercialnim uporabnikom bo olajšan dostop do licenc za zagotavljanje glasbenih storitev v EU, imetniki pravic pa bodo svoj prihodek povečali s širšo promocijo svojih del. Z dostopom do obsežnejših in bolj raznolikih repertoarjev se bo v EU okrepila tudi kulturna raznolikost.

Direktiva je razdeljena v štiri sklope. V prvem so določeni obseg in opredelitve, drugi opredeljuje pravice in obseg zaščite imetnikov podprte z določitvijo minimalnih organizacijskih standardov in preglednosti, ki se zahtevajo za vse kolektivne organizacije v EU. V tretjem sklopu so določeni standardi, ki jih morajo izpolnjevati tiste kolektivne organizacije, ki želijo izdajati večozemeljske

licence za spletne glasbene pravice, četrti sklop pa pokriva zahteve za uveljavljanje ukrepov, določenih z direktivo, vključno s postopki v primeru pritožb in reševanja sporov. Podrobneje lahko vsebino direktive strnemo v naslednje ključne vsebinske sklope, ki jih povzema tudi predlog zakona:

1. Jasna opredelitev obsega pravic imetnikov pravic, vključno s pravico proste izbire kolektivne organizacije in obsega danega pooblastila (pravice, kategorije pravic, vrste del in teritorialno območje varovanja).
2. Minimalne zahteve glede organov in strukture kolektivnih organizacij, kot npr. obveznost kolektivne organizacije, da opravlja nadzor nad delovanjem vodstva, določbe, ki se nanašajo na glasovalne pravice imetnikov pravic in pravico do določitve zastopnika pri glasovanju na generalnih skupščinah.
3. Časovne omejitve glede roka izplačil imetnikom pravic in določitev pravil glede zneskov, ki niso namenjeni razdelitvi.
4. Pravila glede razmerij z uporabniki in določitev meril za opredelitev tarif.
5. Preglednost delovanja do imetnikov pravic, drugih kolektivnih organizacij, uporabnikov in javnosti.
6. Določitev meril, ki jih mora izpolnjevati kolektivna organizacija za podelitev večozemeljske licence za avtorske pravice na glasbenih delih v primerih spletne uporabe.
7. Pravila glede sporazuma o zastopanju med kolektivnimi organizacijami za primere večozemeljskih licenc, posebej določitev meril, kdaj mora posamezna kolektivna organizacija zastopati drugo kolektivno organizacijo.
8. Določbe glede reševanja sporov, npr. postopki za alternativno reševanje sporov za posamezne spore glede večozemeljskih licenc.

Pomen področja

Ker tehnologija omogoča vedno nove spletne oblike širjenja ustvarjalnih vsebin, navedena direktiva določa nova pravila in pomeni korak k enotnemu digitalnemu (evropskemu) trgu, s katerimi se bo zagotovila večja preglednost, natančnejše in učinkovitejše upravljanje pravic. Jasna pravila in preglednost na področju zbiranja in razdelitve (distribucije) plačil za uporabo avtorskih in sorodnih pravic bodo v korist vsem udeležencem, imetnikom pravic, njihovim kolektivnim organizacijam in ponudnikom storitev (spletnih glasbenih vsebin) na območju Evrope. Imetniki pravic bodo intenzivnejše vključeni v procese odločanja, kolektivne organizacije pa bodo zavezane tudi k temeljitemu obveščanju imetnikov pravic in drugih kolektivnih organizacij. Direktiva določa splošna pravila in standarde za večozemeljske licence, kolektivne organizacije pa lahko in v nekaterih primerih tudi morajo zastopati repertoar drugih kolektivnih organizacij glede omogočanja spletne dostopnosti celotnih glasbenih repertoarjev na območju celotne Evrope. Nova direktiva vsebuje tudi pravila glede reševanja sporov in uveljavljanja ukrepov glede kolektivnih organizacij, ki bodo zagotavljala usklajenost delovanja na enotnem (evropskem) trgu.

Avtorske in sorodne pravice so izrednega pomena za ekonomijo EU. Evropsko poročilo o konkurenčnosti iz leta 2010 je pokazalo, da ustvarja industrija s področja ustvarjalnih panog (creative industries), kamor uvrščamo tudi avtorske in sorodne pravice, 3 % zaposlitev na ravni EU 27 (približno 6.7 mio zaposlitev) in 3.3 % BDP, v svetovnem merilu pa je povprečni obseg še večji in dosega do 5.9 % zaposlitev in 5.4 % BDP. Iz navedenega izhaja, da ima Evropa dodaten ekonomski potencial, ki ga je mogoče doseči tudi z ustreznimi zakonodajnimi spremembami na navedenem področju. To je tudi cilj sprejete direktive na področju kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic ter delovanja kolektivnih organizacij.

Pomemben ekonomski potencial in delež predstavlja glasbena industrija, katere zabeležena vrednost je v letu 2012 znašala 4.1 milijarde eurov.

Ekonomski vidik upravljanja kolektivnih pravic v Evropi

V EU je več kot 250 kolektivnih organizacij, ki zastopajo vse ali le posamezne kategorije pravic

imetnikov pravic. Pri tem zberejo približno 6 milijard evrov. Večinski delež tega zneska pobere približno 70 kolektivnih organizacij, pretežni delež zneska pa izvira iz naslova glasbenega ustvarjanja.

Kolektivne organizacije združujejo preko milijon avtorjev. Večina teh je aktivna v glasbenem sektorju, vendar ocene vključujejo tudi avtorje v drugih kategorijah. Kolektivne organizacije, v katerih so organizirani avtorji, zberejo največ nadomestil – v letu 2010 so kolektivne organizacije, združene v CISAC (International Confederation of Authors and Composers Societies) po celemu svetu zbrale 7,5 milijarde evrov, od tega v Evropi 4,6 milijarde evrov, kar je 61 % svetovnih nadomestil. Največji delež, tj. 82,8 % nadomestil, odpade na glasbeni sektor.

Pri sorodnih pravicah imamo prek 500.000 izvajalcev, ki so člani kolektivnih organizacij v EU. Največji delež odpade na 29 kolektivnih organizacij, ki upravljajo s pravicami izvajalcev v glasbenem sektorju. Te so v letu 2009 zbrale 460 milijonov evrov. Producenti, ki so organizirani v 24 kolektivnih organizacijah, so zbrali nekaj manj kot 460 milijonov evrov nadomestil, avdiovizualni producenti pa 107 milijonov evrov.

Preglednica prikazuje seznam pomembnejših kolektivnih organizacij v Evropi glede na promet v letu 2009. 80 % sredstev, zbranih prek kolektivnih organizacij, izhaja iz uporabe glasbe.

Organizacija	DČ	Leto	Zbrano (€)	Stroški delov. (€)	Stroški zaposlenih (€)	Št. zaposl.	Člani	Nosilci pravic	Pravice (sorodne)
GEMA	DE	2010	862 961 000.00	127 072 000.00	67 788 000.00	1068	65 000	Au M, Pub M	Bding, Cable, PPerf, Repro, PC, Digital
SACEM	FR	2010	819 620 000.00	191 317 864.58	125 186 189.01	1399	137 000	Au M, Pub M	Bding, Cable, PPerf, Repro, PC, Digital
MCPS-PRS	UK	2010	709 097 267.56	77 432 854.61	39 192 623.33	N/A	75 064	Au M, Pub M	Bding, Cable, PPerf, Repro, Digital
SIAE	IT	2010	605 000 000.00	203 900 000.00	95 500 000.00	1346	82 500	Au M, Au L, Au AV, Au V	Bding, PPerf, Repro, PC, Digital, Lending, Resale
SGAE	ES	2010	341 200 000.00	65 763 000.00	32 547 000.00	451	96 955	Au M, Au AV, Pub M	Bding, Cable, PPerf, Repro, PC, Digital, Rental, Lending
SACD	FR	2010	219 731 531.36	47 191 193.00	17 750 457.00	230	51 393	Au AV, Au D	Bing, PPerf, Repro, PC, Digital
SABAM	BE	2010	192 966 000.00	37 345 445.00	22 637 380.00	289.5	36 400	Au M, Au L, Au AV, Au V, Au D, Pub M	Bding, Cable, PPerf, Repro, PC, Digital, Resale
GVL	DE	2010	177 918 200.00	12 091 700.00	N/A	N/A	135 725	Perf M, Prod M	Bding, Cable, PPerf, PC
BUMA-STEMRA	NL	2010	175 900 000.00	25 160 000.00	13 169 000.00	195	20 000	Au M, Pub M	Bding, Cable, PPerf, Repro, PC, Digital, Lending
PPL	UK	2010	167 273 617.46	23 273 570.83	13 643 569.90	250	53 800	Perf M, Prod M	Bding, PPerf
STIM	SE	2010	145 810 000.76	21 463 412.08	9 502 270.03	128	64 874	Au M, Pub M	Bding, Cable, PPerf, Repro, PC, Digital
VG Wort	DE	2010	131 690 308.00	9 300 000.00	N/A	66	431 362	Au L, Pub L	Cable, Repro, PC, Lending
AGICOA SE	SE	2010	111 600 000.00	14 569 793.00	6 486 813.00	N/A	45	Prod AV	Cable
SCAM	FR	2010	97 500 000.00	12 322 278.03	7 347 000.00	79.72	29 576	Au L, Au AV, Au V	Bding, Cable, PC, Lending
AKM	AT	2010	86 200 000.00	12 522 454.29	8 038 877.56	153	18 559	Au M, Pub M	Bding, Cable, PPerf
KODA	DK	2010	82 464 000.00	9 102 000.00	7 310 000.00	N/A	36 500	Au M, Pub M	Bding, Cable, PPerf, PC, Digital
SCPP	FR	2010	64 877 000.00	8 285 996.00	3 439 066.00	45	3 000	Prod Phono	Bding, PPerf, PC
TEOSTO	FI	2010	58 456 114.39	9 087 898.04	5 667 693.47	90	25 106	Au M, Pub M	Bding, PPerf, PC, Digital, Lending
SENA	NL	2010	58 356 000.00	9 333 000.00	3 142 000.00	45.6	19 684	Perf M, Prod M	Bding, PPerf
ADAMI	FR	2010	58 335 059.00	8 369 841.00	N/A	74.04	24 000	Perf	Bding, PPerf, PC
Bild-Kunst	DE	2010	56 336 281.68	3 849 750.98	2 477 366.12	37	48 516	Au, Pub L, Prod AV	Bding, Cable, Repro, PC, Lending, Resale
NCB	DK	2010	49 443 352.57	8 350 169.41	4 708 762.36	60.9	5	Au M	Repro
AISGE	ES	2010	46 968 992.61	4 073 925.73	2 221 531.47	N/A	7 932	Perf AV	Bding, PPerf, PC, Rental
SPA	PT	2010	37 771 245.00	8 560 698.00	6 670 954.00	162	19 917	Au, Pub	Bding, Cable, PPerf, Repro, PC, Digital, Lending
CFC	FR	2008	37 760 000.00	4 830 000.00	3 120 000.00	43.67	433	Au, Pub	Repro
ALCS	IE	2010	32 247 816.61	3 496 830.41	1 833 787.19	34	54 694	Au L	Cable, Repro, Digital
AIE	ES	2010	31 212	4 862	3 170	64	16 531	Perf Phono	Bding, PPerf, PC

			620.69	729.68	637.28				
AGEDI	ES	2010	30 022 200.00	1 557 408.82	287 715.23	9	369	Prod Phono	Bding, PPerf, PC
UCMR-ADA	RO	2010	29 843 299.16	1 896 903.48	1 140 819.56	106	6 976	Au M	Bding, Cable, PPerf, Repro, Digital
KOPINOR	NO	2010	29 595 163.97	3 451 438.10	2 179 090.74	21	22	Au, Pub	Repro
Stichting Reprorecht	NL	2010	28 932 000.00	3 573 980.00	1 717 879.00	20	N/A	Au, Pub	Repro
Literar- Mechana	AT	2009	28 503 000.00	1 764 000.00	923 000.00	15.4	13 137	Au, Pub	Cable, Repro, PC
KOPIOSTO	FI	2010	25 234 034.38	4 001 698.46	2 602 982.26	40.3	44	Au, Pub, Perf	Cable, Repro, PC, Lending
REPROBEL	BE	2010	24 580 974.00	2 924 957.00	1 938 735.00	24.6	15	Au, Pub	Repro, PC, Lending
GRAMEX DK	DK	2010	24 085 583.50	3 398 207.40	1 840 339.72	N/A	63 000	Prod M, Perf M	Bding, PPerf
Austro- Mechana	AT	2010	24 000 000.00	3 769 431.94	1 749 221.22	28	18 000	Prod Phono	Bding, Repro, PC, Lending
COPYSUEDE	SE	2010	23 566 432.32	1 979 821.44	1 286 748.14	17	14	Au, Perf	Cable, Repro, PC
CEDRO	ES	2010	23 309 508.51	4 790 824.00	2 662 422.00	45	19 275	Au, Pub	Repro, PC, Lending
AUVIBEL	BE	2010	22 262 885.05	1 114 628.00	595 342.16	7	10	Au, Perf, Prod Phono, Prod AV	PC
Bonus Presskopia	SE	2010	17 782 810.65	1 106 052.76	759 890.01	8	15	Au, Pub	Repro
SAMI	SE	2010	14 363 289.40	4 988 908.50	3 198 599.18	35	23 000	Perf	Bding, Cable, PPerf, PC, Lending
INTEGRAM	CZ	2010	14 216 579.66	3 708 788.17	791 646.89	N/A	12 360	Prod Phono, Perf	N/A
SOZA	SK	2010	9 260 530.00	1 837 864.00	1 348 716.00	N/A	1 924	Au M, Pub M	Bding, Cable, PPerf, Repro, PC, Digital
VEGAP	ES	2010	7 936 618.00	2 501 676.00	1 530 954.00	30	2 010	Au V	Bding, Cable, PPerf, Repro, PC, Rental, Lending
CREDIDAM	RO	2010	6 344 610.42	1 226 646.88	242 619.53	41	10 563	Perf	N/A
UPFR	RO	2010	4 717 035.52	1 087 851.72	387 170.60	25	54	Prod M	Bding, Cable, PPerf, PC
LATGAA	LT	2010	4 356 923.08	986 497.05	625 490.62	N/A	5 027	Au M, AU L, Au AV, Au V, Au V, Pub M	Bding, Cable, PPerf, Repro, PC, Digital, Lending, Resale
AGATA	LT	2010	1 419 589.90	431 797.38	231 331.09	N/A	2 899	Perf, Prod Phono	N/A
EGEDA	ES	2010	N/A	3 380 297.34	1 727 023.14	51	N/A	Prod AV	Bding, Cable, PPerf, PC, Rental
			5 853 029 475.19	1 018 408 083.10	532 318 713.82	6 835	1 733 285		

Imetniki pravic: Au = Avtorji, Pub = založniki, Perf = izvajalci, Prod = producenti
Dela: M = glasba, L = literatura, AV = Avdio vizualno, V = Vizualno, D = dramsko, Phono = Fonogrami
Pravice: Bding = pravice oddajanja, Cable = kabelska retransmisija, PPerf = pravice javnega izvajanja, Repro = pravice reproduciranja, PC = privatno kopiranje, Digital = digitalne pravice, Rental = pravice najema, Lending = pravice izposoje, Resale = pravice ponovne prodaje
 *Člani v nekaterih KO so lahko druge KO ali združenja, ki zastopajo nosilce pravic.

Vir: letna poročila kolektivnih organizacij, poročila Commission Permanente de Contrôle des SPRD, IFPI. Posamezni podatki po kolektivnih organizacijah zaradi različnih načinov definiranja oziroma izračunov niso sistematični in direktno primerljivi.

Preglednica: Avtorska nadomestila v Evropi leta 2010 glede na izvor

2010	V milijonih eurov	
		Delež
Radio / Televizija	1.334.208	29
Fonogrami	1.311.205	28.5
Živa glasba / Gledališče	644.100	14
Kabelsko / Satelitsko	492.277	10.7
Video / Kino	138.021	3
Digitalne vsebine / Multimedija	78.212	1.7
Ostalo	602.694	13.1
Skupaj	4.600.719	100.0

Vir: CISAC (2012) Global Economic Survey 2010

– Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

Ureditev kolektivnega upravljanja avtorskih pravic je v evropskih državah zelo raznovrstna glede bistvenih delov organizacije in delovanja kolektivnih organizacij. Posamezni deli ureditev kolektivnega upravljanja v drugih pravnih sistemih so povzeti iz primerjalne študije, ki so jo za naročnika – Ministrstvo za kulturo, pripravili Urša Chitrakar, Tina Prešeren, Maja Pušnik in Matej Verbajs.

V **Nemčiji** delovanje kolektivnih organizacij ureja Zakon o upravljanju avtorskih in sorodnih pravic⁸ Zakon izrecno ne določa statusno pravne oblike kolektivne organizacije, določa pa, da se dovoljenje za delovanje lahko podeli fizični ali pravni osebi in združenju oseb. Dovoljenje za upravljanje s pravicami v lastnem ali tujem imenu izda nadzorni organ na pisno zahtevo, ki ji je treba priložiti statut kolektivne organizacije, sestavljen v skladu z zahtevami, določenimi v zakonu. Izdaja dovoljenja se lahko zavrne le, če statut ni sestavljen v skladu z zakonom, če je glede na okoliščine mogoče sklepati, da oseba, pooblaščenca za zastopanje, ni dovolj zanesljiva, ali če glede na ekonomsko podlago kolektivne organizacije ni mogoče pričakovati, da bo lahko uveljavljala pravice in zahtevke. Dovoljenje je mogoče preklicati, če se pokaže, da ob njegovi podelitvi kateri izmed razlogov za zavrnitev ni bil znan ali je nastal naknadno, pa te pomanjkljivosti kolektivna organizacija v postavljenem roku ne odpravi, ali če kljub opominu nadzornega organa ne izpolni zakonskih obveznosti. V Nemčiji velja sistem prostega ustanavljanja kolektivnih organizacij. Zakon ne določa njihovega monopolnega položaja, dejansko pa obstajajo t. i. de facto monopoli, za katere velja strog državni nadzor.

Vlogo nadzornega organa v Nemčiji opravlja Patentni urad (Das Deutsche Patent- und Markenamt). O izdaji in preklicu dovoljenja za opravljanje nalog kolektivne organizacije odloča ta urad v soglasju z zveznim kartelnim uradom (Bundeskartellamt). Patentni urad zagotavlja, da kolektivne organizacije ustrezno izvajajo z zakonom določene naloge. Če kolektivna organizacija deluje brez dovoljenja, lahko patentni urad prepove njeno nadaljnje delovanje. Patentni urad lahko za zagotovitev siceršnjega ustreznega delovanja kolektivnih organizacij uporabi vse potrebne ukrepe. Od kolektivne organizacije lahko kadar koli zahteva podatke o poslovanju ter predložitev poslovnih knjig in drugih dokumentov. Prav tako ima pravico do udeležbe na seji skupščine kolektivne organizacije in nadzornega organa, če tak organ v kolektivni organizaciji obstaja. Kolektivne organizacije morajo Patentni urad obvestiti o vsaki spremembi zakonitega ali statutarnega zastopnika, o vsaki spremembi statuta, o tarifah in njihovih spremembah, skupnih pogodbah, dogovorih s tujimi kolektivnimi organizacijami ter o sklepih skupščine, nadzornega organa in vseh odborov ali komisij. Seznaniti ga morajo z letnim poročilom, poročilom o stanju in revizijskim poročilom. Če Patentni urad tako zahteva, ga morajo seznaniti tudi z odločitvami v sodnih ali upravnih postopkih, v katerih je stranka kolektivna organizacija. Kolektivna organizacija mora tarife in vsako njihovo spremembo objaviti v uradnem listu (Bundesanzeiger). Takoj po koncu poslovnega leta mora za preteklo leto izdelati zaključni račun, letno bilanco, izračun dobička in izgube ter poročilo o stanju. Letno poročilo pregleda en ali več izvedenih revizorjev, ki so lahko le poklicni revizorji oziroma revizorske hiše (poklicni nadzorniki knjigovodstva oziroma družbe, ki se s tem ukvarjajo). Po reviziji izdelajo pisno poročilo.

Pri oblikovanju tarife je treba upoštevati delež uporabe avtorskega dela glede na celotni obseg uporabe del. Tarifo o višini nadomestil za pravice in zahtevke, ki jih uveljavlja, določi kolektivna organizacija. Če so sprejeti skupni sporazumi, veljajo v njih dogovorjene tarife. Kolektivna organizacija mora vsakomur pod primernimi pogoji priznati pravico uporabe glede varovanih del, glede katerih se mora kolektivna organizacija pogajati z združenji ustreznih proizvajalcev. Posebne določbe veljajo glede določanja tarife za privatno in drugo lastno reproduciranje v zvezi z napravami in mediji za shranjevanje podatkov.

V primeru spora med kolektivno organizacijo in uporabniki se lahko na zahtevo vsakega udeleženca skliče arbitraž, če je to spor o uporabi varovanih del ali predmetov sorodnih pravic, spor o obveznosti plačila nadomestila ali spor pri sklepanju ali spremembi skupnega sporazuma. Prav tako se lahko skliče arbitraž v primeru spora o obveznosti sklenitve pogodbe o kabelski

retransmisiji (Kabelweitersendung), v katerem sta udeležena RTV-organizacija in kabelski operater. Arbitraža se organizira v okviru Patentnega urada. Sestavljajo jo predsednik (ali njegov namestnik) in dva člana. Člani morajo biti usposobljeni za sodniško službo po nemškem zakonu o sodniški službi. Imenuje jih Ministrstvo za pravosodje za določen čas najmanj za eno leto, mogoča je ponovna izvolitev. Člani arbitraže so neodvisni in se skličejo na pisno zahtevo. Arbitraža si mora prizadevati za mirno rešitev spora. Postopek pred arbitražo predpiše minister za pravosodje z uredbo in je procesni pogoj za vložitev tožbe. V zadevah obveznega plačila nadomestila za privatno in drugo lastno reproduciranje je namesto arbitraže mogoča tudi prostovoljna poravnava.

Nov predlog osnutka nemškega zakona za prenos direktive, ki ga je predstavilo zvezno ministrstvo za pravosodje in zaščito potrošnikov, dosledno upošteva predlog in rešitve iz direktive. Nadzor nad delovanjem kolektivnih organizacij ostaja v pristojnosti nemškega Patentnega urada. Obsežnejši in natančnejši je sklop členov o arbitražnem reševanju sporov, katerega možnost omenja direktiva v 34. členu.

Direktiva v delu, ki določa minimalne zahteve glede strukture in organov kolektivnih organizacij ter preglednosti delovanja, dopolnjuje zakonodajo in standarde **Velike Britanije** na tem področju (The Copyright Regulations 2014), ki že podrobno in celovito ureja delovanje kolektivnih organizacij. Ključni področji, ki jih britanska zakonodaja in dosednji predpisi ne pokrivajo, sta vprašanje neodvisnih subjektov za upravljanje, pomanjkljiva je tudi obstoječa vsebina na področju večozemeljskih licenc glasbenih del na spletu. Velika Britanija namerava v navedenih primerih v svoji zakonodaji upoštevati določbe in rešitve iz direktive. Glede večozemeljskih licenc je upravljanje pravic na evropskem trgu zapleteno in ozemeljsko razdrobljeno, zato je pregledna in učinkovita ureditev tega vprašanja še toliko večji izziv. V zvezi z vprašanjem nadzora, ki ga predvideva direktiva, nad delom kolektivnih organizacij, namerava Velika Britanija za to nalogo predvidoma pooblastiti njihov Urad za intelektualno lastnino.

Zdaj je Velika Britanija v fazi proučevanja različnih pristopov za prenos navedene direktive predvsem glede dopolnitve že obstoječih zakonodajnih okvirov ali sprejem novih predpisov z ohranitvijo obstoječih institutov in vključitvijo drugih rešitev iz direktive.

Na **Finskem** je delovanje kolektivnih organizacij urejeno v Zakonu o avtorski pravici (404/1961 z dopolnitvami, nazadnje v letu 2010), v Kazenskem zakoniku in uredbi vlade o avtorski pravici. Zakon o avtorski pravici ne predpisuje posebne statusnopravne oblike. Večina kolektivnih organizacij so krovne neprofitne organizacije, ki združujejo več društev, nekatere pa kot člane sprejemajo tudi posamezne imetnike avtorskih pravic. Za dela na posameznem področju se lahko ustanovi več kolektivnih organizacij, vendar kolektivne organizacije nimajo monopolnega položaja, saj se lahko posamezni organizaciji podeli posebna naloga, npr. pobiranje nadomestila za privatno reproduciranje.

Splošnih določb o nadzoru nad kolektivnimi organizacijami v finskem zakonu ni. Kljub temu pa določa nekatere pogoje za tiste organizacije, ki jim ministrstvo podeli posebne naloge. Primeroma mora kolektivna organizacija, ki podeljuje razširjene kolektivne licence, vsako leto Ministrstvu za izobraževanje poslati poročilo o ukrepih, ki jih je sprejela na podlagi odločbe ministrstva za podelitev te naloge. V tej odločbi so lahko določeni tudi splošni pogoji za delitev licenc, ki jih mora organizacija upoštevati. Odločba o podelitvi te naloge se lahko razveljavi, če organizacija resno ali bistveno krši ali opusti svojo dolžnost v nasprotju z odločbo o podelitvi in če na podlagi opominov ali opozoril, ki so ji bila dana, pomanjkljivosti v delovanju niso odpravljene. Splošnih pravil o sodelovanju članov v zakonu ni, ker to urejajo notranja pravila kolektivnih organizacij. Običajno lahko člani sodelujejo na skupščini kolektivne organizacije, na kateri potrjujejo letna poročila in finančne izkaze. Splošnih pravil za zagotavljanje preglednega delovanja ni, vendar morajo organizacije, ki jim je podeljena posebna naloga, spoštovati določena pravila.

Zakon določa, da se pravila o razširjeni kolektivni licenci uporabljajo, kadar se o uporabi dela

dogovorita uporabnik in organizacija, ki jo določi Ministrstvo za izobraževanje, ki na določenem področju zastopa več avtorjev del, ki se uporabljajo na Finskem. Pridobitelj licence lahko pod pogoji, določenimi v licenčni pogodbi, uporablja delo z enakega področja, čeprav organizacija avtorja ne zastopa. Ministrstvo za izobraževanje na podlagi prijave za največ pet let določi kolektivno organizacijo, ki mora imeti primerne finančne in organizacijske zmožnosti, da upravlja zadeve v skladu z odločbo o podelitvi te naloge. Organizacija ministrstvu letno poroča o ukrepih, ki jih je sprejela v skladu z odločbo o podelitvi. Odločba lahko določi tudi splošne pogoje za podeljevanje licenc v praksi. Določbe, ki jih organizacija upošteva glede delitve honorarjev za reproduciranje, komuniciranje ali posredovanje del za avtorje, ki jih zastopa, ali glede uporabe honorarjev za skupne cilje avtorjev, veljajo tudi za avtorje, ki jih organizacija ne zastopa. Če organizacija, ki je določena za podeljevanje kolektivnih licenc, ne določa pravice do posamičnega plačila avtorjem, ki jih zastopa, imajo avtorji, ki jih ne zastopa, kljub temu pravico zahtevati posamično plačilo.

Tarifo za uporabo del določi kolektivna organizacija skupaj z uporabniki del. O višini se navadno pogaja z organizacijami, ki zastopajo uporabnike del. Zakon določa arbitražo kot način reševanja sporov, če se ni mogoče dogovoriti o podelitvi razširjene licence ali pogojev zanjo. Vsaka stranka določi svojega arbitra, ta dva pa skupaj določita tretjega, ki arbitraži tudi predseduje. Če ena od strank spora ne določi arbitra v enem mesecu od obvestila, da ga je imenovala druga stranka, se šteje, da je odklonila arbitražo. V takem primeru lahko o sporu odloča sodišče. Za te spore je pristojno okrožno sodišče v Helsinkih. Kakršna koli licenca, ki jo podeli arbiter ali sodišče, ima enake učinke kakor licenca.

– Izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti EU in korelacijska tabela pri prenosu direktiv

Izjava o skladnosti (oblika pdf) – priložena v posebni datoteki

Korelacijska tabela (oblika pdf) – priložena v posebni datoteki

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- Predlog zakona ne bo imel večjih posledic na postopke oziroma poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov.

V predlogu zakona se za spore kolektivnih organizacij v zvezi z njihovo organizacijo in delovanjem, v primeru katerih se danes uporabljajo različni postopki, enotno določa pristojnost sodišča splošne pristojnosti in pravila pravnega postopka v gospodarskih sporih.

Zdaj namreč lahko glede na določbe zakona, ki ureja sodišča, v povezavi z zakonom, ki ureja pravdni postopek, v sporih kolektivnih organizacij odločajo okrajna ali okrožna sodišča. Slednja v sporih, kjer je vsaka od strank (med drugim) gospodarska družba ali zavod, uporabljajo pravila o postopku v gospodarskih sporih, kar pa ni mogoče, če je stranka spora kolektivna organizacija v pravnoorganizacijski obliki društva.

- Spoštovano je načelo »vse na enem mestu«, saj bodo vsi postopki potekali pri enem pristojnem organu – URSIL, ki ima svoje prostore v Ljubljani.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- Dokumentacija, ki jo mora stranka predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov

Predlog zakona širi obseg prilog k vlogi za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje.

- Stroški, ki jih bo imela stranka, ali razbremenitev stranke

Pričakovati je višje stroške za storitve revizije letnih poročil oziroma posameznih poslov kolektivne organizacije.

- Čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo

Zaradi bolj jasno določenih pogojev za pridobitev dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic je mogoče pričakovati skrajšanje trajanja postopka.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

- Predlog zakona ne bo imel posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

- Poslovne stroške in poslovanje

Prenos Direktive 2014/26/EU v slovenski pravni red prinaša številne spremembe in novosti na področju upravljanja kolektivnih organizacij, obveščanja imetnikov pravic, drugih deležnikov in javnosti, sestave letnih poročil in njihovega revidiranja idr.. Posledično se pričakujejo pozitivni učinki za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, delovanje kolektivnih organizacij, zbiranje in delitev avtorskih honorarjev, reševanje sporov med kolektivnimi organizacijami, imetniki pravic, člani in uporabniki ter posledično za zadovoljstvo, gmotni položaj avtorjev in imetnikov pravic v Republiki Sloveniji. V predlogu zakona se urejajo tudi druga pomembna vprašanja, povezana z opravljanjem administrativno-tehničnih nalog s strani druge kolektivne organizacije ali zunanje izvajalca, učinkovitejšim delovanjem SAP, namenskimi skladi za spodbujanje ustvarjalnega kulturno-umetniškega delovanja, socialni ali izobraževalni namen in večozemeljsko licenciranje spletne uporabe glasbenih del. Zagotavlja se tudi podlaga za uvedbo skupnega računa kolektivnih organizacij.

Nad drugi strani bo morala kolektivna organizacija v skladu z vlogo za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje predložiti dokazila o sredstvih in osebju, s katerimi namerava pravna oseba kolektivno upravljati avtorske pravice. Pogoji bo izpolnjeni, če bo imela na računu najmanj 10.000 evrov, ustrezne prostore in opremo za izvajanje svoje dejavnosti in bo izkazala, da bo v primeru pridobitve dovoljenja zaposlila najmanj tri osebe. Slednje bo od pravne osebe in njenih lastnikov zahtevalo večji začetni vložek, na drugi strani pa se bo povečala zmožnost učinkovitega opravljanja dejavnosti kolektivne organizacije.

- Premoženske pravice

Pričakuje se pozitiven vpliv na premoženske pravice posameznih imetnikov avtorske in sorodnih pravic. Zaradi pričakovanega učinkovitejšega nadzora nad delovanjem kolektivnih organizacij bi se morala povečati preglednost zbiranja nadomestil, preglednost stroškov kolektivne organizacije in preglednost delitve zbranih nadomestil. Ker je glavno merilo delitve dejanska uporaba del (kjer je to mogoče ugotoviti in je to ekonomsko upravičeno), bi morali imetniki avtorske ali sorodnih pravic, katerih dela so bila uporabljena, zdaj prejeti delež, ki jim pripada. Zato je mogoče pričakovati, da se bo povečalo število imetnikov pravic, ki bodo prejeli ustrezni delež zbranih nadomestil.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

- Socialno vključenost in zaščito določenih skupin

S predlogom zakona se uveljavlja načelo odprtosti kolektivne organizacije za vse imetnike

pravic. Kolektivna organizacija bo morala omogočiti včlanitev in sodelovanje pri upravljanju vsem imetnikom pravic s področja njene dejavnosti. Večja vključenost se zagotavlja tudi imetnikom pravic z manjšim obsegom varovanih del in avtorjem del, ki niso množično uporabljena.

- Enaka obravnava družbenih skupin glede na različne osebne okoliščine (nediskriminacija)

V predlogu zakona je določeno, da mora kolektivna organizacija pravice imetnika pravic, ki ni njen član, upravljati enako kakor pravice svojih članov in da mora storiti vse, kar je glede na okoliščine mogoče, da pridobi podatke, potrebne za izplačilo avtorskih honorarjev in nadomestil.

- Upravljanje, udeležba, dobra asimilacija, dostop do sodišč, mediji in etika

Predlog zakona omogoča večjo vključenost imetnikov pravic v kolektivno organizacijo (odprtost za članstvo vseh imetnikom pravic), njihovo sodelovanje pri upravljanju kolektivne organizacije (vsi njeni člani morajo imeti pravico glasovanja), dobro informiranost o delovanju kolektivne organizacije (vpogled v vse najpomembnejše podatke o njenem delu, obravnava letnega poročila) in okrepljen nadzor nad delovanjem kolektivne organizacije (možnost posebne revizije poslovanja).

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

- nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,
- razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna,
- razvojne dokumente EU in mednarodnih organizacij.

Predstavljene rešitve v predlogu zakona bodo prispevale k uresničevanju ciljev *Socialnega sporazuma za obdobje 2015 – 2016*, zlasti k zagotavljanju celovite podpore razvoja, inovativnosti in podjetništva, spodbujanju uporabe alternativnih načinov reševanja sporov ter krepitvi in poglobljanju enotnega trga Slovenije in EU. Prav tako se v skladu s *Koalicijskim sporazumom o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije za mandatno obdobje 2014 – 2018* uresničuje točka 11 v poglavju 4.3 GOSPODARSTVO, ki predvideva izboljšanje nadzora nad avtorskimi pravicami in delovanjem uradnih institucij.

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona:
- ciljnim skupinam (seminarij, delavnice),
 - širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve).

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter URSIL bosta vsebino sprejetega zakona predstavila na novinarski konferenci, pisno na svoji spletni strani in s sporočilom za javnost.

- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:
- zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa,
 - organi, civilna družba,
 - metode za spremljanje doseganja ciljev,
 - merila za ugotavljanje doseganja ciljev,
 - časovni okvir spremljanja za pripravo poročil,

- roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih.

Izvajanje sprejetega zakona bodo spremljali imetniki avtorske in sorodnih pravic, njihova stanovska združenja, reprezentativna združenja uporabnikov in posamezni uporabniki. Spremljal ga bo tudi pristojni organ v okviru rednega letnega nadzora, nadzora, ki ga bo opravil na lastno pobudo ali na pobudo tretje osebe.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- Spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo: www.mgrt.gov.si in na spletnem portalu e-demokracija: <http://e-uprava.gov.si/e-uprava/edemokracija.euprava>.

- Čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe

Predlog zakona je bil v javni razpravi od 14. 8. do 30. 9. 2015 in od 14. 12. do 11. 1. 2016.

- Datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja

V času javne razprave je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo organiziralo dva usklajevalna sestanka z deležniki. Sestanka sta potekala 16. 9. 2015 in 23. 9. 2015. Po javni razpravi sta bila organizirana še dva sestanka: 18. 11. 2015 in 7. 1. 2016.

- Seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte)

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je v okviru javne razprave 14. 8. – 30. 9. 2015 prejelo 40 pripomb pravnih in fizičnih oseb:

1. skupne pripombe Društva slovenskih režiserjev, Društva slovenskih filmskih ustvarjalcev, Združenja dramskih umetnikov Slovenije, Združenja filmskih snemalcev Slovenije, Društva slovenskega animiranega filma, Društva Filmski producenti Slovenije, Zveze sindikatov vseh glasbenikov Slovenije, Sindikata GLOSA SKG, Zavoda za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije in Zavoda za uveljavljanje pravic avtorjev, izvajalcev in producentov avdiovizualnih del Slovenije,
2. skupne pripombe Združenja slovenskih operaterjev digitalnih televizijskih storitev, GIZ in Združenja kabelskih operaterjev Slovenije, GIZ,
3. enake pripombe SIGIC – Slovenskega glasbenoinformacijskega centra, Društva Asociacija, Humanističnega in umetniškega društva »O«, Društva za ENO glasbo, Kulturnega društva Mladinski center IndiJanez, Jazzovskega društva, Kulturnega društva Drugi zvoki, Centra urbane kulture Kino Šiška, KUD B.A.L., Kluba vrhniških študentov Zakon, Mladinskega centra Trbovlje, MKD ARTerija, Narodnega doma Maribor, Piratske stranke Slovenije, Društva za revitalizacijo mestnega jedra Poštna ulica,
4. pripombe AJPES, Društva za ENO glasbo, GIZ radiodifuznih radijskih in televizijskih programov, GZS, Inštituta za simbolno analizo in razvoj informacijskih tehnologij, Javne agencije za knjigo RS, Mestne občine Ljubljana, Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, Založbe Rokus Klett d.o.o., Združenja SAZAS, Trgovinske zbornice Slovenije, Tržnega inšpektorata Slovenije, Turistično gostinske zbornice Slovenije, Združenja ZAMP, ZIGIT GIZ,
5. pripombe fizičnih oseb.

Vse prispele pripombe je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo objavilo na svoji spletni strani:

http://www.mgrrt.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/notranji_trg/predlogi_predpisov/sektor_za_gospodarsko_pravo_in_intelektualno_lastnino/

– Bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti

1. **opredelitev repertoarja,**
2. uvedba posebne pravnoorganizacijske oblike za kolektivno organizacijo,
3. **opredelitev dejavnosti kolektivne organizacije,**
4. **določiti kolektivno upravljanje za edino dejavnost kolektivne organizacije,**
5. **prepoved članarine v kolektivnih organizacijah,**
6. **urediti dvojnost korporacijskega članstva in članstva imetnikov pravic,**
7. **ohraniti monopol pri upravljanju pravice do radiodifuznega oddajanja,**
8. izvzem fotokopiranja prek obsega iz 50. člena ZASP iz obveznega kolektivnega upravljanja,
9. uvedba sistema razširjenega kolektivnega upravljanja,
10. nevladnim organizacijam oprostiti plačilo nadomestila za javno priobčitev glasbenih del na nepridobitnih prireditvah,
11. **dopustiti delovanje tujim kolektivnim organizacijam samo v okviru sporazumov o zastopanju s slovenskimi kolektivnimi organizacijami,**
12. **večja določnost formalne sestavine vloge za izdaje dovoljenja v zvezi s sredstvi in osebjem,**
13. **znižanje praga za imenovanje posebnega revizorja,**
14. uvedba razsodišča kot posebnega organa, ki bi odločal o pritožbah avtorjev,
15. **določiti naloge kolektivne organizacije,**
16. **opredelitev dejavnosti zunanjega izvajalca,**
17. **omogočiti prenos nalog kolektivne organizacije na drugo kolektivno organizacijo,**
18. **širitev pristojnosti SAP,**
19. odločanje SAP le o tarifi za uporabo sorodnih pravic ne pa tudi o tarifi za uporabo avtorske pravice,
20. **skrajšanje roka za odločanje SAP,**
21. **univerzalno pravno nasledstvo pravne osebe oziroma kolektivne organizacije,**
22. dodelitev začasnega dovoljenja kolektivni organizaciji, ki zagotovi nižje stroške poslovanja,
23. **uvedba skupnega računa,**
24. **določitev prekrškovnega organa,**
25. **zvišanje glob za prekrške,**
26. **sankcioniranje uporabnikov zaradi kršitev določb zakona.**

Upoštevani so bili poudarjeni predlogi javnosti.

– Bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje

Predlagatelj je upošteval več prejetih pripomb, ni pa upošteval tistih predlogov, ki so v nasprotju z evropskim pravnim redom ali mednarodnimi pogodbami, ter predlogov, ki niso dovolj utemeljevali sprememb ali pa bi pomenili nepotreben ali nesorazmeren poseg v obstoječo ureditev, posledično pa ne bi prispevali k njenemu izboljšanju.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Zdravko Počivalšek, minister,
- Aleš Cantarutti, državni sekretar,
- mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg,
- dr. Vojko Toman, v.d. direktorja Urada RS za intelektualno lastnino,
- Jernej Tovšak, sekretar, vodja Sektorja za gospodarsko pravo in intelektualno lastnino.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, postopek za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic, upravljanje in delovanje kolektivnih organizacij, postopek sklenitve skupnega sporazuma in določitve tarif za uporabo avtorskih del, delovanje in sestavo Sveta za avtorsko pravo (v nadaljnjem besedilu: Svet), izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del, reševanje sporov in nadzor nad izvajanjem tega zakona.

2. člen (prenos direktiv Evropske unije)

(1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu (UL L št. 84 z dne 20. 3. 2014, str. 72; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/26/EU).

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije delno prenašata:

- Direktiva Sveta 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo (UL L št. 248 z dne 6. 10. 1993, str. 15) in
- Direktiva 2006/116/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic (UL L št. 372 z dne 27. 12. 2006, str. 12), ki je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2011/77/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2011 o spremembi Direktive 2006/116/ES o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic (UL L št. 265 z dne 11. 10. 2011, str. 1).

3. člen (pojmi)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo naslednje:

- »avtorski honorar« je katerikoli prihodek iz naslova uporabe avtorskega dela ali predmeta sorodnih pravic;
- »avtorska pravica«, »sorodne pravice« in »avtorsko delo« so opredeljeni v zakonu, ki ureja avtorsko in sorodne pravice;
- »država članica« je država članica Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora;
- »imetnik oziroma imetnica pravic (v nadaljnjem besedilu: imetnik pravic)« je avtor oziroma avtorica (v nadaljnjem besedilu: avtor), izvajalec oziroma izvajalka (v nadaljnjem besedilu: izvajalec), proizvajalec fonograma, filmski producent, RTV organizacija, založnik, izdelovalec podatkovnih baz in vsaka oseba, razen kolektivne organizacije, na katero so bile z zakonom, pogodbo ali drugim pravnim poslom prenesene posamične materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja ali sorodne pravice, ali ki je na podlagi pogodbe ali drugega pravnega posla ali zakona upravičena do avtorskega honorarja;
- »pristojni organ« je Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino;
- »repertoar« je seznam avtorskih del, na katerih kolektivna organizacija ali neodvisni subjekt upravljanja upravlja avtorske pravice;
- »statut« je katerikoli akt o ustanovitvi pravne osebe;
- »večozemeljska licenca« je dovoljenje za uporabo avtorskega dela, ki zajema ozemlje več kot ene države članice;
- »pravice za spletno uporabo glasbenih del« so katere koli pravice imetnikov pravic za spletno uporabo glasbenih del, kot jih določa zakon, ki ureja avtorsko in sorodne pravice;
- »povezana oseba« je oseba, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja medije;
- »tuja kolektivna organizacija« je kolektivna organizacija, ki nima sedeža ali podružnice v Republiki Sloveniji.

4. člen (kolektivna organizacija)

Kolektivna organizacija je pravna oseba, ki je pridobila dovoljenje pristojnega organa in je na podlagi pooblastila imetnika pravic ali tega zakona pooblaščen za kolektivno upravljanje avtorske ali sorodnih pravic v imenu in za račun več kot enega imetnika pravic in v njihovo skupno korist, pri čemer je to njena edina dejavnost, in izpolnjuje eno ali obe od naslednjih meril:

- je v lasti ali pod nadzorom svojih članov;
- je nepridobitna.

5. člen (neodvisni subjekt upravljanja)

Neodvisni subjekt upravljanja je pravna oseba, ki je pridobila dovoljenje pristojnega organa in je pooblaščen za upravljanje avtorske ali sorodnih pravic v imenu več kot enega imetnika pravic in v njihovo skupno korist, pri čemer je to njena edina ali glavna pridobitna dejavnost, in ni v celoti ali deloma v neposredni ali posredni lasti ali pod nadzorom imetnikov pravic. Za neodvisni subjekt upravljanja se ne morejo šteti zlasti filmski producent, proizvajalec fonogramov, RTV organizacija, založnik ter menedžer in agent kot posrednik imetnikov pravic. Za neodvisni subjekt upravljanja se uporabljajo prvi in tretji odstavek 13. člena, drugi in četrti odstavek 14. člena, 38. člen, 2., 3., 6., 9., 10., 12., in 13. točka prvega odstavka 39. člena, peti odstavek 44. člena in 69. do 72. člen tega zakona.

6. člen (sorodne pravice)

Določbe tega zakona, razen določb o večozemeljskih licencah za spletno uporabo glasbenih del, ki se nanašajo na avtorsko pravico, se smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice.

7. člen (individualno in kolektivno upravljanje)

(1) Avtorske pravice se upravljajo posamično (individualno), to je za vsako posamezno avtorsko delo posebej, ali skupinsko (kolektivno), to je za več avtorskih del več avtorjev hkrati.

(2) Imetnik pravic se prosto odloča ali bo avtorsko pravico upravljal osebno ali po zastopniku ali bo za upravljanje svojih pravic na že objavljenih avtorskih delih pooblastil katero od kolektivnih organizacij ali neodvisni subjekt upravljanja, razen če ta zakon določa drugače.

(3) Dokler je kolektivno upravljanje avtorskih pravic po pooblastilu imetnika pravic ali tem zakonu preneseno na kolektivno organizacijo, avtor ne more osebno upravljati teh pravic, razen če ta zakon določa drugače.

8. člen (upravljanje po zastopniku)

(1) Upravljanje avtorskih pravic po zastopniku obsega:

1. zastopanje avtorjev pri njihovih pravnih poslih in razmerjih z uporabniki oziroma naročniki njihovih del, vključno s pobiranjem avtorskih honorarjev ali drugih nadomestil;
2. zastopanje avtorjev v postopkih pred sodišči in drugimi državnimi organi zaradi varstva njihovih avtorskih pravic.

(2) Kadar avtor uveljavlja svoje pravice pred sodišči ali drugimi državnimi organi po zastopniku, ki je fizična ali pravna oseba, je tak zastopnik upravičen do plačila za svoje delo in do povračila stroškov v zvezi z opravljenim delom po zastopniški tarifi, če izpolnjuje pogoje za zastopanje pred sodišči ali drugimi državnimi organi oziroma če te pogoje izpolnjuje pooblaščen delavec pravne osebe, ki je zastopnik. Zastopniško tarifo sprejme zastopnik ali združenje zastopnikov v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje.

9. člen (obvezno kolektivno upravljanje)

Ne glede na drugi odstavek 7. člena tega zakona imetnik pravic v naslednjih primerih upravlja svoje pravice na že objavljenih avtorskih delih le prek kolektivne organizacije (obvezno kolektivno upravljanje):

1. priobčitev javnosti neodrskih glasbenih in pisanih del, razen pravice dajanja na voljo javnosti iz 32.a člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13 in 56/15; v nadaljnjem besedilu: ZASP);
2. reproduciranje avtorskih del za privatno in drugo lastno uporabo ter njihovo fotokopiranje prek obsega iz 50. člena ZASP;
3. kabelska retransmisija avtorskih del, razen pri lastnih oddajanjih RTV organizacij, ne glede na to, ali gre za njihove lastne pravice ali pa so te nanje prenesli drugi imetniki pravic in
4. pravica do dodatnega letnega nadomestila iz 122.b člena ZASP.

10. člen (izjeme od obveznega kolektivnega upravljanja)

(1) Ne glede na prejšnji člen lahko imetnik pravic izjemoma individualno ali prek neodvisnega subjekta upravljanja upravlja:

1. pravice iz 1. točke prejšnjega člena, če je na vseh delih, ki so izvajana na določeni prireditvi, glavni izvajalec hkrati tudi imetnik teh pravic in
2. pravico javnega predvajanja določenega neodrskega glasbenega dela z določenim fonogramom (28. člen ZASP), če je imetnik vseh materialnih avtorskih in sorodnih pravic za ta način uporabe.

(2) Imetnik pravic, ki je pooblastil kolektivno organizacijo za upravljanje pravic iz prejšnjega odstavka, lahko uveljavlja izjemo iz prejšnjega odstavka pod pogojem, da je kolektivno organizacijo o tem obvestil najpozneje deset dni pred začetkom uporabe avtorskega dela.

11. člen (splošno načelo kolektivnega upravljanja)

Kolektivna organizacija deluje v najboljšem interesu imetnika pravic, katerega pravice kolektivno upravlja, in mu ne nalaga nobenih obveznosti, ki niso objektivno potrebne za varstvo njegovih pravic in interesov ali dejansko upravljanje njegovih pravic.

12. člen (določitev pristojnosti sodišča v posameznih primerih)

V sporih, ki nastanejo v zvezi z organizacijo in delovanjem kolektivnih organizacij, je pristojno sodišče splošne pristojnosti in se uporabljajo pravila pravnega postopka v gospodarskih sporih, razen če ta zakon določa pristojnost upravnega sodišča ali sodišča, ki je po zakonu, ki ureja sodišča, pristojno za odločanje v sporih intelektualne lastnine.

II. DOVOLJENJE ZA KOLEKTIVNO UPRAVLJANJE PRAVIC IN ZUNANJI IZVAJALEC

13. člen (vloga za izdajo dovoljenja)

(1) Vloga za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske pravice se vloži pri pristojnem organu. V njej se navedejo firma, sedež in matična številka pravne osebe, ki vlaga vlogo, ter avtorske pravice, kategorije imetnikov pravic in vrsta avtorskih del, na katere se vloga nanaša.

(2) K vlogi iz prejšnjega odstavka se priložijo:

1. statut;
2. pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjev;
3. pravila o uporabi nerazdeljenih zneskov avtorskih honorarjev;
4. pravila o politiki vlaganja avtorskih honorarjev v bančne depozite in uporabi teh prihodkov, če bo to izvajala;
5. pravila o stroških poslovanja;
6. pravila o namenskih skladih, če bodo oblikovani;
7. pravila o obvladovanju tveganj;

8. repertoar;
9. seznam članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: član) in seznam imetnikov pravic, ki so pooblastili pravno osebo za upravljanje njihovih avtorskih pravic na avtorskih delih, pod pogojem, da bo pravna oseba dobila zahtevano dovoljenje, ter seznam teh pravic;
10. v primeru obveznega kolektivnega upravljanja avtorske pravice pisma o nameri ali sporazume o zastopanju s tujimi kolektivnimi organizacijami;
11. dokazila o sredstvih in osebju, s katerimi namerava pravna oseba kolektivno upravljati avtorske pravice in
12. sklep oseb, ki imajo upravljavske pravice, v skladu s področnimi zakoni, da soglašajo z vlogo za izdajo dovoljenja in se za čas statusa kolektivne organizacije odpovedujejo upravljavskim pravicam v pravni osebi v korist članov kolektivne organizacije.

(3) Neodvisni subjekt upravljanja k vlogi iz prvega odstavka tega člena priloži:

1. dokazilo, da ni v celoti ali deloma v neposredni ali posredni lasti ali pod nadzorom imetnikov pravic;
2. dokazilo, da je to njegova edina ali glavna pridobitna dejavnost, in
3. seznam imetnikov pravic, ki so pooblastili pravno osebo za upravljanje njihovih avtorskih pravic na avtorskih delih, pod pogojem, da bo pravna oseba dobila zahtevano dovoljenje, ter seznam teh pravic in del.

14. člen **(dovoljenje za kolektivno upravljanje)**

(1) Pristojni organ izda dovoljenje za kolektivno upravljanje avtorske pravice na podlagi vloge iz prejšnjega člena pravni osebi, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da so statut in pravila iz 2. do 6. točke drugega odstavka prejšnjega člena v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja avtorsko in sorodne pravice;
2. da je predložila pravila iz 7. točke drugega odstavka prejšnjega člena;
3. da je predložila repertoar iz 8. točke drugega odstavka prejšnjega člena;
4. da je predložila seznam pravic ter seznam članov in seznam imetnikov pravic iz 9. točke drugega odstavka prejšnjega člena, ki vsebujeta ime in priimek ter naslov člana oziroma imetnika pravic;
5. da ima v primeru obveznega kolektivnega upravljanja s tujimi kolektivnimi organizacijami podpisana pisma o nameri ali sklenjene sporazume o zastopanju;
6. da ima na računu najmanj 10.000 eurov, ustrezne prostore in opremo za učinkovito upravljanje avtorske pravice in da izkazuje, da bo v primeru pridobitve dovoljenja redno zaposlila najmanj tri osebe, in
7. da je predložila soglasje iz 12. točke drugega odstavka prejšnjega člena.

(2) Pristojni organ izda dovoljenje neodvisnemu subjektu za upravljanje avtorske pravice na podlagi vloge iz prejšnjega člena, če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da ni v celoti ali deloma v neposredni ali posredni lasti ali pod nadzorom imetnikov pravic;
2. da je to njegova edina ali glavna pridobitna dejavnost in
3. da je predložil seznama iz 3. točke tretjega odstavka prejšnjega člena.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena pristojni organ v primerih iz 9. člena tega zakona ne izda dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske pravice pravni osebi, če je za isto vrsto avtorskih del in za iste pravice že izdano dovoljenje za kolektivno upravljanje avtorske pravice drugi kolektivni organizaciji.

(4) V postopku izdaje dovoljenja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Zoper odločitev pristojnega organa ni dovoljena pritožba, možna pa je tožba v upravnem sporu.

15. člen **(firma ali ime)**

(1) Firma ali ime kolektivne organizacije mora vsebovati oznako k.o..

(2) Kolektivna organizacija mora v štirinajstih dneh od izdaje dovoljenja predlagati vpis firme ali imena v register.

16. člen

(dejavnost kolektivne organizacije)

(1) Kolektivna organizacija v okviru svoje edine dejavnosti:

1. dovoljuje uporabo del iz repertoarja pod podobnimi pogoji za podobne vrste uporabe;
2. se v dobri veri pogaja z reprezentativnimi združenji uporabnikov in z njimi sklepa skupne sporazume iz 44. člena tega zakona;
3. objavlja skupne sporazume in obvešča uporabnike o veljavnih tarifah;
4. sklepa in objavlja sporazume o zastopanju s tujimi kolektivnimi organizacijami;
5. nadzoruje uporabo avtorskih del iz svojega repertoarja;
6. uporabnikom izdaja račune za uporabo avtorskih del iz svojega repertoarja, zbira avtorske honorarje in jih, če je potrebno, izterjuje;
7. dodeljuje zbrane avtorske honorarje upravičenim imetnikom pravic v skladu z vnaprej določenimi pravili o delitvi in izplačilu zbranih avtorskih honorarjev;
8. izplačuje dodeljene avtorske honorarje upravičenim imetnikom pravic in
9. uveljavlja varstvo avtorskih pravic pred sodišči in drugimi državnimi organi ter o tako uveljavljenih pravicah predloži avtorjem račun.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko kolektivna organizacija opravlja administrativno-tehnične naloge v zvezi s kolektivnim upravljanjem pravic iz 5. do 7. točke prejšnjega odstavka za drugo kolektivno organizacijo. Kolektivna organizacija lahko prihodek iz teh nalog nameni le za znižanje stroškov poslovanja iz 32. člena tega zakona.

(3) Kolektivna organizacija lahko s pogodbo, ki se sklene v obliki notarskega zapisa, prenese na drugo kolektivno organizacijo ali gospodarsko družbo (v nadaljnjem besedilu: zunanji izvajalec) izvajanje administrativno-tehničnih nalog v zvezi s kolektivnim upravljanjem pravic iz 5. do 7. točke prvega odstavka tega člena. Zunanji izvajalec prenesenih nalog ne sme prenesti na drugo osebo.

(4) Kolektivna organizacija odgovarja za izvajanje prenesenih nalog zunanjega izvajalca.

(5) Kolektivne organizacije lahko izdajo uporabnikom skupni račun, iz katerega so razvidni zahtevki posameznih kolektivnih organizacij. Če uporabnik zavrne plačilo računa, mora jasno navesti, zahtevke katere posamezne kolektivne organizacije zavrača.

17. člen (zunanji izvajalec)

(1) Zunanji izvajalec iz tretjega odstavka prejšnjega člena, ki ni druga kolektivna organizacija, mora biti pod nadzorom kolektivne organizacije.

(2) Pogodba z zunanjim izvajalcem mora vsebovati naloge, ki jih kolektivna organizacija prenaša na zunanjega izvajalca. Pogodba in njena sprememba začne veljati, ko jo potrdi skupščina kolektivne organizacije z večino najmanj treh četrtin na skupščini navzočih glasovalnih pravic. O odpovedi pogodbe z zunanjim izvajalcem odloča poslovodstvo.

(3) Kolektivna organizacija mora o sklenitvi, spremembi in odpovedi pogodbe z zunanjim izvajalcem v štirinajstih dneh od njene uveljavitve obvestiti pristojni organ.

(4) Za zunanjega izvajalca se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o nadzoru kolektivnih organizacij.

III. PRAVICE IMETNIKOV PRAVIC IN ČLANSTVO V KOLEKTIVNI ORGANIZACIJI

18. člen (pooblastilo imetnika pravic)

(1) Imetnik pravic pisno pooblasti kolektivno organizacijo za upravljanje določene avtorske pravice na določenem avtorskem delu in za ozemlja po lastni izbiri, ne glede na državo članico svojega državljanstva ali prebivališča ali državo članico sedeža kolektivne organizacije.

- (2) Imetnik pravic lahko za upravljanje določene avtorske pravice na določenem avtorskem delu za določeno ozemlje pooblasti le eno kolektivno organizacijo. Kolektivna organizacija brez pooblastila imetnika pravic ne more upravljati avtorske pravice na določenem avtorskem delu.
- (3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko pristojna kolektivna organizacija v primerih iz 9. člena tega zakona upravlja avtorske pravice brez pooblastila imetnika pravic.
- (4) Imetnik pravic lahko sam, ne glede na pooblastilo kolektivni organizaciji, dovoli uporabo svojega avtorskega dela za nekomercialno rabo (za humanitarni, kulturni, izobraževalni namen ipd.). O tem imetnik pravic obvesti kolektivno organizacijo najpozneje deset dni pred izdajo takšnega dovoljenja.
- (5) Kolektivna organizacija ne more zavrniti upravljanja pravic iz prvega odstavka tega člena, če upravlja takšne avtorske pravice na takšni vrsti avtorskih del na določenem ozemlju.
- (6) Imetnik pravic lahko delno ali v celoti prekliče pooblastilo iz prvega odstavka tega člena. O tem mora pisno obvestiti kolektivno organizacijo en mesec pred začetkom učinkovanja preklica. Kolektivna organizacija lahko v statutu določi, da preklic pooblastila začne učinkovati z novim poslovnim letom.
- (7) Imetnik pravic je upravičen do avtorskih honorarjev, ki jih je kolektivna organizacija zbrala za njegov račun za uporabo njegovih del do začetka učinkovanja preklica pooblastila. Do začetka učinkovanja preklica pooblastila ima imetnik pravic, ki je član kolektivne organizacije, enake pravice, kot drugi člani kolektivne organizacije.
- (8) Kolektivna organizacija ne more pogojevati preklica pooblastila z zahtevo, da se za upravljanje avtorske pravice pooblasti druga kolektivna organizacija.
- (9) Kolektivna organizacija mora pred pridobitvijo pooblastila obvestiti imetnika pravic o njegovih pravicah iz tega člena.

19. člen **(članstvo v kolektivnih organizacijah)**

- (1) Imetnik pravice ali oseba, ki ga zastopa, ima pravico, da v skladu s tem zakonom postane član kolektivne organizacije, ki upravlja njegove avtorske pravice. Član kolektivne organizacije je lahko tudi združenje imetnikov pravic ali druga kolektivna organizacija, ki izpolnjuje pogoje za članstvo.
- (2) Oseba iz prejšnjega odstavka postane član kolektivne organizacije, ki jo je pooblastila za upravljanje avtorske pravice na določenem delu za določeno ozemlje, če izpolnjuje pogoje za članstvo, ki temeljijo na objektivnih, preglednih in nediskriminatornih pravilih, določenih v statutu kolektivne organizacije.
- (3) Šteje se, da je s pooblastilom imetnika pravic kolektivni organizaciji bila dana prošnja za članstvo v kolektivni organizaciji, razen če imetnik pravic izrecno navede, da ne želi postati član kolektivne organizacije. Kolektivna organizacija mora o prošnji imetnika pravic, da postane član, odločiti v roku 30 dni od prejema pooblastila. Če kolektivna organizacija zavrne prošnjo za članstvo, mora imetniku pravic jasno pisno obrazložiti zavrnitev.
- (4) Kolektivna organizacija v primerih iz 9. člena tega zakona članom ne sme zaračunavati članarine.
- (5) Kolektivna organizacija imetnikom pravic, katerih pravice kolektivno upravlja, in svojim članom omogoči, da z njo komunicirajo v elektronski obliki, vključno za namene izvajanja pravic članov.
- (6) Kolektivna organizacija takoj po ugoditvi prošnje za članstvo iz tretjega odstavka tega člena vpiše imetnika pravic v evidenco članov, ki se vodi z namenom učinkovitega uveljavljanja pravic članov.
- (7) Evidenca članov vsebuje:
1. ime, priimek in prebivališče ali firmo in sedež člana;
 2. morebitne druge kontaktne podatke za namen identifikacije in lociranja imetnika pravic;
 3. davčno številko;
 4. število glasovalnih pravic člana;
 5. skupno število članov in

6. skupno število glasovalnih pravic.

(8) Kolektivna organizacija imetnike pravic, ki so jo pooblastili za kolektivno upravljanje pravic, vendar ne želijo postati njeni člani, vpiše v evidenco imetnikov pravic, ki se vodi z namenom zagotavljanja varnosti pravnega prometa in vsebuje podatke in 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka.

(9) Evidenca članov in evidenca imetnikov pravic morata biti na spletni strani kolektivne organizacije dostopni njenim članom oziroma imetnikom pravic, katerih pravice kolektivno upravlja, in pristojnemu organu, razen podatkov o prebivališču, kontaktnih podatkov in davčne številke fizične osebe.

(10) Kolektivna organizacij mora podatke v evidencah sprotno posodabljeni.

20. člen **(pravica imetnika pravic, ki ni član kolektivne organizacije)**

Kolektivna organizacija avtorsko pravico imetnika pravic, ki ni njen član, upravlja enako kakor avtorsko pravico svojega člana.

21. člen **(statut)**

(1) Statut kolektivne organizacije, ki mora biti sestavljen v obliki notarskega zapisa, poleg vsebin, ki jih urejajo drugi predpisi in ta zakon, določa tudi:

1. ime oziroma firmo in sedež kolektivne organizacije ter njen poslovni naslov;
2. dejavnost kolektivne organizacije;
3. organe kolektivne organizacije in njihove pristojnosti;
4. število članov oziroma članic posloводства (v nadaljnjem besedilu: član posloводства) in število članov oziroma članic nadzornega odbora (v nadaljnjem besedilu: član nadzornega odbora);
5. mandatno dobo članov posloводства in nadzornega odbora;
6. obliko in način objav pomembnih informacij za kolektivno organizacijo ali njene člane;
7. vrste avtorskih del in vrste avtorskih pravic, ki jih upravlja na teh delih;
8. pogoje za včlanitev v kolektivno organizacijo, ki morajo biti določeni tako, da se pod enakimi pogoji lahko včlanijo vsi imetniki pravic, vključno z drugimi kolektivnimi organizacijami in združenji imetnikov pravic;
9. način zbiranja podatkov o avtorskih delih in pravicah, ki jih po pooblastilu imetnika pravic ali po zakonu upravlja kolektivna organizacija, način vodenja repertoarja in način vpogleda v ta repertoar;
10. pravice članov in način njihovega sodelovanja v organih kolektivne organizacije, vključno z enakopravnim zastopanjem posameznih kategorij imetnikov avtorskih pravic v vsakem organu;
11. obveznosti članov glede sporočanja podatkov o avtorskih delih in pravicah, ki jih upravlja kolektivna organizacija, ter podatkov, potrebnih za izplačilo avtorskih honorarjev in nadomestil;
12. način reševanja sporov med kolektivno organizacijo in članom ali tujo kolektivno organizacijo, s katero ima sklenjen sporazum o zastopanju, ter med kolektivno organizacijo in uporabnikom, ki mora biti določen tako, da zagotavlja dostop do učinkovitih in pravočasnih postopkov za obravnavanje pritožb in reševanje sporov, pri čemer morajo biti odgovori kolektivne organizacije pisni in obrazloženi;
13. pogoje za obnavljanje in prenehanje članstva v kolektivni organizaciji, vključno s predčasnim prenehanjem članstva ter predčasnim preklicem pooblastila za določene pravice ali določena avtorska dela ali določeno ozemlje;
14. najvišji dovoljen odstotek stroškov poslovanja glede na zbrane avtorske honorarje ter prihodke, pridobljene iz bančnih depozitov.

(2) Če kolektivna organizacija upravlja različne avtorske pravice na različnih vrstah avtorskih del ali različne pravice različnih imetnikov pravic, mora statut določiti način upravljanja, ki zagotavlja, da vsaka kategorija imetnikov pravic odloča le o tistih vprašanjih, ki se nanašajo na kolektivno upravljanje avtorske pravice na njihovih delih in o skupnih vprašanjih kolektivnega upravljanja avtorskih pravic.

(3) Statut lahko posamezna vprašanja, ki jih ureja ta zakon, uredi drugače samo, če ta zakon tako izrecno določa.

(4) Statut in vsako njegovo spremembo sprejme skupščina kolektivne organizacije z večino najmanj

treh četrtin na skupščini navzočih glasovalnih pravic.

(5) Kolektivna organizacija mora statut najpozneje v 14 dneh od izdaje dovoljenja posredovati za vpis v register. Za vpis v register mora kolektivna organizacija v roku iz prejšnjega stavka posredovati tudi vsako spremembo statuta.

IV. UPRAVLJANJE KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

22. člen (organi upravljanja)

(1) Ne glede na področne zakone, ki urejajo statusno obliko pravne osebe, ki je kolektivna organizacija, se za njeno upravljanje uporabljajo določbe tega zakona.

(2) Organi upravljanja kolektivne organizacije so:

- skupščina;
- nadzorni odbor in
- poslovodstvo.

23. člen (skupščina)

(1) Vsi člani kolektivne organizacije imajo pravico do sodelovanja in glasovanja na skupščini.

(2) Vsak član ima en glas. Ne glede na prejšnji stavek lahko statut določi merila za določitev večjega števila glasov posameznega člana, ki temeljijo na trajanju članstva, višini prejetih avtorskih honorarjev od te kolektivne organizacije oziroma številu avtorskih del, pri čemer ima lahko en član največ deset glasov. Merila morajo biti sorazmerna in objavljena na spletni strani kolektivne organizacije.

(3) Član kolektivne organizacije lahko pooblasti katerokoli drugo osebo, da v njegovem imenu sodeluje in glasuje na skupščini, če takšno pooblastilo ne povzroči nasprotja interesov. Pooblaščenec oziroma pooblaščenka (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenec) ima lahko največ deset pooblastil.

(4) Vsako pooblastilo iz prejšnjega odstavka velja za eno skupščino in mora biti predloženo pred njenim začetkom. Pooblaščenec ima na skupščini enake pravice, kot bi jih imel član, ki ga je pooblastil. Pooblaščenec glasuje na skupščini v skladu z navodili člana, ki ga je pooblastil. Navodila pooblaščenecu morajo biti jasno razvidna iz pooblastila.

(5) Skupščino je treba sklicati v primerih, določenih s tem zakonom ali statutom, ali če je to v korist kolektivne organizacije. V vsakem primeru je treba skupščino sklicati najmanj enkrat letno.

(6) Pristojni organ se lahko udeležuje skupščin, vendar brez pravice glasovanja.

24. člen (sklic skupščine)

(1) Skupščina se skliče najpozneje 15 dni pred dnem zasedanja skupščine.

(2) Skupščino skliče poslovodstvo kolektivne organizacije.

(3) Skupščino je treba sklicati, če tako zahtevajo člani kolektivne organizacije, katerih glasovalne pravice dosegajo najmanj pet odstotkov vseh glasovalnih pravic. K zahtevi za sklic je treba predložiti dnevni red skupščine in predlagane sklepe. Statut lahko pravico zahtevati sklic skupščine iz tega odstavka veže na nižji odstotek glasovalnih pravic.

(4) Na zahtevo iz prejšnjega odstavka mora biti skupščina sklicana čim prej, vendar ne kasneje kot dva meseca od predložitve zahteve, sicer lahko sodišče člane, ki so postavili zahtevo, pooblasti za sklic skupščine. Sodišče izda sklep brez pridobitve izjav drugih strank. V objavi sklica skupščine mora biti navedeno pooblastilo sodišča.

(5) Kolektivna organizacija mora obvestilo o sklicu skupščine, v katerem mora biti naveden dnevni red in predlogi sklepov, posredovati vsakemu članu.

(6) Sklic skupščine mora biti objavljen tudi na spletni strani Agencije Republike Slovenije za javnopravno evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES) za objave po Zakonu o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic in na spletni strani kolektivne organizacije. Objave iz prejšnjega stavka so brezplačne.

(7) Vsa gradiva za skupščino morajo biti objavljena skupaj z obvestilom za sklic na spletni strani kolektivne organizacije.

(8) Sklepi, sprejeti na skupščini, ki je bila sklicana v nasprotju z določbami tega člena, razen petega odstavka tega člena, so nični. Tožba na ugotovitev ničnosti se vložijo pri pristojnemu sodišču.

25. člen **(pristojnosti skupščine)**

(1) Skupščina odloča o:

- sprejemu statuta in vsaki spremembi statuta;
- imenovanju, razrešitvi, prejemkih ter drugih denarnih in nedenarnih ugodnostih članov nadzornega odbora;
- pravilih o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, do katerih so upravičeni imetniki pravic;
- pravilih o uporabi nerazdeljenih zneskov avtorskih honorarjev;
- pravilih o politiki vlaganja avtorskih honorarjev v bančne depozite in uporabi teh prihodkov;
- pravilih o stroških poslovanja;
- uporabi nerazdeljenih avtorskih honorarjev;
- pravilih o namenskih skladih;
- pravilih o obvladovanju tveganj, če ni ta pristojnost s statutom ali sklepom skupščine prenesena na nadzorni odbor;
- odobritvi nakupa, prodaje ali hipoteke na nepremičnine, če ni ta pristojnost s statutom ali sklepom skupščine prenesena na nadzorni odbor;
- odobritvi najema posojil ali zagotavljanja zavarovanja za posojila, če ni ta pristojnost s statutom ali sklepom skupščine prenesena na nadzorni odbor;
- odobritvi združitve, ustanovitvi podružnice in pridobitvi deleža v zunanjem izvajalcu;
- imenovanju revizorja oziroma revizorko (v nadaljnjem besedilu: revizor);
- sprejemu letnega poročila;
- potrditvi pogodbe z zunanjim izvajalcem, njenih sprememb ali odpovedi in
- drugih vprašanih v skladu s področnim zakonom, ki ureja status pravne osebe.

(2) Za sprejem skupščinskega sklepa je potrebna večina na skupščini navzočih glasovalnih pravic, razen če zakon ali statut določa višjo večino.

(3) Na skupščini se z namenom učinkovitega uveljavljanja pravic članov sestavi seznam navzočih in zastopanih članov ter njihovih pooblaščenecov, ki vsebuje ime, priimek, prebivališče ali firmo in sedež, število glasovalnih pravic, ki jih ima član, ter število vseh na skupščini navzočih glasovalnih pravic. Če kolektivna organizacija upravlja različne avtorske pravice na različnih vrstah avtorskih del, ali različne pravice različnih kategorij imetnikov pravic, mora seznam vsebovati tudi glasovalne pravice za vsako kategorijo imetnikov pravic.

(4) Na skupščini je treba pisati zapisnik, ki ga podpiše predsednik skupščine. V zapisniku se navedejo kraj in datum zasedanja, število vseh na skupščini navzočih glasovalnih pravic, sprejeti sklepi ter izid glasovanja. Zapisnik je treba objaviti v sedmih dneh od skupščine na spletni strani kolektivne organizacije.

26. člen **(poslovodstvo)**

(1) Poslovodstvo vodi posle kolektivne organizacije samostojno in na lastno odgovornost.

- (2) Poslovodstvo zastopa in predstavlja kolektivno organizacijo.
- (3) Član poslovodstva mora pri opravljanju svojih nalog ravnati v korist kolektivne organizacije, njenih članov in imetnikov pravic, katerih pravice kolektivno upravlja, s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika.
- (4) Poslovodstvo mora najmanj enkrat v četrtletju poročati nadzornemu odboru o poslovanju kolektivne organizacije in poteku poslov, še posebej o znesku vseh zbranih avtorskih honorarjev in stroških poslovanja, pri čemer morajo biti vsi ti podatki prikazani po vrsti avtorskih pravic, vrsti avtorskih del in vrsti uporabe.
- (5) Član poslovodstva ne more biti oseba, ki ne more biti član organa vodenja ali nadzora, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.
- (6) Član poslovodstva ne sme brez soglasja nadzornega odbora opravljati druge pridobitne dejavnosti, pa tudi ne sklepati poslov za svoj ali tuj račun.

27. člen (nadzorni odbor)

- (1) Kolektivna organizacija ima nadzorni odbor, ki ga sestavljajo najmanj tri osebe. Sestavo, število členov in mandatno obdobje nadzornega odbora določa statut kolektivne organizacije. Sestava nadzornega odbora mora zagotavljati, da so različne kategorije imetnikov pravic zastopane pravično in uravnoteženo.
- (2) Nadzorni odbor nadzira poslovodstvo pri vodenju poslov kolektivne organizacije in spremlja izvajanje sprejetih sklepov skupščine. Vodenje poslov se ne more prenesti na nadzorni odbor. Statut ali nadzorni odbor lahko določi, da se smejo posamezne vrste poslov opravljati le z njegovim soglasjem. Če nadzorni odbor zavrne soglasje, lahko poslovodstvo zahteva, da o soglasju odloča skupščina. Za sklep, s katerim skupščina da soglasje, je potrebna večina najmanj treh četrtin navzočih glasovalnih pravic.
- (3) Nadzorni odbor odloča o imenovanju, razrešitvi, prejemkih, odpravnini ter drugih denarnih in nedenarnih ugodnostih članov poslovodstva. Predsednik nadzornega odbora zastopa kolektivno organizacijo proti članom poslovodstva.
- (4) Nadzorni odbor lahko od poslovodstva zahteva kakršne koli podatke, tudi če ti vsebujejo osebne ali druge varovane podatke, potrebne za izvajanje nadzora.
- (5) Član nadzornega odbora mora pri opravljanju svojih nalog ravnati v korist kolektivne organizacije, njenih članov in imetnikov pravic, katerih pravice kolektivno upravlja, s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika.
- (6) Člani nadzornega odbora morajo izmed sebe izvoliti predsednika. Nadzorni odbor sprejme poslovnik o svojem delu z večino glasov svojih članov.
- (7) Nadzorni odbor skliče predsednik. Nadzorni odbor mora biti sklican najmanj enkrat v četrtletju ali krajšem obdobju, ki ga določa statut kolektivne organizacije.
- (8) Vsak član nadzornega odbora ima en glas. Nadzorni odbor je sklepčen, če je pri sklepanju navzoča vsaj polovica njegovih članov, razen če statut določa drugače. Za veljavnost sklepa nadzornega odbora je potrebna večina oddanih glasov. V primeru enakega števila glasov je odločilen glas predsednika nadzornega odbora, če ni s statutom določeno drugače.
- (9) Na sejah nadzornega odbora se piše zapisnik, ki ga podpiše predsednik nadzornega odbora.
- (10) Nadzorni odbor lahko skliče skupščino. Nadzorni odbor mora skupščini najmanj enkrat letno poročati o svojem delu.
- (11) Za člana nadzornega odbora ne more biti imenovana oseba, ki ne more biti član organa vodenja

ali nadzora, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

28. člen
(odškodninska odgovornost posloводства in nadzornega odbora)

(1) Člani nadzornega odbora ali posloводства kolektivne organizacije so solidarno odgovorni kolektivni organizaciji za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njihovih nalog, razen če dokažejo, da so pošteno in vestno izpolnjevali svoje dolžnosti.

(2) Odškodninski zahtevki iz prejšnjega odstavka zastarajo v petih letih od nastanka škode.

29. člen
(nasprotje interesov)

(1) Član nadzornega odbora in posloводства vsako leto na skupščini poda pisno individualno izjavo o nasprotju interesov.

(2) Izjava o nasprotju interesov vsebuje informacije o:

- vseh interesih v kolektivni organizaciji, ki jih ima član posloводства in nadzornega odbora;
- vsakem prejemu, ki ga je v preteklem poslovnem letu prejel od kolektivne organizacije oziroma zunanjega izvajalca, vključno z vplačili za dodatna pokojninska zavarovanja, ter vse druge ugodnosti v kakršni koli obliki;
- vseh avtorskih honorarjih, ki jih je v preteklem poslovnem letu prejel od kolektivne organizacije;
- obstoju katerega koli dejanskega ali morebitnega nasprotja med njegovimi osebnimi interesi in interesi kolektivne organizacije ali med njegovimi kakršnimi koli obveznostmi do kolektivne organizacije in dolžnostmi do katere koli druge pravne ali fizične osebe.

V. DELITEV AVTORSKIH HONORARJEV

30. člen
(zbiranje in uporaba avtorskih honorarjev)

(1) Kolektivna organizacija skrbno zbira, upravlja in deli avtorske honorarje.

(2) Kolektivna organizacija na svojih transakcijskih računih ločeno vodi:

- zbrane avtorske honorarje in prihodke, pridobljene iz bančnih depozitov, za vsako vrsto avtorskih pravic posebej;
- morebitna lastna sredstva in prihodke iz teh sredstev ter prihodke iz naslova upravljanja avtorskih honorarjev za druge kolektivne organizacije na podlagi sporazuma o zastopanju za vsako vrsto avtorskih pravic posebej.

(3) Na zbrane avtorske honorarje ter prihodke, pridobljene iz bančnih depozitov, ni dovoljena izvršba, prav tako niso predmet stečajne mase.

(4) Kolektivna organizacija lahko uporabi zbrane avtorske honorarje in prihodke, pridobljene iz bančnih depozitov, samo za razdelitev imetnikom pravic v skladu z vnaprej določenimi pravili o delitvi avtorskih honorarjev. Od prihodkov iz drugega odstavka tega člena se lahko odbijejo stroški poslovanja.

(5) Pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, do katerih so upravičeni imetniki pravic, morajo upoštevati dejansko uporabo posameznega avtorskega dela, kadar je to, ob upoštevanju narave uporabe avtorskega dela, mogoče in ekonomsko upravičeno glede na stroške spremljanja dejanske uporabe.

(6) Kolektivna organizacija lahko zbrane avtorske honorarje do delitve naloži le v bančne depozite, pri čemer to ne sme vplivati na roke delitve iz 34. in 35. člena tega zakona.

31. člen
(posebni primer delitve)

(1) Nadomestilo, zbrano na podlagi drugega odstavka 37. člena ZASP, se deli avtorjem v obsegu 40 %, izvajalcem v obsegu 30 % in proizvajalcem fonogramov oziroma filmskim producentom v obsegu 30 %.

(2) Nadomestilo, zbrano na podlagi tretjega odstavka 37. člena ZASP, se deli avtorjem v obsegu 50 % in založnikom v obsegu 50 %.

(3) Nadomestilo, zbrano na podlagi 2. točke prvega odstavka 47. člena ZASP, se deli avtorjem v obsegu 30 % in imetnikom pravic v obsegu 70 %. Avtor se pravici do svojega deleža ne more odpovedati.

32. člen (stroški poslovanja)

(1) Stroški poslovanja so stroški kolektivne organizacije, ki so nastali z ustreznim in razumnim upravljanjem kolektivne organizacije, ki je v korist imetnikom pravic, in so nujno potrebni za izvajanje dejavnosti kolektivne organizacije.

(2) Vsi stroški poslovanja morajo biti razumni in v skladu s pravili o stroških poslovanja. Stroški poslovanja morajo biti utemeljeni in dokumentirani.

(3) Statut kolektivne organizacije določi najvišji dovoljeni odstotek stroškov poslovanja glede na zbrane avtorske honorarje in prihodke, pridobljene iz bančnih depozitov.

(4) Kolektivna organizacija mora pred začetkom upravljanja avtorske pravice imetnika pravic obvestiti o pravilih o stroških poslovanja.

33. člen (namenski skladi)

(1) Ne glede na četrty odstavek 30. člena tega zakona, lahko kolektivna organizacija, v skladu s statutom, oblikuje različne namenske sklade. Če ima kolektivna organizacija nerazdeljene avtorske honorarje iz šestega odstavka 35. člena tega zakona, mora oblikovati namenske sklade in vanje v celoti vplačati nerazdeljene avtorske honorarje.

(2) Skladi so ločena namenska sredstva, oblikovana za namen spodbujanja kulturnoumetniškega ustvarjanja in razširjanja novih avtorskih del na področjih, pomembnih za ohranjanje kulturne raznolikosti, pri čemer morajo večino teh sredstev prejeti še neuveljavljeni avtorji, ki ustvarjajo v Republiki Sloveniji ali v slovenskem jeziku, ali za socialne ali izobraževalne namene.

(3) V sklad se vplačujejo samo nerazdeljeni avtorski honorarji iz šestega odstavka 35. člena tega zakona, avtorski honorarji na podlagi izrecnega soglasja imetnika pravic ali tuje kolektivne organizacije, s katero ima kolektivna organizacija sklenjen skupni sporazum, in sredstva, zbrana na podlagi 37. člena ZASP, višino katerih določajo pravila o namenskih skladih.

(4) Sredstva sklada se vodijo ločeno na računu kolektivne organizacije za vsak sklad posebej.

(5) Pravila o namenskih skladih morajo zagotavljati preglednost delovanja namenskih skladov in določati vsaj:

1. namenske sklade kolektivne organizacije;
2. pravila o vplačilih v sklad in izplačilih iz njega;
3. vnaprej določena pravila o porabi sredstev;
4. opredelitev pojma »neuveljavljeni avtor« in
5. pravila nadzora nad uporabo prejetih sredstev sklada.

34. člen (delitev zbranih avtorskih honorarjev)

(1) Kolektivna organizacija redno, skrbno in natančno dodeljuje in izplačuje zbrane avtorske

honorarje avtorjem v skladu z vnaprej določenimi pravili o delitvi zbranih avtorskih honorarjev.

(2) Kolektivna organizacija opravi dodelitev in izplačilo zbranih avtorskih honorarjev čim prej, najpozneje pa v devetih mesecih po koncu poslovnega leta, v katerem so bili zbrani, razen če iz objektivnih razlogov, ki niso na strani kolektivne organizacije ali zunanjega izvajalca, to ni mogoče. Objektivni razlogi so zlasti tisti, ki so povezani s poročanjem uporabnikov, identifikacijo pravic imetnikov pravic ali usklajevanjem informacij o avtorskih delih.

35. člen **(postopek obravnavanja nedodeljenih avtorskih honorarjev)**

(1) Kadar avtorskih honorarjev ni mogoče dodeliti, se ti zneski vodijo na ločenem računu kolektivne organizacije (nedodeljeni avtorski honorarji).

(2) Kolektivna organizacija izvede vse potrebne ukrepe za identifikacijo in lociranje imetnika pravic s pregledom podatkov o imetnikih pravic, evidence članov in imetnikov pravic ter drugih podatkov, ki so ji na voljo.

(3) Kolektivna organizacija najpozneje v roku treh mesecev po poteku roka iz drugega odstavka prejšnjega člena da imetnikom pravic, ki jih zastopa, in kolektivnim organizacijam, s katerimi ima sklenjen sporazum o zastopanju, na razpolago informacije o avtorskih delih, za katere imetnika pravic ni bilo mogoče identificirati ali locirati.

(4) Informacija iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje podatke, če kolektivna organizacija z njimi razpolaga:

- naslov avtorskega dela;
- ime in priimek imetnika pravic;
- ime ali firmo založnika, filmskega producenta ali proizvajalca fonogramov in
- katero koli drugo informacijo, ki bi lahko prispevala k ugotovitvi imetnika pravic.

(5) Če kolektivna organizacija tudi po izvedenih vseh potrebnih ukrepih iz drugega in tretjega odstavka tega člena imetnika pravic ne more identificirati ali locirati, objavi informacijo iz prejšnjega odstavka na svoji spletni strani najpozneje v enem letu po izteku trimesečnega roka iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Če avtorskih honorarjev kljub vsem izvedenim ukrepom ni mogoče dodeliti, se po petih letih od konca poslovnega leta, v katerem so bili pobrani, in pod pogoji iz drugega, tretjega in petega odstavka tega člena, šteje, da so ti zneski nerazdeljeni (nerazdeljeni avtorski honorarji).

36. člen **(sporazumi o zastopanju s tujo kolektivno organizacijo)**

(1) Kolektivna organizacija, ki upravlja avtorsko pravico na podlagi sporazuma o zastopanju s tujo kolektivno organizacijo, ne sme imetnika te pravice obravnavati drugače kot svojega člana, zlasti glede tarif, stroškov poslovanja, zbiranja avtorskih honorarjev in načina delitve.

(2) Kolektivna organizacija lahko od zbranih avtorskih honorarjev v okviru sporazuma o zastopanju odšteje le stroške poslovanja, če sporazum o zastopanju določa pa tudi odbitke za namenske sklade.

(3) Za delitev zbranih avtorskih honorarjev se smiselno uporabljajo določbe 34. člena. Ne glede na drugi odstavek 34. člena zastopana kolektivna organizacija izvede dodelitev in izplačilo zbranih avtorskih honorarjev čim prej, najpozneje pa v šestih mesecih od njihovega prejema.

VI. OBVEŠČANJE

37. člen **(pravica imetnika pravic do vpogleda)**

(1) Kolektivna organizacija mora imetniku pravic, katerih pravice kolektivno upravlja, na njegovo

obrazloženo zahtevo nemudoma omogočiti vpogled v dokumente in podatke kolektivne organizacije.

(2) Imetnik pravic mora pred vpogledom v dokumente in podatke iz prejšnjega odstavka podpisati izjavo o varovanju poslovnih skrivnosti kolektivne organizacije.

(3) Imetnik pravic, ki mu je kolektivna organizacija zavrnila vpogled v dokumente in podatke, sme od sodišča zahtevati, da s sodno odločbo dovoli vpogled v podatke in dokumente.

(4) Imetnik pravic je kolektivni organizaciji odgovoren za škodo, ki nastane zaradi razkritja poslovnih skrivnosti kolektivne organizacije.

38. člen (obveščanje imetnika pravic in tuje kolektivne organizacije)

(1) Kolektivna organizacija vsakemu imetniku pravic, ki mu je avtorski honorar dodelila ali izplačala, najmanj enkrat letno posreduje naslednje informacije o:

- obdobju, na katerega se nanaša izplačilo avtorskega honorarja;
- avtorskih honorarjih, dodeljenih imetniku pravic, razdeljenih po posameznih pravicah in vrstah uporabe;
- avtorskih honorarjih, izplačanih imetniku pravic, razdeljenih po posameznih pravicah in vrstah uporabe;
- odbitkih, povezanih s stroški poslovanja;
- odbitkih, povezanih z namenskimi skladi, če je imetnik pravic dal soglasje;
- vseh avtorskih honorarjih, ki so bili imetniku pravic že dodeljeni, vendar še niso bili izplačani, po posameznih obdobjih;
- kontaktnih podatkih imetnika pravic za namen njegove identifikacije.

(2) Kolektivna organizacija zagotovi tujim kolektivnim organizacijam, v imenu katerih upravlja pravice na podlagi sporazuma o zastopanju, najmanj enkrat letno v elektronski obliki naslednje informacije o:

- avtorskih honorarjih, zbranih na podlagi sporazuma o zastopanju;
- odbitkih, povezanih s stroški poslovanja;
- odbitkih, povezanih z namenskimi skladi, če je tuja kolektivna organizacija dala soglasje zanje;
- tem, komu je bila dovoljena pravica do uporabe avtorskega dela, ki ga zajema sporazum o zastopanju;
- sklepih, ki jih je sprejela skupščina članov, če so ti sklepi pomembni za upravljanje pravic po sporazumu o zastopanju.

(3) Kolektivna organizacija mora na poziv uporabnika v 15 dneh zagotoviti informacijo, ali je avtorsko delo varovano. Tarifa za posredovano informacijo ne sme presegati dejanskega stroška priprave informacije.

39. člen (obveščanje javnosti)

(1) Kolektivna organizacija na svoji spletni strani za javnost prosto dostopno objavi:

1. dovoljenje za kolektivno upravljanje avtorskih pravic;
2. repertoar, avtorske pravice, ki jih upravlja, in v primeru večozemeljskih licenc za spletne pravice za glasbena dela ozemlja, ki jih pokriva;
3. pogoje za včlanitev v kolektivno organizacijo, vzorec pooblastila in pogoje za preklic pooblastila;
4. skupne sporazume, sklenjene z reprezentativnimi združenji uporabnikov;
5. vzorec pogodbe z uporabnikom in tarifo za posamezne načine uporabe;
6. imena tujih kolektivnih organizacij, s katerima ima sklenjene sporazume o zastopanju in seznam sporazumov;
7. podatke o članstvu kolektivne organizacije v mednarodnih združenjih;
8. statut kolektivne organizacije;
9. pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, do katerih so upravičeni imetniki pravic;
10. pravila o uporabi nerazdeljenih zneskov avtorskih honorarjev;
11. pravila o politiki vlaganja avtorskih honorarjev v bančne depozite in uporabi teh prihodkov;
12. pravila o stroških poslovanja kolektivne organizacije;

13. pravila o namenskih skladih;
14. pravila o obvladovanju tveganj;
15. podatke o osebah, ki so pooblaščenec za zastopanje kolektivne organizacije;
16. seznam oseb, ki so člani organov kolektivne organizacije, razen skupščine;
17. informacijo iz četrtega odstavka 35. člena tega zakona;
18. število članov kolektivne organizacije in število vseh glasovalnih pravic;
19. začasne tarife;
20. sprejeto letno poročilo skupaj z revizorjevim poročilom;
21. merila, uporabljena za določitev tarif in
22. način reševanja sporov med kolektivno organizacijo, njenimi člani in imetniki pravic.

(2) Kolektivna organizacija dokumente in podatke iz prejšnjega odstavka na svoji spletni strani sprotno posodablja. Letno poročilo skupaj z revizorjevim poročilom mora biti na spletni strani kolektivne organizacije objavljeno najmanj pet let od njegovega sprejema.

VII. LETNO POROČILO KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE IN REVIZIJA

40. člen (splošne določbe o letnem poročilu)

(1) Letno poročilo kolektivne organizacije mora biti sestavljeno jasno in pregledno. Izkazovati mora resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti kolektivne organizacije, njenega finančnega položaja ter poslovnega izida.

(2) V letnem poročilu mora biti razvidno ločevanje kolektivnega upravljanja pravic, če kolektivna organizacija upravlja različne pravice imetnikov pravic na različnih vrstah avtorskih del.

(3) Člani posloводства in nadzornega odbora morajo skupno zagotavljati, da so letna poročila z vsemi sestavnimi deli sestavljena in objavljena v skladu s tem zakonom, slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Pri tem ravnajo v skladu s pristojnostmi, skrbnostjo in odgovornostmi, kakor jih določa ta zakon.

(4) Letno poročilo in njegove sestavne dele morajo podpisati vsi člani posloводства kolektivne organizacije.

(5) Na podlagi zaključenih poslovnih knjig je treba za vsako poslovno leto v treh mesecih po koncu tega poslovnega leta sestaviti letno poročilo.

(6) Nadzorni odbor mora po opravljeni reviziji letnega poročila, ki mu ga predloži posloводство, preveriti sestavljeno letno poročilo ter o ugotovitvah pripraviti pisno poročilo za skupščino. V poročilu mora navesti, kako in v kakšen obsegu je preverjal vodenje kolektivne organizacije med poslovnim letom. Na koncu poročila mora nadzorni odbor navesti, ali ima po končni preveritvi k letnemu poročilu kakšne pripombe.

(7) Skupščina mora o sprejetju letnega poročila odločati najpozneje osem mesecev po koncu poslovnega leta.

(8) Letno poročilo je treba zaradi javne objave skupaj z revizorjevim poročilom predložiti AJ PES v osmih mesecih po koncu poslovnega leta.

41. člen (sestava letnega poročila)

- (1) Letno poročilo kolektivne organizacije vsebuje vsaj:
- bilanco stanja;
 - izkaz poslovnega izida;
 - izkaz denarnih tokov;
 - prilogo s pojasnili k računovodskim izkazom;

- poročilo o uporabi sredstev namenskih skladov, če jih oblikuje;
- poročilo o izvedenih aktivnostih v poslovnem letu;
- poročilo o poslovanju z zunanjim izvajalcem;
- informacije o zavrženih dovoljenjih za uporabo avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije;
- izjave o nasprotju interesov iz 29. člena tega zakona;
- opis statusne oblike in načina upravljanja ter nadzora kolektivne organizacije;
- skupni znesek plačil, ki so ga v preteklem poslovnem letu od kolektivne organizacije prejeli člani posloводства in člani nadzornega odbora ločeno za vsako od teh skupin oseb, vključno z vplačili za dodatna pokojninska zavarovanja in vse druge ugodnosti v kakršnikoli obliki, in
- firmo oziroma ime ter sedež povezanih oseb in zunanjih izvajalcev.

(2) Priloga s pojasnili k računovodskim izkazom vsebuje obrazložitev:

1. skupnega zneska vseh zbranih avtorskih honorarjev, ki ga je kolektivna organizacija zbrala, pri čemer morajo biti ti podatki prikazani po vrsti avtorskih pravic, vrsti uporabe in poslovnih letih, za katera so bili zbrani, ter natančno obrazloženi;
2. zneska vseh stroškov kolektivne organizacije in njihov odstotek glede na vse zbrane avtorske honorarje, pri čemer morajo biti ti podatki prikazani po vrsti avtorskih pravic in vrsti uporabe ter natančno obrazloženi;
3. zneska stroškov poslovanja in njihov odstotek glede na vse zbrane avtorske honorarje, pri čemer morajo biti ti podatki prikazani po vrsti avtorskih pravic in vrsti uporabe, natančno obrazloženi in razčlenjeni vsaj na:
 - stroške, povezane z zbiranjem avtorskih honorarjev in nadomestil,
 - stroške, povezane z delitvijo avtorskih honorarjev in nadomestil,
 - odvetniške stroške,
 - stroške informacijske tehnologije,
 - stroške dela,
 - stroške zunanjih izvajalcev,
 - druge stroške poslovanja kolektivne organizacije;
4. zneska stroškov, povezanih z delovanjem namenskih skladov, in njihov odstotek glede na vse zbrane avtorske honorarje;
5. virov, ki se uporabljajo za kritje stroškov kolektivne organizacije;
6. zneskov, namenjenih v namenske sklade, pri čemer morajo biti ti podatki prikazani po vrsti avtorskih pravic in vrsti uporabe ter natančno obrazloženi;
7. števila delitev zbranih avtorskih honorarjev po vrsti avtorskih pravic in vrsti uporabe;
8. skupnega zneska avtorskih honorarjev, dodeljenih imetnikom pravic, pri čemer morajo biti ti podatki prikazani po posamezni vrsti avtorskih pravic, vrsti uporabe in poslovnih letih, za katera so bili zbrani, ter natančno obrazloženi;
9. skupnega zneska avtorskih honorarjev, plačanih imetnikom pravic, pri čemer morajo biti ti podatki razdeljeni po vrsti avtorskih pravic, vrsti uporabe in poslovnih letih, za katera so bili zbrani, in natančno obrazloženi;
10. skupnega zneska avtorskih honorarjev, dodeljenih imetnikom pravic, vendar še ne plačanih, pri čemer morajo biti ti podatki razdeljeni po vrsti avtorskih pravic, vrsti uporabe in poslovnih letih, za katera so bili zbrani, in natančno obrazloženi;
11. skupnega zneska zbranih avtorskih honorarjev, vendar še ne dodeljenih imetnikom pravic, pri čemer morajo biti ti podatki prikazani po posamezni vrsti avtorskih pravic, vrsti uporabe in poslovnih letih, za katera so bili zbrani;
12. razlogov, če ni izvedla delitve in izplačil imetnikom pravic v roku iz 34. in 35. člena;
13. zneska nerazdeljenih avtorskih honorarjev in obrazložitev njihove uporabe;
14. zneska, prejetega in plačanega drugim kolektivnim organizacijam, pri čemer morajo biti ti podatki razdeljeni po vrsti avtorskih pravic, vrsti uporabe in posamezni kolektivni organizaciji;
15. zneska zaračunanih stroškov poslovanja drugim kolektivnim organizacijam, pri čemer morajo biti ti podatki razdeljeni po vrsti avtorskih pravic, vrsti uporabe in posamezni kolektivni organizaciji;
16. zneska plačanih stroškov poslovanja drugim kolektivnim organizacijam, pri čemer morajo biti ti podatki razdeljeni po vrsti avtorskih pravic, vrsti uporabe in posamezni kolektivni organizaciji;
17. zneska avtorskih honorarjev, razdeljenega neposredno imetnikom pravic, ki izhajajo iz druge kolektivne organizacije;
18. vseh transakcij s povezanimi osebami in

19. povprečnega števila zaposlenih delavcev v poslovnem letu.

(3) V posebnem poročilu o uporabi sredstev namenskih skladov je treba razkriti podatke o razporeditvi avtorskih honorarjev v sklade, razdeljene po vrsti avtorskih pravic in vrsti uporabe, ter natančno obrazložiti porabo sredstev teh skladov z navedbo podatkov o prejemniku in višini sredstev, ki jih je prejel, ter navesti skupni znesek sredstev v namenskem skladu.

(4) V poročilu o poslovanju z zunanjim izvajalcem je treba razkriti vse pravne posle, ki jih je kolektivna organizacija sklenila z zunanjim izvajalcem, ter skupni znesek plačil s strani kolektivne organizacije, razdeljen po posameznih pravnih poslih.

42. člen (revidiranje)

(1) Letno poročilo kolektivne organizacije mora v šestih mesecih po koncu poslovnega leta pregledati pooblaščen revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje.

(2) Za revizorjevo poročilo se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

43. člen (posebna revizija)

(1) Skupščina kolektivne organizacije lahko z navadno večino na skupščini navzočih glasovalnih pravic imenuje posebnega revizorja oziroma revizorko (v nadaljnjem besedilu: posebni revizor) za poseben pregled vodenja posameznih poslov kolektivne organizacije. V zahtevi za sklic skupščine predlagatelji predlagajo pooblaščenega revizorja in vrste poslov, ki naj bi bile predmet pregleda.

(2) Če skupščina zavrne predlog za imenovanje posebnega revizorja, ga lahko na predlog 5 % vseh glasovalnih pravic imenuje sodišče, če obstaja vzrok za domnevo, da je prišlo pri vodenju postopkov in poslov do nepoštenosti ali hujših kršitev zakona ali statuta.

(3) Za posebnega revizorja ne more biti imenovan revizor, ki je revidiral letno poročilo kolektivne organizacije v zadnjih petih letih.

(4) Stroške v zvezi s posebno revizijo krije kolektivna organizacija. Kolektivna organizacija ima pravico zahtevati povrnitev stroškov, ki so nastali zaradi neutemeljene posebne revizije, po splošnih pravilih o odškodninski odgovornosti.

(5) Poslovodstvo kolektivne organizacije objavi posebno revizorjevo poročilo na spletni strani kolektivne organizacije v treh dneh po prejemu.

VIII. SKUPNI SPORAZUM IN TARIFA

44. člen (skupni sporazum)

(1) Skupni sporazum v pisni obliki skleneta kolektivna organizacija in reprezentativno združenje uporabnikov avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije. Reprezentativna so tista združenja uporabnikov, ki predstavljajo večino uporabnikov na področju neke dejavnosti glede na njihovo število ali če jim drug zakon priznava reprezentativnost.

(2) Skupni sporazum lahko skleneta tudi kolektivna organizacija in posamezni uporabnik avtorskih del iz njenega repertoarja, če je zaradi narave svoje dejavnosti edini, ki opravlja to dejavnost. Določbe, ki se nanašajo na reprezentativno združenje uporabnikov, se smiselno uporabljajo za posameznega uporabnika po tej določbi.

(3) Kolektivna organizacija mora prvo vabilo k pogajanju za sklenitev skupnega sporazuma objaviti na spletni strani AJ PES za objave po Zakonu o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic in na spletni strani kolektivne organizacije.

- (4) Skupni sporazum določa vsaj:
1. tarifo;
 2. pogoje uporabe avtorskih del glede na različne okoliščine uporabe;
 3. okoliščine uporabe, zaradi katerih se plačilo avtorskega honorarja ali nadomestila po tarifi zviša, zniža ali oprosti;
 4. rok in način plačila avtorskega honorarja ali nadomestila;
 5. način plačila avtorskega honorarja in morebitni poračun glede na začasno tarifo iz četrtega odstavka 45. člena tega zakona za uporabo avtorskih del do sklenitve skupnega sporazuma, če se s tem skupnim sporazumom prvič določa tarifa za neko vrsto uporabe avtorskih del.
- (5) Kolektivne organizacije in uporabniki se pogajajo v dobri veri in si medsebojno zagotovijo vse potrebne informacije za sklenitev skupnega sporazuma.
- (6) Kolektivna organizacija objavi skupni sporazum v Uradnem listu Republike Slovenije.
- (7) Skupni sporazum začne veljati za vse istovrstne uporabnike avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, ne glede na to, ali so sodelovali pri pogajanjih ali sklenitvi tega sporazuma. Uporabniki avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije morajo s kolektivno organizacijo skleniti pogodbo v skladu z veljavnim skupnim sporazumom.
- (8) Sodišča so vezana na veljavni skupni sporazum.
- (9) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo za spremembe, dopolnitve ali prenehanje skupnih sporazumov.

45. člen (tarifa)

- (1) S tarifo za uporabo avtorskih del se določita višina in način izračunavanja avtorskega honorarja, ki ga mora posamezni uporabnik plačati kolektivni organizaciji za uporabo avtorskega dela iz repertoarja kolektivne organizacije.
- (2) Tarifa se določi s skupnim sporazumom med kolektivno organizacijo in reprezentativnim združenjem uporabnikov ali, če to ni mogoče, z odločbo Sveta. Do drugačne pravnomočne odločbe Sveta se šteje, da so tarife, določene z veljavnim skupnim sporazumom, primerne.
- (3) Tarifa mora odražati ekonomsko vrednost pravic, ki so predmet skupnega sporazuma, naravo in obseg uporabe avtorskih del ter ekonomsko vrednost storitve, ki jo zagotavlja kolektivna organizacija, pri čemer se glede na okoliščine posameznega primera upoštevajo zlasti:
1. obseg repertoarja;
 2. obseg dovoljenja;
 3. prihodek, ki se doseže z uporabo avtorskega dela, ali, če to ni mogoče, stroški, povezani s to uporabo;
 4. pomen avtorskega dela za dejavnost uporabnika;
 5. razmerje med varovanimi in nevarovanimi avtorskimi deli, ki so uporabljena;
 6. razmerje med pravicami, ki se upravljajo kolektivno, individualno ali preko neodvisnega subjekta za upravljanje;
 7. posebna zahtevnost kolektivnega upravljanja pravic zaradi določene uporabe avtorskih del;
 8. primerljivost predlagane tarife s tarifami istovrstnih kolektivnih organizacij na istovrstnih delih za istovrstno uporabo v Republiki Sloveniji in drugih državah članicah, ob upoštevanju bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči.
- (4) Če za posamezno vrsto uporabe avtorskih del tarifa še nikoli ni bila določena, lahko kolektivna organizacija sama določi začasno tarifo, tako da:
1. od izbranih tarif desetih držav članic za istovrstne avtorske pravice, istovrstna avtorska dela in njihove istovrstne načine uporabe izloči tri tarife, ki po višini najbolj odstopajo navzgor;
 2. določi povprečje tarif preostalih izbranih sedmih držav članic za istovrstne avtorske pravice,

istovrstna avtorska dela in njihove istovrstne načine uporabe in

3. kot korekcijski faktor določenega povprečja tarif upošteva obseg repertoarja, ki ga zastopa in razmerje med povprečjem bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči v preostalih izbranih sedmih državah članicah in bruto domačim proizvodom na prebivalca v enoti kupne moči v Republiki Sloveniji, vse glede na koledarsko leto pred določitvijo začasne tarife.

(5) Začasna tarifa mora biti obrazložena. Začasna tarifa, ki ni obrazložena, je nična.

(6) Kolektivna organizacija začasno tarifo skupaj z obrazložitvijo in vabilom k pogajanjem za sklenitev skupnega sporazuma objavi na spletni strani AJPES za objave po Zakonu o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic in na spletni strani kolektivne organizacije. Začasna tarifa začne veljati petnajsti dan po objavi na spletni strani AJPES.

46. člen (pravično nadomestilo)

(1) Višino nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje, ki pripadajo skupno vsem upravičencem, skupno določita kolektivna organizacija, ki ima dovoljenje za kolektivno upravljanje pravice do nadomestila iz 37. člena ZASP, in reprezentativno združenje zavezancev iz prvega odstavka 38. člena ZASP, ob smiselni uporabi določb tega zakona o sklenitvi skupnega sporazuma in določitve tarif z izjemo tretjega odstavka prejšnjega člena.

(2) Nadomestila iz prejšnjega odstavka se določijo posebej: za vsako napravo za tonsko snemanje in napravo za vizualno snemanje, za vsak prazen nosilec zvoka in prazen nosilec slike glede na njun možni snemalni čas ali velikost spomina, za vsako napravo za fotokopiranje glede na njen učinek (število kopij na minuto) in glede na možnost barvnega fotokopiranja ter za vsako posamezno fotokopijo, narejeno za prodajo.

(3) Pri določitvi višine nadomestila se upoštevajo:

1. pričakovani obseg uporabe naprav in nosilcev iz prejšnjega odstavka za privatno ali drugo lastno reproduciranje ter njihov cenovni razred;
2. zmanjšani obseg prihodkov avtorja zaradi dovoljenega privatnega ali drugega lastnega reproduciranja;
3. stopnja uporabe tehničnih ukrepov iz 166.a člena ZASP za varstvo avtorskih del ali predmetov sorodnih pravic
4. primerljivost višine nadomestila v drugih državah Evropske unije, ob upoštevanju bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči in
5. obseg prostih licenc oziroma dovoljenj, s katerimi imetniki pravic dovoljujejo prosto uporabo avtorskih del.

47. člen (dolžnost sklepanja pogodb)

(1) Kolektivna organizacija mora vse istovrstne uporabnike obravnavati enako in jim omogočiti komuniciranje v elektronski obliki.

(2) Uporabnik del iz repertoarja kolektivne organizacije lahko kadar koli zahteva sklenitev pogodbe o neizključnem prenosu pravic za uporabo teh del v skladu z veljavnim skupnim sporazumom. Kolektivna organizacija take zahteve ne sme zavrniti.

(3) Če pogodba o neizključnem prenosu pravic za uporabo varovanih del ni sklenjena, se šteje, da je ustrezna pravica prenesena, če uporabnik položi na račun kolektivne organizacije ali pri sodišču oziroma notarju znesek, ki ga po tarifi, vključno z začasno tarifo, zaračunava kolektivna organizacija.

48. člen (dolžnost uporabnikov do obveščanja)

(1) Uporabniki avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije morajo v roku in obliki, določenima v tem zakonu ali skupnem sporazumu, poslati kolektivni organizaciji podatke o uporabi avtorskih del iz njenega repertoarja, ki so potrebni za zbiranje in delitev avtorskih honorarjev.

(2) Prireditelji kulturnoumetniških in zabavnih prireditev ter drugi uporabniki avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije morajo v primerih, ko je to potrebno po zakonu, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, predhodno pridobiti pravice za javno priobčitev avtorskih del, v 15 dneh po njihovi priobčitvi pa poslati pristojni kolektivni organizaciji sporede vseh uporabljenih del ali, kadar to ni mogoče, druge podatke, potrebne za izračun avtorskega honorarja.

(3) RTV organizacije morajo enkrat mesečno poslati pristojni kolektivni organizaciji sporede oddajanih avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije.

(4) Uporabniki avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije, ki ta dela uporabljajo na podlagi zakona, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, brez neizključnega prenosa ustrezne pravice, morajo enkrat mesečno poslati pristojni kolektivni organizaciji podatke o njihovi uporabi.

(5) Osebe iz prvega odstavka 35. člena ZASP morajo poslati pristojni kolektivni organizaciji podatke, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila, kot so vrsta in število prodanih izvirnikov, zavezanci in maloprodajna cena brez javnih dajatev, v 30 dneh po prodaji izvirnika likovnega dela.

(6) Zavezanci iz prvega odstavka 38. člena ZASP morajo kolektivni organizaciji, ki ima dovoljenje za kolektivno upravljanje pravice do nadomestila iz 37. člena ZASP, ob koncu vsakega polletja poslati podatke o vrsti in številu prodanih ali uvoženih naprav in nosilcev iz drugega odstavka 37. člena ZASP ter naprav za fotokopiranje iz 1. točke tretjega odstavka 37. člena ZASP in podatke o prodanih fotokopijah, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila, razen če je s skupnim sporazumom določeno drugače. Pridobljene podatke lahko kolektivna organizacija uporabi le za namen, za katerega so bili dani, in jih nepooblaščenim osebam ne sme razkriti.

IX. SVET ZA AVTORSKO PRAVO

49. člen (Svet)

(1) Svet je neodvisni strokovni organ, ki ima pri kolektivnem upravljanju pravic naslednje pristojnosti:

1. določanje primernih tarif za uporabo avtorskih del;
2. odločanje o drugih spornih vprašanjih v zvezi s sklenitvijo skupnega sporazuma;
3. preverjanje, ali je objavljen skupni sporazum v skladu z določbami tega zakona.

(2) Svet odloča nepristransko in pri svojem odločanju ni vezan na strokovna in druga navodila.

(3) Svet ima sedež pri pristojnem organu. Svet ima sekretarja oziroma sekretarko (v nadaljnjem besedilu: sekretar), ki nudi Svetu administrativno pomoč. Sekretarja izmed zaposlenih imenuje pristojni organ.

(4) Svet o svojem delovanju sprejme poslovnik, ki ga objavi na spletni strani pristojnega organa.

50. člen (organizacija Sveta)

(1) Svet sestavljajo predsednik oziroma predsednica (v nadaljnjem besedilu: predsednik) in štirje člani.

(2) Predsednika in člane Sveta imenuje in razrešuje minister, pristojen za gospodarstvo. Kolektivne organizacije skupaj ter reprezentativna združenja uporabnikov skupaj predlagajo vsak po dva člana Sveta, od tega vsak vsaj enega kandidata, ki ima najmanj izobrazbo ekonomske smeri, pridobljeno po študijskih programih druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje. Predsednika Sveta predlaga pristojni organ.

(3) Pristojni organ na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo, v Uradnem listu Republike Slovenije objavi javni poziv kolektivnim organizacijam in reprezentativnim združenjem uporabnikov, da

v dveh mesecih predlagajo svoja člana Sveta. Pristojni organ v enem mesecu od poteka roka za prijavo članov Sveta predloži ministru, pristojnemu za gospodarstvo, prijave kandidatov in predlog kandidata za predsednika Sveta, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega in drugega odstavka 51. člena tega zakona.

(4) Minister, pristojen za gospodarstvo, izvede postopek imenovanja članov in predsednika Sveta, pri čemer lahko zavrne katerikoli predlog pristojnega organa za imenovanje predsednika ali članov Sveta. V primeru zavrnitve se postopek iz prejšnjega odstavka ponovi.

(5) Če kolektivne organizacije ali reprezentativna združenja uporabnikov ne ravnajo v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena, predlaga manjkajočega člana pristojni organ.

51. člen **(mandat in pogoji za člane in predsednika Sveta)**

(1) Predsednik in člani Sveta morajo imeti najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje ter najmanj tri leta delovnih izkušenj. Predsednik Sveta mora imeti izobrazbo pravne smeri in opravljen pravniški državni izpit. Dva člana Sveta morata imeti izobrazbo ekonomske smeri. Predsednika in člani Sveta morajo imeti znanje iz avtorskega prava.

(2) Predsednik in član Sveta ne sme biti:

1. član vodstva ali organa politične stranke;
2. član posloводства ali nadzornega odbora ali pooblaščenec kolektivne organizacije ali reprezentativnega združenja uporabnikov;
3. oseba, ki je bila pravnomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na zaporno kazen v trajanju več kot šest mesecev.

(3) Mandat predsednika in člana Sveta traja pet let. Ne glede na prejšnji stavek, mandat preneha z dnem imenovanja novega predsednika in novih članov.

(4) Če predsednik ali član Sveta odstopi, mu mandat preneha z dnem imenovanja novega predsednika ali člana Sveta.

52. člen **(predčasna razrešitev članov in predsednika Sveta)**

(1) Minister, pristojen za gospodarstvo, predčasno razreši člana ali predsednika Sveta, če:

- to sam zahteva;
- ne izpolnjuje več z zakonom določenih pogojev za imenovanje (prvi odstavek prejšnjega člena);
- nastopi položaj, ki ni združljiv z opravljanjem funkcije člana in predsednika Sveta.

(2) Zoper sklep o razrešitvi ni dovoljena pritožba, možna pa je tožba v upravnem sporu.

53. člen **(postopek pri Svetu)**

(1) Kolektivna organizacija ali reprezentativno združenje uporabnikov lahko kadarkoli po objavi začasne tarife iz 45. člena tega zakona ali če po petih mesecih od začetka pogajanj ne sklenejo skupnega sporazuma, zahteva, da Svet določi primerno tarifo ali odloči o drugem spornem vprašanju v zvezi s skupnim sporazumom iz četrtega odstavka 44. člena tega zakona.

(2) Kolektivna organizacija ali reprezentativno združenje uporabnikov lahko zahteva, da Svet odloči, ali je objavljen skupni sporazum v skladu z določbami tega zakona in ali je veljavna tarifa, določena s tem sporazumom, primerna.

(3) Zahteva za odločanje o primernosti veljavne tarife se lahko vloži tudi, če je Svet o tem že odločil, pod pogojema, da:

1. je od njene uveljavitve preteklo najmanj šest let in

2. so nastopile pomembne okoliščine, ki vplivajo na primernost višine tarife.

(4) Postopek pred Svetom se začne na pisno zahtevo, ki mora vsebovati vsaj:

1. podatke o vložniku predloga;
2. obrazložitev spornih vprašanj;
3. poročilo o dotedanem poteku pogajanj;
4. predlog tarife ali rešitve spornega vprašanja.

(5) Svet pošlje zahtevo iz prejšnjega odstavka nasprotni stranki v 15 dneh od prejetja in jo pozove, da se o njej izreče v 30 dneh.

(6) Vsaka stranka lahko navaja dejstva in predlaga dokaze, na katere opira svoje predloge ali s katerimi izpodbija navedbe in dokaze druge stranke, najpozneje na prvem naroku za ustno obravnavo, ki jo Svet obvezno razpiše najpozneje v treh mesecih od prejetja odgovora oziroma izteka roka za odgovor nasprotne stranke na zahtevo iz četrtega odstavka tega člena.

(7) Svet ne more imenovati izvedenca.

(8) V postopku pred Svetom se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

54. člen (odločba Sveta)

(1) Svet odloči z odločbo v devetih mesecih od zaključka obvezne ustne obravnave.

(2) Svet z odločbo določi primerno tarifo ali odloči o drugem spornem vprašanju, pri čemer lahko v delu ali celoti potrdi, spremeni ali razveljavi izpodbijani skupni sporazum ali tarifo.

(3) Pravnomočna odločba Sveta je sestavni del skupnega sporazuma oziroma skupni sporazum nadomešča, če se z njo izpodbijani skupni sporazum spremeni, razveljavi, ali če skupni sporazum ni bil sklenjen.

(4) Pravnomočna odločba Sveta se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(5) Odločba, s katero je Svet določil primerno tarifo za uporabo avtorskih del, preneha veljati, če stranki s skupnim sporazumom določita novo tarifo.

55. člen (stroški postopka pred Svetom)

(1) Stroški postopka pred Svetom so stroški strank in stroški Sveta.

(2) Vsaka stranka sama nosi svoje stroške, ki jih ima zaradi postopka pred Svetom.

(3) Stranki po enakih delih krijeta naslednje stroške Sveta:

- nagrado za predsednika in člane Sveta,
- potne in druge razumne stroške predsednika in članov Sveta,
- stroške, potrebne za izvedbo dokazov,
- administrativne stroške.

(4) Stranka, ki je začela postopek, mora v roku, ki ga določi Svet, založiti ustrezna sredstva za kritje stroškov njegovega delovanja (predujem).

(5) Višina nagrade člana Sveta znaša tretjino osnovne mesečne plače okrožnega sodnika brez napredovanja za vsak začetni mesec trajanja postopka, višina nagrade predsednika Sveta pa je enaka višini nagrade člana Sveta, povečani za 20 %. Člani in predsednik Sveta so plačani za čas trajanja posameznega postopka, vendar ne več kot za 12 mesecev.

(6) Svet po pravnomočnosti odločbe iz prejšnjega člena s posebnim sklepom odloči o stroških Sveta

in o tem, ali mora ob upoštevanju položenega predujma katera od strank drugi povrniti ustrezni del plačanih stroškov Sveta, ter po pravnomočnosti tega sklepa izvede izplačilo svojim članom in predsedniku.

56. člen
(sodno varstvo zoper odločbe Sveta)

(1) Zoper odločbo ali sklep o stroških Sveta ni dovoljena pritožba, možna pa je tožba v upravnem sporu, o kateri odloča upravno sodišče na svojem sedežu.

(2) Svet je oproščen plačila sodnih taks v upravnem sporu. Vsaka stranka nosi svoje stroške postopka.

X. VEČOZEMELJSKE LICENCE ZA SPLETNO UPORABO GLASBENIH DEL

57. člen
(področje uporabe)

(1) To poglavje se uporablja za kolektivne organizacije z dovoljenjem za večozemeljsko kolektivno upravljanje avtorske pravice za spletno uporabo glasbenih del.

(2) To poglavje se ne uporablja za kolektivne organizacije, ki na podlagi prostovoljnega združevanja zahtevanih pravic in v skladu s pravili o konkurenci izdajo večozemeljsko licenco za spletno uporabo glasbenih del, za katero zaprosi izdajatelj programa, da lahko svoje radijske ali televizijske programe priobči javnosti istočasno s prvotnim oddajanjem, pred njim ali po njem, in tudi kakršno koli spletno gradivo, vključno s predogledi, ki ga ustvari izdajatelj programa ali se ustvari zanj in je pomožen prvotnemu oddajanju radijskega ali televizijskega programa.

58. člen
(zmogljivost za obdelavo večozemeljskih licenc)

(1) Kolektivna organizacija mora imeti zadostno zmogljivost za učinkovito in pregledno elektronsko obdelavo podatkov, potrebnih za upravljanje s temi licencami, vključno za namene opredelitve repertoarja in spremljanje njegove uporabe, zaračunavanje uporabnikom, pobiranje avtorskih honorarjev in razporejanje zneskov, do katerih so upravičeni imetniki pravic.

(2) Kolektivna organizacija mora biti sposobna v celoti ali delno natančno določiti glasbena dela, na katerih je pooblaščen kolektivno upravljati pravice.

(3) Kolektivna organizacija mora biti sposobna v celoti ali delno natančno določiti pravice in njihove imetnike za vsako ustrezno ozemlje, za vsako glasbeno delo ali njegov del, za kolektivno upravljanje katerih je pooblaščen.

(4) Kolektivna organizacija uporablja enotne identifikatorje za določitev imetnikov pravic in glasbenih del, pri čemer upošteva, kadar je to mogoče, prostovoljne industrijske standarde in prakse, ki so oblikovani na mednarodni ravni ali ravni Evropske unije.

(5) Kolektivna organizacija uporablja ustrezna sredstva za pravočasno in učinkovito določitev ter reševanje neskladja v podatkih drugih kolektivnih organizacij, ki izdajajo večozemeljske licence za spletno uporabo glasbenih del.

(6) Kolektivna organizacija v vlogi za izdajo dovoljenja poleg podatkov iz 13. člena tega zakona priloži še dokaze, da izpolnjuje pogoje iz prvega do petega odstavka tega člena.

59. člen
(elektronska oblika komuniciranja)

(1) Kolektivna organizacija omogoči elektronsko komunikacijo z imetniki pravic, katerih pravice večozemeljsko upravlja, ponudniki spletnih storitev in drugimi kolektivnimi organizacijami.

(2) Kolektivna organizacija omogoči uporabo vsaj ene metode elektronske izmenjave, pri kateri se, kadar je to mogoče, upoštevajo prostovoljni industrijski standardi ali prakse, ki so oblikovani na mednarodni ravni ali ravni Evropske unije, za elektronsko izmenjavo.

60. člen

(preglednost informacij o večozemeljskih repertoarjih)

(1) Kolektivna organizacija imetnikom pravic, ki so kolektivno organizacijo pooblastili za upravljanje pravic za spletno uporabo glasbenih del, omogoči, da ji podatke o glasbenih delih, pravicah na njih in ozemljih, glede katerih so imetniki pravic pooblastili kolektivno organizacijo, posreduje v elektronski obliki.

(2) Kolektivna organizacija ponudniku spletnih glasbenih storitev, imetniku pravic, katerega pravice večozemeljsko kolektivno upravlja, in drugi kolektivni organizaciji na ustrezno utemeljeno zahtevo zagotovi posodobljene informacije v elektronski obliki, ki omogočajo identifikacijo spletnega glasbenega repertoarja, ki ga zastopa.

(3) Informacije iz prejšnjega odstavka vsebujejo:

- glasbena dela, ki jih zastopa;
- pravice, ki jih kolektivno upravlja v celoti ali delno, in
- ozemlja, ki jih pokriva.

(4) Kolektivna organizacija lahko po potrebi sprejme razumne ukrepe za zaščito točnosti in celovitosti podatkov, nadzor nad njihovo ponovno uporabo in varovanje poslovno občutljivih informacij.

61. člen

(točnost informacij o večozemeljskih repertoarjih)

(1) Če ponudnik spletnih storitev, imetnik pravic, katerega pravice kolektivna organizacija večozemeljsko kolektivno upravlja, ali druga kolektivna organizacija na podlagi utemeljenih dokazov meni, da so podatki ali informacije iz 58. in 60. člena tega zakona v zvezi z njegovimi pravicami za spletno uporabo glasbenih del netočni, jih mora kolektivna organizacija, če je zahteva utemeljena, nemudoma popraviti.

(2) Pravico iz prejšnjega odstavka lahko do pooblaščen kolektivne organizacije iz 64. člena tega zakona uveljavljajo tudi imetniki pravic, katerih dela so vključena v repertoar kolektivne organizacije, ki je izdala pooblastilo, razen če je v sporazumu o zastopanju določeno drugače.

(3) Pravila o postopku za popravek podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena morajo biti objavljena na spletni strani kolektivne organizacije.

62. člen

(poročanje uporabnikov in zaračunavanje)

(1) Kolektivna organizacija nadzira spletno uporabo glasbenih del, ki jih v celoti ali deloma zastopa, ponudnikov spletnih storitev, ki jim je izdala večozemeljsko licenco za navedene pravice.

(2) Ponudniki spletnih storitev natančno poročajo kolektivni organizaciji o dejanski uporabi glasbenih del. Če poročilo uporabnika ni v formatu v skladu z drugim odstavkom 59. člena tega zakona, ga kolektivna organizacija lahko zavrže in uporabnika pozove, da ga posreduje v ustreznem formatu.

(3) Kolektivna organizacija po prejemu poročila iz prejšnjega odstavka najpozneje v dveh delovnih dneh izda točen račun, razen kadar to ni mogoče zaradi razlogov na strani ponudnika spletnih storitev.

(4) Kolektivna organizacija izda račun ponudniku spletnih storitev v elektronski obliki in omogoči uporabo vsaj enega formata, pri katerem se upoštevajo prostovoljni industrijski standardi ali prakse, oblikovani na mednarodni ravni ali ravni Evropske unije. Na računu so navedena glasbena dela in pravice na njih ter dejanska uporaba, kadar je to mogoče na podlagi informacij, ki jih je ponudnik spletnih storitev predložil, in formata, ki se je uporabil za predložitev teh informacij. Ponudnik spletnih

storitev ne more zavrniti računa zaradi njegovega formata, če kolektivna organizacija uporablja prostovoljni industrijski standard ali prakse, ki so oblikovani na mednarodni ravni ali ravni Evropske unije.

(5) Kolektivna organizacija omogoči ponudniku spletnih storitev ustrezen postopek za izpodbijanje točnosti računov. Pravila postopka so dostopna na spletni strani kolektivne organizacije.

63. člen (plačilo avtorskega honorarja)

(1) Kolektivna organizacija po prejemu poročila o dejanski spletni uporabi glasbenih del iz drugega odstavka prejšnjega člena v roku dveh delovnih dni razdeli avtorske honorarje, razen kadar to ni mogoče iz razlogov na strani ponudnika spletne storitve.

(2) Kolektivna organizacija imetniku pravic pri vsakem izplačilu zagotovi vsaj naslednje informacije:

- obdobje, na katerega se nanaša avtorski honorar za spletno uporabo glasbenih del, in ozemlja, na katerih so se uporabljale;
- avtorske honorarje, zbrane in razdeljene imetniku pravic, za vsako pravico za spletno uporabo in glasbena dela;
- odbitke, povezane s stroški poslovanja kolektivne organizacije, za vsako pravico za spletno uporabo in glasbena dela;
- zbrane avtorske honorarje, odbitke in razdeljene avtorske honorarje, v zvezi z vsakim ponudnikom spletnih storitev.

64. člen (sporazumi med kolektivnimi organizacijami pri izdajanju večozemeljskih licenc)

(1) Kolektivna organizacija lahko sklene sporazum (zastopana kolektivna organizacija) z drugo kolektivno organizacijo (pooblaščen kolektivna organizacija), s katerim jo pooblasti za izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del iz lastnega repertoarja. Sporazum ne sme vsebovati klavzule o izključnosti zastopanja, sicer je sporazum ničen.

(2) Zastopana kolektivna organizacija obvesti svoje člane o glavnih pogojih sporazuma, vključno z njegovim trajanjem in stroški poslovanja pooblaščen kolektivne organizacije.

(3) Pooblaščen kolektivna organizacija redno obvešča zastopano kolektivno organizacijo o glavnih pogojih, pod katerimi izdaja licence, vključno z načinom uporabe glasbenega dela, vsemi določbami, ki se nanašajo ali vplivajo na avtorske honorarje, trajanjem licenc, obračunskimi obdobji in zajetimi ozemlji.

(4) Pooblaščen kolektivna organizacija natančno in v roku dveh delovnih dni razdeli avtorske honorarje zastopani kolektivni organizaciji v skladu s prejšnjim členom. Zastopana kolektivna organizacija je odgovorna za nadaljnjo delitev avtorskih honorarjev in posredovanje informacij iz drugega odstavka prejšnjega člena, razen če se kolektivni organizaciji dogovorita drugače.

65. člen (obveznost zastopanja druge kolektivne organizacije)

(1) Kolektivna organizacija, ki ne izdaja ali ponuja izdaje večozemeljskih licenc za spletno uporabo enake avtorske pravice za glasbena dela iz lastnega repertoarja, mora zaprositi pooblaščen kolektivno organizacijo za sklenitev neizključnega sporazuma o zastopanju.

(2) Pooblaščen kolektivna organizacija ne sme zavrniti prošnje, če sama že izdaja ali ponuja izdajo večozemeljskih licenc za istovrstno spletno uporabo glasbenih del iz repertoarja ene ali več drugih kolektivnih organizacij.

(3) Na prošnjo pooblaščen kolektivna organizacija odgovori pisno in v dveh delovnih dneh.

(4) Pooblaščen kolektivna organizacija upravlja zastopani repertoar pod istimi pogoji kot lasten repertoar.

(5) Pooblaščen kolektivna organizacija vključi repertoar zastopane kolektivne organizacije v vse ponudbe, ki jih naslovi na ponudnike spletnih storitev.

(6) Za stroške poslovanja zastopane repertoarja se smiselno uporablja 32. člen tega zakona.

(7) Zastopana kolektivna organizacija da na voljo pooblaščen kolektivni organizaciji vse potrebne informacije v zvezi z lastnim repertoarjem za izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del. Če so te informacije nezadostne, lahko pooblaščen kolektivna organizacija zastopani kolektivni organizaciji zaračuna dodatne stroške ali izključi dela, za katera so bile predložene nezadostne informacije.

66. člen

(alternativno reševanje sporov pri večozemeljskih licencah)

Za spore med kolektivno organizacijo in ponudniki spletnih storitev ali enim ali več imetnikom pravic ali drugo kolektivno organizacijo se smiselno uporabljajo določbe 68. člena tega zakona.

XI. REŠEVANJE SPOROV

67. člen

(pritožbeni postopki)

(1) Kolektivna organizacija zagotovi svojim članom, imetnikom pravic in kolektivnim organizacijam, s katerimi ima podpisan sporazum o zastopanju, učinkovito reševanje sporov, zlasti v zvezi s pooblastilom za upravljanje pravic, pogoji članstva, zbiranjem in delitvijo avtorskih honorarjev ter stroški poslovanja.

(2) Kolektivna organizacija mora na pritožbe odgovarjati pisno. Če pritožbi ne ugotovi, jo mora obrazložiti.

(3) Zoper dokončno odločitev kolektivne organizacije je mogoča tožba, o kateri odloča sodišče, ki je po zakonu, ki ureja sodišča, pristojno za odločanje v sporih intelektualne lastnine.

(4) Postopki iz prvega odstavka tega člena morajo biti določeni v statutu kolektivne organizacije.

68. člen

(mediacija)

(1) Kolektivna organizacija, reprezentativno združenje uporabnikov, uporabnik in imetnik pravic lahko na podlagi sporazuma o mediaciji predlagajo posredovanje mediatorja.

(2) Posredovanje mediatorja po drugem odstavku 166.c člena ZASP in 66. členu tega zakona se lahko zahteva brez sporazuma o mediaciji. V mediacijskih postopkih se smiselno uporabljajo določbe o mediaciji med kolektivno organizacijo in reprezentativnim združenjem uporabnikov.

(3) Mediator je neodvisen, nepristranski in ni vezan na nobena navodila.

(4) Mediator stori vse, kar je potrebno, da se stranke pogajajo v dobri veri in da pogajanj ne ovirajo brez utemeljenega razloga.

(5) Mediator lahko strankam predlaga rešitev spora. Šteje se, da so predlog sprejele, če nobena od njih ne ugovarja v treh mesecih od njegove vročitve.

(6) V postopku mediacije je zagotovljena tajnost.

(7) Stranki skupaj izbereta mediatorja s seznama mediatorjev, ki jih določi Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo. Seznam mediatorjev vsebuje ime in priimek ter

naslov mediatorja.

(8) Pristojni organ zagotavlja mediatorju administrativno pomoč.

(9) Za opravljeno mediacijo mediatorju stranke plačajo nagrado.

(10) Vlada Republike Slovenije z uredbo natančneje predpiše postopek mediacije, stopnjo in vrsto izobrazbe ter druge pogoje, ki jih mora izpolnjevati mediator, ter nagrado za mediatorja.

XII. NADZOR IN UKREPI PRISTOJNEGA ORGANA

69. člen (pristojnost nadzora)

(1) Nadzor na izvajanjem tega zakona izvaja pristojni organ, razen nad določbo osmega odstavka 40. člena, nad katero nadzor izvaja AJPES, in določbo 48. člena tega zakona, nad katero nadzor izvaja Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

(2) Pristojni organ izvaja nadzor v skladu z letnim programom dela, sprejetim v skladu z zakonom, ki ureja državno upravo. Poleg nadzora, ki je opredeljen v letnem programu dela, lahko pristojni organ opravi nadzor tudi po uradni dolžnosti ali na pobudo tretje osebe. Tretje osebe, ki pri pristojnem organu vložijo pobude za ukrepanje zoper kolektivno organizacijo, niso stranke v postopku.

(3) Pristojni organ ni pristojen za odločanje o sporih med imetniki pravic in kolektivno organizacijo ter med uporabniki in kolektivno organizacijo.

(4) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za zunanjšega izvajalca iz 17. člena tega zakona, v obsegu prenesenih nalog.

70. člen (pooblastila nadzornega organa)

(1) Pristojni organ v okviru nadzora in za ta namen lahko:

1. vpogleda v poslovne knjige in druge dokumente kolektivne organizacije, tudi če ti vsebujejo osebne ali druge varovane podatke;
2. zahteva od kolektivne organizacije informacije ali dokumente o njej ali njenem poslovanju, tudi če ti vsebujejo osebne ali druge varovane podatke;
3. zahteva od članov posloводства ali nadzornega odbora kolektivne organizacije ustno ali pisno pojasnilo o dejstvih ali dokumentih, ki se nanašajo na delovanje kolektivne organizacije.

(2) Nadzor pristojnega organa se lahko nanaša na zadevo, ki ni starejša od pet let, razen če je bil postopek nadzora že uveden.

(3) V postopku nadzora se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

(4) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za zunanjšega izvajalca iz 17. člena tega zakona, v obsegu prenesenih nalog.

71. člen (obveznost kolektivnih organizacij)

Kolektivna organizacija mora v 15 dneh od nastanka okoliščine ali dokumenta ali njegove pridobitve predložiti pristojnemu organu:

1. vabila na seje skupščine in drugih organov kolektivne organizacije, vključno z gradivom;
2. podatke o spremembi oseb, ki so v skladu z zakonom in statutom pooblaščenega zastopati kolektivno organizacijo;
3. statut in druge notranje akte ter njihove spremembe;

4. vabilo za pogajanja za sklenitev skupnega sporazuma z reprezentativnim združenjem uporabnikov;
5. skupne sporazume z reprezentativnimi združenji uporabnikov;
6. začasne tarife;
7. sporazume s tujimi kolektivnimi organizacijami;
8. zapisnik sej skupščine kolektivne organizacije in vse gradivo iz sedmega odstavka 24. člena tega zakona;
9. pogodbo iz drugega odstavka 17. člena tega zakona in njene spremembe.

72. člen **(ukrepi pri kršitvah kolektivnih organizacij)**

(1) Pristojni organ z odločbo kolektivni organizaciji odredi, da v določenem roku odpravi ugotovljeno kršitev določb tega zakona.

(2) Če kolektivna organizacija ne odpravi ugotovljene kršitve iz prejšnjega odstavka, lahko pristojni organ, če je to glede na težo kršitve primerno, odredi kolektivni organizaciji odpoklic članov posloводства kolektivne organizacije.

(3) Pristojni organ lahko z odločbo odvzame izdano dovoljenje, če:

1. nastanejo okoliščine, ki bi bile razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja;
2. kolektivna organizacija v nasprotju z določbami tega zakona prenese opravljanje svojih nalog na zunanjega izvajalca;
3. kolektivna organizacija deli zbrana sredstva imetnikom pravic v nasprotju s tem zakonom ali pravili o delitvi zbranih avtorskih honorarjev;
4. kolektivna organizacija večkrat krši določbe tega zakona in teh kršitev ne odpravi;
5. kolektivna organizacija ponavlja istovrstne kršitve, ugotovljene z izvršljivo odločbo pristojnega organa.

(4) Pristojni organ lahko z odločbo o odvzemu dovoljenja hkrati izreče, da se odvzem dovoljenja glede na težo kršitve ne bo izvršil, če bo kolektivna organizacija v določenem roku odpravila ugotovljene kršitve in če v določenem roku, ki ne sme biti krajši od enega in ne daljši od treh let, ne bo storila nove kršitve, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje.

(5) Pristojni organ lahko izda odločbo po drugem ali tretjem odstavku tega člena le, če kolektivni organizaciji pred tem odredi odpravo ugotovljenih kršitev.

(6) Zoper odločbo ali sklep pristojnega organa ni dovoljena pritožba, možna pa je tožba v upravnem sporu, o kateri odloča upravno sodišče na svojem sedežu.

(7) Odločba iz tretjega odstavka tega člena postane izvršljiva z dnem pravnomočnosti. Pristojni organ objavi obvestilo o pravnomočni odločbi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(8) Pravice, ki se po tem zakonu upravljajo samo kolektivno, se lahko upravljajo individualno, dokler pristojni organ ne izda dovoljenja za njihovo kolektivno upravljanje.

73. člen **(razdelitev premoženja)**

(1) Vse premoženje, ki ga je dotedanja kolektivna organizacija pridobila v času trajanja odvzetega dovoljenja, vsi zbrani in neizplačani avtorski honorarji in nadomestila, prihodki, pridobljeni iz bančnih depozitov, ter sredstva namenskih skladov so last imetnikov pravic, katerih pravice je kolektivna organizacija upravljala do odvzema dovoljenja, in ga mora imetnikom pravic razdeliti najpozneje v 12 mesecih od pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja. Za razdelitev se uporabljajo pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, kot so veljala na dan izdaje odločbe o odvzemu dovoljenja. Premoženje, ki ga po teh pravilih ni mogoče razdeliti, se razdeli po enakih deležih glede na avtorske honorarje, ki so po pravilih delitve dodeljeni imetnikom pravic.

(2) Pravna oseba mora v treh mesecih od dneva pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja pristojnemu organu posredovati poročilo, ki ga mora sestaviti po stanju na dan pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja.

(3) Pravna oseba mora v šestih mesecih od izteka roka za razdelitev premoženja iz prvega odstavka tega člena posredovati pristojnemu organu zaključno poročilo, ki ga mora sestaviti po stanju na dan izteka roka za razdelitev premoženja iz prvega odstavka tega člena, skupaj z revizorjevim poročilom. Zaključno poročilo mora pregledati pooblaščen revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje.

(4) Za sestavo poročil iz drugega in tretjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe 40. in 41. člena tega zakona.

(5) Poročili iz drugega in tretjega odstavka tega člena pristojni organ objavi na spletni strani AJPES za objave po Zakonu o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic in na svoji spletni strani.

74. člen **(izmenjava informacij med pristojnimi organi)**

(1) Pristojni organ mora na ustrezno utemeljeno prošnjo, zlasti glede delovanja kolektivnih organizacij, pristojnemu organu iz druge države članice, brez nepotrebne odlašanja posredovati ustrezna pojasnila oziroma informacije, če z njimi razpolaga.

(2) Če pristojni organ meni, da kolektivna organizacija s sedežem v drugi državi članici, ki deluje v Republiki Sloveniji, ni usklajena s pravom države članice, v kateri ima sedež, sprejetim na podlagi Direktive 2014/26/EU, lahko vse ustrezne informacije posreduje pristojnemu organu države članice, kjer ima kolektivna organizacija sedež, in lahko, kadar je to ustrezno, od tega organa zahteva, da sprejme ustrezne ukrepe, ki so v njegovi pristojnosti.

75. člen **(obveščanje Komisije in skupine strokovnjakov)**

(1) Pristojni organ brez nepotrebne odlašanja obvešča Komisijo o vsaki spremembi seznama kolektivnih organizacij, ustanovljenih v Republiki Sloveniji.

(2) Pristojni organ o kršitvah iz drugega odstavka prejšnjega člena obvesti tudi skupino strokovnjakov, ustanovljeno na podlagi 41. člena Direktive 2014/26/EU.

XIII. KAZENSKÉ SANKCIJE

76. člen **(prekrški kolektivne organizacije)**

(1) Z globo od 500 do 2.500 eurov se za prekršek kaznuje kolektivna organizacija:

- ne predlaga v roku vpis firme ali imena v register (drugi odstavek 15. člena);
- ne obvesti pristojni organ o sklenitvi, spremembi in odpovedi pogodbe z zunanjim izvajalcem (tretji odstavek 17. člena);
- sprotne ne posodablja podatkov v evidencah (deseti odstavek 19. člena);
- se na skupščini ne piše zapisnik ali zapisnik ni v roku objavljen na spletni strani kolektivne organizacije (četrti odstavek 25. člena);
- ne upošteva posebnih primerov delitve (31. člen);
- najmanj enkrat letno imetnikom pravic in tujim kolektivnim organizacijam ne posreduje informacij (prvi in drugi odstavek 38. člena);
- ne objavi prosto dostopno informacij (39. člen);
- ne sestavi letnega poročila (peti odstavek 40. člena);
- letnega poročila skupaj z revizorjevim poročilom ne predloži AJPES (osmi odstavek 40. člena);
- posebno poročilo revizije v roku ne objavi na svoji spletni strani (peti odstavek 43. člena).

(2) Z globo 500 do 2.500 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba kolektivne organizacije, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 1.000 do 4.000 eurov se za prekršek kaznuje kolektivna organizacija, če:

- ne vodi evidenci iz sedmega in devetega odstavka 19. člena;

- zbrane avtorske honorarje in nadomestila ter prihodke, pridobljene iz bančnih depozitov, ne vodi na ločenih transakcijskih računih za vsako vrsto avtorskih pravic posebej (prva alineja drugega odstavka 30. člena);
- ne upošteva rokov v zvezi z delitvijo avtorskih honorarjev (34., 35. in 36. člen);
- ne ravna v skladu z zahtevo pristojnega organa iz prvega odstavka 70. člena tega zakona;
- ne posreduje v roku dokumentov iz 71. člena tega zakona.

(4) Z globo 1.000 do 4.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba kolektivne organizacije, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

77. člen **(prekrški pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov)**

(1) Z globo od 500 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

- pristojni kolektivni organizacije ne pošlje v roku in obliki, določenima v tem zakonu ali skupnem sporazumu, podatkov o uporabi avtorskih del iz njenega repertoarja (prvi odstavek 48. člena);
- pristojni kolektivni organizaciji v roku ne pošlje sporedov vseh uporabljenih del ali, kadar to ni mogoče, drugih podatkov, potrebnih za izračun avtorskega honorarja (drugi odstavek 48. člena);
- pristojni kolektivni organizaciji enkrat mesečno ne pošlje sporedov oddajanih avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije (tretji odstavek 48. člena);
- pristojni kolektivni organizaciji enkrat mesečno ne pošlje podatkov o uporabi avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije (četrti odstavek 48. člena);
- pristojni kolektivni organizaciji v roku ne pošlje podatkov, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila, kot so vrsta in število prodanih izvornikov, zavezanci in maloprodajna cena brez javnih dajatev (peti odstavek 48. člena);
- pristojni kolektivni organizaciji, ki ima dovoljenje za kolektivno upravljanje pravice do nadomestila iz 37. člena ZASP, ob koncu vsakega polletja ne pošlje podatkov o vrsti in številu prodanih ali uvoženih naprav za tonsko in vizualno snemanje, naprav za fotokopiranje, praznih nosilcev zvoka ali slike ter podatkov o prodanih fotokopijah, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila (šesti odstavek 48. člena).

(2) Z globo od 500 do 2.500 evrov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 1.000 do 7.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če pristojnemu organu ne posreduje v roku poročila in zaključnega poročila skupaj z revizorjevim poročilom (drugi in tretji odstavek 73. člena).

(4) Z globo od 1.000 do 4.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega stavka.

78. člen **(izrek globe)**

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene v tem zakonu.

XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

79. člen **(uskladitev z določbami tega zakona)**

(1) Kolektivna organizacija, ki že ima dovoljenje pristojnega organa za kolektivno upravljanje pravic, se uskladi z določbami tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

(2) Kolektivna organizacija iz prejšnjega odstavka mora po poteku roka iz prejšnjega odstavka posredovati pristojnemu organu:

1. statut;
2. pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjev;
3. pravila o uporabi nerazdeljenih zneskov avtorskih honorarjev;
4. pravila o politiki vlaganja avtorskih honorarjev v bančne depozite in uporabi teh prihodkov;
5. pravila o stroških poslovanja;
6. pravila o namenskih skladih;
7. pravila o obvladovanju tveganj in
8. repertoar.

(3) Če kolektivna organizacija ne predloži pristojnemu uradu dokumentov iz prejšnjega odstavka, ali če predloženi dokumenti niso v skladu z določbami tega zakona, pristojni organ ravna v skladu z 72. členom tega zakona.

(4) Kolektivna organizacija iz prvega odstavka tega člena se uskladi s 40., 41. in 42. členom tega zakona za prvo poslovno leto, ki se začne po 31. decembru 2016.

(5) Postopki nadzora, ali kolektivna organizacija izvaja naloge v skladu z zakonom, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po določbah zakona, ki ureja avtorsko in sorodne pravice.

(6) Pri odločanju o zahtevah za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorskih pravic, o katerih na dan uveljavitve tega zakona še ni bila izdana dokončna odločba, se uporabljajo določbe tega zakona.

(7) Postopki, ki so bili začeti in vodeni na podlagi 3. točke prvega odstavka 149. člena ZASP, se na dan uveljavitve tega zakona ustavijo.

(8) Tarife in skupni sporazumi, ki so veljavni na dan uveljavitve tega zakona, se obravnavajo kot veljavni skupni sporazumi o tarifi po določbah tega zakona.

(9) Postopki sodnega varstva zoper odločbe Sveta, ki na dan uveljavitve tega zakona tečejo po 157.d. členu ZASP, se dokončajo po določbah zakona, ki ureja avtorsko in sorodne pravice.

80. člen (uskladitev predpisov)

(1) Vlada Republike Slovenije uskladi določbe Uredbe o mediaciji v sporih v zvezi z avtorsko ali sorodnimi pravicami (Uradni list RS, št. 35/05) z določbami tega zakona v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

(2) Svet sprejme poslovnik iz četrtega odstavka 49. člena zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona. Do njegove uveljavitve se uporabljajo tiste določbe Poslovnika Sveta za avtorsko pravo (Uradni list RS, št. 87/12), ki niso v nasprotju s tem zakonom.

81. člen (obvestilo imetnikom pravic)

Kolektivna organizacija, ki že ima dovoljenje pristojnega organa za kolektivno upravljanje pravic, do 10. oktobra 2016 obvesti imetnike pravic, ki so jo pooblastili za upravljanje avtorske pravice do uveljavitve tega zakona, o njihovih pravicah iz 18. člena tega zakona.

82. člen (dostop do izdajanja večozemeljskih licenc)

(1) Če kolektivna organizacija do 10. aprila 2017 nima dovoljenja za večozemeljsko kolektivno upravljanje avtorske pravice na glasbenih delih ali ga ima, pa licenc ne podeljuje, ali ne sklene sporazuma z drugo kolektivno organizacijo za zastopanje, lahko imetnik pravice za spletno uporabo glasbenih del za namene izdaje večozemeljske licence brez posledic pooblasti drugo kolektivno

organizacijo, ki ima tako dovoljenje.

(2) Če imetnik pravic uresniči pravico iz prejšnjega odstavka, kolektivna organizacija, ki ne podeljuje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del, ne sme zahtevati umika pravice za spletno uporabo glasbenih del za namene izdaje enoozemeljske licence.

83. člen **(posredovanje podatkov Komisiji)**

(1) Pristojni organ do 10. oktobra 2017 predloži Komisiji poročilo o razmerah in razvoju v zvezi z večozemeljskim licenciranjem v Republiki Sloveniji. Poročilo mora vsebovati zlasti informacije o razpoložljivosti večozemeljskih licenc v Republiki Sloveniji, o skladnosti delovanja kolektivnih organizacij z določbami tega zakona o večozemeljskih licencah za spletno uporabo glasbenih del ter oceno razvoja izdajanja večozemeljskih licenc v Republiki Sloveniji s strani uporabnikov, potrošnikov, imetnikov pravic in drugih zainteresiranih strani.

(2) Pristojni organ do 10. aprila 2016 predloži Komisiji prvi seznam iz prvega odstavka 75. člena tega zakona.

84. člen **(začasna tarifa za privatno reproduciranje)**

Kolektivna organizacija, ki ima dovoljenje za kolektivno upravljanje pravice do pravičnega nadomestila za privatno in drugo lastno reproduciranje iz 37. člena ZASP, lahko sprejme začasno tarifo ob upoštevanju določb o začasni tarifi ter drugega in tretjega odstavka 46. člena tega zakona.

85. člen **(mandat Sveta)**

Mandat obstoječemu Svetu preneha v petih letih od uveljavitve tega zakona.

86. člen **(razveljavitev)**

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- četrti odstavek 38. člena, 39. člen, VI. poglavje, 2. in 3. točka prvega odstavka 185. člena ter tretji in četrti odstavek 189. člena ZASP;
- Uredba o arbitraži v sporih v zvezi z avtorsko ali sorodnimi pravicami (Uradni list RS, št. 65/06).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Uredba o zneskih nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje (Uradni list RS, št. 103/06), uporablja pa se do začetka veljavnosti začasne tarife iz 84. člena tega zakona.

87. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Člen določa vsebino zakona. Predlog zakona ureja kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, postopek za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic, upravljanje in delovanje kolektivnih organizacij, postopek sklenitve skupnega sporazuma in določitev tarif za uporabo avtorskih del, delovanje in sestavo Sveta za avtorsko pravo, izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del, reševanje sporov in nadzor nad izvajanjem zakona.

K 2. členu

S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu (UL L št. 84 z dne 20. 3. 2014, str. 72; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/26/EU). Z zakonom se delno prenašata Direktiva Sveta 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo in Direktiva 2006/116/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne z dne 12. decembra 2006 o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic (UL L št. 372 z dne 27. 12. 2006, str. 12), ki je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2011/77/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2011 o spremembi Direktive 2006/116/ES o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic (UL L št. 265 z dne 11. 10. 2011, str. 1).

K 3. členu

V tem členu so določeni pojmi. Tako je imetnik pravic v skladu s točko c) 3. člena Direktive 2014/26/EU opredeljen kot avtor, izvajalec, proizvajalec fonograma, filmski producent, RTV organizacija, založnik, izdelovalec podatkovnih baz in vsaka oseba, razen kolektivne organizacije, na katero so bile z zakonom, pogodbo ali drugim pravnim poslom prenesene posamične materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja ali sorodne pravice ali je na podlagi pogodbe ali drugega pravnega posla ali zakona upravičena do avtorskega honorarja. Avtorski honorar pomeni katerikoli prihodek iz naslova uporabe avtorskega dela ali predmeta sorodnih pravic.

Avtorska in sorodne pravice ter avtorsko delo so opredeljeni v Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 110/13; v nadaljnjem besedilu: ZASP). Za namene tega predloga zakona se kot pristojni organ določa Urad RS za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: URSIL). Zakon statut opredeljuje kot katerikoli akt o ustanovitvi pravne osebe, repertoar pa je seznam avtorskih del, na katerih kolektivna organizacija ali neodvisni subjekt upravljanja upravlja avtorske pravice.

Večozemeljska licenca je določena v skladu s točko m) 3. člena Direktive 2014/26/EU, pravice za spletno uporabo glasbenih del pa s točko n) 3. člena Direktive 2014/26/EU.

Povezana oseba je oseba, kot je opredeljena v Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 77/10, 90/10, 87/11, 47/12 in 47/15). 57. člen Zakona o medijih določa, da so povezane osebe po tem zakonu osebe, ki so med seboj upravljavsko, kapitalsko ali drugače povezane tako, da zaradi navedenih povezav skupno oblikujejo poslovno politiko oziroma poslujejo usklajeno z namenom doseganja skupnih ciljev, oziroma tako, da ima ena oseba možnost usmerjati drugo ali bistveno vplivati nanjo pri odločanju o financiranju in poslovanju oziroma odločanju o programski zasnovi medija. Za povezane osebe se štejejo zlasti osebe, ki so med seboj povezane:

- po krvnem sorodstvu kot ožji družinski člani (starši, otroci, bratje in sestre, posvojitelji in posvojenci);
- z zakonsko zvezo ali izvenzakonsko skupnostjo;
- po svaštvu kot ožji družinski člani zakonca oziroma izvenzakonskega partnerja;
- tako, da je ena oseba oziroma osebe, ki štejejo za povezane po drugih točkah tega člena, skupaj, imetnik poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležena pri upravljanju druge osebe z najmanj dvajset (20) odstotki glasovalnih pravic;
- tako, da je pri obeh osebah ista oseba oziroma osebe, ki štejejo za povezane po drugih točkah tega člena, skupaj, imetnik poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležena pri upravljanju vsake od njiju z najmanj dvajset (20) odstotki glasovalnih pravic;
- tako, da tvorijo koncern po zakonu o gospodarskih družbah;
- kot člani uprave ali nadzornega sveta z družbo, v kateri opravljajo to funkcijo, in osebe, ki štejejo za povezane s člani uprave ali nadzornega sveta te družbe po drugih točkah.

Predlog zakona opredeljuje tudi državo članico, ki pomeni državo članico Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora, in tujo kolektivno organizacijo, ki pomeni kolektivno organizacijo, ki nima sedeža ali podružnice v Republiki Sloveniji.

K 4. členu

V tem členu je v skladu s točko a) člena 3 Direktive 2014/26/EU opredeljen pojem kolektivne organizacije. Tako predlog zakona določa, da je kolektivna organizacija pravna oseba, ki je pridobila dovoljenje pristojnega organa in je na podlagi pooblastila imetnika pravic ali tega zakona pooblaščen za kolektivno upravljanje avtorske ali sorodnih pravic v imenu in za račun več kot enega imetnika pravic in v njihovo skupno korist, pri čemer je to njena edina dejavnost, in izpolnjuje eno ali obe naslednji merili: je v lasti ali pod nadzorom svojih članov; ali je nepridobitna.

K 5. členu

V skladu z uvodno določbo (15) Direktive 2014/26/EU bi moralo biti imetnikom pravic na voljo, da opravljajo svojih pravic zaupajo neodvisnim subjektom upravljanja. Taki neodvisni subjekti so pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost. Glavna razlika s kolektivnimi organizacijami je, da imetniki pravic neodvisnega subjekta upravljanja nimajo v celotni ali delni lasti ter ga nimajo pod nadzorom. V skladu z uvodno določbo (16) Direktive 2014/26/EU kot neodvisne subjekte upravljanja ne bi smeli obravnavati avdiovizualnih producentov, glasbenih producentov, izdajateljev televizijskih programov in založnikov ter menedžerjev in agentov avtorjev in izvajalcev, ki delujejo kot posredniki in zastopajo imetnike pravic v njihovih odnosih z organizacijami, kot kolektivno upravljanje pravic.

V tem členu je tako v skladu s točko b) 3. člena Direktive 2014/26/EU opredeljen pojem neodvisnega subjekta upravljanja, kot pravne osebe, ki je pridobila dovoljenje pristojnega organa in je pooblaščen za upravljanje avtorske ali sorodnih pravic v imenu več kot enega imetnika pravic in v njihovo skupno korist, pri čemer je to njena edina ali glavna pridobitna dejavnost, in ni v celoti ali deloma v neposredni ali posredni lasti ali pod nadzorom imetnikov pravic. Za neodvisni subjekt upravljanja se ne morejo šteti zlasti filmski producent, proizvajalec fonogramov, RTV organizacija, založnik ter menedžer in agent kot posrednik imetnikov pravic. Prav tako se v tem odstavku v skladu s četrtnim odstavkom 2. člena Direktive 2014/26/EU določa uporaba določb za neodvisni subjekt upravljanja. Za neodvisni subjekt upravljanja se uporabljajo določbe o izdaji dovoljenja za upravljanje avtorske pravice ter o vsebini vloge za izdajo takšnega dovoljenja. Glede slednje je za neodvisni subjekt posebej določeno, da mora k vlogi za izdajo dovoljenja priložiti še dokazilo, da ni v celoti ali deloma v neposredni ali posredni lasti ali pod nadzorom imetnikov pravic, dokazilo, da je to njegova edina ali

glavna pridobitna dejavnost in seznam imetnikov pravic, ki so pooblastili pravno osebo za upravljanje svojih avtorskih pravic na avtorskih delih, pod pogojem, da bo pravna oseba dobila zahtevano dovoljenje, ter seznam teh pravic in del. Nadalje se za neodvisni subjekt upravljanja uporabljajo določbe 38. člena tega zakona o obveznosti obveščanja imetnikov pravic o upravljanju njihovih pravic in tujih kolektivnih organizacij o upravljanju pravic na podlagi sporazumov o zastopanju. Neodvisni subjekt upravljanja mora v skladu s 2., 3., 6., 9., 10., 12., in 13. točko prvega odstavka 39. člena tega zakona javnosti razkriti podatke o pogojih za včlanitev v kolektivno organizacijo, vzorec pooblastila in pogoje za preklic pooblastila, imena tujih kolektivnih organizacij, s katerimi ima sklenjene sporazume o zastopanju, in seznam sporazumov, pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, do katerih so upravičeni imetniki pravic, pravila o uporabi nerazdeljenih zneskov avtorskih honorarjev, pravila o stroških poslovanja ter pravila o namenskih skladih. Za neodvisni subjekt upravljanja velja (enako kot za kolektivne organizacije), da pogajanja z uporabniki potekajo v dobri veri in da si deležniki pogajanj medsebojno zagotovijo vse potrebne informacije za sklenitev skupnega sporazuma, kot to določa peti odstavek 44. člena tega zakona. Delovanje neodvisnega subjekta upravljanja pa je kakor delovanje kolektivnih organizacij pod nadzorom URSIL, zato se tudi zanj uporabljajo določbe o pristojnosti nadzora, pooblastilih nadzornega organa, obveznostih nadzorovanega in ukrepah pri ugotovljenih kršitvah tega zakona (določbe od 69. do 72. člena tega zakona).

K 6. členu

Člen določa smiselno uporabo določb zakona, ki se nanašajo na avtorsko pravico, tudi za sorodne pravice, razen določb o večozemeljskih licencah za avtorske pravice za spletno uporabo glasbenih del.

K 7. členu

Avtorske pravice se lahko upravljajo posamično (individualno), to je za vsako posamezno delo posebej, ali skupinsko (kolektivno) za več avtorskih del več avtorjev hkrati. Imetnik pravic se v skladu z zakonom prosto odloča, ali bo avtorsko pravico upravljal osebno ali po zastopniku ali prek kolektivne organizacije ali neodvisnega subjekta upravljanja, razen kadar zakon določa drugače. Tako predlog zakona v 9. členu določa, kdaj se lahko avtorska pravica upravlja le prek kolektivne organizacije (obvezno kolektivno upravljanje).

Tretji odstavek določa, da imetnik pravic, ki je s pooblastilom prenesel upravljanje avtorske pravice na kolektivno organizacijo ali je ta prenesena po tem zakonu te pravice ne more upravljati individualno, razen če ta zakon določa drugače. Tako predlog zakona v 10. členu določa izjeme od obveznega kolektivnega upravljanja ter v 18. členu pravico imetnika pravic do uporabe katerekoli avtorske pravice na določenem delu za nekomercialno rabo.

K 8. členu

V tem členu se prenaša 144. člen ZASP.

K 9. členu

V predlogu zakona je enako kot po veljavni zakonodaji za najbolj množične primere uporabe avtorskih del še naprej določeno obvezno kolektivno upravljanje avtorskih pravic, torej upravljanje pravic le prek kolektivne organizacije. Direktiva 2014/26/EU ne prepoveduje pravice države članice, da kljub svobodni izbiri imetnika pravic o načinu upravljanja avtorske pravice, določi obvezno kolektivno upravljanje.

Tako se v primerjavi z veljavnim 147. členom ZASP obvezno kolektivno upravljanje avtorskih pravic ohranja pri štirih primerih uporabe avtorskih del:

- priobčitvi javnosti neodrskih glasbenih in pisanih del (t. i. male pravice), razen pri pravici dajanja na voljo javnosti iz 32.a člena ZASP,
- reproduciranju avtorskih del za privatno in drugo lastno uporabo ter fotokopiranju prek obsega iz 50. člena ZASP,
- kabelski retransmisiji avtorskih del, razen pri lastnih oddajanjih RTV organizacij, ne glede na to, ali so pravice njihove lastne ali so jih prenesli nanje drugi imetniki pravic (obvezno kolektivno upravljanje avtorskih pravic v primeru kabelske retransmisije avtorskih del določa Direktiva 93/83/ES) in
- pri pravici do dodatnega letnega nadomestila iz 122.b člena ZASP (obvezno kolektivno upravljanje določa Direktiva 2011/77/EU).

Pri priobčitvi javnosti neodrskih glasbenih in pisanih del (1. točka) je pravica dajanja na voljo javnosti izvzeta iz obveznega kolektivnega upravljanja zaradi njenih značilnosti, ki omogočajo učinkovito individualno upravljanje. Ker lahko imetniki pravic sami učinkovito upravljajo svojo pravico dajanja na voljo javnosti in sami odločijo, ali bodo neko delo objavili na svetovnem spletu, ni utemeljeno, da se jih omeji z obveznim kolektivnim upravljanjem te pravice prek kolektivne organizacije. Če želijo, lahko imetniki pravic še vedno lahko prostovoljno kolektivno upravljajo to pravico prek izbrane kolektivne organizacije, ki jo za to pooblastijo.

Za izvzem pravice dajanja na voljo javnosti se je predlagatelj odločil tudi za to, ker do sedaj ni bila vložena še nobena vloga za kolektivno upravljanje, posledično kolektivno upravljanje v praksi ni zaživel. Z navedeno spremembo se omogoča imetnikom pravic, da sami upravljajo s pravico.

K 10. členu

Člen določa izjeme od obveznega kolektivnega upravljanja, in sicer, kdaj lahko imetnik pravic ne glede na določeno obvezno kolektivno upravljanje sam, torej individualno ali prek neodvisnega subjekta upravljanja, upravlja avtorsko pravico. Tako lahko imetnik pravic sam javno izvaja neodrsko glasbeno in pisano delo pod pogojem, da je imetnik pravic hkrati izvajalec in imetnik vseh materialnih avtorskih pravic na tem delu.

Imetnik pravic lahko sam upravlja tudi pravico javnega predvajanja določenega neodrskega glasbenega dela z določenim fonogramom, če je imetnik vseh materialnih avtorskih in sorodnih pravic (kumulativno) za ta način uporabe.

Imetnik pravic lahko uveljavlja pravice iz tega člena individualno ali prek neodvisnega subjekta upravljanja. V tem primeru mora imetnik pravic najpozneje deset dni pred dogodkom obvestiti kolektivno organizacijo, ki jo je pooblastil za upravljanje pravic, da bo individualno ali prek neodvisnega subjekta upravljanja upravljal s pravicami iz tega člena. Od imetnika pravic se ne zahteva, da v obvestilu navede repertoar avtorskih del.

K 11. členu

Člen določa splošno načelo kolektivnega upravljanja avtorskih pravic v skladu s 4. členom Direktive 2014/26/EU. Kolektivne organizacije morajo delovati v najboljšem interesu imetnikov pravic, katerih pravice zastopajo, in jim ne nalagajo nobenih obveznosti, ki niso objektivno potrebne za varstvo njihovih pravic in interesov ali dejansko upravljanje njihovih pravic.

K 12. členu

Predlog zakona ne določa posebne pravnoorganizacijske oblike kolektivnih organizacij, zato lahko te delujejo v različnih pravnoorganizacijskih oblikah. Slovenske kolektivne organizacije delujejo v treh različnih pravnoorganizacijskih oblikah: zavod (Zavod AIPA in Zavod IPF), društvo (Združenje ZAMP in Združenje SAZAS) in gospodarsko interesno združenje (SAZOR GIZ). Posledično lahko glede na določbe zakona, ki ureja sodišča, v povezavi z zakonom, ki ureja pravdni postopek, v sporih kolektivnih organizacij odločajo okrajna ali okrožna sodišča. Slednja v sporih, kjer je vsaka od strank (med drugim) gospodarska družba ali zavod, uporabljajo pravila o postopku v gospodarskih sporih, kar pa ni mogoče, če je stranka spora kolektivna organizacija v pravnoorganizacijski obliki društva. Ker so se za spore kolektivnih organizacij doslej uporabljali različni postopki, se z namenom poenotenja v tem členu določa, da je v sporih, ki nastanejo v zvezi z organizacijo in delovanjem kolektivnih organizacij, pristojno sodišče splošne pristojnosti in se uporabljajo pravila pravnega postopka v gospodarskih sporih, razen če ta zakon določa pristojnost upravnega sodišča ali sodišča, ki je po zakonu, ki ureja sodišča, pristojno za odločanje v sporih intelektualne lastnine.

K 13. členu

Dovoljenje kolektivni organizaciji bo pristojni organ izdal na podlagi vloge za izdajo dovoljenja in če bodo izpolnjeni pogoji, nujno potrebni za učinkovito kolektivno upravljanje pravic. Dovoljenje se kolektivni organizaciji izda, če so statut in drugi notranji akti, ki urejajo delovanje kolektivne organizacije, v skladu z zakonom in omogočajo učinkovito kolektivno upravljanje avtorskih pravic na avtorskih delih, za katere se zahteva dovoljenje. Pravna oseba mora imeti v primeru obveznega kolektivnega upravljanja pravic s tujimi kolektivnimi organizacijami ali mednarodnimi združenji podpisana pisma o nameri ali sklenjene sporazume o medsebojnem zastopanju. Pravna oseba mora pristojnemu organu dokazati, da razpolaga s potrebnimi sredstvi in osebjem potrebnim za kolektivno upravljanje. Šteje se, da kolektivna organizacija izpolnjuje navedeni pogoj, če ima na računu najmanj 10.000 eurov, ustrezne prostore in opremo za izvajanje svoje dejavnosti in če izkaže, da bo imela v primeru pridobitve dovoljenja redno zaposlene najmanj tri osebe.

Dovoljenje za kolektivno upravljanje iste vrste avtorske pravice na isti vrsti avtorskih del se lahko izda v primeru obveznega kolektivnega upravljanja le eni kolektivni organizaciji (ohranitev monopolnega položaja kolektivne organizacije). V drugih primerih kolektivnega upravljanja pravic se dovoljenje za kolektivno upravljanje istih pravic na isti vrsti avtorskih del lahko izda več pravnim osebam, saj bodo te upravljale pravice na podlagi pooblastila imetnika pravic.

Določitev monopolnega položaja dopušča tudi Sodišče Evropske unije. To izhaja iz odločitve v zadevi OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. proti Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s., (odločba št. C-351/12 z dne 27. 2. 2014).

Dovoljenje neodvisnemu subjektu upravljanja bo pristojni organ izdal na podlagi vloge in če bodo predloženi vsi ustrezni dokumenti. Dovoljenje se bo lahko izdalo več neodvisnim subjektom upravljanja.

K 14. členu

V tem členu se določa, pod katerimi pogoji pristojni organ izda dovoljenje kolektivni organizaciji ali neodvisnemu subjektu upravljanja. V primerih najbolj množične uporabe avtorskih del se ohranjata obvezno kolektivno upravljanje in monopol posamezne kolektivne organizacije.

Pristojni organ izda dovoljenje za kolektivno upravljanje avtorske pravice, če so izpolnjeni vsi

naslednji pogoji:

- skladnost statuta in pravil (o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, uporabi nerazdeljenih zneskov avtorskih honorarjev, politiki vlaganja avtorskih honorarjev v bančne depozite in uporabi teh prihodkov, če bo kolektivna organizacija to izvajala, stroških poslovanja in namenskih skladih, če jih bo kolektivna organizacija oblikovala) s tem zakonom in ZASP;
- predložena pravila o obvladovanju tveganj;
- predložen repertoar;
- predložena seznama članov in imetnikov pravic, ki so pooblastili pravno osebo za upravljanje njihovih avtorskih pravic na avtorskih delih, pod pogojem, da bo pravna oseba dobila zahtevano dovoljenje, ter seznam teh pravic. Seznama članov in imetnikov pravic morata vsebovati ime in priimek ter naslov člana
- v primeru obveznega kolektivnega upravljanja avtorske pravice predložena pisma o nameri ali sporazumi o zastopanju s tujimi kolektivnimi organizacijami;
- razpolaganje s sredstvi in osebjem, s katerimi namerava pravna oseba kolektivno upravljati avtorske pravice in
- predloženo soglasje oseb, ki imajo upravljalne pravice, v skladu s področnimi zakoni, da soglašajo z zahtevo za izdajo dovoljenja in se za čas statusa kolektivne organizacije odpovedujejo upravljalnim pravicam v pravni osebi v korist članov kolektivne organizacije.

Pristojni organ izda dovoljenje neodvisnemu subjektu za upravljanje avtorske pravice, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- predloženo dokazilo, da neodvisni subjekt ni v celoti ali deloma v neposredni ali posredni lasti ali pod nadzorom imetnikov pravic;
- predloženo dokazilo, da je to njegova edina ali glavna pridobitna dejavnost, in
- predložen seznam imetnikov pravic, ki so pooblastili pravno osebo za upravljanje njihovih avtorskih pravic na avtorskih delih, pod pogojem, da bo pravna oseba dobila zahtevano dovoljenje, ter seznam teh pravic in del.

V primeru obveznega kolektivnega upravljanja lahko pristojni organ izda dovoljenje za kolektivno upravljanje iste vrste avtorske pravice na isti vrsti avtorskih del le eni kolektivni organizaciji (ohranitev monopolnega položaja kolektivne organizacije).

Četrty odstavek določa smiselno uporabo določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, pri izdaji dovoljenja, pri čemer zoper odločbo pristojnega organa pritožba ni dovoljena, je pa možna tožba v upravnem sporu.

K 15. členu

Firma ali ime je ime pravne osebe, s katero ta nastopa v pravnem prometu. S tem členom se določa, da bo morala firma kolektivne organizacije poleg sestavin firme, ki jih za posamezno pravnoorganizacijsko obliko predpisuje področna zakonodaja, vsebovati še oznako k.o., s čimer bo že iz firme jasno razvidno, da gre za kolektivno organizacijo.

V drugem odstavku se določa, da mora kolektivna organizacija predlagati vpis firme ali imena v register, v štirinajstih dneh od izdaje dovoljenja.

K 16. členu

Dejavnost je skup poslov, ki jih lahko opravlja pravna oseba. Predlog zakona v 4. členu, kjer opredeljuje pojem »kolektivna organizacija«, določa, da je lahko edina dejavnost kolektivne

organizacije kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic. Kolektivna organizacija v okviru svoje edine dejavnosti: dovoljuje uporabo del iz repertoarja pod podobnimi pogoji za podobne vrste uporabe, se v dobri veri pogaja z reprezentativnimi združenji uporabnikov in z njimi sklepa skupne sporazume, objavlja skupne sporazume in obvešča uporabnike o veljavnih tarifah, sklepa in objavlja sporazume o zastopanju s tujimi kolektivnimi organizacijami, nadzoruje uporabo avtorskih del iz svojega repertoarja, uporabnikom izdaja račune za uporabo avtorskih del iz svojega repertoarja, zbira avtorske honorarje in jih, če je to potrebno, izterjuje, dodeljuje zbrane avtorske honorarje upravičenim imetnikom pravic v skladu z vnaprej določenimi pravili o delitvi in izplačilu zbranih avtorskih honorarjev, izplačuje dodeljene avtorske honorarje upravičenim imetnikom pravic in uveljavlja varstvo avtorskih pravic pred sodišči in drugimi državnimi organi ter o tako uveljavljenih pravicah predloži avtorjem račun.

Kolektivna organizacija lahko administrativno tehnične naloge (nadziranje uporabe avtorskih del, izdajanje računov, zbiranje avtorskih honorarjev in njihovo izterjavo ter dodeljevanje zbranih avtorskih honorarjev upravičenim imetnikom pravic v skladu z vnaprej določenimi pravili), s pogodbo, ki mora biti sklenjena v obliki notarskega zapisa prenese na drugo kolektivno organizacijo ali gospodarsko družbo (zunanji izvajalec). Zunanji izvajalec prenesenih nalog ne sme prenesti na drugo osebo.

Kolektivna organizacija lahko prihodke, ki jih pridobi na podlagi opravljanja administrativno–tehničnih nalog za drugo kolektivno organizacijo, porabi le za zniževanje lastnih stroškov poslovanje, ne pa za katerekoli druge namene.

V predlogu zakona je izrecno določeno, da kolektivna organizacija kljub temu, da je prenesla izvajanje določenih nalog na zunanjega izvajalca, odgovarja za izvajanje teh nalog. Slednje je potrebno, ker je zbiranje in razdeljevanje avtorskih honorarjev ter nadomestil edina dejavnost kolektivne organizacije in so naloge kolektivne organizacije določene v javnem interesu. Vendar ni nujno, da kolektivna organizacija sama izvaja te naloge, ampak lahko nekatere izmed njih prenese na zunanje izvajalce, ki so strokovno usposobljeni za ta namen.

V petem odstavku se določa, da lahko kolektivne organizacije izdajo uporabnikom skupni račun, iz katerega so razvidni zahtevki posameznih kolektivnih organizacij. Če uporabnik zavrne plačilo računa, mora jasno navesti, katere zahtevke posamezne kolektivne organizacije zavrača.

K 17. členu

S členom se ureja odnos med kolektivno organizacijo in zunanjim izvajalcem. Kolektivna organizacija bo lahko s pogodbo v obliki notarskega zapisa prenesla na gospodarsko družbo opravljanje določenih nalog, v zvezi s kolektivnim upravljanjem pravic. Prenos nalog omogoča tudi tretji odstavek 2. člena Direktive 2014/26/EU.

Pogoj za takšen prenos je v skladu s prej z omenjenim odstavkom in uvodno določbo (17) Direktive 2014/26/EU, da so takšni subjekti v celoti ali delno v neposredni lasti kolektivne organizacije ali pod njenim nadzorom. Zato prvi odstavek predlaganega člena določa, da mora biti zunanji izvajalec pod nadzorom kolektivne organizacije.

Pogodba z zunanjim izvajalcem mora vsebovati naloge, ki jih kolektivna organizacija prenaša nanj.

Ker gre za izjemno pomemben prenos nalog izven neposrednega vpliva imetnikov pravic, morajo s tem soglašati imetniki pravic. Tako drugi odstavek določa, da takšna pogodba in njena sprememba začne veljati šele s potrditvijo na skupščini. Zaradi pomembnosti pogodbe se zahteva za potrditev skupščinskega sklepa večina najmanj treh četrtin na skupščini prisotnih glasovalnih pravic. O

odpovedi pogodbe z zunanjim izvajalcem pa odloča poslovodstvo, kar daje poslovodstvu fleksibilnost pri ukrepanju v primeru kršitve pogodbenih obveznosti.

Zaradi pomembnosti pogodbe in možnosti ustreznega nadzora se v tretjem odstavku določa, da mora kolektivna organizacija o sklenitvi, spremembi in odpovedi pogodbe obvestiti pristojni organ v štirinajstih dneh od njene uveljavitve.

Četrty odstavek v skladu s tretjim odstavkom 2. člena Direktive 2014/26/EU določa smiselno uporabo določb o nadzoru kolektivnih organizacij za zunanjšega izvajalca.

K 18. členu

Člen ureja pravice imetnikov pravic v skladu s 5. členom Direktive 2014/26/EU.

Prvi odstavek, v skladu z drugim odstavkom 5. člena Direktive 2014/26/EU, daje imetniku pravic pravico, da svobodno izbere organizacijo za kolektivno upravljanje, ki bo upravljala njegove pravice na določenem delu, za ozemlja po lastni izbiri, ne glede na državo članico državljanstva ali prebivališča imetnika pravic ali državo članico sedeža kolektivne organizacije.

Drugi odstavek določa, da lahko imetnik pravic za upravljanje določene avtorske pravice na določenem delu pooblasti le eno kolektivno organizacijo. Kolektivna organizacija bo lahko upravljala le tiste avtorske pravice na določenem delu za katerega bo pridobila pisno pooblastilo avtorja, razen v primeru obveznega kolektivnega upravljanja, ko kolektivna organizacija upravlja avtorske pravice na določenih avtorskih delih v razmerju do uporabnikov že na podlagi zakona

Četrty odstavek v skladu s tretjim odstavkom 5. člena Direktive 2014/26/EU daje pravico imetniku pravic da ne glede na pooblastilo kolektivni organizaciji dovoli uporabo katerekoli avtorske pravice na določenem delu za nekomercialno rabo, zlasti za humanitarni, kulturni, izobraževalni namen ipd. Določba o nekomercialni rabi se uporablja tudi za dovoljenja imetnikov pravic za uporabo avtorskih del pod ustrezno prosto licenco Creative Commons. Pogoji za uresničevanje te pravice je, da obvesti kolektivno organizacijo najpozneje deset dni pred izdajo takšnega dovoljenja.

Peti odstavek v skladu z drugim odstavkom 5. člena Direktive 2014/26/EU določa, da kolektivna organizacija ne more zavrniti upravljanje pravic, če upravljanje takšne avtorske pravice na takšni vrsti avtorskih del spada med njene dejavnosti.

Šesti odstavek v skladu s četrtyim odstavkom 5. člena Direktive 2014/26/EU določa, da lahko imetnik pravic v delu ali v celoti prekliče pooblastilo. Imetnik pravic mora o preklicu pisno obvestiti kolektivno organizacijo en mesec pred začetkom učinkovanja preklica. Direktiva 2014/26/EU določa maksimalni rok za obvestilo šest mesecev. V skladu z Direktivo 2014/26/EU se tudi določa, da lahko kolektivna organizacija v statutu določi, da preklic pooblastila začne učinkovati z začetkom novega poslovnega leta.

Sedmi odstavek v skladu s petim odstavkom 5. člena Direktive 2014/26/EU določa, da je imetnik pravic upravičen do avtorskih honorarjev, ki jih je kolektivna organizacija zbrala za njegov račun za uporabo njegovih del do začetka učinkovanja preklica pooblastila. Do začetka učinkovanja preklica pooblastila ima imetnik pravic vse pravice kot drugi člani kolektivne organizacije.

Osmi odstavek v skladu s šestim odstavkom 5. člena Direktive 2014/26/EU določa, da kolektivna organizacija ne more pogojevati preklica pooblastila z zahtevo, da se za upravljanje avtorske pravice

pooblasti druga kolektivna organizacija

Deveti odstavek v skladu z osmim odstavkom 5. člena Direktive 2014/26/EU določa, da mora kolektivna organizacija pred pridobitvijo pooblastila obvestiti imetnika pravic o njegovih pravicah.

K 19. členu

Kolektivna organizacija mora delovati v najboljšem interesu imetnikov pravic. Zato je ključno, da se zagotovi sistemska rešitev, ki imetnikom pravic, ki so pooblastili kolektivno organizacijo za upravljanje njihovih pravic na podlagi članstva v kolektivni organizaciji omogoči sodelovanje pri upravljanju kolektivne organizacije in sprejemanju najbolj ključnih odločitev kolektivne organizacije. Na podlagi prejetega pooblastila pridobi kolektivna organizacija vse potrebne podatke o imetniku pravic, ki jih nato vpiše v evidenco članov, če ta izpolnjuje pogoje za članstvo. Imetnik pravic, ki ne želi biti član kolektivne organizacije, mora v pooblastilu to izrecno navesti.

Prvi odstavek tako v skladu z drugim odstavkom 6. člena Direktive 2014/26/EU določa, da ima imetnik pravic ali osebe, ki ga zastopajo, pravico, da v skladu s tem zakonom postanejo člani kolektivne organizacije, ki upravlja z njegovimi pravicami.

Drugi odstavek določa, da bi moralo članstvo v kolektivnih organizacijah temeljiti na objektivnih, preglednih in nediskriminatornih pravilih. Predlog zakona, razen te določbe, pušča kolektivni organizaciji pravico, da sama določi pogoje za članstvo. Zahteva pa se, da so pogoji za članstvo določeni v statutu (21. člen) in objavljeni na spletni strani kolektivne organizacije (39. člen).

V tretjem odstavku se domneva, da je s pooblastilom imetnika pravic kolektivni organizaciji hkrati dana prošnja za članstvo, na katero mora kolektivna organizacija odgovoriti v tridesetih dneh. Če kolektivna organizacija zavrne prošnjo za članstvo, mora zavrnitev pisno obrazložiti.

Četrty odstavek v skladu s splošnim načelom (»ne nalagajo nobenih obveznosti, objektivno potrebnih za varstvo pravic«) predloga zakona in glede na 32. člen predloga zakona, ki omogoča kolektivnim organizacijam obračunavanje stroškov poslovanja od zbranih avtorskih honorarjev, se izrecno določa, da članarina za članstvo v kolektivni organizaciji ni dovoljena.

V petem odstavku je v skladu s četrty odstavkom 6. člena Direktive 2014/26/EU določena obveznost kolektivne organizacije, da svojim imetnikom pravic, katerih pravice kolektivno upravlja, in svojim članom omogoči komunikacijo v elektronski obliki.

V šestem odstavku je v skladu s petim odstavkom 6. člena Direktive 2014/26/EU določeno, da mora kolektivna organizacija voditi evidenco svojih članov. Kolektivna organizacija mora takoj po sprejemu pozitivne odločitvi glede prošnje za članstvo, vpisati imetnika pravic v evidenco članstva, ki se vodi z namenom učinkovitega uveljavljanja pravic članov. V evidenci so vpisani vsi člani (ime, priimek in prebivališče ali firma in sedež), davčna številka, število glasovalnih pravic posameznega člana ter skupno število članov in glasovalnih pravic.

Kolektivna organizacija mora voditi tudi evidenco imetnikov pravic, ki so jo pooblastili za kolektivno upravljanje pravic, vendar ne želijo postati njeni člani. Navedena evidenca se vodi z namenom zagotavljanja varnosti pravnega prometa.

Kolektivna organizacija mora podatke v evidencah sprotno posodabljeti. Evidenci morata biti omejeno dostopni na spletnih straneh kolektivne organizacije njenim članom oziroma imetnikom pravic, katerih

pravice kolektivno upravlja, in pristojnemu organu, razen podatkov o prebivališču, kontaktnih podatkov in davčni številki fizične osebe. Dostopnost evidenc na spletnih straneh se zahteva zaradi olajševanja upravljanja avtorske pravice s strani članov in imetnikov pravic in zagotavljanja učinkovitega nadzora pristojnega organa.

K 20. členu

Člen določa, da mora kolektivna organizacija avtorske pravice imetnikov pravic, ki niso njeni člani, upravljati enako kakor avtorske pravice svojih članov. Zahteva je v skladu s 7. členom Direktive 2014/26/EU. To pomeni, da se uporabljajo določbe o delitvi, obveščanju in reševanju sporov na enak način za člane in imetnike pravic, ki niso člani kolektivne organizacije. Nima pa tak imetnik pravic članskih pravic in ne more vplivati na upravljavske odločitve kolektivne organizacije.

K 21. členu

Člen določa vsebino statuta kolektivne organizacije. Statut je ključni dokument, ki ureja ključna vprašanja za učinkovito delovanje kolektivne organizacije.

Prvi odstavek določa vsebino statuta in obveznost sklenitve statuta v notarski obliki. Statut mora poleg vsebin, ki jih urejajo drugi predpisi in ta zakon, vsebovati ime oziroma firmo in sedež kolektivne organizacije ter njen poslovni naslov; dejavnost kolektivne organizacije; organe kolektivne organizacije in njihove pristojnosti, število članov poslovodstva in nadzornega odbora; mandatno dobo članov poslovodstva in nadzornega odbora; obliko in način objav pomembnih informacij za kolektivno organizacijo ali njene člane; vrste avtorskih del in vrste avtorske pravice, ki jih na teh delih upravlja kolektivna organizacija; pogoje za včlanitev v kolektivno organizacijo, ki morajo biti določeni tako, da se pod enakimi pogoji lahko včlanijo vsi imetniki pravic, vključno z drugimi kolektivnimi organizacijami in združenji imetnikov pravic; način zbiranja podatkov o avtorskih delih in pravicah, ki jih po pooblastilu imetnika pravic upravlja kolektivna organizacija, način vodenja repertoarja avtorskih del in način vpogleda v ta repertoar; pravice članov in način njihovega sodelovanja v organih kolektivne organizacije, vključno z enakopravnim zastopanjem posameznih kategorij imetnikov avtorskih pravic v vsakem organu; obveznosti članov glede sporočanja podatkov o avtorskih delih in pravicah, ki jih upravlja kolektivna organizacija, ter podatkov, potrebnih za izplačilo avtorskih honorarjev in nadomestil; način reševanja sporov med kolektivno organizacijo in članom ali tujo kolektivno organizacijo, s katero ima sklenjen sporazum o zastopanju, ter med kolektivno organizacijo in uporabnikom, ki mora biti določen tako, da zagotavlja dostop do učinkovitih in pravočasnih postopkov za obravnavanje pritožb in reševanje sporov, pri čemer morajo biti odgovori kolektivne organizacije pisni in obrazloženi; pogoje za obnavljanje in prenehanje članstva v kolektivni organizaciji, vključno s predčasnim prenehanjem članstva ter predčasnim preklicem pooblastila za določene pravice ali določena avtorska dela ali določeno ozemlje in najvišji odstotek stroškov poslovanja glede na zbrane avtorske honorarje ter prihodke, pridobljene iz bančnih depozitov.

Namen predlaganega drugega odstavka je preprečiti, da bi imetniki pravic odločali o vprašanih, ki se ne nanašajo na njihove pravice ali njihova dela, kadar se v isti kolektivni organizaciji združijo različni imetniki pravic, npr. avtorji in imetniki sorodnih pravic, ali avtorji različnih vrst avtorskih del, npr. glasbenih in literarnih. To pomeni, da npr. avtorji glasbenih del ne morejo odločati o vprašanih kolektivnega upravljanja literarnih del, in nasprotno. Seveda pa skupaj odločajo o vprašanih, ki so skupna vsem članom.

Tretji odstavek določa načelo statutarne strogosti, ki dovoljuje drugačno urejanje vprašanj, ki jih določa zakon, pod pogojem, da zakon to izrecno dovoljuje.

Ker gre za ključni dokument kolektivne organizacije, je za sprejem statuta in vsako njegovo spremembo zahtevana večina najmanj treh četrtin na skupščini navzočih glasovalnih pravic. Statut je treba vpisati v register, zato mora kolektivna organizacija najpozneje v štirinajstih dneh od dneva izdaje dovoljenja posredovati statut registrskemu organu. Prav tako mora registrskemu organu posredovati vsako spremembo statuta.

K 22. členu

V tem členu se določa upravljavska struktura kolektivne organizacije. Predlog zakona ne predpisuje prevzema določene pravne oblike za kolektivno organizacijo. Izbira oblike pravne osebe je prepuščena pobudnikom ustanovitve kolektivne organizacije. Je pa zaradi vključenosti imetnikov pravic v sprejemanje ključnih odločitev kolektivne organizacije nujno zagotoviti, da se ne glede področne zakone, ki urejajo status pravne osebe, od pridobitve do preklica dovoljenja za to pravno osebo v zvezi z upravljanjem uporabljajo določbe tega zakona. Tako bo ne glede na to, ali bo kolektivna organizacija zavod, zadruga ali društvo, za čas trajanja dovoljenja imela skupščino, nadzorni odbor in poslovodstvo, za katere se bodo uporabljale določbe predloga zakona. Organi in njihove pristojnosti morajo biti določeni v statutu.

K 23. členu

Skupščina je organ, prek katerega člani uresničujejo svoja upravljavska upravičenja do kolektivne organizacije in lahko vplivajo na sprejem njenih ključnih odločitev oziroma sklepov. Vsak član ima v skladu z devetim odstavkom 8. člena Direktive 2014/26/EU pravico sodelovati na skupščini in pravico do glasovanja.

V drugem odstavku je zapisano temeljno načelo, da ima vsak član en glas. Deveti odstavek 8. člena Direktive 2014/26/EU omogoča državam članicam omejevanje pravice sodelovanja in drugačno ureditev pravice do uveljavljanja glasovalnih pravic na skupščini. S predlogom zakona se določa, da lahko kolektivne organizacije v statutu določijo drugačna pravila v zvezi z načelom en član en glas, ki temeljijo na trajanju članstva, višini avtorskih honorarjev, prejetih od kolektivne organizacije, oziroma številu avtorskih del, pri čemer ima lahko en član največ 10 glasov. S tem je omogočeno, da se zagotovi večji vpliv imetnikov pravic, ki so ustvarjalnejši oziroma izpolnjujejo merila za več glasovalnih pravic. Konkretno oblikovanje meril se prepušča kolektivni organizaciji, pri čemer je določeno, da morajo biti merila sorazmerna in določena v statutu, njihova preglednost pa se zagotavlja z objavo na spletni strani kolektivne organizacije.

Tretji odstavek v skladu z desetim odstavkom 8. člena Direktive 2014/26/EU omogoča članu, da lahko pooblasti katerokoli drugo osebo, da v njegovem imenu sodeluje in glasuje na skupščini, pri čemer takšno pooblastilo ne sme povzročiti nasprotja interesov. Nasprotje interesov bi lahko na primer nastopilo, kadar član pooblasti drugega člana, ki ne pripada isti kategoriji imetnikov pravic v okviru kolektivne organizacije. Namen imenovanja pooblaščenec je spodbuditi čim aktivnejše sodelovanje članov na skupščini, na kateri lahko uresničujejo svoje članske pravice, ne da bi se udeležili skupščine. Pooblaščenec lahko pridobi največ 10 pooblastil članov, kar je v skladu z drugim pododstavkom desetega odstavka 8. člena Direktive 2014/26/EU, ki določa, da lahko države članice določijo omejitve glede imenovanja pooblaščenec in uveljavljanja glasovalnih pravic članov, ki jih predstavljajo, če takšne omejitve ne vplivajo na primerno in uspešno sodelovanje članov pri sprejemanju odločitev v kolektivni organizaciji.

Četrty odstavek v skladu z desetim odstavkom 8. člena Direktive 2014/26/EU določa, da vsako pooblastilo velja samo za eno skupščino in da mora biti predloženo pred njenim začetkom. Pooblaščenec ima na skupščini enake pravice, kot bi jih imel član, pri čemer je pooblaščenec zavezan, da glasuje v skladu z navodili člana. Navodila morajo biti jasno razvidna iz pooblastila.

Peti odstavek določa, kdaj se skliče skupščina. Skupščino je treba sklicati v primerih, določenih z zakonom ali statutom in kadar je to v korist kolektivne organizacije. V vsakem primeru je treba skupščino sklicati najmanj enkrat letno. S tem se zadosti zahtevi iz drugega odstavka 8. člena Direktive 2014/26/EU.

Šesti odstavek omogoča udeležbo pristojnega organa na skupščini, vendar ta nima glasovalnih pravic.

K 24. členu

Člen določa način sklica skupščine. Ker postaja skupščina kolektivne organizacije osrednji organ, prek katerega člani (imetniki pravic) lahko uveljavljajo svoja upravljavna upravičenja do kolektivne organizacije in prek nje vplivajo na sprejetje ključnih sklepov in dokumentov, je treba zakonsko določiti način sklica skupščine.

Prvi odstavek določa, da se skupščina skliče najpozneje petnajst dni pred zasedanjem skupščine, saj je za aktivno udeležbo članov (imetnikov pravic) in pripravo na skupščino potreben določen čas.

Drugi odstavek določa, da skupščino skliče poslovodstvo. Poslovodstvo vodi posle kolektivne organizacije, organizacija skupščine je del vodenja poslov kolektivne organizacije.

Tretji odstavek določa izredni sklic skupščine oziroma sklic skupščine na zahtevo manjšine. Poslovodstvo mora, poleg rednega sklica, sklicati skupščino, če tako zahtevajo člani, ki imajo skupaj vsaj pet odstotkov vseh glasovalnih pravic, pri čemer lahko statut določi nižji odstotek glasovalnih pravic. K zahtevi je treba predložiti dnevni red skupščine in predlagane sklepe.

Četrty odstavek določa obveznost poslovodstva, da na zahtevo manjšine članov skliče skupščino čim prej, vendar ne kasneje kot dva meseca od predložitve zahteve, v nasprotnem primeru lahko sodišče člane, ki so predložili zahtevo za sklic, pooblasti za sklic skupščine. Sodišče izda sklep brez pridobitve izjav drugih strank. V objavi sklica skupščine mora biti navedeno pooblastilo sodišča.

Peti odstavek določa, da mora kolektivna organizacija obvestilo o sklicu skupščine posredovati vsakemu članu, v sklicu pa morajo biti navedeni dnevni red in predlogi sklepov. Predlagatelj ne predpisuje načina posredovanja obvestila, kolektivna organizacija lahko uporabi elektronski način posredovanja obvestila.

Zaradi zagotavljanja preglednosti je treba sklic objaviti na spletnih straneh AJ PES-a in na spletni strani kolektivne organizacije. Objava na spletni strani AJ PES-a je brezplačna.

Osmi odstavek določa, da so sklepi skupščine, ki je sklicana v nasprotju z določbami tega člena, nični, pri čemer se iz ničnosti izvzame obveznost obvestila vsakega člana o sklicu skupščine. Izvzetje je potrebno, ker bi lahko vsak član, ki na tak ali drugačen način ne bi dobil obvestila (sprememba naslova), lahko uveljavljal ničnost. Tak ukrep bi bil nesorazmeren.

K 25. členu

Prvi odstavek, v skladu četrtem in petim odstavkom 8. člena Direktive 2014/26/EU, določa pristojnosti skupščine. Pristojnosti lahko razdelimo v tri sklope.

V prvem sklopu odločajo člani o skupnih zadevah. V to sodijo sprejetje in vsaka sprememba statuta, imenovanje in razrešitev članov nadzornega odbora, prejemki članov nadzornega odbora, odobritev združitve, ustanavljanje podružnic in pridobitve drugih poslovnih deležev, imenovanje revizorja, sprejem letnega poročila in potrditev pogodbe z zunanjim.

V drugi sklop sodi sprejem različnih pravil, pomembnih za učinkovito kolektivno upravljanje v korist imetnikov pravic na različnih vrstah avtorskih del. Skupščina odloča o pravilih delitve zbranih avtorskih honorarjev, pravilih o uporabi nerazdeljenih zneskov avtorskih honorarjev, pravilih o politiki vlaganj avtorskih honorarjev v bančne depozite in uporabi teh prihodkov, pravilih o stroških poslovanja, pravila o namenskih skladih, prostovoljnem prenehanju kolektivne organizacije in o uporabi nerazdeljenih zneskov iz avtorskih honorarjev.

V tretji sklop sodijo odločitve, ki jih lahko skupščina s sklepom prenese na nadzorni odbor. V ta sklop sodijo pravila o obvladovanju tveganj, odobritvi nakupa, prodaje ali hipoteke na nepremičnine, odobritvi najema posojil ali zagotavljanja zavarovanj za posojila.

Drugi odstavek določa, da je za sprejem skupščinskega sklepa potrebna večina na skupščini navzočih glasovalnih pravic, razen če zakon ali statut ne določa višje večine.

Tretji in četrti odstavek sta namenjena zagotavljanju preglednosti sprejemanja odločitev najvišjega organa, to je skupščine. Tretji odstavek določa sestavo seznama navzočih in zastopanih članov ter njihovih pooblaščenec, pri čemer je potrebno, če kolektivna organizacija upravlja različne avtorske pravice na različnih vrstah avtorskih del, zagotoviti, da seznam vključuje glasovalne pravice za vsako skupino imetnikov pravic.

Četrti odstavek določa obvezno pisanje zapisnika, ki ga podpiše predsednik skupščine. V zapisniku se navedejo kraj in datum zasedanja, število vseh na skupščini navzočih glasovalnih pravic, sprejeti sklepi in izid glasovanja. Zapisnik je treba v sedmih dneh objaviti na spletnih straneh kolektivne organizacije.

K 26. členu

Člen določa pristojnosti in način dela posloводства. Obveznosti članov posloводства določa 10. člen Direktive 2014/26/EU.

Prvi odstavek določa, da posloводство vodi posle kolektivne organizacije samostojno in na lastno odgovornost. S tem se odgovornost za vodenje poslov kolektivne organizacije ne more prelagati na druge.

Drugi odstavek določa, da posloводство zastopa in predstavlja kolektivno organizacijo.

Tretji odstavek, v skladu s prvim odstavkom 10. člena Direktive 2014/26/EU, določa, da mora posloводство pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro kolektivne organizacije in njenih članov s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika.

Četrti odstavek določa obveznost, da posloводство najmanj enkrat v četrtletju poroča nadzornemu odboru o poslovanju kolektivne organizacije in poteku poslov, še posebej o vseh zbranih avtorskih honorarjih in stroških upravljanja, pri čemer morajo biti vsi ti podatki prikazani po vrsti avtorskih pravic, vrsti avtorskih del, vrsti uporabe in stroških upravljanja.

Peti odstavek določa, da za člana posloводства ne more biti imenovana oseba, ki ne more biti član organa vodenja ali nadzora, kot to določa Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15) (ZGD-1).

V šestem členu se določa konkurenčna prepoved, in sicer član posloводства ne sme brez soglasja nadzornega odbora opravljati druge pridobitne dejavnosti, pa tudi ne sklepati poslov za svoj ali tuj račun.

K 27. členu

Člen v skladu z 9. členom Direktive 2014/26/EU določa pristojnosti in delovanje nadzornega odbora kolektivne organizacije, ki ga sestavljajo najmanj tri osebe. Sestavo, število članov in mandatno obdobje določa statut kolektivne organizacije. Sestava nadzornega sveta, v skladu z drugim odstavkom 9. člena Direktive 2014/26/EU, zagotavlja različnim kategorijam članom pravično in uravnoteženo zastopnost v nadzornem organu.

Drugi odstavek določa pristojnost nadzornega odbora. Nadzorni odbor nadzira posloводство pri vodenju poslov in spremlja izvajanje sprejetih sklepov skupščine. Med te sodi tudi nadziranje uporabe sprejetih pravil na skupščini. Vodenje poslov se ne more prenesti na nadzorni odbor. Lahko pa statut ali nadzorni odbor sam določi, da sme posloводство posamezne vrste poslov opravljati le z njegovim soglasjem. Če nadzorni odbor zavrne soglasje, lahko posloводство zahteva, da o soglasju odloča skupščina. Za sklep, s katerim skupščina da soglasje, je potrebna večina najmanj treh četrtin navzočih glasovalnih pravic.

Tretji odstavek določa, da nadzorni odbor odloča o imenovanju, razrešitvi, prejemkih, odpravnini ter drugih denarnih in nedenarnih ugodnostih članov posloводства. Kolektivno organizacijo proti članom posloводства zastopa predsednik nadzornega odbora.

Četrty odstavek daje pravico nadzornemu odboru, da lahko od posloводства zahteva kakršne koli podatke, potrebne za izvajanje nadzora, tudi če ti vsebujejo osebne in druge varovane podatke. Pri ravnanju z osebnimi in drugimi varovanimi podatki bodo morali člani nadzornega odbora postopati skladno z zakoni, ki urejajo to področje.

Peti odstavek določa, da morajo člani nadzornega odbora pri opravljanju svojih nalog delovati v dobro kolektivne organizacije in njenih članov s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika.

Šesti odstavek določa izvolitev predsednika nadzornega odbora, in sicer ga izvolijo člani nadzornega odbora izmed sebe. Nadzorni odbor mora o svojem delovanju sprejeti poslovnik. Poslovnik sprejmejo člani nadzornega odbora z večino glasov svojih članov.

Sedmi odstavek določa sklic nadzornega odbora. Nadzorni odbor skliče predsednik, sklican pa mora biti najmanj enkrat v četrtletju ali krajšem obdobju, ki ga določa statut kolektivne organizacije.

Osmi odstavek določa, da ima vsak član nadzornega odbora en glas. Nadzorni odbor je sklepčen, če je pri sklepanju navzoča vsaj polovica njegovih članov, če statut ne določa drugače. Za veljavnost sklepa je potrebna večina oddanih glasov. V primeru enakega števila glasov je odločilen glas predsednika nadzornega odbora, če statut ne določa drugače.

Na sejah nadzornega odbora je treba pisati zapisnik, ki ga podpiše predsednik nadzornega odbora.

Deseti odstavek daje nadzornemu odboru možnost sklica skupščine in nalaga nadzornemu odboru obvezno poročanje skupščini o svojem delu najmanj enkrat letno.

Enajsti odstavek določa, da za člana nadzornega odbora ne more biti imenovana oseba, ki ne more biti član organa ali nadzor, kot to določa ZGD-1. ZGD-1 v drugem odstavku 255. člena določa, kdo ne more biti član organa vodenja ali nadzora. To je oseba, ki je že član drugega organa vodenja ali nadzora te družbe (kolektivne organizacije), je bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper delovno razmerje in socialno varnost, zoper pravni promet, zoper premoženje, zoper okolje, prostor in naravne dobrine, oseba, ki ji je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica in oseba, ki je bila član organa vodenja ali nadzora, nad katerim je bil začel stečajni postopek in je bila pravnomočno obsojena na plačilo odškodnine upnikom.

K 28. členu

Člen določa odškodninsko odgovornost članov nadzornega odbora in poslovodstva. Člani so solidarno odgovorni kolektivni organizaciji za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njihovih nalog, razen če dokažejo, da so pošteno in vestno izpolnjevali svoje dolžnosti. Odškodninski zahtevki zastarajo v petih letih od nastanka škode.

K 29. členu

Člani nadzornega odbora in poslovodstva morajo v skladu tretjim odstavkom 9. člena in drugim odstavkom 10. člena Direktive 2014/26/EU vsako leto na skupščini podati pisno individualno izjavo o nasprotju interesov.

Vsebino izjave določa drugi odstavek 10. člena Direktive 2014/26/EU. Izjava mora vsebovati informacije o vseh interesih, ki jih ima v kolektivni organizaciji član nadzornega odbora oziroma poslovodstva (prva alineja drugega odstavka), vsakem plačilu, prejetem od kolektivne organizacije (druga alineja drugega odstavka), vseh prejetih avtorskih honorarjih (tretja alineja drugega odstavka) ter o obstoju kakršnega koli dejanskega ali morebitnega nasprotja med njihovimi osebnimi interesi in interesi kolektivne organizacije ali med njihovimi kakršnimi koli obveznostmi do kolektivne organizacije in dolžnostmi do katere koli druge pravne ali fizične osebe (četrta alineja drugega odstavka). Bistvena vsebinska razlika med prvo in četrto alinejo drugega odstavka je v tem, da se po prvi alineji razkrijejo vsi interesi, ki jih imajo posamezni člani poslovodstva ali nadzornega odbora v kolektivni organizaciji, po četrto alineji pa vsa drugačna dejanska ali morebitna nasprotja med osebnimi interesi in interesi kolektivne organizacije, ali med njihovimi osebnimi obveznostmi do kolektivne organizacije na eni in dolžnostmi do katere koli druge pravne in fizične osebe na drugi strani.

K 30. členu

Upravljanje z avtorskimi honorarji ureja Poglavlje 2 Direktive 2014/26/EU. Prvi odstavek v skladu z drugim odstavkom 11. člena Direktive 2014/26/EU določa, da kolektivna organizacija skrbno zbira, upravlja in dodeljuje avtorske honorarje.

V drugem odstavku se v skladu s tretjim odstavkom 11. člena Direktive 2014/26/EU določa, da mora kolektivna organizacija ločeno voditi zbrane avtorske honorarje in prihodke iz bančnih depozitov ter morebitna lastna sredstva in prihodke iz teh sredstev. Takšno ločevanje je nujno zaradi učinkovitosti pobiranja in delitve avtorskih honorarjev imetnikom pravic.

Z namenom varstva avtorskih honorarjev in prihodkov, pridobljenih iz bančnih depozitov, se izrecno prepoveduje izvršba. Poleg tega se določa, da ta sredstva ne morejo biti predmet stečajne mase.

Četrti odstavek v skladu s četrtem odstavkom 11. člena Direktive 2014/26/EU zahteva od kolektivne organizacije uporabo zbranih avtorskih honorarjev in prihodkov, pridobljenih iz bančnih depozitov, samo za razdelitev imetnikom pravic in odbitek za stroške poslovanja. Ne glede na to se lahko v skladu s 33. členom predloga zakona uporabi del zbranih avtorskih honorarjev za namenske sklade.

Pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjih oblikujejo kolektivne organizacije same. Pravila sprejme skupščina kolektivne organizacije.

Glede pravil o delitvi zbranih avtorskih honorarjev predlagatelj v četrtem odstavku določa temeljno načelo upoštevanja številčnosti uporabe posameznega avtorskega dela.

Kolektivna organizacija lahko v skladu s petim odstavkom 11. člena Direktive 2014/26/EU vloži zbrane avtorske honorarje v naložbe. Predlog zakona zaradi varnosti naložb zbranih avtorskih honorarjev in izpolnjevanja pogojev iz omenjenega odstavka direktive predpisuje, da se lahko zbrani avtorski honorarji naložijo le v bančne depozite, pri čemer to ne sme vplivati na roke delitve iz 34. in 35. člena predloga zakona.

K 31. členu

Vsebina člena je enaka dosedanjemu 154. členu ZASP in se le prenaša v ta zakon.

K 32. členu

Prvi odstavek opredeljuje stroške poslovanja, kot stroške kolektivne organizacije, ki nastanejo z ustreznim in razumnim upravljanjem kolektivne organizacije, ki je v korist imetnikom pravic in so nujno potrebni za uresničevanje dejavnosti kolektivne organizacije.

Stroški poslovanja morajo biti v skladu drugim odstavkom 12. člena Direktive 2014/26/EU razumni in v skladu s pravili o stroških, nastalih s kolektivnim upravljanjem. Stroški poslovanja morajo biti v skladu s tretjim odstavkom 12. člena Direktive 2014/26/EU utemeljeni in dokumentirani.

Predlog zakona ne določa najvišjih dovoljenih stroškov poslovanja kolektivne organizacije. Odločitev je prepuščena kolektivnim organizacijam oziroma članom, ki morajo to odločitev določiti v statutu, za katerega je potrebna večina treh četrtin na skupščini navzočih glasovalnih pravic.

Četrti odstavek, v skladu s prvim odstavkom 12. člena Direktive 2014/26/EU, določa obveznost kolektivne organizacije, da mora pred začetkom upravljanja avtorske pravice imetnika pravic obvestiti o pravilih o stroških poslovanja.

K 33. členu

Četrti odstavek 12. člena Direktive 2014/26/EU omogoča kolektivnim organizacijam oblikovanje različnih skladov.

Prvi odstavek določa, da lahko kolektivna organizacija v skladu s statutom oblikuje različne namenske sklade. Če ima kolektivna organizacija nerazdeljene avtorske honorarjev, mora oblikovati namenske sklade in vanje v celoti vplačati nerazdeljene avtorske honorarje.

Skladi so ločena namenska sredstva, oblikovana za namen spodbujanja kulturnoumetniškega ustvarjanja in razširjanja novih avtorskih del na področjih, pomembnih za ohranjanje kulturne raznolikosti, pri čemer morajo večino teh sredstev prejeti še neuveljavljeni avtorji, ki ustvarjajo v Republiki Sloveniji ali v slovenskem jeziku, ali za socialne ali izobraževalne namene.

V tretjem odstavku se določa, da se lahko v sklad vplačujejo samo nerazdeljeni avtorski honorarji in sredstva na podlagi izrecnega soglasja imetnika pravic ali tuje kolektivne organizacije, s katero ima kolektivna organizacija sklenjen skupni sporazum, in sredstva, zbrana v skladu s 37. členom ZASP, v višini, kot jo določajo pravila o namenskih skladih.

Sredstva sklada se morajo voditi ločeno na računu kolektivne organizacije, vplačila in izplačila iz sklada pa morajo biti opravljena v skladu s sprejetimi pravili o namenskem skladu. Pravila o namenskih skladih sprejme skupščina z večino navzočih glasovalnih pravic, razen če statut določa drugače. Pravila o namenskih skladih morajo opredeliti namenske sklade, zagotavljati preglednost delovanja namenskih skladov ter določiti vsaj pravila o vplačilih v sklad in izplačilih iz njega, vnaprej določena pravila o porabi sredstev, opredelitev pojma »neuveljavljeni avtor« in pravila nadzora nad uporabo prejetih sredstev sklada.

K 34. členu

Ta člen in naslednji člen v skladu s 13. členom Direktive 2014/26/EU določata način delitve zbranih avtorskih honorarjev. Izraz »delitev« pomeni v prvem koraku dodelitev prejetega avtorskega honorarja imetniku pravic in v drugem koraku izplačilo tega avtorskega honorarja temu imetniku pravic.

Prvi odstavek določa redno, skrbno in natančno dodelitev in izplačilo avtorskih honorarjev v skladu z vnaprej določenimi pravili o delitvi zbranih avtorskih honorarjev.

V drugem odstavku se določa rok dodelitve in izplačila avtorskih honorarjev. Delitev (dodelitev in izplačilo) mora kolektivna organizacija izvesti čim prej, najpozneje pa v devetih mesecih po koncu poslovnega leta, v katerem so bili izbrani. Rok se lahko preseže samo v primeru, če objektivni razlogi za zamudo niso na strani kolektivne organizacije ali zunanjega izvajalca. Objektivni razlogi so zlasti tisti, ki so povezani s poročanjem uporabnikov, identifikacijo pravic imetnikov pravic ali usklajevanjem informacij o avtorskih delih. Naložba zbranih honorarjev v bančni depozit ni opravičljiv razlog za zamudo pri delitvi.

K 35. členu

V prvem odstavku je določeno, da kadar avtorskih honorarjev ni mogoče dodeliti (razvrstiti) med avtorje, jih je treba voditi na ločenem računu kolektivne organizacije. V nadaljevanju je predpisan postopek obravnavanja takšnih nerazvrščenih avtorskih honorarjev.

Drugi odstavek nalaga kolektivni organizaciji dolžnost, da izvede vse potrebne ukrepe za določitev imetnika pravic.

V tretjem odstavku se določa, da mora kolektivna organizacija po poteku najdaljšega možnega roka

delitve (9 mesecev od konca poslovnega leta) najpozneje v treh mesecih dati imetnikom pravic, ki jih zastopa in kolektivnim organizacijam, s katerimi ima sklenjen sporazum o zastopanju, na razpolago informacije o avtorskih delih, za katere imetnika pravic ni bilo mogoče določiti.

Takšna informacija mora v skladu s četrnim odstavkom vsebovati naslednje podatke, če jih kolektivna organizacija ima: naslov dela, ime in priimek imetnika pravic, ime ali firmo založnika, filmskega producenta ali proizvajalca fonogramov ter katerokoli drugo informacijo, ki bi lahko prispevala k ugotovitvi imetnika pravic.

Če kolektivna organizacija tudi po vseh zgoraj navedenih aktivnostih ne more določiti imetnika pravic, mora dati informacijo na razpolago javnosti, najpozneje v enem letu po izteku trimesečnega roka iz tretjega odstavka. Po petih letih od konca poslovnega leta, v katerem so bili avtorski honorarji pobrani, se lahko šteje, da so zneski nerazdeljeni.

K 36. členu

Kolektivne organizacije lahko upravljajo avtorsko pravico v okviru sporazuma o zastopanju z drugo kolektivno organizacijo. V primeru obveznega kolektivnega upravljanja so takšni sporazumi s tujimi kolektivnimi organizacijami pogoj za pridobitev dovoljenja za kolektivno upravljanje od pristojnega organa.

V prvem odstavku je v skladu s 14. členom Direktive 2014/26/EU določeno, da kolektivna organizacija ne sme imetnikov pravic kolektivne organizacije, s katero ima sklenjen sporazum o zastopanju, obravnavati drugače od svojih imetnikov pravic.

V drugem in tretjem odstavku se v skladu s 15. členom Direktive 2014/26/EU določa, da lahko kolektivna organizacija od tako zbranih avtorskih honorarjev in nadomestil odšteje le stroške poslovanja, če pa sporazum o zastopanju tako določa, pa tudi odbitke za namenske sklade. Za delitev zbranih avtorskih honorarjev se smiselno uporabljajo določbe 34. člena tega zakona.

K 37. členu

6. poglavje predloga zakona določa pravico imetnika pravic do vpogleda v dokumente in podatke kolektivne organizacije ter ureja pravila o obveščanju imetnikov pravic in drugih kolektivnih organizacij ter javnosti. Z njim se v slovenski pravni red prenašajo zahteve 5. poglavja Direktive 2014/26/EU o preglednosti in poročanju, zlasti določbe od 18. do 21. člena navedene direktive.

37. člen predloga zakona daje imetnikom pravic, katerih pravice kolektivna organizacija kolektivno upravlja, pravico, da od kolektivne organizacije zahtevajo vpogled v njene dokumente in podatke. Vpogled v dokumente in podatke kolektivne organizacije je pomemben za učinkovito uveljavljanje pravic upravljanja članov in izvajanje nadzora imetnikov pravic in članov nad delovanjem kolektivne organizacije.

Pred vpogledom bo moral imetnik pravic podpisati izjavo, da bo varoval poslovne skrivnosti kolektivne organizacije. V primeru razkritja poslovnih skrivnosti kolektivne organizacije bo moral imetnik pravic kolektivni organizaciji povrniti nastalo škodo. Če bo kolektivna organizacija zavrnila zahtevo imetnika pravic za vpogled, bo lahko imetnik pravic pravico do vpogleda uveljavljal na sodišču.

Vpogled v dokumente in podatke se zagotavlja na način, ki upošteva varovanje osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja to področje.

K 38. členu

Vzpostavitev pravil o obveščanju je pomembna za okrepitev zaupanja imetnikov pravic, uporabnikov in drugih kolektivnih organizacij v storitve upravljanja pravic, ki jih zagotavljajo kolektivne organizacije. Kolektivne organizacije bi zato morale izpolnjevati posebne zahteve glede preglednosti svojega delovanja. Vsaka kolektivna organizacija ali zunanji izvajalec, odgovoren za razdeljevanje ali plačilo zneskov, do katerih so upravičeni imetniki pravic, bi moral posameznim imetnikom pravic v skladu z Direktivo 2014/26/EU najmanj enkrat letno zagotoviti določene informacije, kot na primer zneske, ki se jim razdelijo ali plačajo, in odbitke. Prav zato bi bilo treba od kolektivnih organizacij zahtevati, da tujim kolektivnim organizacijam za kolektivno upravljanje pravic, katerih pravice upravljajo na podlagi sporazumov o zastopanju, zagotovijo zadostne informacije, vključno s finančnimi informacijami.

V skladu z navedenim se v prvem odstavku tega člena določi obveznost kolektivne organizacije, da imetniku pravic, ki mu je dodelila prihodke iz pravic ali izplačala avtorski honorar, najmanj enkrat letno posreduje naslednje informacije:

- obdobje, na katerega se nanaša izplačilo avtorskega honorarja;
- avtorske honorarje, dodeljene imetniku pravic, razdeljene po posameznih pravicah in vrstah uporabe;
- odbitke, povezane s stroški poslovanja;
- odbitke, povezane z namenskimi skladi, če je imetnik pravic dal soglasje zanje;
- vse avtorske honorarje po posameznih obdobjih, ki imetniku pravic še niso bili izplačani;
- kontaktne podatke imetnika pravic.

V primeru upravljanja pravic na podlagi sporazuma o zastopanju mora kolektivna organizacija tuji kolektivni organizaciji v elektronski obliki najmanj enkrat letno zagotoviti informacije iz prve do pete alineje drugega odstavka tega člena:

- avtorske honorarje, prejete na podlagi sporazuma o zastopanju;
- odbitke, povezane s stroški upravljanja;
- odbitke, povezane z namenskimi skladi;
- informacije, komu je bila dodeljena in zavrnjena pravica uporabe avtorskega dela, ki ga zajema sporazum o zastopanju;
- sklepe, ki jih je sprejela skupščina članov, če so ti sklepi pomembni za upravljanje pravic po sporazumu o zastopanju.

Ker se uporabnikom mnogokrat pojavljajo vprašanja in dileme, ali je določeno avtorsko delo še varovano, se določi obveznosti kolektivne organizacije, da na poziv uporabnika v petnajstih dneh zagotovi informacijo, ali je avtorsko delo varovano. Kolektivna organizacija lahko zagotovi informacijo proti plačilu, pri čemer tarifa ne bo smela presežati dejanskega stroška priprave informacije.

K 39. členu

Direktiva 2014/26/EU v 20. členu določa, da mora kolektivna organizacija imetnikom pravic, drugim kolektivnim organizacijam in uporabnikom na njihovo zahtevo zagotoviti informacije o obsegu dejavnosti organizacije, o njenih delih ali drugi vsebini ki jo zastopa. Med zahtevami Direktive 2014/26/EU je tudi obveznost objave in javne dostopnosti podatkov o kolektivni organizaciji ter način izvajanja dejavnosti, vključno s statutom in splošno politiko glede provizij za upravljanje, odbitkov in tarif. Kolektivne organizacije bi morale objavljati tudi letno poročilo, ki vsebuje primerljive revidirane finančne informacije o njihovih dejavnostih.

V tem členu se zato določijo podatki in dokumenti kolektivne organizacije, ki jih kolektivna organizacija javno objavi na svoji spletni strani. V drugem odstavku se določi obveznost sprotnega

posodabljanja podatkov in dokumentov in minimalno 5-letno obdobje objave letnega poročila z revizorjevim poročilom.

K 40. členu

Člen vsebuje splošne določbe v zvezi s pripravo letnega poročila. V prvem odstavku je opredeljeno načelo priprave letnega poročila. Letno poročilo je sestavljeno jasno in pregledno. Izkazuje resničen in pošten prikaz premoženja ter obveznosti kolektivne organizacije, njenega finančnega položaja in poslovnega izida.

V drugem odstavku je določeno, da mora kolektivna organizacija, ki upravlja različne pravice na različnih vrstah del, pripraviti letno poročilo na način, iz katerega je razvidno ločevanje kolektivnega upravljanja.

Tretji odstavek določa odgovornost glede priprave letnega poročila. Člani posloводства in nadzornega odbora morajo skupaj zagotavljati, da so letna poročila sestavljena v skladu s pravili, pri čemer morajo ravnati v skladu s svojimi pristojnostmi, skrbnostjo in odgovornostmi. Letno poročilo morajo v skladu s četrtrim odstavkom podpisati vsi člani posloводства.

Peti odstavek določa, da je treba letno poročilo sestaviti najpozneje v treh mesecih po zaključku poslovnega leta. Rok za sestavo je potreben zaradi zagotavljanja drugih korakov pri sprejemanju letnega poročila (revizija, poročilo nadzornega odbora, sprejem na skupščini).

Šesti odstavek določa obveznost za nadzorni odbor, da po opravljeni reviziji preveri letno poročilo ter o ugotovitvah pripravi pisno poročilo za skupščino. V skladu s petim odstavkom 9. člena Direktive 2014/26/EU mora v tem poročilu navesti, kako in v kakšnem obsegu je preverjal vodenje kolektivne organizacije med poslovnim letom.

Za sprejetje letnega poročila je odgovorna skupščina kolektivne organizacije, ki mora o tem z navadno večino odločati najpozneje osem mesecev po zaključku poslovnega leta.

Osmi odstavek določa obveznost predložitve letnega poročila kolektivne organizacije AJ PES-u zaradi javne objave letnega poročila. S tem se zagotavlja preglednost letnega poročila.

K 41. členu

Prvi odstavek določa sestavne dele letnega poročila kolektivne organizacije.

Sestava letnega poročila je določena v prilogi k Direktivi 2014/26/EU. Letno poročilo mora vključevati vsaj bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, prilogo s pojasnili k računovodskim izkazom, poročilo o namenskih skladih, poročilo o izvedenih aktivnostih v poslovnem letu, poročilo o poslovanju z zunanjim izvajalcem, informacije o zavrnjenih dovoljenjih za uporabo avtorskih del, s katerimi upravlja kolektivna organizacija, opis statusne oblike in načina upravljanja ter nadzora kolektivne organizacije, skupni znesek plačil, ki so ga v preteklem poslovnem letu prejeli od kolektivne organizacije, vključno z vplačili za dodatna pokojninska zavarovanja, ter vse druge ugodnosti, ki so jih v kakršnikoli obliki prejeli člani posloводства in člani nadzornega odbora, ločeno za vsako od teh skupin oseb, in firmo oziroma ime ter sedež povezanih oseb in zunanjih izvajalcev. Del priloge letnega poročila so tudi izjave članov posloводства in nadzornega odbora o nasprotju interesov iz 29. člena tega zakona, kar je skladno z uvodno izjavo 25 Direktive 2014/26/EU, iz katere izhaja, da bi države članice morale imeti možnost, da od kolektivnih organizacij zahtevajo, da izjave

dajo na voljo javnosti, ali posredujejo javnim organom.

Za povezane osebe se štejejo osebe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja medije.

Drugi odstavek določa vsebino priloge s pojasnili k računovodskim izkazom. Priloga vsebuje zahtevane informacije iz drugega odstavka priloge k Direktivi 2014/26/EU.

Tretji odstavek določa vsebino posebnega poročila o uporabi sredstev iz namenskega sklada. Vsebina poročila je v skladu s tretjim odstavkom priloge Direktive 2014/26/EU.

Četrty odstavek določa vsebino poročila o poslovanju z zunanjim izvajalcem, v katerem je treba razkriti vse pravne posle, ki jih je kolektivna organizacija sklenila z zunanjim izvajalcem, in skupni znesek plačil kolektivne organizacije, razdeljen po posameznih pravnih poslih.

K 42. členu

Letno poročilo mora v skladu s četrtyim odstavkom 22. člena Direktive 2014/26/EU pregledati pooblaščen revizor. Za revizorjevo poročilo se smiselno uporabljajo določbe drugega odstavka 57. člena ZGD-1.

K 43. členu

Člen ureja pravico članov zahtevati posebno revizijo za pregled vodenja posameznih poslov kolektivne organizacije. Gre za pomembno manjšinsko pravico imetnikov pravic, kadar ti menijo, da se pri vodenju poslov kolektivne organizacije dogajajo nepravilnosti.

Prvi odstavek določa, da lahko posebnega revizorja imenuje skupščina kolektivne organizacije z navadno večino na skupščini prisotnih glasovalnih pravic. V zahtevi za sklic skupščine predlagatelji (poslovodstvo, nadzorni odbor in člani, katere glasovalne pravice dosegajo najmanj pet odstotkov vseh glasovalnih pravic) predlagajo pooblaščenega revizorja in vrste poslov, ki naj bi bile predmet pregleda. Zahtevo za sklic skupščine lahko v skladu s tretjim odstavkom 21. člena predloga zakona, zahtevajo člani ki imajo vsaj pet odstotkov vseh glasovalnih pravic.

Če skupščina zavrne predlog predlagateljev, lahko manjšina imetnikov pravic, ki dosega vsaj pet odstotkov vseh glasovalnih pravic, predlaga sodišču imenovanje posebnega revizorja. Za posebnega revizorja ne more biti imenovana oseba, ki je revidirala letno poročilo kolektivne organizacije v zadnjih petih letih.

Četrty odstavek določa obveznost kolektivne organizacije, da krije stroške posebne revizije. Kritje stroškov je pomembna olajšava za manjšino imetnikov pravic pri uveljavljanju zahteve za posebno revizijo, pri čemer je treba zaradi možnega izigravanja pravice do predlaganja posebne revizije zagotoviti, da lahko kolektivna organizacija zahteva povrnitev stroškov, če se izkaže, da je bila posebna revizija neutemeljena.

Peti odstavek določa obveznost objave revizorjevega posebnega poročila na spletni strani kolektivne organizacije v treh dneh po prejemu.

K 44. členu

Člen povzema vsebino 157. člena ZASP. Nov je peti odstavek, ki v skladu s prvim odstavkom 16. člena Direktive 2014/26/EU določa obveznost pogajanj med kolektivno organizacijo in uporabniki v dobri veri in zagotavljanje vseh potrebnih informacij za sklenitev sporazuma.

K 45. členu

Člen ureja način določitve tarife in začasne tarife za uporabo avtorskih del. Prvi in drugi odstavek sta enaka prvemu in drugemu odstavku 156. člena ZASP.

Tretji odstavek v skladu z drugim odstavkom 16. člena Direktive 2014/26/EU dodaja splošno napotilo, da mora tarifa odražati ekonomsko vrednost pravic, ki so predmet skupnega sporazuma, naravo in obseg uporabe avtorskih del ter ekonomsko vrednost storitve, ki jo zagotavlja kolektivna organizacija. Glede na okoliščine posameznega primera se lahko upoštevajo zlasti kriteriji, ki jih določa že zdaj veljavni tretji odstavek 156. člena ZASP. Pri tem so predlagane manjše spremembe veljavnih kriterijev v 2., 6. in 7. točki. V 1. in 2. točki se dodajata še dva kriterija: obseg repertoarja in obseg dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske pravice.

Četrti odstavek določa način določitve začasne tarife. Če za neko vrsto uporabe avtorskih del tarifa še nikoli ni bila določena, lahko kolektivna organizacija sama določi začasno tarifo. Če ne obstajajo tarife drugih kolektivnih organizacij v Republiki Sloveniji za istovrstne avtorske pravice na enaki vrsti del, bo začasna tarifa primerljiva s povprečjem izbranih sedmih držav članic Evropske unije. Kot korelacijski faktor je treba upoštevati obseg repertoarja kolektivne organizacije in razmerje bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči v izbranih sedmih državah članicah Evropske unije in v Republiki Sloveniji.

Peti odstavek določa, da mora kolektivna organizacija obrazložiti začasno tarifo, v nasprotnem primeru je ta nična. Kolektivna organizacija začasno tarifo skupaj z obrazložitvijo in vabilom za pogajanja za sklenitev skupnega sporazuma objavi na spletni strani AJPES in kolektivne organizacije. Veljati začne petnajsti dan po objavi na spletni strani AJPES.

K 46. členu

Predlagano je, da se višina pravičnega nadomestila iz 37. člena ZASP določi ob smiselni uporabi pravil tega zakona za sklenitev skupnega sporazuma in določitve tarif, torej s skupnim sporazumom med kolektivno organizacijo in reprezentativnim združenjem zavezancev. Takšna rešitev upošteva predlog zavezancev, ki so organizirani v Trgovinski zbornici Slovenije. Zavezanci menijo, da se bodo lahko s kolektivno organizacijo, ki bo upravljala pravico do tega nadomestila, hitreje in enostavneje dogovorili za spremembe skupnega sporazuma, ki bodo nujne zaradi tehnološkega razvoja (nove naprave in nosilci), sprememb cen na trgu ipd.

Nadomestilo bo treba v skladu z drugim odstavkom posebej določiti za vsako napravo za tonsko snemanje in napravo za vizualno snemanje, za vsak prazen nosilec zvoka in prazen nosilec slike glede na njun možni snemalni čas ali velikost spomina, za vsako napravo za fotokopiranje glede na njen učinek (število kopij na minuto) in glede na možnost barvnega fotokopiranja ter za vsako posamezno fotokopijo, narejeno za prodajo.

Tretji odstavek določa merila, ki jih bo treba upoštevati pri določitvi višine zneskov nadomestila. Merila temeljijo na sodbi Sodišča EU z dne 21. 10. 2010 v zadevi C-467/08 in na Direktivi 2001/29/ES. Predlagano je, da se pri določitvi višine nadomestila upošteva pričakovan obseg uporabe naprav in nosilcev za privatno ali drugo lastno reproduciranje ter njihov cenovni razred, zmanjšani obseg prihodkov avtorja zaradi dovoljenega privatnega ali drugega lastnega

reproduciranja, stopnja uporabe tehničnih ukrepov iz 166.a člena ZASP, primerljivost višine nadomestila v drugih državah Evropske unije ob upoštevanju bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči in obseg prostih licenc oziroma dovoljenj, s katerimi imetniki pravic dovoljujejo prosto uporabo avtorskih del. S prostimi licencami »Creative Commons« imetniki pravic dovoljujejo prosto uporabo svojih del tudi v komercialne namene. Zato predlog zakona določa, da se pri višini nadomestila upošteva obseg ustreznih prostih licenc, tako da uporaba avtorskih del, ki so na voljo pod prostimi licencami, niso predmet nadomestil za privatno rabo.

K 47. členu

Prvi odstavek določa obveznost kolektivne organizacije za enako obravnavo istovrstnih uporabnikov. V skladu s četrtem odstavkom 16. člena Direktive 2014/26/EU, kolektivna organizacija zagotavlja z uporabniki komuniciranje v elektronski obliki.

V primerjavi z dosedanjo ureditvijo kolektivna organizacija ne more več zavrniti sklenitve pogodbe o neizključnem prenosu pravic s posameznim uporabnikom, tudi če bi ta v preteklosti kršil pravice imetnikov pravic. Če ni plačeval avtorskih honorarjev, jih mora kolektivna organizacija izterjati po sodni poti, ne more pa mu onemogočiti, da za naprej uredi razmerje s kolektivno organizacijo.

Tretji odstavek vsebinsko ustreza drugemu odstavku 158. člena ZASP, z izrecno navedbo začasne tarife, ki jo določi kolektivna organizacija.

K 48. členu

Prvi odstavek v skladu s 17. členom Direktive 2014/26/EU določa, da morajo uporabniki varovanih del v skladu z v skupnem sporazumu določenem roku in obliki poročati o uporabi pravic iz teh del in ki jih kolektivna organizacija potrebuje za pobiranje, razdelitev in plačilo avtorskih honorarjev.

Drugi do peti odstavek so enaki drugemu do petemu odstavku 159. člena ZASP.

V šestem odstavku se za zavezance iz prvega odstavka 38. člena ZASP določa obveznost rednega intervalnega pošiljanja podatkov kolektivni organizaciji. Ti zavezanci so proizvajalci naprav za tonsko in vizualno snemanje, proizvajalci naprav za fotokopiranje, proizvajalci praznih nosilcev zvoka ali slike in imetniki naprav, ki ponujajo odplačno fotokopiranje. Poleg proizvajalcev so solidarno zavezani tudi uvozniki naprav in nosilcev, razen če je uvoz namenjen za privatno in nekomercialno uporabo kot del njihove osebne prtljage.

Zavezanci bodo morali kolektivni organizaciji ob koncu vsakega polletja poslati podatke, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila, razen če je s skupnim sporazumom določeno drugače. Poročajo se podatki o vrsti in številu prodanih ali uvoženih naprav za tonsko in vizualno snemanje in nosilcev zvoka ali slike ter naprav za fotokopiranje pri njihovi prvi prodaji ali uvozu in podatki o prodanih fotokopijah.

Ker lahko podatki vsebujejo občutljive poslovne informacije o poslovanju zavezancev, je treba te podatke uporabiti samo za namen, za katerega so bili dani, in jih varovati pred nepooblaščenim razkritjem.

K 49. členu

V IX. poglavju predlog zakona ureja Svet za avtorsko pravo (v nadaljnjem besedilu: Svet). V prvem

odstavku so določene pristojnosti Sveta. Svet je neodvisni strokovni organ, ki ima pristojnost določanja primernih tarif za uporabo avtorskih del, odločanja o drugih spornih vprašanjih v zvezi s sklenitvijo skupnega sporazuma in preverjanja, ali je objavljen skupni sporazum v skladu z določbami zakona.

Svet je pri svojem odločanju nepristranski, samostojen in neodvisen, zato njegove odločitve niso vezane na strokovna in druga navodila.

Svet ima sedež pri pristojnem organu, to je URSIL. Svet ima na voljo sekretarja, ki ga izmed zaposlenih imenuje URSIL, in ki nudi Svetu administrativno pomoč.

O svojem delovanju Svet sprejme poslovnik, ki ga objavi na spletni strani URSIL.

K 50. členu

Prvi odstavek določa sestavo Sveta. Svet sestavljajo predsednik in štirje člani.

V drugem odstavku je določeno, da ima pristojnost imenovanja in razreševanja predsednika in članov Sveta minister, pristojen za gospodarstvo. Hkrati je določena obveznost, da kolektivne organizacije skupaj, ter reprezentativna združenja uporabnikov skupaj predlagajo po dva člana Sveta. To pomeni, da se morajo tako kolektivne organizacije na eni strani kot tudi reprezentativna združenja uporabnikov na drugi strani poenotiti in predlagati vsak po dva skupna kandidata. Vsaj eden od tako predlaganih kandidatov (skupno torej dva kandidata) mora imeti magistrsko izobrazbo druge bolonjske stopnje ali visokošolsko univerzitetno izobraževanje (prejšnje) ekonomske smeri, s čimer zagotovimo, da je v Svetu tudi strokovnjak za izračunavanje tarif.

Izbirni postopek je določen v tretjem odstavku. URSIL na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo, v Uradnem listu RS objavi javni poziv kolektivnim organizacijam in reprezentativnim združenjem uporabnikov, da v dveh mesecih predlagajo svoja člana Sveta. URSIL nato v enem mesecu od poteka roka za prijavo članov Sveta predloži prijave kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za člana Sveta iz predloga zakona, ministru, pristojnemu za gospodarstvo. URSIL v enakem roku predloži ministru, pristojnemu za gospodarstvo, tudi svoj predlog kandidata za predsednika Sveta, ki izpolnjuje pogoje za predsednika Sveta iz zakona.

Minister, pristojen za gospodarstvo nato izvede postopek imenovanja, pri čemer lahko zavrne katerikoli predlog URSIL za imenovanje predsednika ali članov Sveta brez obrazložitve, saj je to njegova diskrecijska pravica. V primeru zavrnitve se postopek iz prejšnjega člena ponovi.

Peti odstavek določa, da če kolektivne organizacije ali reprezentativna združenja uporabnikov ne ravnajo, kot jim nalagata drugi in tretji odstavek, in ne predlagajo skupnih kandidatov (to bi se lahko zgodilo, če na eni ali drugi strani ne bi prišlo do poenotenja glede skupnih predlogov kandidatov za člana Sveta), člana predlaga URSIL.

K 51. členu

Prvi odstavek določa pogoje za predsednika in člane Sveta. Predsednik in člani Sveta morajo imeti izobrazbo druge bolonjske stopnje ali visokošolsko univerzitetno izobraževanje (prejšnje) ter najmanj tri leta delovnih izkušenj. Predsednika Sveta mora imeti izobrazbo pravne smeri in opravljen pravniški državni izpit. Dva člana Sveta morata imeti izobrazbo ekonomske smeri, s čimer se zagotovi, da sta dva člana Sveta strokovnjaka s področja ekonomije. Predsednik in člani Sveta morajo imeti znanje na

področju avtorskega prava.

V drugem odstavku je določena nezdržljivost opravljanja funkcije člana ali predsednika Sveta z nekaterimi drugimi funkcijami. Predsednik in član Sveta tako ne moreta biti člana vodstva ali organa politične stranke, člana posloводства ali nadzornega odbora ali pooblaščenca kolektivne organizacije ali reprezentativnega združenja uporabnikov in tudi ne osebi, pravnomočno obsojeni zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na zaporno kazen v trajanju več kot šest mesecev.

Tretji odstavek določa mandat predsednika in članov Sveta, ki je omejen na pet let in preneha z dnem imenovanja novega predsednika in novih članov Sveta. To velja tudi v primeru odstopa predsednika ali članov Sveta (četrti odstavek), s čimer se zagotovi nemoteno delo Sveta do imenovanja novega predsednika ali člana oziroma članov Sveta.

K 52. členu

Člen na novo določa možnost predčasne razrešitve predsednika in članov Sveta. Razlogi, zaradi katerih minister, pristojnega za gospodarstvo, izda takšen sklep, so splošni: če to sam zahteva, če ne izpolnjuje več s predlogom zakona določenih pogojev za imenovanje in če nastane položaj, ki ni združljiv z opravljanjem funkcije člana in predsednika Sveta.

Drugi odstavek omogoča, da razrešeni predsednik ali član Sveta sklep ministra, pristojnega za gospodarstvo, izpodbija s tožbo v upravnem sporu.

K 53. členu

Prvi odstavek določa, da lahko kolektivna organizacija ali reprezentativno združenje uporabnikov kadarkoli po objavi začasnih tarif ali po petih mesecih od začetka pogajanj od Sveta zahteva določitev primerne tarife ali odločitev o drugem spornem vprašanju v zvezi s sklenitvijo skupnega sporazuma iz četrtega odstavka 44. člena predloga zakona.

Kolektivna organizacija ali reprezentativno združenje uporabnikov lahko zahteva tudi, da Svet odloči, ali je objavljeni skupni sporazum v skladu z določbami predloga zakona, in ali je veljavna tarifa, določena s tem sporazumom, primerna (drugi odstavek).

Zaradi možnosti prilagajanja tarif razmeram na trgu tretji odstavek določa, da lahko Svet odloča o primernosti veljavne tarife, četudi je o njej že odločil, pri čemer morata biti izpolnjena dva pogoja, in sicer, da je od uveljavitve take tarife preteklo že najmanj šest let in da so nastale pomembne okoliščine, ki vplivajo na primernost višine tarife. Merila primernosti tarif in ekonomska vrednost pravic, ki jih upravlja posamezna kolektivna organizacija, se namreč s časom spreminjajo, saj posamezne pravice nadomeščajo druge pravice oziroma načini uporabe, zaradi česar je možnost ponovnih presoj veljavnih tarif ustreznejša zakonska ureditev.

Postopek pred Svetom se začne s pisno zahtevo, ki vključuje podatke o vložniku, obrazložitev spornih vprašanj, poročilo o dotedanjem poteku pogajanj in predlog tarife ali rešitve spornega vprašanja. Svet zahtevo posreduje nasprotni stranki v petnajstih dneh od njenega prejetja in jo pozove, da se o njej izreče v tridesetih dneh. Z določitvijo rokov za posamezna dejanja v postopku se, v primerjavi z ureditvijo v četrtem odstavku 157.a člena ZASP postopek pred Svetom skrajšuje in hkrati tudi natančneje določa.

Z namenom znižanja stroškov postopka pred Svetom in pospešitve odločanja o zadevah je v šestem odstavku za stranke postopka pred Svetom predlagana časovna omejitev navajanja dejstev in predlaganja dokazov, in sicer lahko stranki to storita najpozneje na prvem naroku za ustno obravnavo, ki jo Svet razpiše najpozneje v treh mesecih od prejetja odgovora oziroma izteka roka za odgovor nasprotne stranke na zahtevo. Z neomejenim vlaganjem vlog stranke zavlačujejo postopek, kar vpliva tudi na njegove stroške. Ti imajo pomembno vlogo predvsem v primeru dveh finančno neenakih strank, saj lahko finančno močnejša stranka z zavlačevanjem postopka vpliva na drugo stranko in jo finančno oslabi, tako da v postopku zaradi nezmožnosti plačila stroškov ne more več sodelovati, zaradi česar se postopek pred Svetom zaključi. Določitev obvezne ustne obravnave zagotavlja načelo kontradiktornosti, hkrati pa upošteva tudi cilj glede pospešitve odločanja v postopkih pred Svetom.

V sedmem odstavku je izrecno predpisano, da Svet ne more imenovati izvedenca. Svet je neke vrste izvedeniški in strokovni organ, zato za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti ne sme imenovati izvedenca, ker se pričakuje, da ima že sam (predsednik in člani Sveta) znanje, potrebno za odločanje o stvari. Lahko pa Svet strankam kadarkoli naloži, da predložijo izvedenska mnenja.

V osmem odstavku je določeno, da se glede postopka pred Svetom uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, razen če je s predlogom zakona določeno drugače (to je v primeru izpodbijanja odločbe Sveta, kjer je namesto pritožbe zagotovljeno sodno varstvo z možnostjo vložitve tožbe v upravnem sporu).

K 54. členu

Prvi odstavek določa rok za izdajo odločbe Sveta. V skladu s to določbo mora Svet o zahtevi odločiti v devetih mesecih od zaključka obvezne ustne obravnave. Tudi ta določitev roka je namenjena pospešitvi odločanja o zadevah pred Svetom, prav odločanje Sveta v doglednem času pa se je v preteklosti izkazalo še za posebej težavno.

V drugem odstavku je določeno, da Svet z odločbo določi primerno tarifo ali odloči o drugem spornem vprašanju, pri čemer lahko v delu ali celoti potrdi, spremeni ali razveljavi izpodbijani skupni sporazum ali tarifo.

Pravnomočna odločba Sveta je sestavni del skupnega sporazuma oziroma skupni sporazum nadomešča, če se z njo izpodbijani skupni sporazum spremeni, razveljavi, ali če skupni sporazum ni bil sklenjen.

Pravnomočna odločba Sveta se (kot doslej po četrtem odstavku 157.b člena ZASP), objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Če se stranki uspeša pogoditi in s skupnim sporazumom določita novo tarifo, odločba, s katero je Svet določil primerno tarifo za uporabo avtorskih del, preneha veljati (četrti odstavek).

K 55. členu

Člen določa stroške postopka pred Svetom. Prvi in drugi odstavek sta enaka prvemu in drugemu odstavku 157.c člena ZASP. Sprememba 1. in 2. alineje tretjega odstavka je redakcijske narave glede na tretji odstavek 157.c člena, ker so do nagrade in povrnitve stroškov upravičeni tako predsednik kot člani Sveta.

Četrty odstavek enako kot četrti odstavek 157.c člena ZASP določa, da mora stranka, ki je začela postopek, v roku, ki ga določi Svet, založiti ustrezna sredstva za kritje stroškov njegovega delovanja (predujem), pri čemer pa neplačilo predujma ni več razlog za zavrženje zahteve s strani Sveta. Sprememba določbe upošteva pravila zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

V petem odstavku je enako kot v šestem odstavku 157.c člena določena višina nagrade za člane in predsednika Sveta. Višina nagrade člana Sveta znaša tretjino osnovne mesečne plače okrožnega sodnika brez napredovanja za vsak začetni mesec trajanja postopka (za predsednika Sveta pa je ta znesek višji za 20 %). Nova je določba, ki omejuje čas izplačevanja te nagrade in sicer tako, da članom in predsedniku Sveta pripada nagrada za čas trajanja posameznega postopka, vendar ne več ko za dvanajst mesecev. S tem se želi doseči pospešitev postopka ter znižanje in predvidljivost stroškov Sveta, kar je v korist vsem strankam postopka. Poleg navedenega, se s predlagano omejitvijo želi Svet motivirati, da bo deloval hitreje in bolj učinkovito.

Veljavni sedmi odstavek 157.c člen ZASP ne določa, kdaj Svet odloči o svojih stroških in kdaj izvede izplačilo, kar se je v praksi pokazalo za pomanjkljivost, saj pred pravnomočnostjo odločbe vsi stroški postopka še niso znani. Ta pomanjkljivost je odpravljena s predlaganim šestim odstavkom, ki določa, da Svet (šele) po pravnomočnosti odločbe s posebnim sklepom odloči o stroških Sveta in o tem, ali mora ob upoštevanju položenega predujma katera od strank drugi povrniti ustrezni del plačanih stroškov Sveta, ter (šele) po pravnomočnosti tega sklepa izvede izplačilo svojim članom in predsedniku.

K 56. členu

Namesto sodne poti neposredno na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, kot je določeno v 157.d členu ZASP, prvi odstavek določa, da je zoper odločbo ali sklep o stroških Sveta dovoljena tožba v upravnem sporu, o kateri odloča upravno sodišče na svojem sedežu. S tako določbo je zagotovljeno, da bo zadeva obravnavana pred Upravnim sodiščem v Ljubljani.

Svet je po zgledu državnih organov oproščen plačila sodnih taks v upravnem sporu.

Na novo je tudi določeno, kdo krije stroške postopka sodnega varstva zoper odločbo in sklep Sveta. Vsaka stranka nosi svoje stroške postopka, zato v primeru odprave odločbe ali sklepa Sveta ta ne bo vrnil stroškov postopka nasprotni strani. Svet namreč nima svojih sredstev, iz katerih bi lahko kril te stroške, zato bi v vsakem primeru te stroške nosile stranke kot del administrativnih stroškov Sveta.

K 57. členu

10. poglavje ureja izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del. Z njim se v slovenski pravni red prenaša 3. poglavje Direktive 2014/26/EU, ki določa temeljne pogoje za večozemeljsko licenciranje spletne uporabe glasbenih del, vključno z besedili pesmi. Določbe bodo veljale za kolektivne organizacije z dovoljenjem za večozemeljsko kolektivno upravljanje avtorske pravice za spletno uporabo glasbenih del.

Pridobitev licence za vsako pravico za spletno uporabo glasbenih del se zahteva že z Direktivo 2001/29/ES. Ponudniki spletnih storitev, pri katerih se uporabljajo glasbena dela, kot so glasbene storitve, ki potrošnikom omogočajo prenos ali pretočno predvajanje glasbe, pa tudi druge storitve, ki zagotavljajo dostop do filmov ali iger, pri katerih je glasba pomembna sestavina, morajo najprej pridobiti pravico do spletne uporabe takih del. Za imetnike pravic so te pravice izključna pravica do reproduciranja in izključna pravica do priobčitve glasbenih del javnosti, ki vključuje pravico do dajanja na voljo javnosti.

Te pravice lahko upravljajo posamezni imetniki pravic, kot so imetniki pravic ali glasbeni založniki, ali kolektivne organizacije, ki imetnikom pravic zagotavljajo storitve kolektivnega upravljanja. Različne kolektivne organizacije lahko upravljajo pravici imetnikov pravic do reproduciranja in priobčitve javnosti. Poleg tega ima lahko v nekaterih primerih pravice za isto delo več imetnikov pravic, ki lahko za izdajanje licenc za svoj delež pravic za posamezno delo pooblastijo različne organizacije. Vsak uporabnik, ki želi zagotavljati spletno storitev, pri kateri potrošnikom ponuja širok izbor glasbenih del, bi moral združiti pravice za dela različnih imetnikov pravic in organizacij za kolektivno upravljanje pravic.

V praksi se je izkazalo, da je spletni trg za glasbene storitve v EU še vedno razdrobljen, digitalni enotni trg pa še ni popolnoma vzpostavljen. Zapletenost in zahtevnost, povezani s kolektivnim upravljanjem pravic v Evropi, sta v več primerih povzročili razdrobljenost evropskega digitalnega trga za spletne glasbene storitve. To stanje pa je v popolnem nasprotju s hitro naraščajočim povpraševanjem potrošnikov po dostopu do digitalne vsebine in povezanih inovativnih storitvah, vključno preko nacionalnih meja. Na drugi strani komercialni uporabniki potrebujejo takšno politiko izdajanja licenc, ki ustreza splošni razširjenosti spletnega okolja in se uporablja za več ozemelj.

Ta člen določa področje uporabe pravil v tem poglavju. Določbe tega poglavja se bodo uporabljale za kolektivne organizacije z dovoljenjem za upravljanje avtorske pravice za glasbena dela pri izdajanju večozemeljskih licenc za spletno uporabo teh del.

Ne bodo pa se uporabljale za kolektivne organizacije, ki na podlagi prostovoljnega združevanja zahtevanih pravic in v skladu s pravili o konkurenci izdajo večozemeljsko licenco za spletno uporabo glasbenih del, za katero zaprosi izdajatelj programa, da lahko svoje radijske ali televizijske programe priobči in da na voljo javnosti hkrati s prvotnim oddajanjem, pred njim ali po njem, in tudi kakršen koli spletni material, vključno s predogledi, ki ga ustvari izdajatelj programa ali se ustvari zanj in je pomožen prvotnemu oddajanju radijskega ali televizijskega programa.

Odstopanje od pravil v tem poglavju je potrebno za lažje izdajanje licenc za spletno uporabo glasbenih del za namene istočasnega prenosa in prenosa z zamikom televizijskih in radijskih programov na spletu. Omejeno je le na tisto, kar je potrebno, da se omogoči dostop do televizijskih ali radijskih programov prek spleta, in na gradivo, ki je jasno in podrejeno povezan s prvotnim oddajanjem, pripravljeno za namene, kot so dopolnjevanje, predogled ali pregled televizijskega ali radijskega programa. To odstopanje se omogoči pod pogojem, da ne bo povzročilo izkrivljanja konkurence z drugimi storitvami, ki potrošnikom zagotavljajo dostop do posameznih glasbenih ali avdiovizualnih del prek spleta, ali omejevalnih ravnanj, kot je razdelitev trga ali potrošnikov, kar bi bilo v nasprotju s členom 101 ali 102 PDEU.

K 58. členu

Direktiva 2014/26/EU vzpostavlja potrebno minimalno kakovost čezmejnih storitev, ki jih opravljajo kolektivne organizacije.

V skladu z navedenim se v tem členu od kolektivnih organizacij zahteva zadostna zmogljivost za učinkovito in pregledno elektronsko obdelavo podatkov, potrebnih za upravljanje s temi licencami, vključno za namene opredelitve repertoarja in spremljanje njegove uporabe, zaračunavanje uporabnikom, pobiranje avtorskih honorarjev in razporejanje zneskov, do katerih so upravičeni imetniki pravic. Poleg tega se od njih zahteva, da izpolnjujejo tudi naslednje pogoje:

1. da je sposobna natančno določiti v celoti ali delno glasbena dela, za zastopanje katerih je pooblaščen,

2. da je sposobna natančno določiti v celoti ali delno za vsako ozemlje pravice in njihove imetnike, za vsako glasbeno delo ali njegov del, za zastopanje katerih je pooblaščen, za vsako glasbeno delo ali njegov del, za zastopanje katerih je pooblaščen,
3. da uporablja enotne identifikatorje za določitev imetnikov pravic in glasbenih del, pri čemer upošteva, kadar je to mogoče, prostovoljne industrijske standarde in prakse, oblikovane na mednarodni ravni ali ravni EU, in
4. da uporablja ustrezna sredstva za pravočasno in učinkovito določitev ter reševanje neskladja v podatkih drugih kolektivnih organizacij, ki izdajajo večozemeljske licence za spletno uporabo glasbenih del.

Dokazila o izpolnjevanju pogojev bo morala kolektivna organizacija priložiti k vlogi za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje.

K 59. členu

Kolektivne organizacije bi morale imeti na podlagi Direktive 2014/26/EU možnost, da elektronsko obdelajo registracijo del in pooblastila za upravljanje pravic. Ker je avtomatizacija informacij pomembna za hitro in učinkovito obdelavo podatkov, bi morale kolektivne organizacije omogočiti uporabo elektronskih sredstev za strukturirano sporočanje teh informacij s strani imetnikov pravic. Kolektivne organizacije bi morale v čim večjem obsegu zagotoviti, da takšna elektronska sredstva upoštevajo ustrezne prostovoljne industrijske standarde ali prakse, razvite na mednarodni ravni ali ravni EU. Industrijski standardi za uporabo na glasbenem področju, poročanje o prodaji in izdajanje računov so bistveni tudi za učinkovitejšo izmenjavo podatkov med organizacijami za kolektivno upravljanje pravic in uporabniki.

V skladu z navedenim se v tem členu določi obveznost elektronske komunikacije kolektivne organizacije z imetniki pravic, katerih pravice upravlja, ponudniki spletnih storitev in drugimi kolektivnimi organizacijami. Eden izmed načinov elektronske komunikacije bo moral biti v skladu s prostovoljnimi industrijskimi standardi ali praksami za elektronsko izmenjavo, oblikovanimi na mednarodni ravni ali ravni EU.

K 60. členu

Točne in celovite informacije o glasbenih delih, imetnikih pravic in pravicah, za zastopanje katerih je posamezna kolektivna organizacija pooblaščen, na določenem ozemlju, so pomembne za učinkovit in pregleden postopek licenciranja, nadaljnjo obdelavo poročil o uporabnikih in s tem povezanega izdajanja računov ponudnikom storitev ter razporeditev zneskov upravičencem.

Kolektivne organizacije, ki izdajajo večozemeljske licence za glasbena dela, morajo biti sposobne takšne podatke obdelati hitro in natančno. To pa zahteva uporabo zbirk podatkov o lastništvu pravic, licenciranih na večozemeljski podlagi, ki vsebujejo podatke, ki omogočajo identifikacijo glasbenih del, pravic, imetnikov pravic, za zastopanje katerih je pooblaščen kolektivna organizacija, in ozemelj, ki jih zajema pooblastilo. Vse spremembe teh informacij je treba upoštevati brez nepotrebnega odlašanja, zbirke podatkov pa nenehno posodabljati. Zbirke podatkov morajo prispevati tudi k povezovanju informacij o delih z informacijami o fonogramih ali morebitnih drugih posnetkih, v katerih je bilo delo uporabljeno. Pomembno je tudi, da se potencialnim uporabnikom in imetnikom pravic ter kolektivnim organizacijam zagotovi dostop do informacij, ki jih potrebujejo za identifikacijo repertoarja, ki ga te organizacije zastopajo. Hkrati je treba kolektivnim organizacijam omogočiti sprejem ukrepov za zaščito verodostojnosti in celovitosti podatkov, nadzor nad njihovo ponovno uporabo ali varstvo poslovno občutljivih informacij.

V tem členu se v skladu z zahtevami Direktive 2014/26/EU ureja dostop do informacij o

večozemeljskih repertoarjih. Kolektivnim organizacijam se določi obveznost zagotavljanja nekaterih informacij ponudnikom spletnih glasbenih storitev, imetnikom pravic in drugim kolektivnim organizacijam. Te obsegajo naslednje podatke: glasbena dela, ki jih kolektivna organizacija zastopa, pravice, ki jih zastopa v celoti ali delno, in ozemlja, ki jih pokriva. Informacije v navedenem obsegu omogočajo identifikacijo spletnega repertoarja, ki ga kolektivna organizacija zastopa. Kolektivna organizacija bo informacije zagotovila na podlagi utemeljene zahteve. Za zaščito točnosti in celovitosti podatkov, nadzor nad njihovo ponovno uporabo in varovanje poslovno občutljivih informacij bo kolektivna organizacija lahko po potrebi sprejela razumne ukrepe.

K 61. členu

Za zagotovitev točnosti informacij o glasbenem repertoarju Direktiva 2014/26/EU zahteva od kolektivnih organizacij, ki izdajajo večozemeljske licence za glasbena dela, da svoje zbirke podatkov po potrebi stalno in brez odlašanja posodablajo. Slednje vključuje vzpostavitev enostavno dostopnih postopkov, s katerimi bi lahko ponudniki spletnih storitev ter imetniki pravic in druge kolektivne organizacije obveščali kolektivne organizacije o morebitnih netočnostih, ki bi jih zbirke podatkov kolektivnih organizacij lahko vsebovale v zvezi z deli v njihovi lasti ali pod njihovim nadzorom, vključno s pravicami – delno ali v celoti – in ozemlji, za katere so pooblastili zadevno kolektivno organizacijo, vendar brez ogrožanja verodostojnosti in celovitosti podatkov, s katerimi razpolaga kolektivna organizacija.

Nadalje Direktiva 2014/26/EU enako kot pred tem že Direktiva 95/46/ES zagotavlja, da se brez nepotrebne odlašanja popravijo vse netočne informacije o imetnikih pravic ali drugih kolektivnih organizacijah.

V skladu z navedenim se v tem členu določijo pravila za zagotavljanje točnosti informacij o večozemeljskih repertoarjih. Če bodo ponudniki spletnih storitev, imetniki pravic, katerih pravice kolektivna organizacija upravlja, in druge kolektivne organizacije na podlagi utemeljenih dokazov menili, da so podatki ali informacije iz 54. in 56. člena predloga zakona v zvezi z njegovimi pravicami za spletno uporabo glasbenih del netočni, jih bo morala kolektivna organizacija, če bodo zahteve utemeljene, nemudoma popraviti. Imetnik pravic kolektivne organizacije bo lahko pravico uveljavljal tudi do (pooblaščen) kolektivne organizacije, ki jo je kolektivna organizacija pooblastila za izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del iz lastnega repertoarja, razen če bo v sporazumu o zastopanju določeno drugače.

Kolektivna organizacija mora sprejeti pravila o postopku za popravek podatkov in jih objaviti na spletni strani kolektivne organizacije. Pravila o postopku za popravek podatkov bi morala slediti zakonu, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

K 62. členu

V skladu z Direktivo 2014/26/EU bi morale kolektivne organizacije spremljati spletno uporabo glasbenih del, ki jih v celoti ali delno zastopajo, in ne bi smele odlašati pri izdajanju računov ponudnikom storitev in razdeljevanju zneskov, do katerih so upravičeni imetniki pravic. Na drugi strani bi morali uporabniki kolektivnim organizacijam zagotoviti točna in pravočasna poročila o uporabi del. Pri tem se od kolektivnih organizacij ne bi smelo zahtevati, da sprejemajo poročila uporabnikov v formatih, ki niso v skladu z industrijskimi standardi v splošni uporabi.

Ta člen zato določa obveznost kolektivne organizacije, da nadzira spletno uporabo glasbenih del, ki jih v celoti ali deloma zastopa, medtem ko se od ponudnikov spletnih storitev zahteva natančno poročanje o dejanski uporabi. Na podlagi prejetega poročila ponudnika spletnih storitev mora

kolektivna organizacija izdati račun v elektronski obliki, na katerem so navedena glasbena dela, pravice na njih in dejanska uporaba. Računa ne bo dovoljeno zavriniti zaradi formata, ki je v skladu s prostovoljnim industrijskim standardom ali praksami, oblikovanimi na mednarodni ravni ali ravni EU.

Kolektivna organizacija ponudniku spletnih storitev omogoči uporabo ustreznih postopkov, ki mu omogočajo, da izpodbija točnost računa. Pravila postopka so dostopna na spletni strani kolektivne organizacije.

K 63. členu

Eden izmed ciljev Direktive 2014/26/EU je zagotoviti čim hitreje plačilo avtorskih honorarjev imetnikom pravic. Kolektivna organizacija, ki izdaja večozemeljske licence za spletno uporabo glasbenih del, bi morala po prejemu poročila o dejanski uporabi dela nemudoma razdeliti zneske, do katerih so upravičeni imetniki pravic. Hkrati bi morala imetnikom pravic z vsakim opravljenim plačilom zagotoviti najmanj informacije 1) o obdobju, v katerem so se uporabljale pravice, zaradi česar so imetniki pravic upravičeni do plačila, in ozemljih, na katerih so se uporabljale, 2) o zneskih, ki jih je kolektivna organizacija pobrala in razdelila, ter odbitke, ki jih je izvedla, za vsako spletno pravico za vsako glasbeno delo, za katere so imetniki pravic delno ali v celoti pooblastili kolektivno organizacijo, da jih zastopa, kot tudi 3) o zneskih, ki jih je kolektivna organizacija pobrala za imetnike pravic, odbitke, ki jih je izvedla, in zneske, ki jih je razdelila, v zvezi z vsakim ponudnikom spletnih storitev.

V skladu z navedenim se s tem členom urejajo pravila o plačilu avtorskega honorarja in preglednosti informacij o izplačilih. Kolektivna organizacija mora po prejemu poročila o dejanski spletni uporabi glasbenih del razdeliti avtorske honorarje, razen kadar to ni mogoče iz razlogov na strani ponudnika spletne storitve. Hkrati z vsakim izplačilom zagotovi vsaj informacije o:

- obdobju, na katerega se nanaša avtorski honorar za spletno uporabo glasbenih del in ozemljih, na katerih so se uporabljale;
- avtorskih honorarjih, izplačanih imetniku pravic, razdeljenih po posamezni spletni uporabi in posameznih glasbenih delih;
- odbitkih, povezanih s stroški upravljanja kolektivne organizacije in
- avtorskih honorarjih, ki jih je kolektivna organizacija pobrala za imetnika pravic od posameznega ponudnika spletnih storitev.

K 64. členu

Ta člen ureja sporazume med kolektivnimi organizacijami pri izdajanju večozemeljskih licenc, s katerim se prenaša 29. člen Direktive 2014/26/EU. Kolektivne organizacije, ki za svoj glasbeni repertoar ne želijo ali ne morejo neposredno izdajati večozemeljskih licenc, bi bilo treba spodbuditi, da za upravljanje svojega repertoarja na nediskriminatorni osnovi prostovoljno pooblastijo druge kolektivne organizacije. Ker bi izključnost sporazumov o večozemeljskih licencah omejevala izbiro uporabnikom, ki želijo pridobiti večozemeljske licence, pa tudi izbiro kolektivnim organizacijam, ki želijo uporabljati storitve upravljanja svojega repertoarja na več ozemljih, bi bilo treba vse sporazume o zastopanju med kolektivnimi organizacijami za zagotavljanje večozemeljskega licenciranja skleniti na neizključni podlagi.

V skladu z navedenim se v prvem odstavku tega člena določi, da lahko ena kolektivna organizacija (zastopana kolektivna organizacija) s sporazumom pooblasti drugo kolektivno organizacijo (pooblaščen kolektivna organizacija) za izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del iz njenega repertoarja. Sporazum ne bo smel vsebovati klavzule o ekskluzivnosti zastopanja. Neupoštevanje slednjega bo imelo za posledico ničnost pravnega posla.

S takšnim združevanjem različnih glasbenih repertoarjev za namene večzemeljskega licenciranja bo prišlo do pohitritve postopka licenciranja, medtem ko se bo z zagotavljanjem dostopa do vseh repertoarjev trgu za večzemeljsko licenciranje krepila kulturna raznolikost in zmanjšalo število transakcij, ki jih bo moral izvesti spletni ponudnik storitev, preden bo lahko ponudil storitve. Združevanje repertoarjev bi moralo pospešiti tudi razvoj novih spletnih storitev in zmanjšati stroške transakcij, ki se prenesejo na potrošnike.

V drugem odstavku se določi obveznost kolektivne organizacije, ki je dala pooblastilo drugi kolektivni organizaciji, da obvesti svoje člane o glavnih pogojih sporazuma, vključno z njegovim trajanjem in stroški upravljanja pooblaščen kolektivne organizacije. Za člane kolektivnih organizacij je namreč pomembna zlasti preglednost pogojev, pod katerimi kolektivne organizacije upravljajo avtorske pravice. Kolektivne organizacije bi zato morale svojim članom zagotoviti zadostne informacije o glavnih pogojih vsakršnega sporazuma, s katerim katero koli drugo kolektivno organizacijo pooblašča za zastopanje spletnih glasbenih pravic teh članov za namene večzemeljskega licenciranja.

Tretji odstavek določa obveznost obveščanja pooblaščen kolektivne organizacije. Ta mora redno obveščati zastopano kolektivno organizacijo o glavnih pogojih, pod katerimi se izdajajo licence, vključno z naravo izkoriščanja, vsemi določbami, ki se nanašajo ali vplivajo na licenčnine, trajanjem licenc, obračunskimi obdobji in zajetimi ozemlji.

V četrtem odstavku se urejajo pravila za izplačilo avtorskih honorarjev. Pooblaščen kolektivna organizacija mora avtorske honorarje razdeliti zastopani kolektivni organizaciji natančno in brez odlašanja. Hkrati z izplačilom mora zagotoviti informacije najmanj o:

- obdobju, na katerega se nanaša avtorski honorar za spletno uporabo glasbenih del in ozemljih, na katerih so se uporabljale;
- avtorskih honorarjih posameznemu imetniku pravic, razdeljenih po posamezni spletni uporabi in glasbenih delih;
- odbitkih, povezanih s stroški upravljanja kolektivne organizacije in
- avtorskih honorarjih, ki jih je kolektivna organizacija pobrala za imetnika pravic od posameznega ponudnika spletnih storitev.

Zastopana kolektivna organizacija je odgovorna za nadaljnjo razdelitev avtorskih honorarjev. Pooblaščen kolektivna organizacija lahko avtorske honorarje izplača neposredno imetnikom pravic, če je tako določeno v sporazumu med kolektivnima organizacijama.

K 65. členu

Za člane kolektivnih organizacij je pomembno, da se lahko pod določenimi pogoji od drugih kolektivnih organizacij, ki ponujajo ali izdajajo večzemeljske licence, zahteva, da sprejmejo zastopanje repertoarja katere koli druge kolektivne organizacije, ki sama neposredno tega ne izvaja. Za zagotovitev, da ta zahteva ni nesorazmerna in ne presega tistega, kar je potrebno, bi morala zahteva, da zaprošena kolektivna organizacija sprejme zastopanje, veljati le, če je prošnja omejena na istovrstno spletno uporabo istovrstnih glasbenih del, ki jih sama zastopa. Poleg tega bi morala ta zahteva veljati le za kolektivne organizacije, ki združujejo repertoar, in ne bi smela biti razširjena na kolektivne organizacije, ki večzemeljske licence zagotavljajo le za svoj repertoar. Prav tako ne bi smela veljati za kolektivne organizacije, ki le združujejo pravice za ista dela, da lahko glede takšnih del licence izdajajo skupno za pravico do reproduciranja in priobčitve javnosti.

Za varstvo interesov imetnikov pravic kolektivne organizacije, ki je pooblastiteljica, in za zagotovitev, da lahko manjši in manj znani repertoarji v državah članicah dostopajo na notranji trg pod

enakopravnimi pogoji, je pomembno, da se repertoar kolektivne organizacije, ki je pooblastiteljica, upravlja pod enakimi pogoji kot repertoar pooblaščenega kolektivne organizacije in da je vključen v ponudbe, ki jih pooblaščenega kolektivna organizacija naslovi na ponudnike spletnih storitev.

Provizija za upravljanje, ki jo zaračuna pooblaščenega kolektivna organizacija, bi morala tej organizaciji omogočiti povrnitev sredstev za potrebne in razumne naložbe. Noben sporazum, s katerim kolektivna organizacija drugo organizacijo ali organizacije pooblašča za izdajanje večozemeljskih licenc za lastni glasbeni repertoar za spletno uporabo, prvi kolektivni organizaciji ne bi smel preprečevati, da še naprej izdaja licence, ki so omejene na ozemlje države članice, v kateri ima navedena organizacija sedež, za lastni in kateri koli drug repertoar, za zastopanje katerega je pooblaščenega na tem ozemlju.

V skladu z navedenim se v prvem in drugem odstavku tega člena določi, da pooblaščenega kolektivna organizacija, ki že izdaja ali ponuja izdajo večozemeljskih licenc za spletno uporabo avtorske pravice za glasbena dela iz repertoarja ene ali več drugih kolektivnih organizacij, ne sme zavrniti prošnje za sklenitev neizključnega sporazuma druge kolektivne organizacije, ki ne izdaja ali ponuja izdaje licenc za spletno uporabo enake avtorske pravice za glasbena dela iz lastnega repertoarja.

Na prošnjo pooblaščenega kolektivna organizacija odgovori pisno in brez nepotrebnega odlašanja, kar je vsebina tretjega odstavka tega člena.

V skladu s četrtem in petim odstavkom upravlja pooblaščenega kolektivna organizacija zastopani repertoar pod istimi pogoji, kakor lasten repertoar. Zastopani repertoar vključi v vse ponudbe, ki jih naslovi na ponudnike spletnih storitev.

Za stroške upravljanja zastopanega repertoarja se uporabljajo določbe predloga zakona o stroških poslovanja. Načeloma stroški poslovanja ne bi smeli preseči razumnih stroškov upravljanja.

V sedmem odstavku se določi obveznost zastopane kolektivne organizacije, da zagotovi pooblaščenega kolektivni organizaciji vse potrebne informacije v zvezi z lastnim repertoarjem. Če pooblaščenega kolektivna organizacija ne bi razpolagala z zadostnimi informacijami za zastopanje, lahko zastopani kolektivni organizaciji zaračuna dodatne stroške ali izključi dela, za katera so bile predložene nezadostne informacije.

K 66. členu

V tem členu je določeno, da se za spore med kolektivno organizacijo in ponudniki spletnih storitev ali enim ali več imetnikov pravic ali drugo kolektivno organizacijo smiselno uporabljajo določbe predloga zakona o mediaciji, ki je oblika alternativnega reševanja sporov. Slednje je v skladu z drugim odstavkom 34. člena Direktive 2014/26/EU, ki določa, da se lahko za namen izdajanja večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del uporabi neodvisni in nepristranski postopek za alternativno reševanje sporov.

K 67. členu

V 11. poglavju predloga zakona se urejajo pravila za reševanje sporov v pritožbenih postopkih in mediaciji kot obliki alternativnega reševanja sporov.

V Direktivi 2014/26/EU se države članice poziva, da učinkovito izvajajo določbe nacionalnega prava, sprejete na njeni podlagi.

Kolektivne organizacije bi morale svojim članom zagotoviti posebne postopke za obravnavanje pritožb. Ti postopki bi morali biti na voljo tudi drugim imetnikom pravic, ki jih kolektivna organizacija neposredno zastopa, in drugim kolektivnim organizacijam, v imenu katerih kolektivna organizacija upravlja pravice na podlagi sporazuma o zastopanju.

Poleg tega bi morale imeti države članice možnost določiti, da se spori med kolektivnimi organizacijami, njihovimi člani, imetniki pravic ali uporabniki, ki izhajajo iz uporabe Direktive 2014/26/EU, obravnavajo v hitrem, neodvisnem in nepristranskem postopku za alternativno reševanje sporov. Zlasti učinkovitost pravil o izdajanju večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del bi lahko bila manjša, če sporov med kolektivnimi organizacijami in drugimi strankami ne bi reševali hitro in učinkovito. Zato je ustrezno, da se brez poseganja v pravico do sprožitve postopka pred sodiščem zagotovi možnost enostavno dostopnega, učinkovitega in nepristranskega izvensodnega postopka za reševanje sporov, kot sta mediacija ali arbitražna, med kolektivnimi organizacijami, ki izdajajo večozemeljske licence, na eni strani in ponudniki spletnih glasbenih storitev, imetniki pravic ali drugimi kolektivnimi organizacijami na drugi strani. Direktiva 2014/26/EU ne določa podrobnosti o tem, kako organizirati takšno alternativno reševanje sporov, niti ne določa, kateri organ naj bi to izvajal, če je zagotovljena neodvisnost, nepristranskost in učinkovitost tega organa.

Po Direktivi 2014/26/EU bi bilo ustrezno tudi zagotoviti, da imajo države članice neodvisne, nepristranske in učinkovite postopke za reševanje sporov, ki jih izvajajo organi z izkušnjami in znanjem s področja prava o intelektualni lastnini ali sodišča, ki so primerna za reševanje gospodarskih sporov med kolektivnimi organizacijami in uporabniki glede obstoječih ali predlaganih pogojev licenciranja ali glede kršitev pogodb.

V skladu z navedenim se v prvem odstavku tega člena določi obveznost kolektivnih organizacij, da svojim članom in kolektivnim organizacijam, s katerimi ima podpisan sporazum o zastopanju, zagotovi učinkovito reševanje sporov, zlasti v zvezi z umikom pooblastila za zastopanje, pogojih članstva, zbiranjem in delitvijo avtorskih honorarjev in stroški poslovanja. Pritožbeni postopki morajo biti določeni v statutu kolektivne organizacije.

Kolektivna organizacija odgovarja na pritožbe pisno. Pritožbe, ki se zavržejo, morajo biti obrazložene.

K 68. členu

Določbe tega člena o mediaciji se prenašajo iz 163. člena ZASP. Določbe so bile sprejete z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 43/04; v nadaljnjem besedilu: ZASP-B) in spremenjene z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 139/06; v nadaljnjem besedilu: ZASP-D). 163. člen ZASP se s predlogom zakona črta, kot je razvidno v prehodni določbi 86. člena.

Dodatno se določa vsebina seznama mediatorjev. Ta bo moral vsebovati ime in priimek ter naslov.

K 69. členu

XII. poglavje določa nadzor in ukrepe pristojnega organa zoper kolektivne organizacije.

Iz uvodne določbe 50 Direktive 2014/26/EU izhaja, da bi morale države članice vzpostaviti ustrezne postopke, s katerimi bo mogoče spremljati skladnost kolektivnih organizacij z direktivo. Direktiva ne omejuje držav članic pri izbiri nadzoru, določa pa, da morajo biti nadzorni organi sposobni učinkovito in pravočasno obravnavati vse pomisleke, ki nastanejo v zvezi z izvajanjem pravil o kolektivnem upravljanju. Iz uvodne določbe tudi izhaja, da bi morale države članice zagotoviti, da lahko nadzorni

organi uvedejo sankcije in ukrepe v primeru neizpolnjevanja določb nacionalne zakonodaje.

V skladu z navedenim so v prvem odstavku določeni organi za izvajanje nadzora posameznih določb predloga zakona. Agencija RS za javnopravne evidence in storitve bo nadzirala izvajanje določbe osmega odstavka 40. člena predloga zakona v zvezi z objavo letnega poročila kolektivne organizacije. Prekrškovni nadzor nad izvajanjem določb 48. člena predloga zakona (obveznosti uporabnikov v zvezi z obveščanjem) bo opravljal Tržni inšpektorat Republike Slovenije, ki je nadzor nad določenimi določbami ZASP opravljal že doslej. Pristojni organ bo izvajal nadzor nad preostalimi določbami predloga zakona.

Drugi odstavek določa obveznost pristojnega organa, da opravi nadzor v skladu z letnim programom dela, ki ga za vsako leto sprejme minister, pristojen za gospodarstvo, na predlog predstojnika pristojnega organa. Poleg nadzora, predvidenega v letnem programu dela pristojnega organa, lahko pristojni organ opravi tudi nadzor, ki v letnem programu dela ni načrtovan, in sicer po uradni dolžnosti (če pri opravljanju svojih nalog ugotovi morebitne kršitve zakona s strani kolektivnih organizacij) ali na pobudo tretje osebe (če ga o morebitnih kršitvah obvestijo drugi). Pobudniki za ukrepanje zoper kolektivno organizacijo v skladu s tretjim stavkom drugega odstavka niso stranke v postopku.

V tretjem odstavku je izrecno določeno, da pristojni organ ni pristojen za odločanje o sporih med imetniki pravic in kolektivno organizacijo ter med uporabniki in kolektivno organizacijo, saj je to v pristojnosti civilnih sodišč. Avtorska in sorodne pravice spadajo med zasebne pravice, zato jih morajo njihovi imetniki sami uveljavljati. Pristojni organ izvaja nadzor glede celotnega sistema delovanja kolektivne organizacije v javnem interesu, in ne glede interesa posameznega imetnika pravice ali uporabnika.

Četrty odstavek določa smiselno uporabo določb tega člena tudi za zunanjšega izvajalca, v okviru prenesenih nalog.

K 70. členu

Člen določa pooblastila pristojnega organa.

Nadzorovana kolektivna organizacija mora v skladu s prvim odstavkom pristojnemu organu predložiti dokumente ali informacije o sebi ali svojem poslovanju, tudi če vsebujejo osebne ali druge varovane podatke. Dodatno je določeno, da lahko pristojni organ zahteva ustno ali pisno pojasnilo o dejstvih ali dokumentih, ki se nanašajo na delovanje kolektivne organizacije, od članov organov upravljanja in nadzora kolektivne organizacije. Podobno kakor doslej lahko pristojni organ vpogleda v poslovne knjige in druge dokumente kolektivne organizacije ne glede na to, ali vsebujejo osebne ali druge varovane podatke.

Drugi odstavek določa časovno omejitev za uvedbo postopka nadzora, v skladu s katero pristojni organ ne more začeti postopka nadzora nad kolektivno organizacijo, če gre za zadevo, ki je starejša od petih let, razen če je bil postopek nadzora že uveden pred potekom tega roka.

V postopku nadzora pristojni organ uporablja določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

Četrty odstavek določa smiselno uporabo določb tega člena tudi za zunanjšega izvajalca, v okviru prenesenih nalog.

K 71. členu

Ta člen določa obveznost kolektivnih organizacij. Za učinkovito opravljanje nadzora je bilo namreč treba poleg širjenja pooblastil nadzornega organa razširiti oziroma povečati obveznosti v zvezi z nadzorom tudi pri kolektivnih organizacijah. Te morajo v petnajstih dneh od nastanka okoliščine ali dokumenta ali njihove pridobitve URSIL predložiti:

1. vabila na seje skupščine ali drugih organov kolektivne organizacije, vključno z gradivom;
2. podatke o spremembi oseb, ki so v skladu z zakonom ali aktom o ustanovitvi pooblašcene zastopati kolektivno organizacijo. Podatki o teh osebah, praviloma ime in priimek ter naslov, so določeni s področnimi zakoni;
3. statut in druge notranje akte ter njihove spremembe;
4. vabilo za pogajanja za sklenitev skupnega sporazuma z reprezentativnim druženjem uporabnikov;
5. skupne sporazume z reprezentativnimi združenji uporabnikov;
6. začasne tarife;
7. sporazume s tujimi kolektivnimi organizacijami;
8. zapisnik sej skupščin kolektivne organizacije in vse gradivo za skupščino ter
9. pogodbo kolektivne organizacije z zunanjim izvajalcem.

K 72. členu

Ta člen določa ukrepe, ki jih lahko pristojni organ izreče kolektivni organizaciji v primeru kršitev določb predloga zakona. V skladu z uvodno določbo 50 Direktive 2014/26/EU bi morale države članice zagotoviti, da lahko nadzorni organi uvedejo sankcije in ukrepe v primeru neizpolnjevanja določb nacionalne zakonodaje. Direktiva ne določa podrobnosti o vrstah sankcij ali ukrepov, morajo pa ti biti v skladu z tretjim odstavkom 36. člena Direktive 2014/26/EU učinkoviti, sorazmerni in odvračilni. Takšne sankcije ali ukrepi lahko v skladu z uvodno določbo 50 Direktive 2014/26/EU vključujejo ukaz za razrešitev direktorjev, ki so ravnali malomarno, inšpekcijski pregled prostorov kolektivne organizacije ali umik dovoljenja za delovanje kolektivne organizacije v primerih, kjer je bilo izdano takšno dovoljenje.

Prvi odstavek določa, da pristojni organ z odločbo odredi kolektivni organizaciji odpravo ugotovljenih kršitev v določenem roku.

Če kolektivna organizacija ne bo odpravila ugotovljene kršitve, bo lahko pristojni organ odredil kolektivni organizaciji odpoklic članov poslovodstva kolektivne organizacije. Ukrep odpoklica poslovodstva dopušča tudi Direktiva 2014/26/EU, kot izhaja iz uvodne določbe 50. Člane poslovodstva bo razrešil pristojni organ kolektivne organizacije, tj. nadzorni odbor kolektivne organizacije.

Predlog zakona med možnimi ukrepi določa odvzem dovoljenja kolektivni organizaciji. Glede na 162.a člen ZASP, ki se s predlogom zakona črta, so razlogi, zaradi katerih lahko pristojni organ z odločbo odvzame izdano dovoljenje, dopolnjeni. Razlogi za odvzem dovoljenja so: 1. nastanek okoliščin, ki bi bile razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja; 2. celotni prenos opravljanja dejavnosti kolektivne organizacije na zunanjega izvajalca; 3. delitev zbranih sredstev imetnikom pravic v nasprotju s predlogom zakona ali pravili o delitvi zbranih avtorskih honorarjev; 4. večkratna kršitev določb predloga zakona in teh kršitev kolektivna organizacija ne odpravi; 5. ponavljanje istovrstnih kršitev, ugotovljenih z izvršljivo odločbo pristojnega organa.

Obdržana je možnost pogojnega odvzema dovoljenja, pri čemer so pogoji za njegov izrek dopolnjeni oziroma spremenjeni tako, da pristojni organ lahko z odločbo o odvzemu dovoljenja hkrati izreče, da se odvzem dovoljenja ne bo izvršil, če bo kolektivna organizacija v določenem roku odpravila

ugotovljene kršitve in če v določenem roku, ki ne sme biti krajši od enega in ne daljši od treh let, ne bo storila nove kršitve, zaradi katere je mogoče dovoljenje odvzeti.

Kot po veljavnem ZASP, lahko pristojni organ izda odločbo o odvzemu ali pogojnem odvzemu dovoljenja le, če kolektivni organizaciji pred tem odredi odpravo ugotovljenih kršitev.

Šesti odstavek, enako kot peti odstavek 162.a člena ZASP, določa, da zoper odločbo ali sklep pristojnega organa ni dovoljena pritožba, možna pa je tožba v upravnem sporu, o kateri odloča upravno sodišče na svojem sedežu.

V sedmem odstavku se določa, da postane odločba o odvzemu dovoljenja izvršljiva z dnem pravnomočnosti. Pristojni organ objavi obvestilo o pravnomočno odločbi v Uradnem listu RS.

V osmi odstavku se prenaša določba četrtega odstavka 189. člena ZASP. Pristojni organ bi moral pri posredovanju podatkov drugemu pristojnemu organu iz druge države članice EU upoštevati določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Določbe ZASP še niso bile konzumirane. Treba je namreč zagotoviti, da se lahko avtorske pravice upravljajo. Če zakon določa obvezno kolektivno upravljanje in ni kolektivne organizacije, ki bi upravljala te pravice, je treba imetniku pravic do izdaje dovoljenja kolektivni organizaciji omogočiti individualno upravljanje. Če ni določbe, ki bi omogočala individualno upravljanje pravic (v primerih obveznega kolektivnega upravljanja pravic, kjer ni kolektivne organizacije), se onemogoča tudi opravljanje gospodarske dejavnosti tistih poslovnih subjektov, ki temeljijo na uporabi avtorskih del, saj brez predhodne pridobitve dovoljenja imetnika pravic ne smejo uporabljati njegovih avtorskih del.

K 73. členu

Člen ureja pravila razdelitve premoženja kolektivne organizacije, ki ji je bilo odvzeto dovoljenje za kolektivno upravljanje. Edina dejavnost kolektivne organizacije je, da zbira in deli avtorske honorarje in nadomestila. Od zbranih sredstev lahko odšteje le stroške poslovanja, ki morajo biti razumni in nujno potrebni za izvajanje dejavnosti kolektivnega upravljanja. Premoženje kolektivne organizacije, ki ga je pridobila v času veljavnosti dovoljenja za kolektivne organizacije, je last imetnikov pravic. Zato se v prvem odstavku določa, da se vse premoženje, vsi zbrani in neizplačani avtorskih honorarji ter nadomestila, prihodki, pridobljeni iz bančnih depozitov in sredstva iz namenskih skladov, v primeru odvzema dovoljenja v dvanajstih mesecih razdeli med imetnike pravic. Za razdelitev vsega premoženja iz prejšnjega stavka se uporabljajo pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, kot so veljala na dan izdaje odločbe o odvzemu dovoljenja. To pomeni, da se bo premoženje razdelilo po deležih, izračunanih po pravih delitvi zbranih avtorskih honorarjev.

Pravna oseba, ki ji je bilo odvzeto dovoljenje za kolektivno upravljanje, mora sestaviti in pristojnemu organu posredovati dve poročili:

- prvo poročilo sestavi po stanju na dan pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja
- drugo, zaključno poročilo pa po stanju na dan izteka roka za razdelitev premoženja. To poročilo mora pregledati pooblaščen revizor.

Pristojni organ obe poročili objavi na spletni strani AJ PES in na svoji spletni strani.

Za sestavo poročil se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o letnih poročilih.

K 74. členu

S tem členom se v slovenski pravni red prenaša 37. člen Direktive 2014/26/EU o izmenjavi informacij med pristojnimi organi. V skladu z Direktivo 2014/26/EU si namreč morajo države članice vzajemno

pomagati pri nadzoru kolektivnih organizacij.

V prvem odstavku se zato določijo pravila o posredovanju pojasnil oziroma informacij pristojnega organa pristojnemu organu iz druge države članice na podlagi ustrezno utemeljene prošnje. Vsebina izmenjave so lahko vse zadeve, pomembne za uporabo Direktive 2014/26/EU, še zlasti pa informacije glede delovanja kolektivnih organizacij.

V drugem odstavku se ureja prijava kolektivne organizacije, ustanovljene v drugi državi članici, v primeru suma kršitev določb nacionalnega prava te (druge) države članice. Prijavo bo pristojni organ posredoval pristojnemu organu države članice, kjer je bila kolektivna organizacija ustanovljena. V njej bo lahko od zaprosenega pristojnega organa zahteval tudi sprejem ustreznih ukrepov.

Pristojni organ bo moral pri posredovanju podatkov upoštevati določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

K 75. členu

V skladu z drugim odstavkom 39. člena in tretjim odstavkom 37. člena Direktive 2014/26/EU se v tem členu določa obveznost pristojnega organa, da obvesti:

1. Evropsko komisijo o vsaki spremembi seznama kolektivnih organizacij, ustanovljenih v Republiki Sloveniji,

2. skupino strokovnjakov, ustanovljeno na podlagi 41. člena Direktive 2014/26/EU, o kršitvah določb nacionalnega prava druge države članice iz drugega odstavka 74. člena predloga zakona. Skupino strokovnjakov sestavljajo pristojni organi držav članic, ki jim predseduje predstavnik Evropske komisije. Naloge skupine so: 1) preučiti učinek prenosa Direktive 2014/26/EU na delovanje organizacij za kolektivno upravljanje pravic in neodvisnih subjektov za upravljanje na notranjem trgu in opozoriti na morebitne težave, 2) organizirati posvete o vseh vprašanih, ki izhajajo iz uporabe navedene direktive, in 3) olajšati izmenjavo informacij o pomembnem razvoju zakonodaje in sodne prakse, pa tudi o pomembnem gospodarskem, socialnem, kulturnem in tehnološkem razvoju, zlasti digitalnega trga del, in druge vsebine.

K 76. členu

Člen določa prekrške kolektivne organizacije in odgovornih oseb.

K 77. členu

Člen določa prekrške pravnih oseb, samostojnih podjetnikov posameznikov ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost v zvezi s kršitvijo 48. člena predloga zakona, ki določa dolžnost uporabnikov do obveščanja. Z globo od 500 do 5.000 evrov se tako za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če pristojni kolektivni organizacije ne pošlje v roku in obliki, določenima v predlogu zakona ali skupnem sporazumu, podatkov o uporabi avtorskih del iz njenega repertoarja, če pristojni kolektivni organizaciji v petnajstih dneh po javni priobčitvi avtorskih del ne pošlje sporedov vseh uporabljenih del ali, kadar to ni mogoče, drugih podatkov, potrebnih za izračun avtorskega honorarja, če pristojni kolektivni organizaciji enkrat mesečno ne pošlje sporedov oddajanih avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije, če pristojni kolektivni organizaciji enkrat mesečno ne pošlje podatkov o uporabi avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije, če pristojni kolektivni organizaciji v tridesetih dneh po prodaji izvirnika likovnega dela ne pošlje podatkov, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila, kot so vrsta in število prodanih izvirnikov, zavezanci in maloprodajna cena brez javnih dajatev in če pristojni kolektivni organizaciji ob koncu vsakega polletja ne pošlje podatkov o vrsti in številu prodanih ali uvoženih naprav za tonsko in vizualno snemanje,

naprav za fotokopiranje, praznih nosilcev zvoka ali slike ter podatkov o prodanih fotokopijah, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila.

Drugi odstavek določa odgovornost odgovorne osebe pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prvega odstavka. Ta oseba se lahko kaznuje z globo v znesku od 500 do 2.500 eurov.

K 78. členu:

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene v tem zakonu.

K 79. členu

Ta člen določa kolektivnim organizacijam rok za prilagoditev njihovega delovanja določbam predloga zakona. Po poteku enega leta od uveljavitve predloga zakona bo morala kolektivna organizacija URSIL posredovati statut, pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, pravila o uporabi nerazdeljenih zneskov avtorskih honorarjev, pravila o politiki vlaganja avtorskih honorarjev v bančne depozite in uporabi teh prihodkov, pravila o stroških poslovanja, pravila o namenskih skladih, pravila o obvladovanju tveganj in repertoar.

Če kolektivna organizacija ne bo posredovala navedenih dokumentov, bo pristojni organ ravnal skladno z 72. členom predloga zakona.

Četrti odstavek določa, da se morajo kolektivne organizacije uskladiti z določbami 40., 41. in 42. člena predloga zakona, s katerimi se določa letno poročilo, njegova sestava ter pregled le-tega s strani pooblaščenega revizorja, v prvem poslovnem letu, ki se začne po 31. decembru. 2016.

V petem odstavku je določeno, da se postopki nadzora, ali kolektivna organizacija izvaja naloge v skladu z veljavnim ZASP, začeti pred uveljavitvijo tega predloga zakona, dokončajo po določbah ZASP.

V nasprotju z navedenim v prejšnjem odstavku se odločanje o zahtevi za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorskih pravic, o kateri na dan uveljavitve predloga zakona še ni bilo dokončno odločeno, zaključi v skladu s predlogom zakona. Določba je smiselna, ker bi morala pravna oseba, ki bi pravkar pridobila novo dovoljenje (vendar) po starem zakonu, takoj začeti z usklajevanjem z določbami predloga zakona. Da se takšen položaj prepreči, je bolj smiselno določilo, da se po starem zakonu začeti postopek zaključi po določbah novega zakona.

V sedmem odstavku je določeno, da se na dan uveljavitve predloga zakona ustavijo vsi postopki, ki so bili začeti in vodeni na podlagi 3. točke prvega odstavka 149. člena ZASP. Predlog zakona po novem ne dopušča možnosti iz 3. točke prvega odstavka 149. člena ZASP, po kateri lahko URSIL v primeru, da je že izdano dovoljenje za kolektivno upravljanje avtorske pravice, izda dovoljenje drugi pravni osebi, če ta dokaže, da bo zagotovila učinkovitejše in gospodarnejše upravljanje avtorske pravice in da bi na podlagi pooblastil z imetniki pravic upravljala obsežnejši repertoar kakor obstoječa kolektivna organizacija. Obstoječe tarife in skupne sporazume se bodo v skladu z osmim odstavkom šteje za veljavne tudi po tem predlogu zakona.

Postopki nadzora in sodnega varstva zoper odločbe Sveta, ki so bili začeti pred uveljavitvijo predloga zakona, se zaključijo po starem zakonu.

K 80. členu

Člen določa rok za uskladitev predpisov. Določbe Uredbe o mediaciji v sporih v zvezi z avtorsko ali sorodnimi pravicami (Uradni list RS, št. 35/05) mora Vlada Republike Slovenije uskladiti z določbami predloga zakona v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

Svet bo svoj poslovnik sprejel v treh mesecih od uveljavitve predloga zakona. Do tedaj se uporabljajo tiste določbe veljavnega Pravilnika Sveta za avtorsko pravo (Uradni list RS, št. 87/12), ki niso v nasprotju s predlogom zakona.

K 81. členu

V skladu z zahtevami iz drugega pododstavka osmega odstavka 5. člena Direktive 2014/26/EU se v tem členu določita obveznost kolektivne organizacije in rok, v katerem mora kolektivna organizacija obvestiti imetnike pravic, ki so jo pred uveljavitvijo predloga zakona pooblastili za upravljanje avtorske pravice, o njihovih pravicah pri izbiri kolektivne organizacije iz 15. člena predloga zakona.

K 82. členu

Cilji in učinkovitost pravil o izdajanju večozemeljskih licenc s strani kolektivnih organizacij bi lahko bili pomembno ogroženi, če imetniki pravic ne bi mogli uveljavljati svojih pravic glede večozemeljskih licenc, ker kolektivna organizacija, ki so jo pooblastili za te pravice, ne izdaja ali ponuja večozemeljskih licenc ali ne želi za to pooblastiti druge kolektivne organizacije.

V takšnih okoliščinah je pomembno, da imetniki pravic lahko uveljavljajo svojo pravico tako, da prek druge stranke izdajajo večozemeljske licence, za katere zaprosajo ponudniki spletnih storitev, iz prvotne organizacije za kolektivno upravljanje pravic pa umaknejo svoje pravice v meri, ki je potrebna za večozemeljsko licenciranje za spletno uporabo, vendar te iste pravice ohranijo v prvotni organizaciji za kolektivno upravljanje pravic za namene enoozemeljskega licenciranja.

V skladu z navedenim se v prvem odstavku določijo ravnanja imetnikov pravic, če kolektivna organizacija do 10. aprila 2017 ne bo izdajala ali ponujala izdajo večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del ali ne bo sklenila sporazuma z drugo kolektivno organizacijo za zastopanje. V teh primerih bo lahko imetnik pravic glasbena dela za namene izdaje večozemeljske licence brez posledic prenesel na kolektivno organizacijo, ki bo imela dovoljenje za upravljanje avtorske pravice za glasbena dela za spletno uporabo na večozemeljski osnovi. Ob tem v skladu z drugim odstavkom ne bo smel zahtevati umika pravic za glasbena dela za namene izdaje enoozemeljske licence.

K 83. členu

Za zagotovitev izpolnjevanja zahtev za večozemeljsko licenciranje so bile z Direktivo 2014/26/EU sprejete posebne določbe o spremljanju njihovega izvajanja. V skladu z 38. členom navedene direktive se Evropsko komisijo spodbuja k redni izmenjavi informacij o razmerah in razvoju v zvezi z večozemeljskim licenciranjem med pristojnimi organi držav članic, imenovanimi v ta namen, ter med temi organi in Evropsko komisijo.

Hkrati se Evropski komisiji naloži izvajanje rednih posvetovanj s predstavniki imetnikov pravic, kolektivnimi organizacijami, uporabniki, potrošniki in drugimi zainteresiranimi stranmi o njihovih izkušnjah z uporabo določb o izdajanju večozemeljskih licenc.

V tem členu se v zvezi z omenjeno izmenjavo informacij slovenskemu pristojnemu organu naloži, da Evropski komisiji do 10. oktobra 2017 poroča o razmerah in razvoju v zvezi z večozemeljskim licenciranjem v Republiki Sloveniji. Poročilo bo moralo vsebovati zlasti informacije o razpoložljivosti večozemeljskih licenc, skladnosti delovanja kolektivnih organizacij z določbami predloga zakona o večozemeljskih licencah za spletno uporabo glasbenih del ter oceno razvoja izdajanja večozemeljskih licenc v Republiki Sloveniji s strani uporabnikov, potrošnikov, imetnikov pravic in drugih zainteresiranih strani.

Evropska komisija bo na podlagi prejetih podatkov in zbranih informacij ocenila uporabo določb o večozemeljskem licenciranju in po potrebi preučila nadaljnje ukrepe za odpravo vseh ugotovljenih težav.

Hkrati bo moral pristojni organ v roku iz drugega odstavka tega člena Evropski komisiji predložiti seznam kolektivnih organizacij, ustanovljenih v Republiki Sloveniji.

K 84. členu

Določena je možnost kolektivne organizacije, ki ima dovoljenje za kolektivno upravljanje pravice do pravičnega nadomestila za privatno in drugo lastno reproduciranje, da sprejme začasno tarifo. Pogoj za sprejem začasne tarife je upoštevanje določb o začasni tarifi ter upoštevanje določb drugega in tretjega odstavka 46. člena predloga zakona v zvezi z določitvijo nadomestila in njegove višine.

K 85. členu

V skladu z veljavnim ZASP so člani in predsednik Sveta imenovani za nedoločen čas, kar se v praksi ni izkazalo kot najboljša rešitev. Primerjava z različnimi področji urejanja v Republiki Sloveniji kaže, da je opravljanje določene funkcije običajno vezano na določen mandat. Prav tako je običajno, da mandat traja pet let.

Ob uveljavitvi predloga zakona Svet že deluje, zato se ne bo ustanavljal na novo, prav tako ne bodo na novo imenovani njegovi člani in predsednik. Svet ob uveljavitvi predloga zakona deluje v sestavi članov in predsednika, ki so bili imenovani v skladu z ZASP. Da se zagotovi neprekinjeno delo in prepreči nepotrebno vnovično imenovanje vseh članov in predsednika Sveta le zaradi uveljavitve predloga zakona, člen določa domnevo o začetku mandata že imenovanih članov in predsednika Sveta z dnem uveljavitve predloga zakona. V skladu z navedeno domnevo mandat teh članov in predsednika Sveta preneha pet let po uveljavitvi predloga zakona.

K 86. členu

Člen določa razveljavitev nekaterih predpisov. Z uveljavitvijo predloga zakona se razveljavi vsebina četrtega odstavka 38. člena, 39. člena in šestega poglavja ZASP o upravljanju in uveljavljanju pravic, ki se po novem ureja v predlogu zakona. Posledično se razveljavijo tudi nekatere določbe o prekrških, ki so bile doslej določene v 185. členu ZASP. Prav tako se razveljavi tretji in četrti odstavek 189. člena ZASP. Določba četrtega odstavka 189. člena ZASP se prenaša v osmi odstavek 72. člena predloga zakona. Določba tretjega odstavka 189. člena ZASP še vedno učinkuje, jo je pa treba črtati, ker je v nasprotju z Direktivo 2014/26/EU, ki določa, da lahko samo kolektivna organizacija kolektivno upravlja avtorske pravice, tj. pravna oseba, ki ima dovoljenje za kolektivno upravljanje.

Z uveljavitvijo predloga zakona prenehata veljati tudi Uredba o arbitraži v sporih v zvezi z avtorsko ali sorodnimi pravicami (Uradni list RS, št. 65/06) in Uredba o zneskih nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje (Uradni list RS, št. 103/06), vendar se slednja uporablja do začetka veljavnosti

začasne tarife iz 84. člena predloga zakona.

K 87. členu

Določi se petnajst-dnevni rok za začetek veljavnosti predpisa.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Besedilo členov ZASP:

Zavezanci

38. člen

(1) Zavezanci nadomestila iz prejšnjega člena so: proizvajalci naprav za tonsko in vizualno snemanje, proizvajalci naprav za fotokopiranje, proizvajalci praznih nosilcev zvoka ali slike ter imetniki naprav, ki ponujajo odplačno fotokopiranje. Poleg proizvajalcev so solidarno zavezani tudi uvozniki naprav in nosilcev, razen če je uvoz namenjen za privatno in nekomercialno uporabo kot del njihove osebne prtljage.

(2) Proizvajalci iz prejšnjega določila niso zavezanci nadomestila za tiste naprave oziroma nosilce, ki jih izvažajo.

(3) Zavezanci iz prvega odstavka tega člena niso zavezanci nadomestila za tiste naprave oziroma nosilce, ki jih prvič prodajo ali uvozijo za:

1. komercialno reproduciranje avtorskih del, pri katerem je treba pridobiti dovoljenje imetnikov pravic, ali
2. reproduciranje avtorskih del v korist invalidnih oseb, če je neposredno povezano z njihovo invalidnostjo.

(4) Zavezanci iz prvega odstavka tega člena morajo na zahtevo kolektivne organizacije ob koncu vsakega četrtega sporočiti podatke o vrsti in številu prodanih ali uvoženih naprav in nosilcev iz prejšnjega člena ter podatke o prodanih fotokopijah, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila. Pridobljene podatke lahko kolektivna organizacija uporabi le za namen, za katerega so bili dani, in jih nepooblaščenim osebam ne sme razkriti.

Višina nadomestila

39. člen

(1) Zneske nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje, ki pripadajo skupno vsem upravičencem po tem zakonu, predpiše Vlada Republike Slovenije.

(2) Zneski iz prejšnjega odstavka se določijo posebej: za vsako napravo za tonsko snemanje in napravo za vizualno snemanje, za vsako napravo za snemanje, pri kateri niso potrebni fonogrami ali videogrami (v dvakratni višini od običajnih), za vsak nosilec zvoka in nosilec slike glede na njun možni snemalni čas, za vsako napravo za fotokopiranje glede na njen učinek (število kopij na minuto) in glede na možnost barvnega fotokopiranja (v dvakratni višini od črnobelega) ter za vsako posamezno fotokopijo, narejeno za prodajo.

Šesto poglavje

UPRAVLJANJE IN UVELJAVLJANJE PRAVIC

1. oddelek SPLOŠNE DOLOČBE

Avtor in zastopnik

142. člen

Avtor lahko upravlja svoje avtorske pravice osebno ali po zastopniku.

Individualno in kolektivno uveljavljanje

143. člen

Avtorske pravice se upravljajo posamično (individualno), to je za vsako posamezno avtorsko delo posebej, ali skupinsko (kolektivno), to je za več avtorskih del več avtorjev hkrati, če ta zakon tako določa.

Vsebina upravljanja po zastopniku

144. člen

(1) Upravljanje avtorskih pravic po zastopniku obsega:

1. zastopanje avtorjev pri njihovih pravnih poslih in razmerjih z uporabniki oziroma naročniki njihovih del, vključno s pobiranjem avtorskih honorarjev ali drugih nadomestil;
2. zastopanje avtorjev v postopkih pred sodišči in drugimi državnimi organi zaradi varstva njihovih avtorskih pravic.

(2) Kadar avtor uveljavlja svoje pravice pred sodišči ali drugimi državnimi organi po zastopniku, ki je fizična ali pravna oseba, je tak zastopnik upravičen do plačila za svoje delo in do povračila stroškov v zvezi z opravljenim delom po zastopniški tarifi, če izpolnjuje pogoje za zastopanje pred sodišči ali drugimi državnimi organi oziroma če te pogoje izpolnjuje pooblaščen delavec pravne osebe, ki je zastopnik. Zastopniško tarifo sprejme zastopnik ali združenje zastopnikov v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje.

Sorodne pravice

145. člen

Določbe tega poglavja, ki se nanašajo na avtorsko pravico, se smiselno uporabljajo za sorodne pravice.

2. oddelek

KOLEKTIVNO UPRAVLJANJE

Dejavnost kolektivnih organizacij

146. člen

(1) Kolektivne organizacije so pravne osebe, ki na podlagi dovoljenja pristojnega organa nepridobitno in kot edino dejavnost, na podlagi pooblastila avtorja oziroma tega zakona v svojem imenu in za račun avtorjev:

1. dovoljujejo uporabo del iz repertoarja varovanih del pod podobnimi pogoji za podobne vrste uporabe;
2. obveščajo uporabnike o višini nadomestil, ki jih predlagajo, in sklepajo z njimi sporazume o pogojih uporabe varovanih del;
3. objavljajo tarife za plačilo nadomestil;
4. sklepajo sporazume s tujimi kolektivnimi organizacijami;
5. nadzorujejo uporabo del iz repertoarja;
6. izterjujejo plačila nadomestil in avtorskih honorarjev;
7. delijo zbrana sredstva imetnikom pravic v skladu z vnaprej določenimi pravili delitve ter
8. uveljavljajo varstvo avtorskih pravic pred sodišči in drugimi državnimi organi, vendar morajo o tako uveljavljenih pravicah predložiti avtorju račun.

(2) Kolektivna organizacija lahko administrativno-tehnične posle v zvezi s kolektivnim upravljanjem avtorskih pravic s pogodbo zaupa drugi kolektivni organizaciji ali gospodarski družbi.

Obvezno kolektivno upravljanje

147. člen

Kolektivno upravljanje avtorskih pravic je dopustno glede že objavljenih avtorskih del in je obvezno v naslednjih primerih:

1. priobčitev javnosti neodrskih glasbenih in pisanih del (male pravice);
2. ponovna prodaja izvornikov likovnih del (sledna pravica);
3. reproduciranje avtorskih del za privatno ali lastno uporabo ter njihovo fotokopiranje prek obsega iz 50. člena tega zakona;
4. kabelska retransmisija avtorskih del, razen pri lastnih oddajanjih RTV organizacij, ne glede na to, ali gre za njihove lastne pravice ali pa so te nanje prenesli drugi imetniki pravic;
5. pravica do dodatnega letnega nadomestila iz 122.b člena tega zakona.

Vloga za izdajo dovoljenja

148. člen

Pristojni organ izda dovoljenje iz 146. člena tega zakona na podlagi pisne vloge zainteresirane pravne osebe. Vloga mora imeti naslednje priloge:

1. statut, ki določa organe in njihova pooblastila za izvajanje nalog kolektivne organizacije iz 146. člena tega zakona;
2. navedbo oseb, ki so pooblaščenec zastopati kolektivno organizacijo;
3. izjavo o številu oseb, ki so pooblastile kolektivno organizacijo za upravljanje avtorskih pravic na njihovih delih, združenih v repertoar;
4. oceno gospodarskega pomena teh pravic za učinkovitost upravljanja.

Razlogi za zavrnitev

149. člen

(1) Pristojni organ ne izda dovoljenja, če:

1. statut kolektivne organizacije ni v skladu z določbami tega zakona,
2. materialna podlaga kolektivne organizacije ne zagotavlja napovedane učinkovitosti upravljanja avtorskih pravic ali
3. je za isto vrsto avtorskih del in za iste pravice že izdano dovoljenje za kolektivno upravljanje avtorskih pravic drugi kolektivni organizaciji, razen če pravna oseba izkaže, da bi lahko zagotovila učinkovitejše in gospodarnejše upravljanje avtorskih pravic in da bi na podlagi pogodb z avtorji upravljala obsežnejši repertoar varovanih del kakor obstoječa kolektivna organizacija. Z izdajo dovoljenja novi kolektivni organizaciji dotedanji dovoljenje preneha veljati.

(2) Pri ugotavljanju materialne podlage kolektivne organizacije iz 2. točke prejšnjega odstavka se upošteva zlasti število avtorjev, ki so pooblastili kolektivno organizacijo za upravljanje njihovih pravic, skupno število njihovih del, obseg uporabe del oziroma možno število uporabnikov, način in sredstva, s katerimi namerava kolektivna organizacija opravljati svojo dejavnost, sposobnost upravljanja pravic tujih imetnikov ter ocena o pričakovanih zbranih nadomestilih in stroških poslovanja.

Izdaja dovoljenja

150. člen

(1) V postopku izdaje dovoljenja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Zoper odločbo ali sklep pristojnega organa ni dovoljena pritožba, možna pa je tožba v upravnem sporu, o kateri odloča upravno sodišče na svojem sedežu.

(2) Obvestilo o pravnomočni odločbi o dovoljenju se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pogodba z avtorjem

151. člen

(1) Kolektivna organizacija lahko upravlja avtorske pravice na podlagi pogodbe z avtorjem. Ta vsebuje zlasti avtorjevo pooblastilo za upravljanje njegovih pravic, vrsto del in pravic, ki jih upravlja za avtorja, ter trajanje pogodbe, ki ne sme presegati pet let. Po preteku tega roka se pogodba lahko podaljšuje za nadaljnja petletna obdobja.

(2) Dokler je kolektivno upravljanje avtorskih pravic po zakonu ali nalogu avtorja preneseno na kolektivno organizacijo, avtor ne more osebno upravljati teh pravic.

(3) Pravice iz 147. člena tega zakona lahko pristojna kolektivna organizacija upravlja brez pogodbe z avtorjem.

(4) Avtorske pravice iz 1. točke 147. člena zakona se izjemoma lahko upravljajo individualno, če je na vseh delih, ki so bila izvajana na določeni prireditvi, glavni izvajalec hkrati tudi imetnik teh avtorskih pravic.

Dolžnost sprejema pravic v kolektivno upravljanje

152. člen

Kolektivna organizacija ne sme odkloniti upravljanja avtorskih pravic s področja svoje dejavnosti, če to zahteva avtor, ki je državljan Republike Slovenije ali države članice Evropske unije ali ima stalno prebivališče oziroma sedež v Republiki Sloveniji.

Pravila o delitvi prihodka

153. člen

(1) Kolektivna organizacija mora prihodek iz svoje dejavnosti nameniti za avtorske honorarje članov in za pokrivanje stroškov poslovanja, v skladu z letnim načrtom, ki ga sprejme skupščina kolektivne organizacije.

(2) Kolektivna organizacija mora sredstva za avtorske honorarje deliti v skladu s pravili o delitvi.

(3) Načela delitve so določena v statutu kolektivne organizacije in morajo izključevati vsako arbitrarnost.

Poseben primer delitve

154. člen

(1) Nadomestilo, zbrano na podlagi drugega odstavka 37. člena tega zakona, se deli avtorjem v obsegu 40%, izvajalcem v obsegu 30% ter proizvajalcem fonogramov oziroma filmskim producentom v obsegu 30%.

(2) Nadomestilo, zbrano na podlagi tretjega odstavka 37. člena tega zakona, se deli avtorjem v obsegu 50% ter založnikom v obsegu 50%.

(3) Nadomestilo, zbrano na podlagi 2. točke prvega odstavka 47. člena tega zakona, se deli avtorjem v obsegu 30% ter imetnikom avtorskih pravic v obsegu 70%. Avtor se pravici do svojega deleža ne more odpovedati.

Dolžnost obveščanja

155. člen

Kolektivna organizacija mora vsakomur omogočiti vpogled v repertoar avtorskih del in na zahtevo vsakogar dati podatke, pod kakšnimi pogoji upravlja pravice avtorja na določenih delih.

Tarifa

156. člen

(1) S tarifo za uporabo avtorskih del se določita višina in način izračunavanja avtorskega honorarja ali nadomestila, ki ga mora posamezni uporabnik plačati kolektivni organizaciji za uporabo avtorskega dela iz repertoarja kolektivne organizacije.

(2) Tarifa se določi s skupnim sporazumom med kolektivno organizacijo in reprezentativnim združenjem uporabnikov ali, če to ni mogoče, z odločbo Sveta za avtorsko pravo (v nadaljnjem besedilu: Svet). Do drugačne pravnomočne odločbe Sveta se šteje, da so tarife, določene z veljavnim skupnim sporazumom, primerne.

(3) Pri določanju primerne tarife se upoštevajo zlasti:

1. celotni bruto prihodek, ki se doseže z uporabo avtorskega dela, ali, če to ni mogoče, celotni bruto stroški, povezani s to uporabo;
2. pomen avtorskega dela za dejavnost uporabnika;
3. razmerje med varovanimi in nevarovanimi avtorskimi deli, ki so uporabljena;
4. razmerje med pravicami, ki se upravljajo kolektivno ali individualno;
5. posebna zahtevnost kolektivnega upravljanja pravic zaradi določene uporabe avtorskih del;
6. primerljivost predlagane tarife s tarifami istovrstnih kolektivnih organizacij v drugih, predvsem sosednjih, državah Evropske skupnosti, ob upoštevanju bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči.

(4) Če za neko vrsto uporabe avtorskih del tarifa še ni bila določena, lahko kolektivna organizacija sama, ob upoštevanju določb prejšnjega odstavka, določi začasno tarifo, ki velja do določitve tarife po drugem odstavku tega člena. Kolektivna organizacija objavi začasno tarifo v Uradnem listu Republike Slovenije.

Skupni sporazum

157. člen

(1) Skupni sporazum v pisni obliki skleneta kolektivna organizacija in reprezentativno združenje uporabnikov avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije. Reprezentativna so tista združenja uporabnikov, ki predstavljajo večino uporabnikov na področju neke dejavnosti glede na njihovo število ali če jim drug zakon priznava reprezentativnost.

(2) Skupni sporazum lahko skleneta tudi kolektivna organizacija in posamezni uporabnik avtorskih del iz njenega repertoarja, če je zaradi narave svoje dejavnosti edini, ki opravlja to dejavnost. Določbe, ki se nanašajo na reprezentativno združenje uporabnikov, se smiselno uporabljajo za posameznega uporabnika po tej določbi.

(3) Kolektivna organizacija mora prvo vabilo k pogajanju za sklenitev skupnega sporazuma objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije.

(4) Skupni sporazum določa najmanj:

1. tarifo;
2. pogoje uporabe avtorskih del glede na različne okoliščine uporabe;
3. okoliščine uporabe, zaradi katerih se plačilo avtorskega honorarja ali nadomestila po tarifi zviša, zniža ali oprosti;
4. rok in način plačila avtorskega honorarja ali nadomestila;
5. način plačila avtorskega honorarja ali nadomestila in morebitni poračun glede na začasno tarifo iz četrtega odstavka prejšnjega člena za uporabo avtorskih del do sklenitve skupnega sporazuma, če se s tem skupnim sporazumom prvič določa tarifa za neko vrsto uporabe avtorskih del.

(5) Kolektivna organizacija objavi skupni sporazum v Uradnem listu Republike Slovenije.

(6) Skupni sporazum začne veljati za vse istovrstne uporabnike avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije 15. dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, ne glede na to, ali so sodelovali pri pogajanjih ali sklenitvi tega sporazuma. Uporabniki avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije so dolžni s kolektivno organizacijo skleniti pogodbo v skladu z veljavnim skupnim sporazumom.

(7) Sodišča so vezana na veljavni skupni sporazum.

(8) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo za spremembe, dopolnitve ali prenehanje skupnih sporazumov.

Postopek pri Svetu

157.a člen

(1) Kolektivna organizacija ali reprezentativno združenje uporabnikov lahko kadarkoli po

objavi začasne tarife iz četrtega odstavka 156. člena tega zakona ali če po štirih mesecih od začetka pogajanj ne sklenejo skupnega sporazuma, zahteva, da Svet določi primerno tarifo ali odloči o drugem spornem vprašanju v zvezi s skupnim sporazumom.

(2) Vsakdo, ki izkaže pravni interes, lahko zahteva, da Svet ugotovi, ali je objavljeni skupni sporazum v skladu z določbami tega zakona in ali je tarifa, določena s tem sporazumom, primerna, razen če je o tem vprašanju Svet že odločil.

(3) Postopek pred Svetom se začne na pisno zahtevo, ki mora vsebovati vsaj:

1. podatke o vložniku predloga;
2. obrazložitev spornih vprašanj;
3. poročilo o dotedanem poteku pogajanj za sklenitev skupnega sporazuma, vključno z dokazilom o datumu njihovega začetka;
4. predlog tarife, ki naj jo določi Svet, oziroma predlog rešitve drugega spornega vprašanja.

(4) Svet pošlje zahtevo iz prejšnjega odstavka nasprotni stranki oziroma v primeru iz drugega odstavka tega člena kolektivni organizaciji in reprezentativnemu združenju uporabnikov, ki so sklenili izpodbijani skupni sporazum, ter jih pozove, naj se o njej izrečejo.

(5) Vsaka stranka mora navesti dejstva in predlagati dokaze, na katere opira svoje predloge ali s katerimi izpodbija navedbe in dokaze druge stranke. Svet ni vezan na dokazne predloge in zahtevke strank.

(6) Svet lahko strankam kadarkoli naloži, da predložijo dodatno gradivo in podatke, za katere presodi, da bi lahko koristili postopku, zlasti da pripravijo ustrezna poročila, predložijo izvedenska mnenja in podobno. Svet glede na vse okoliščine presodi, kakšen pomen ima to, da stranka ni ravnala v skladu z določbo prejšnjega ali tega odstavka.

(7) V postopku pred Svetom se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, z izjemo določb o pravnih sredstvih in izvršbi, razen če je s tem zakonom drugače določeno.

Odločba Sveta 157.b člen

(1) Svet z odločbo določi primerno tarifo ali odloči o drugem spornem vprašanju, pri čemer lahko v delu ali celoti potrdi, spremeni ali razveljavi izpodbijani skupni sporazum.

(2) Če je glede na okoliščine primera potrebno, lahko Svet na predlog stranke med postopkom izda odločbo, s katero določi tarifo za čas postopka pred Svetom. Ta odločba se izda na podlagi podatkov, ki obstajajo v času odločanja in velja do izdaje odločbe po prejšnjem odstavku. Zoper odločbo po tem odstavku ni dovoljeno sodno varstvo po 157.d členu tega zakona.

(3) Pravnomočna odločba Sveta je sestavni del skupnega sporazuma oziroma skupni sporazum nadomešča, če se z njo izpodbijani skupni sporazum spremeni, razveljavi ali če skupni sporazum ni bil sklenjen.

(4) Pravnomočna odločba Sveta se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Stroški postopka pred Svetom 157.c člen

(1) Stroški postopka pred Svetom so stroški strank in stroški Sveta.

(2) Vsaka stranka sama nosi svoje stroške, ki jih ima zaradi postopka pred Svetom.

(3) Stranki po enakih delih krijeta naslednje stroške Sveta:

- nagrado za člane Sveta,
- potne in druge razumne stroške članov Sveta,
- stroške, potrebne za izvedbo dokazov,
- administrativne stroške.

(4) Stranka, ki je začela postopek, mora v roku, ki ga določi Svet, založiti ustrezna sredstva za kritje stroškov njegovega delovanja, sicer Svet predlog za začetek postopka zavrže.

(5) Določba prejšnjega odstavka se smiselno uporablja za vse, ki vložijo katerekoli vloge ali predlagajo katerakoli dejanja v postopku.

(6) Višina nagrade člana Sveta znaša tretjino osnovne mesečne plače okrožnega sodnika

za vsak začetni mesec trajanja postopka, višina nagrade predsednika Sveta pa je enaka višini nagrade člana Sveta, povečani za 20%.

(7) Svet s posebnim sklepom odloči o stroških Sveta in o tem, ali mora ob upoštevanju položenega predujma katera stranka drugi povrniti ustrezni del plačanih stroškov.

Sodno varstvo zoper odločbe Sveta **157.d člen**

(1) Zoper odločbo Sveta je dovoljena tožba, ki se vloži pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije v 30 dneh od vročitve odločbe. O tožbi odloča Vrhovno sodišče Republike Slovenije v senatu treh sodnikov.

(2) Sodišče preizkusi odločbo Sveta v mejah tožbenega zahtevka in v mejah razlogov, ki so navedeni v tožbi, pri tem pa po uradni dolžnosti pazi na bistvene kršitve določb postopka glede vprašanja, ali je bila stranki dana možnost, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembni za izpodbijano odločbo.

(3) Tožnik v postopku sodnega varstva ne sme navajati novih dejstev in predlagati novih dokazov.

(4) Sodišče odloča brez glavne obravnave.

(5) Zoper sodbo oziroma sklep sodišča ni pritožbe in ni dovoljena revizija.

(6) Za postopek sodnega varstva po tem členu se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja upravni spor, razen če je s tem zakonom določeno drugače. Svet je oproščen plačila sodnih taks v upravnem sporu.

Svet **157.e člen**

(1) Svet je strokovni, neodvisni in nepristranski organ, ki ima naslednje pristojnosti pri kolektivnem upravljanju pravic:

1. določanje primerne tarife za uporabo avtorskih del;
2. odločanje o drugem spornem vprašanju v zvezi s sklenitvijo skupnega sporazuma;
3. preverjanje, ali je objavljeni skupni sporazum v skladu z določbami tega zakona.

(2) Če so stranke v zadevah iz prejšnjega odstavka sklenile arbitražno pogodbo ali sprejele arbitražno pogodbeno določbo, je taka pogodba ali določba nična.

Organizacija Sveta **157.f člen**

(1) Svet sestavljajo predsednik in štiri člani.

(2) Predsednik Sveta mora izpolnjevati pogoje za okrožnega sodnika po zakonu, ki ureja sodniško službo, člani Sveta pa morajo imeti univerzitetno izobrazbo, najmanj pet let delovnih izkušenj in znanje vsaj enega tujega jezika. Vsi člani Sveta morajo imeti znanje iz avtorskega prava.

(3) Po dva člana Sveta predlaga kolektivna organizacija in reprezentativna združenja uporabnikov, predsednika pa pristojni organ. Predsednika in člane imenuje minister, pristojen za gospodarstvo. Minister, pristojen za gospodarstvo, lahko zavrne imenovanje predlaganega člana Sveta, če predlagani član ne izpolnjuje pogojev iz prejšnjega odstavka.

(4) Pristojni organ objavi v Uradnem listu Republike Slovenije javni poziv kolektivnim organizacijam in reprezentativnim združenjem uporabnikov, da v treh mesecih predlagajo svoja člana Sveta.

(5) Če kolektivne organizacije ali reprezentativna združenja uporabnikov ne ravnajo po tretjem in četrtem odstavku tega člena, predlaga manjkajočega člana pristojni organ.

(6) Svet ima sedež pri pristojnem organu, ki Svetu zagotavlja administrativno pomoč.

Dolžnost sklepanja pogodb **158. člen**

(1) Uporabnik del iz repertoarja kolektivne organizacije lahko kadar koli zahteva sklenitev pogodbe o neizključnem prenosu pravic za uporabo teh del v skladu z veljavno tarifo. Kolektivne organizacije lahko zavrnejo tako zahtevo, če imajo za to objektivni razlog, kot je na primer večkratno neplačevanje nadomestila s strani uporabnika.

(2) Če pogodba o neizključnem prenosu pravic za uporabo varovanih del ni sklenjena, se šteje, da je ustrezna pravica prenesena, če uporabnik položi na račun kolektivne organizacije ali pri sodišču oziroma notarju znesek, ki ga po tarifi zaračunava kolektivna organizacija.

Dolžnost uporabnikov do obveščanja

159. člen

(1) Prireditelji kulturnoumetniških in zabavnih prireditev ter drugi uporabniki varovanih del so v primerih, ko je to potrebno po tem zakonu, dolžni predhodno pridobiti pravice za javno priobčitev varovanih del, v 15 dneh po priobčitvi pa poslati pristojni kolektivni organizaciji sporede vseh uporabljenih del.

(2) Na zahtevo avtorja ali kolektivne organizacije pristojni organ za notranje zadeve prepove prireditev oziroma uporabo varovanega dela, če prireditelj ni predhodno pridobil pravic iz prejšnjega odstavka.

(3) RTV organizacije so dolžne enkrat mesečno predložiti pristojni kolektivni organizaciji sporede oddajanih varovanih del.

(4) Uporabniki varovanih del, ki ta dela uporabljajo na podlagi tega zakona brez neizključnega prenosa ustrezne pravice, so dolžni enkrat mesečno predložiti pristojni kolektivni organizaciji podatke o njihovi uporabi.

(5) Osebe iz prvega odstavka 35. člena tega zakona so dolžne predložiti pristojni kolektivni organizaciji podatke, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila, kot so vrsta in število prodanih izvirkov, zavezanci in maloprodajna cena brez javnih dajatev, v 30 dneh po prodaji izvirnika likovnega dela.

Nadzor članov

160. člen

(1) Vsak član kolektivne organizacije lahko zahteva, da v roku, določenem v statutu, dobi na vpogled letno finančno poročilo in poročilo njenega nadzornega odbora.

(2) Najmanj desetina rednih članov lahko zahteva, da eden ali več neodvisnih izvedencev na stroške kolektivne organizacije pregleda njeno poslovanje, razen če je bil na podlagi te določbe v tekočem letu tak pregled že opravljen.

Letno poročilo in revizija

161. člen

(1) Kolektivna organizacija mora za vsako poslovno leto v roku šestih mesecev po njegovem zaključku sprejeti oziroma pridobiti:

1. letna poročila organov upravljanja in nadzora o zbranih avtorskih honorarjih in nadomestilih, njihovi delitvi, poslovanju kolektivne organizacije, izvajanju sporazumov iz 156. člena tega zakona ter sporazumov s tujimi kolektivnimi organizacijami;
2. poročilo revizijske gospodarske družbe o opravljenem pregledu računovodskih izkazov skupaj z mnenjem pooblaščenega revizorja o pravilnosti in skladnosti poslovanja kolektivne organizacije s tem zakonom, notranjimi akti kolektivne organizacije in sporazumi, ki jih je ta sklenila z drugimi;
3. mnenje organov upravljanja in nadzora o poročilu in mnenju iz prejšnje točke;
4. ukrepe, če je pooblaščen revizor ugotovil nepravilnosti v njenem poslovanju;
5. predlog finančnega načrta kolektivne organizacije za naslednje leto, ki vključuje plan stroškov njenega poslovanja.

(2) Določbe tega člena ne vplivajo na obveznosti kolektivne organizacije, ki jih ima glede finančnih poročil in revidiranja po drugih predpisih.

Nadzor pristojnega organa

162. člen

(1) Pristojni organ nadzoruje, ali kolektivna organizacija izvaja naloge v skladu s tem zakonom.

(2) Pristojni organ lahko od kolektivne organizacije kadar koli zahteva poročila o poslovnih zadevah kakor tudi vpogled v poslovne knjige in druge poslovne dokumente v potrebnem obsegu na podlagi obrazložene in natančne pisne zahteve za pregled predmeta, določenega v zahtevi.

(3) Kolektivna organizacija je dolžna obveščati pristojni organ o vsaki spremembi oseb, ki so po zakonu in statutu pooblaščen zastopati organizacijo.

(4) Kolektivna organizacija mora posredovati pristojnemu organu predvsem:

1. spremembe statuta,
2. skupne sporazume z združenji uporabnikov,
3. tarife in njihove spremembe,
4. sporazume s tujimi kolektivnimi organizacijami,
5. sklepe skupščine kolektivne organizacije,
6. letna poročila in poročilo revizijske gospodarske družbe skupaj z mnenjem pooblaščenega revizorja o pravilnosti in skladnosti poslovanja kolektivne organizacije s tem zakonom, notranjimi akti kolektivne organizacije in sporazumi, ki jih je kolektivna organizacija sklenila z drugimi

Ukrepi pri kršitvah kolektivnih organizacij

162.a člen

(1) Pristojni organ s sklepom odredi kolektivni organizaciji, da v določenem roku odpravi ugotovljene kršitve določb tega zakona.

(2) Pristojni organ z odločbo odvzame izdano dovoljenje, če:

1. nastanejo okoliščine, ki bi bile razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja,
2. kolektivna organizacija ne opravlja svoje dejavnosti v skladu s 146. členom tega zakona ali
3. kolektivna organizacija večkrat krši določbe tega zakona. Odvzem dovoljenja začne veljati 30. dan po objavi obvestila o odvzemu dovoljenja v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Pristojni organ lahko z odločbo o odvzemu dovoljenja hkrati izreče, da se odvzem dovoljenja ne bo izvršil, če bo kolektivna organizacija v določenem roku, ki ne sme biti krajši od enega in ne daljši od treh let, odpravila ugotovljene kršitve in če v tem roku ne bo storila nove kršitve, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje. Pristojni organ prekliče pogojni odvzem dovoljenja in dovoljenje odvzame, če kolektivna organizacija v preizkusni dobi ne odpravi ugotovljene kršitve ali stori novo kršitev, zaradi katere ga je mogoče odvzeti.

(4) Pristojni organ ne more izdati odločbe po drugem ali tretjem odstavku tega člena, če kolektivni organizaciji pred tem ni odredil odprave ugotovljenih kršitev.

(5) V postopkih po tem členu se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Zoper odločbo ali sklep pristojnega organa ni dovoljena pritožba, mogoča pa je tožba v upravnem sporu, o katerem odloča upravno sodišče na svojem sedežu.

Mediacija

163. člen

(1) Kolektivna organizacija in reprezentativno združenje uporabnikov lahko na podlagi sporazuma o mediaciji predlagata posredovanje mediatorja glede sklenitve skupnega sporazuma o kabelski retransmisiji radiodifuzno oddajanih del.

(2) Posredovanje mediatorja po drugem odstavku 166.c člena tega zakona se lahko zahteva brez sporazuma o mediaciji. V teh mediacijskih postopkih se smiselno uporabljajo določbe o mediaciji med kolektivno organizacijo in reprezentativnim združenjem uporabnikov.

(3) Mediator je neodvisen, nepristranski in ni vezan na nobena navodila.

(4) Mediator stori vse, kar je potrebno, da se stranke pogajajo v dobri veri in da pogajanj ne ovirajo brez utemeljenega razloga.

(5) Mediator lahko strankam predlaga rešitev spora. Šteje se, da so predlog sprejele, če

nobena od njih ne ugovarja v treh mesecih od njegove vročitve.

(6) V postopku mediacije je zagotovljena tajnost.

(7) Stranki skupaj izbereta mediatorja s seznama mediatorjev, ki jih določi Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo.

(8) Pristojni organ zagotavlja mediatorju administrativno pomoč.

(9) Za opravljeno mediacijo mediatorju stranke plačajo nagrado.

(10) Vlada Republike Slovenije z uredbo natančneje predpiše postopek mediacije, stopnjo in vrsto izobrazbe ter druge pogoje, ki jih mora izpolnjevati mediator.

Arbitraža

163.a člen

(črtan)

185. člen

(1) Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

1. ki pristojni kolektivni organizaciji na njeno zahtevo ne pošlje v roku podatkov o vrsti in številu prodanih ali uvoženih naprav za tonsko in vizualno snemanje, naprav za fotokopiranje, praznih nosilcev zvoka ali slike ter podatkov o prodanih fotokopijah, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila (četrti odstavek 38. člena);
2. ki pristojni kolektivni organizaciji ne pošlje v roku sporedov uporabljenih del (prvi, tretji in četrti odstavek 159. člena);
3. ki pristojni kolektivni organizaciji ne pošlje v roku potrebnih podatkov za izračun dolžnega nadomestila (peti odstavek 159. člena);
4. ki osebi, ki ima zakonit dostop do primerka avtorskega dela ali predmeta sorodnih pravic, ne zagotovi sredstev, ki ji omogočajo uveljavljanje vsebinskih omejitev pravic (166.c člen).

(2) Z globo najmanj 60.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo najmanj 60.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

189. člen

(1) Organizacije avtorjev, ki so pred uveljavitvijo tega zakona kolektivno uveljavljale avtorske pravice po 91. in 93. členu zakona o avtorski pravici (Uradni list SFRJ, št. 19/78, 24/86, 21/90), lahko nadaljujejo z delom brez dovoljenja urada, dokler urad ne izda dovoljenja za kolektivno uveljavljanje istih pravic kolektivni organizaciji, ki izpolnjuje pogoje iz tega zakona.

(2) Tarife, ki so jih sprejele organizacije avtorjev pred uveljavitvijo tega zakona na podlagi 91.a člena zakona o avtorski pravici, se uporabljajo do uveljavitve splošnih ali posebnih tarif na podlagi 153. člena tega zakona.

(3) Če se v enem letu od uveljavitve tega zakona ne ustanovijo ustrezne kolektivne organizacije, lahko urad izda začasno dovoljenje za kolektivno uveljavljanje določenih pravic pravni osebi, ki ne izpolnjuje pogojev iz 149. člena tega zakona, v katerem določi rok in pogoje za začasno kolektivno uveljavljanje pravic.

(4) Pravice, ki se po tem zakonu uveljavljajo samo kolektivno, se lahko uveljavljajo individualno, dokler urad ne izda dovoljenja za njihovo kolektivno uveljavljanje ali dokler ni sklenjena ustreznna kolektivna avtorska pogodba.«;

**V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM
POSTOPKU**
/

VI. PRILOGE

- osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona
- drugo